Dzisiaj 28 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chełmikowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 91 Wydanie P

Poznań, niedziela dnia 24 lutego 1935

Rok 30

Poznań, 23 lutego.

Pakt franko-rosyjski

W miarę wzrostu potęgi militarnej Niemiec i powikłania stosunków politycznych w Europie objawia się we Francji coraz bardziej tendencja do odnowienia dawnego przymierza z Rosją nawet sowiecką — przymierza, którego ostrze naturalnie byłoby zwrócone przeciwko ewentualnemu napastnikowi — Niemcom. Zagadnienie to w obecnych warunkach geopolitycznych jest jednak bardziej skomplikowane, niż przed wojną światową, gdyż Rosja przestała graniczyć z Rzeszą, a przemarsz przez Polskę lub przelot nad nią wojska innego mocarstwa jest, jak się zdaje, wyłączony.

Dla tych powodów udział sowieckiej siły zbrojnej w projektowanym sojuszu może nastąpić tylko w ramach bardziej ograniczonych z wyłączeniem prawie zupełnem armji lądowej. W 1916 r. przewieziono na front francuski 1 dywizję rosyjską przez Morze Białe, ale i ta skromna próba wymagała ogromnego wysiłku, a możliwe korzyści nie zrównoważyły dużego ryzyka i zaangażowania dla eskorty takiego transportu poważnych sił morskich koalicji.

Pozostaje zatem tylko lotnictwo, którego możliwości są duże. Sowiety posiadają obecnie potężnie rozwiniętą awjację wojenną, która może zaważyć poważnie na przebiegu operacyj wojennych, o ile się znajdzie nad niebem niemieckiem.

Prowadzi ku niemu droga powietrzna przez Czechosłowację, która chyba nie będzie miała zastrzeżeń przeciwko utworzeniu na jej terytorjum bazy wypadowej floty powietrznej sowieckiej, skąd mogą być zaatakowane wspólnemi siłami nietylko wschodnie okręgi przemysłowe Niemiec, ale i stolica, a nawet tyły frontu niemieckiego, zwróconego ku Francji.

Przystąpienie Sowietów do przymierza wojskowego zależy jednak od pewności, że odzyskały one w Europie swobodę ruchów, skrępowaną do niedawna kilkuletnim zatargiem z Japonją. Konflikt ten został w roku zeszłym zażegnany, Rosjanie cofnęli się z Mandżurji w swoje granice: zdawało się więc, że na wschodzie nastąpiło odprężenie. Po krótkiej pauzie pokojowej rozpoczęła jednak prasa europejska alarmować ponownie opinję europejską niepokojącemi wieściami z Dalekiego Wschodu, podając często rzekome fakty, zupełnie nawet drobne, jako objawy świeżego zadrażnienia sytuacji, i snując fantastyczne wnioski strategiczne.

Nie są one dla Polski — sąsiadki bezpośredniej Sowietów i sojuszniczki Francji, — obojętne, należy więc poddać rzeczowej, trzeźwej ocenie obecną sytuację polityczną i strategiczną na zachodnich brzegach Oceanu Spokojnego.

Obecna sytuacja sowiecka na Dalekim Wschodzie jest wynikiem dwóch zasadniczych zarządzeń: ustąpienie Japonji kolei wraz z jednoczesnem opuszczeniem Mandżurji pozwoliło Sowietom wycofać się z beznadziejnej wprost sytuacji strategicznej, a utworzenie w kraju Ussuryjskim samodzielnego ośrodka obronnego, zajętego przez silną i zmodernizowaną armję, opartą o bazę, zorganizowaną na miejscu, zmniejszyło znacznie zależność obrony od wątłej kolei syberyjskiej, łączącej kraj z Rosją europejską.

Organizacja tej armji daje możność stanowczego odparcia ewentualnego natarcia japońskiego i pozwala poza tem wykonać przy pomocy posiadanej silnej floty powietrznej niebezpieczny dla olbrzymich drewnianych miast Japonji atak bombowy. Taki rajd w danej sytuacji strategicznej byłby zresztą tylko represją w odpowiedzi na akcję zaczepną Japonji, gdyż Sowiety z chwilą usunięcia się z Mandżurji nie mogą mieć jakichkolwiek planów agresywnych w tym kierunku nawet z minimalną szansą powodzenia.

Z drugiej strony zasadniczą ideą polityki japońskiej jest dążenie na południe, stopniowe opanowanie Chin nadmorskich w imię głoszonego hasła „Azja dla Azjatów", a pod jego pokrywką opanowanie rynków miejscowych. Mandżurja naturalnie jest Japończykom również potrzebna jako odskocznia dla olbrzymich zamierzeń na kontynencie, jako źródło tak potrzebnych Japonji surowców i teren ekspansji handlowej, częściowo nawet kolonizacyjny, — ale ugruntowanie w tym olbrzymim kraju panowania japońskiego wśród trzydziestomiljonowej ludności chińskiej, przeżartej zawodowym bandytyzmem, a niechętnej Japończykom, jest zadaniem olbrzymiem, obliczonem na długie lata, tembardziej, że kolonizacja wobec surowości klimatu kontynentalnego będzie się posuwała wolno.

Trudno zatem przypuszczać, by Japończycy szukali jeszcze wątpliwych laurów pod Władywostokiem. Port ten nie ma dla nich dużego znaczenia; posiadają szereg znacznie lepszych na wybrzeżach Korei i Kwantunu; przeciwnie, dla Rosjan jest Władywostok jedynym wylotem na morze otwarte, będzie zatem broniony do ostateczności, a posiada silne fortyfikacje nadmorskie i dobrze przygotowane przedpole od zachodu. Naturalnie nie podoba się Japończykom obecność we Władywostoku dużej floty powietrznej Sowietów, woleliby więc mieć ten port w swojem posiadaniu, ale nie będą chyba próbowali w tym celu nacisku zbrojnego. Orzech dla nich jest za twardy.

Opowiadania o umocnieniu przez Sowiety granicy mandżurskiej są nierealne. Każda akcja operacyjna na tych dostępnych prawie wszędzie, olbrzymich przestrzeniach musi być oparta tylko na szerokim manewrze, posilkującym się okopami wyłącznie polowemi, wznoszonemi w chwili odpowiedniej i mającemi tylko chwilowe znaczenie.

Również niepoważnie wygląda rzekoma „ofensywa" japońska w prowincjach Dżehol i Czahar, która ma ich wyprowadzić ku Mongolji, zagrozić nawet Irkuckowi. Taka operacja fantastyczna o linji komunikacyjnej, przekraczającej tysiąc kilometrów, w kraju, pozbawionym dróg bitych, częściowo pustynnym, dałaby nawet w razie powodzenia zyski w stosunku do wysiłku bardzo względne: usunięcie wpływu Sowietów wśród koczowników Mongolji, zupełnie niezorganizowanej państwowo, i możliwość częściowej kolonizacji wschodniej, bardziej urodzajnej połaci kraju.

Starcia zbrojne, które miały ostatnio miejsce nad murem chińskim, miały zapewne na celu tylko chęć lepszego uporządkowania lokalnego stanu posiadania. Czytaliśmy również o prowadzonej jakoby przez Sowiety budowie kolei dokoła północnych brzegów Bajkału aż do Oceanu Spokojnego. Nie jest to wyłączone, ale jest to rzecz tak olbrzymia, że przy obecnej sytuacji ekonomicznej Sowietów nie wykracza się zapewne poza granice badań terenu.

Rewelacyjnie natomiast brzmi wiadomość, że kolonizacja chińska ogarnęła chiński Turkiestan tak żywiołowym ruchem, dochodząc do pogranicza obwodu semipołatyńskiego, że w razie pęknięcia tej barjery nastąpi tu koniec Rosji, zadany jej zostanie cios śmiertelny. Autor tej sensacji nie liczy się zupełnie z olbrzymiemi przestrzeniami tego dzikiego jeszcze kraju, ani z charakterem i siłą Chińczyków, pozbawionych instynktu szerokiej ekspansji na wschód i zupełnie zdezorganizowanych państwowo.

Można zatem ustalić z dużem prawdopodobieństwem, że w ciągu roku ubiegłego sytuacja strategiczna Sowietów na Dalekim Wschodzie poprawiła się znacznie i że z tej strony nie grożą im w okresie lat najbliższych żadne poważne powikłania polityczne, — mają zatem w Europie wolne ręce. Do sojuszu z Francją dążą dlatego, iż rozumieją dobrze, że Niemcy, zwyciężywszy na zachodzie, zwrócą się z całą siłą na wschód dla zdobycia „przestrzeni rosyjskiej". Sowiety powiększyły ostatnio liczebność swej armji do 940 tys. ludzi, ulepszyli jej organizację, osiągnęli w dziedzinie zaopatrywania technicznego dużą samowystarczalność, — posiadają zatem poważną siłę aktywną i mogą być dla Francji cennym sojusznikiem, szczególniej w pierwszym okresie kampanji, opartej na nagłych i silnych operacjach zaczepnych.

Stoimy prawdopodobnie przed decyzją o dużej doniosłości w ukształtowaniu politycznem Europy.

E. De HENNING-MICHAELIS
generał

Wykluczenie wicemarszałka Polakiewicza z B. B.

Fermenty w „sanacji" — Z wykonaniem wyroku „sanacyjnego" sądu obywatelskiego zwlekano przez przeszło dwa miesiące

Warszawa (Tel. wł.) Dzisiejsza „Gazeta Polska" ogłasza komunikat prezydjum klubu BBWR.

„W dniu 13 lutego br. odbyło się posiedzenie klubu parlamentarnego BBWR. celem powzięcia uchwały w sprawie wicemarszałka Sejmu p. dr. Karola Polakiewicza w związku z orzeczeniem sądu obywatelskiego z dnia 17 grudnia 1934 r.

„Sąd obywatelski w składzie: przewodniczący gen. dywizji Gustaw Orlicz-Dreszer; członkowie: wiceprezydent Jan Pohoski, płk. Kazimierz Zagrodzki, sędzia Antoni Olbromski, mjr. Alojzy Ciszak, — w konkluzji swego wyroku w sprawie pp. wicemarszałka Sejmu dr. Karola Polakiewicza i Tadeusza Bernasia orzekł:

„Grupa zarzutów, zawartych w artykule p. Brzozówny w „Drodze Wiejskiej" nr. 3 z r. 1933, tyczących się deprawacji młodzieży i przeciągania jej z Centralnego Zw. Młodzieży Wiejskiej do Zw. Młodzieży Ludowej, okazała się prawdziwa.

„Natomiast bezpodstawne są zarzuty o braku ideologji i programu Zw. Młodzieży Ludowej, również niesłuszny i krzywdzący jest zarzut, że p. wicemarsz. Polakiewicz jest graczem politycznym, że zmieniał przekonania, przechodząc z partji do partji — bowiem p. Polakiewicz był zawsze wierny ideologji marsz. Piłsudskiego.

„Sąd stwierdza, że działalność p. wicemarsz. Polakiewicza i p. Bernasia jako kierownika Zw. Młodzieży Ludowej wyrządziła wielkie szkody z punktu widzenia społecznego i państwowego ruchowi i pracy młodzieży wiejskiej".

„W związku z powyższem orzeczeniem prezydjum klubu powzięło następującą uchwałę:

„Stwierdzając na podstawie wyroku sądu obywatelskiego z dnia 17 grudnia 1934, że p. dr. Karol Polakiewicz stosował w swojej działalności organizacyjnej niedopuszczalne metody pracy, prezydjum klubu BBWR. uznaje dalszą z nim współpracę na terenie społecznym i politycznym za niemożliwą".

Ogłoszenie tego wyroku jest dużą sensacją polityczną, świadczy bowiem o ogromnych trudnościach personalnych w łonie nawet kierowniczych kół „sanacji". Pos. Polakiewicz, zasiadający w Sejmie od r. 1922, był wraz z pos. Miedzińskim i pos. Kościałkowskim wyrazicielem obozu piłsudczyków. Tak go zawsze traktowano i w tym charakterze został odkomenderowany ze Stron. Ludowego do Stron. Chłopskiego, póki nie powstał w r. 1928 BBWR.

Polakiewicz należy do prezydjum BBWR., a w teraźniejszej kadencji został wybrany na wicemarszałka Sejmu. Zwraca uwagę, że w obecnej sesji ani razu nie przewodniczył na posiedzeniu, że został zwolniony ze stanowiska kierownika grupy budżetowej posłów BBWR., że nigdy nie przemawiał, raz mu tylko pozwolono mówić do budżetu M. S. Wojsk., którego był uprzednio referentem.

O zarzutach dezorganizacji i o ujemnym dla Polakiewicza wyroku chodziły głuche pogłoski już oddawna. Ponieważ jednak posiadał dużą wpływową pozycję w Zw. Młodzieży Ludowej, wstrzymano się przez dwa miesiące z wyciągnięciem konsekwencyj. Dopiero po tym czasie zapadł wyrok właściwie usuwający Polakiewicza z klubu B. B. Dlaczego czekano 10 dni z ogłoszeniem publicznem, to już są wewnętrzne tajemnice „sanacji". W każdym razie do wczoraj pos Polakiewicz mandatu ani wicemarszałka, ani posła nie złożył. (w)

Epidemja grypy

Wiedeń (PAT). Grasuje obecnie również w Wiedniu epidemja grypy. Naogół jednak choroba ma przebieg łagodny. W wielu przedsiębiorstwach wiedeńskich oraz biurach choruje jedna trzecia personelu.

Cele wizyty austrjackich ministrów

Sprawa Habsburgów i paktu naddunajskiego — Austrja pragnie wyjść z dotychczasowej pasywnej roli — Stosunek do Małej Ententy

PIERWSZY DZIEŃ ROZMÓW

Paryż (PAT). Pierwszy dzień rozmów francusko-austrjackich, który pozostawił bardzo korzystne wrażenie, poświęcony był głównie kwestjom paktu naddunajskiego oraz nieinterwencji do spraw wewnętrznych Austrji.

Paryż (Tel. wł.) Prasa paryska zajmuje się wizytą kancl. Schuschnigga.

ŻĄDANIA AUSTRJI

„Echo de Paris" przypuszcza, że Flandin i Laval zbadali z Schuschniggiem pakt naddunajski wypracowany w Rzymie. Wprowadzenie w życie tego paktu jest b. ważne dla pokoju europejskiego, chociaż dziennik sam widzi wielkie trudności. Wydaje się wprost nieprawdopodobnem, aby można nakłonić Włochy, Niemcy, Polskę, Węgry i Małą Ententę do wspólnej i zgodnej pracy. Omawiając położenie wewnętrzne Austrji „Echo de Paris" stwierdza, że jej żądania muszą być zbadane z należną ostrożnością. Klauzuli o niemieszaniu się do spraw wewnętrznych Austrji nie należy rozumieć w ten sposób, że otwiera ona drzwi do odbycia plebiscytu za powrotem Habsburgów na tron. Austrja może istnieć tylko wówczas, jeżeli za nią stać będą Francja, Włochy i Mała Ententa, a za ostatnią Rosja.

Z RÓWNEMI PRAWAMI

Zdaniem „L'Oeuvre", kancl. Schuschnigg zakomunikował rządowi francuskiemu, iż w obecnej chwili nie zmierza do wprowadzenia monarchji. Francja musi jednak zrozumieć, że właśnie zasada niemieszania się do austrjackich spraw wewnętrznych niezgodną jest z zastrzeżeniem Małej Ententy przeciw wprowadzeniu monarchji. Austrjackie sfery miarodajne rozumują w ten sposób: W Rzymie stworzono system dwustronnych gwarancyj dla państw naddunajskich. Dlatego Austrja zamierza wyjść dziś z dotychczasowej pasywnej roli i chce przystąpić do zespołu państw europejskich z równemi prawami. Chce ona uzyskać wolność dla swej polityki w stosunku do tego czy innego sąsiada.

ZAINTERESOWANIE W ANGLJI

Londyn. (Tel. wł.) Chociaż rozmowy austrjackich ministrów w Paryżu nie są jeszcze zakończone, dzisiejsza prasa poranna poświęca dużo miejsca wizycie kancl. Schuschnigga w Londynie.

SERDECZNE POWITANIE

„Times", witając serdecznie austrjackich gości, stwierdza, że głównym tematem ich obrad będzie pakt naddunajski. Zapowiedziana konferencja z ministrem skarbu i gubernatorem banku angielskiego wskazuje na to, że wchodzą w grę również sprawy finansowe. Przypuszczać jednak należy, że tematem rozmów będą raczej już udzielone pożyczki, a nie przyszłe zasiłki. Restauracja Habsburgów, popierana przez rząd Schuschnigga, nie da się prawdopodobnie zrealizować w chwili obecnej.

DWA WARUNKI

Nieprzychylnie nastrojony wobec gości jest socjalistyczny „Daily Telegraph". Pertinax donosi temu pismu, że Austrjacy wysuwają dwa zasadnicze żądania: ewentualni sygnatarjusze paktu rzymskiego muszą się każdorazowo porozumieć z Austrją przed poczynieniem jakichkolwiek kroków w celu zapewnienia jej niepodległości, to znaczy, Austrja musi mieć możność wypowiedzenia się za czy przeciw takiej interwencji; mocarstwa nie powinny w przyszłości popierać stanowiska Małej Ententy, która, jak wiadomo, wypowiada się przeciw restauracji Habsburgów i jest zdecydowana bronić swego stanowiska w razie konieczności siłą. Pertinax dodaje, że Laval nie będzie mógł uwzględnić tych żądań, ponieważ zaciągnął on już pewne zobowiązania w stosunku do Małej Ententy.

Ratyfikacja układów w sprawie Saary

Paryż (PAT). Izba deputowanych wysłuchała referatu dep. Monnet, który w imieniu komisji spraw zagranicznych zwrócił się o ratyfikację układów w sprawie Saary, zawartych 18. b. m. w Neapolu.

Min. Laval podkreślił, że przewidziane przez te układy świadczenia w naturze tytułem zapłaty za kopalnie wyrażać się będą cyfrą 2 miljonów tonn węgla. Przed plebiscytem Zagłębie Saary wywoziło jednak do Francji 4 i pół milj. tonn.

Minister wyjaśnił następnie przyczyny, jakie skłoniły rząd do domagania się szybkiej ratyfikacji tych układów, które powinny wejść w życie już 28. b. m., poczem złożył podziękowanie komisji spraw zagranicznych, Radzie Ligi Narodów i „komitetowi trzech", oraz wyraził życzenie, by w tym samym duchu lojalnej współpracy były traktowane wszystkie kwestje, dotyczące warunków bezpieczeństwa i pokoju w Europie.

Izba uchwaliła następnie wniosek rządowy w sprawie ratyfikacji układów neapolitańskich.

Gwałtowny orkan w Ameryce

Londyn (Tel. wł.) Z Kansas City (główne m. w stanie Kansas u ujścia rz. tej nazwy do Missouri — red.) donoszą:

Silny wicher dochodzący chwilami do 90 km. na godzinę i niosący masy drobnego piasku, szalał nad stanami Nebraska, Oklahoma, Kansas, Kolorado i Teksas.

Chwilami, z powodu przysłonienia słońca przez chmury piaskowe panował zupełny zmrok, tak że w miastach musiano zapalić lampy uliczne. Komunikacja kołowa, telefoniczna i telegraficzna poważnie ucierpiały.

Straty na polach są bardzo znaczne. Kilka osób zmarło skutek uduszenia się wchłoniętym piaskiem.

Narciarskie mistrzostwa Polski

Zakopane (PAT). W piątek wieczorem w sali teatralnej hotelu „Morskie Oko" odbyło się uroczyste otwarcie 16 międzynarodowych mistrzostw narciarskich Polski odprawą zawodników.

Zgłoszono 220 zawodników, reprezentujących 3 państwa: Polskę, Norwegję i Szwecję. Ogółem przyjechało 14 zagranicznych narciarzy. W biegu na 18 klm. bierze udział 140 zawodników, w tem 5 Szwedów z tegorocznym mistrzem Europy na 50 klm. Engludem i znakomitym biegaczem Matsabo na czele.

Do konkursu skoków zgłoszono 6 zawodników zagranicznych z Norwegami na czele.

Sensacją jest liczba zapisanych do biegu zjazdowego: startuje 139 zawodników i 19 zawodniczek.

Min. Piłsudski we Wilnie

Wilno (PAT). W dniu 22. b. m. pociągiem pospiesznym z Warszawy do Wilna przybył p. min. Piłsudski i zatrzymał się w pałacu reprezentacyjnym.

Na wyspy Sołowieckie

Warszawa (KAP). Otrzymaliśmy wiadomość, że z więzienia bolszewickiego w Moskwie wywieziono na wyspy Sołowieckie, które, jak wiadomo, są miejscem nieludzkiej kaźni, kapłana katolickiego, ks. Dworzeckiego, proboszcza kościoła potrynitarskiego w Kamieńcu Podolskim.

Na froncie powodziowym

Wilno (PAT). Trwająca od paru dni odwilż spowodowała szybkie topnienie śniegów i lokalne powodzie. Miejscami woda podeszła pod budynki.

Wskutek nagłej zwyżki temperatury częściowo ruszyła Wilejka. Poziom rzeki w ciągu dnia wczorajszego podniósł się bardzo znacznie. Przybór wynosił 3 do 4 cm. na godzinę.

W godzinach popołudniowych około mostu na zarzeczu utworzył się zator lodowy. Straż ogniowa rozbiła lód, który spłynął.

Warszawa (PAT). Obecna sytuacja na Wiśle bez zmian. Kra płynie całą szerokością. Przybór wody średnio na godzinę wynosi 10 cm.

W obrębie Warszawy i powiatu warszawskiego nie stwierdzono tworzenia się przeszkód w normalnem spływaniu lodów.

Stan wody dziś o godzinie 11-ej rano wynosił plus 3,52 m.

Wiadomości

Na otwarciu wiosennych Targów Lipskich wygłosi przemówienie prezydent Banku Rzeszy dr. Schacht, który, jak słychać, przedstawić ma przytem wytyczne nowej niemieckiej polityki gospodarczej. Na otwarcie przybędzie również kanclerz Hitler.

*

Wicepremjer Baldwin wygłosił przemówienie, w którem stwierdził m in., że nadszedł czas, kiedy wszystkie ważniejsze państwa Europy muszą odegrać swą rolę i wykazać, że nietylko chce pokoju, lecz również gotowe są ponieść ofiary, aby przyczynić się do utrwalenia poczucia bezpieczeństwa.

*

Z powodu przyjazdu v. Papena z Wiednia do Berlina krążyły pogłoski, jakoby sekretarz osobisty v. Papena v. Tschirschky miał być powołany na przesłuchanie. V. Tschirschky podobno wzbraniał się to uczynić i miał uciec do Włoch.

*

Osadzono w więzieniu w Paryżu „bohaterkę" słynnego procesu Martę Hanau, skazaną na 3 lata więzienia za oszustwa i nadużycie zaufania.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 23. 2. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. 68,50% oraz za 4% premj. dol. 54,50; pozatem poszukiwano 3% poż. bud. po 46,— bez oddawców.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% dol. listami zast. w złocie po 48,—, 4½% złotowemi listami zast. po 49,— oraz 4% listami zast. konwert. po 48¼.

Akcje bankowe bez notowania.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. 68,50 P.
4% poż. premj. dol., serja III 54,50 +
4½% dolarowe listy zast. serji K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 48,— +
4½% złotowe listy zast. serji K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 49,— +
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 48,25 +

Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 23. 2. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny transakcyjne:

Żyto 225 tonn par. Poznań	15,50

Ceny orjentacyjne:

Żyto (Usposob. spokojne)	15,25— 15,50
Pszenica (Usposob. stałe)	15,75— 16,25
Jęczmień browarowy	21,00— 21,75
Usposobienie słabe.	
Jęczmień 710—725 g/l.	19,75— 20,00
Jęczmień 680—690 g/l.	18,75— 19,25
Usposobienie słabe.	
Owies (Usposob. spokojne)	15,00— 15,50
Mąka	
żytnia I gat 0,55% wł. w.	21,75— 22,75
żytnia I gat 0,65% wł. w.	20,75— 21,75
żytnia II gat 55—70% wł. w.	15,25— 16,25
żytnia pośl. pon. 70% wł. w.	13,25— 14,25
żytnia razowa 0,95% wł. w.	17,25— 18,25
Usposobienie spokojne.	
pszenna gat. IA 0-25% wł. w.	27,50— 30,00
pszenna gat IB 0-45% wł. w.	27,00— 27,50
pszenna gat IC 0-55% wł. w.	26,00— 26,50
pszenna gat ID 0-60% wł. w.	25,00— 25,50
pszenna gat. IE 0-65% wł. w.	24,00— 24,50
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w.	23,00— 23,50
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w.	22,50— 23,00
pszen. gat. IID 45-65% wł. w.	19,50— 20,00
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w.	16,75— 17,25
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w.	15,75— 16,25
psz. gat. IIIB 70-75% wł. w.	13,25— 13,75
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	10,50— 11,00
Otręby pszen. grube stand.	11,25— 11,75
Otręby pszenne średnie st.	10,50— 11,00
Otręby jęczmienne	10,50— 12,00
Rzepak zimowy	41,00— 44,00
Rzepik latowy	38,00— 40,00
Siemię lniane	44,00— 47,00
Gorczyca	39,00— 43,00
Wyka latowa	29,00— 31,00
Peluszka	31,00— 33,00
Groch Viktorja	36,00— 42,00
Groch Folgera	30,00— 32,00
Łubin niebieski	10,00— 10,50
Łubin żółty	12,00— 12,50
Seradela	13,00— 15,00
Koniczyna czerwona surowa	130,00—140,00
Koniczyna czerw. 95-97% cz.	155,00—165,00
Koniczyna biała	80,00—110,00
Koniczyna szwedzka	220,00—240,00
Koniczyna żółta odłuszczona	70,00— 80,00
Przelot	75,00— 95,00
Tymoteusz	60,00— 70,00
Rajgras angielski	90,00—100,00
Słoma pszenna luzem	2,75— 2,95
„ pszenna prasowana	3,35— 3,55
„ żytnia luzem	3,00— 3,25
„ żytnia prasowan	3,50— 3,75
„ owsiana luzem	3,50— 3,75
„ owsiana prasowana	4,00— 4,25
„ jęczmienna luzem	2,20— 2,70
„ jęczmienna prasow.	3,10— 3,30
Siano zwykłe luzem	7,00— 7,50
„ zwykłe prasowane	7,50— 8,00
„ nadnoteckie luzem	8,00— 8,50
„ nadnoteckie pras.	8,50— 9,00
Makuch lnian. w taflach	18,00— 18,25
Makuch rzepakowy w tafl.	13,00— 13,25
Makuch słon. w tafl. 42/43%	19,00— 19,50
Śrut Soja	20,00— 20,50
Mak niebieski	34,00— 38,00

Ogólna usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 610 tonn, pszenicy 438 tonn, jęczmienia 175 tonn, owsa 66 tonn, mąki żytniej 185 tonn, mąki pszennej 122,3 tonny, otrąb żytnich 295 tonn, otrąb pszennych 90 tonn, otrąb jęczmiennych 15 tonn, grochu Viktoria 45 tonn, peluszki 7,5 tonn, wyki 1 tonna, łubinu niebieskiego 38 tonn, seradeli 1,5 tonn, rzepaku 15 tonn, nasion 13,03 tonn, makuchu rzepakowego 15 tonn, makuchu lnianego 15 tonn, mąki ziemniaczanej 20 tonn, ziemniaków sadzonek 10 tonn, słomy 20 tonn.

Uwaga! Owies biały, jednolity ponad notowanie.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.26 — 5.26½ zł, w Gdańsku na Warszawę 5.25 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. gotówką 200.00 zł. za 100 guld. gd. w dewizach 172.71 zł, gotówką 172.37 zł.

POZNAJMY PIĘKNY ZAPACH
rodzimego kwiatu Lawendy, kupując wodę kwiatową
Lavande de Bonne Maman
Molinard Jeune — Paris
Gen. zast. na Polskę i Gdańsk:
K. & A. Miklaszewski, Kraków.
Tg 325

Podatki na deficyt, - pożyczka na inwestycje

Walka ministra skarbu z klubem B. B. o sposób pokrycia tegorocznego deficytu przeniosła się z Sejmu do Senatu.

Przypomnijmy pokrótce powód i przebieg tej walki.

Rząd wniósł do Sejmu preliminarz budżetowy z deficytem 149-miljonowym, który miał zamiar pokryć krótkoterminowemi wewnętrznemi operacjami kredytowemi, nie mającemi charakteru nowej pożyczki długoterminowej na cele budżetowe, jaką była zeszłoroczna Pożyczka Narodowa. Abstrahując już od zbyt optymistycznego preliminowania niektórych dochodów, zaznaczyć należy, że deficyt byłby o blisko 70 miljonów większy, gdyby do preliminarza nie wstawiono kilku nowych, dotychczas nieobowiązujących podatków, między któremi była także słynna „danina szkolna".

Klub B. B. w Sejmie skreślił tę niepopularną pozycję dochodową, a prócz tego powiększył niektóre wydatki, podnosząc przez to ogólną ich sumę o 38 miljonów, a deficyt o 19 miljonów. Referent generalny p. Miedziński, powołując się na powodzenie Pożyczki Narodowej i postępy kapitalizacji wewnętrznej, wyraził pogląd, że cały ten powiększony deficyt będzie można z łatwością pokryć nową pożyczką wewnętrzną bez nakładania nowych podatków, co do których doradzał wielką ostrożność.

P. minister skarbu był innego zdania. Wykazawszy ujemne strony pożyczek na cele budżetowe, zapowiedział krótko, ale stanowczo, że operacjami kredytowemi zobowiązuje się pokryć tylko taki deficyt, jaki był zawarty w preliminarzu, a na resztę, dołożoną przez Sejm, musi zaproponować nowe podatki.

Konflikt zatem był wyraźny. Senacka większość, do której zaapelował p. Miedziński w swem końcowem przemówieniu, postanowiła konflikt ten załagodzić mniej więcej w taki sposób, aby i wilk był syty i koza cała. W tym celu komisja skarbowo-budżetowa senatu na wniosek sen. Popławskiego, zastępującego chorego sen. Szarskiego, poczyniła w budżecie takie zmiany, że deficyt spadł znowu do pierwotnej wysokości 149 miljonów. W ten sposób senatorzy z B. B. powiedzieli niejako p. ministrowi skarbu: „Dajemy panu budżet wprawdzie bez daniny szkolnej, ale z takim deficytem, jaki był na początku. Wobec tego niepotrzebne są nowe podatki".

Ale p. minister skarbu nie dał się przekonać i obstaje przy zapowiedzi nowych podatków. A musimy objektywnie przyznać, że ze swego stanowiska ma rację. Albowiem oszczędności, przy których pomocy większość senacka zredukowała deficyt do pierwotnej wysokości, są często papierowe. Tak więc komisja skarbowo - budżetowa Senatu podwyższyła o 8 miljonów wpłaty przedsiębiorstw państwowych do skarbu, chociaż te przedsiębiorstwa już od szeregu lat nie dają ani połowy preliminowanych dochodów. Innemi słowy — podwyższono taką pozycję dochodową, która i bez tego podwyższenia była już nierealna.

Albo drugi przykład. Skreślono w wydatkach djety posłów i senatorów za okres trzymiesięczny, ponieważ w nadchodzącym roku budżetowym kończy się kadencja obecnych izb ustawodawczych, poczem przyjdzie trzymiesięczny okres wyborczy, w którym djet się nie wypłaca. Bardzo pięknie. Ale dlaczego nie wstawiono do wydatków kosztów wyborczych, przypadających według prawa na skarb państwa?

Nic dziwnego, że p. minister skarbu nie jest zachwycony takiemi, czysto fikcyjnemi oszczędnościami i upiera się przy podatkach na pokrycie dodatkowego deficytu.

Nie znaczy to, że p. minister Zawadzki odrzuca koncepcję pożyczki wewnętrznej. Owszem, potwierdza nawet, że ją rozpisze, ale tylko na cele inwestycyjne.

Plan finansowo - budżetowy p. ministra skarbu, reprezentującego oczywiście program całego rządu, wygląda zatem w ten sposób:

1) mniejsze operacje kredytowe (np. bilety skarbowe) na pokrycie deficytu do 150 miljonów;

2) nowe podatki na resztę deficytu;

3) pożyczka wewnętrzna, nieznanej narazie wysokości, na cele inwestycyjne.

Od strony płatników rzecz przedstawia się w ten sposób, że będą i podatki i pożyczka.

Nie można więc powiedzieć, żebyśmy wygrali w walce budżetowej między B. B. a ministrem skrabu.

M. K.

Kongres „udarników" i „udarnic"

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego".)

Moskwa, 21 lutego.

Od 11 lutego odbywa się w Moskwie olbrzymi zjazd „kołchoźników-udarników". Słownictwo wojenne jest niezwykle modne w świecie powojennym. W dojściu do władzy Hitlera w Niemczech odegrały wielką rolę S. S. („Sturm-Abteilungen"). W Rosji Sowieckiej mają również nadzwyczajne wzięcie wszelkie oddziały szturmowe, czyli „udarne". Wodzowie z czasów wielkiej wojny armji cesarskich wilhelmowskich Niemiec, i ci żyjący, i ci na równinach Walhali pogrążeni w refleksji nad losem Trzeciej Rzeszy, mogą się cieszyć, że ich pomysł o szturmowych kompanjach tak się znakomicie przyjął, i to także wśród tych, którzy do opanowania władzy szli pod hasłem: „śmierć wojnie". Dziś, odwrotnie, wszystko jest u nich „szturmowe", „udarne".

Stoimy więc i wobec zjazdu, obejmującego przeszło dwa tysiące owych przodowników kolektywnych gospodarstw na wsi, a więc „kołchoźników-udarników". Przeto słownictwo wojskowe ma na zjeździe nietylko symboliczne i przenośne, ale i dosłowne znaczenie. Właśnie tę stronę odbywającego się w Moskwie zjazdu chcemy najpierw oświetlić. W prasie zagranicznej, a także w prasie polskiej, jaka tutaj doszła, czytam dużo depesz, przynoszących sprawozdania ze zjazdu. Depesze te są sprzeczne między sobą, a powód sprzeczności jest ten, że w depeszach nie odróżnia się między różnemi projektami i podaje się jako rzeczy ostateczne to, co w tej chwili jest dopiero przedmiotem dyskusji.

Tak np. zupełnie nieścisłe i przeczące sobie wzajemnie wiadomości ogłoszono w depeszach o rozmiarach indywidualnej zagrody członków kołchozu. Odnośne bowiem zamierzenia ulegają ustawicznym w trakcie zjazdu zmianom. To też wyniki gospodarcze zjazdu przedstawimy później.

Teraz zaś wrócimy do naszej aluzji, że słownictwo wojskowe na zjeździe „kołchoźników-udarników" było używane nietylko w sensie symbolicznym.

Jako preludjum do wojennych wypowiedzeń się w przemówieniu głównego referenta zjazdu Jakowlewa, będącego kierownikiem rolniczego wydziału centralnego komitetu partji komunistycznej, — wybijało się to, że niemal nie używał on wyrażenia: Związek Sowiecki, ale prawie stale mówił o Rosji, w bardziej zaś uroczystych momentach zjawiało się na jego ustach słowo: Ruś. Tak więc mówił o narodzinach „na Rusi" rewolucyjnej klasy robotniczej.

Koniec referatu Jakowlewa był patetyczny i wojenny. Rozwiódł się on szeroko nad tem, czem jest socjalizm i przedstawiwszy różne jego „cudowne" okresy, dał też i takie określenie, które powtórzyć warto dosłownie:

„Socjalizm — to możliwość na podstawie woli partji i na podstawie decyzji zjazdu Sowietów, dla wszystkich włościan, którzy weszli na drogę kołchozów, na równych prawach z robotnikami pod kierownictwem robotników kierowania i zarządzania krajem i wybierania w tajnem głosowaniu swej władzy."

Ale tej szczęśliwej ojczyźnie sowieckiej grożą wielkie niebezpieczeństwa, nastają na nią dwa imperjalizmy: japoński i niemiecki. Czem zaś są Japonja i Niemcy, to zostało przedstawione zebranym „udarnikom" i „udarnicom" (tych ostatnich było bardzo dużo) tak barwnie, że tylko dosłowne przytoczenie może być wskazane, jeśli chodzi o zdanie sobie sprawy z metod propagandy kierowników Rosji Sowieckiej:

„Japonja — objaśniano — to kraj, gdzie połowa ziemi znajduje się w rękach „pomieszczyków" (wielkich właścicieli). Japonja — to kraj, gdzie setki tysięcy gospodarstw są corocznie konfiskowane przez banki za długi. Japonja — to kraj, gdzie o położeniu włościan w gazetach japońskich pisze się poprostu tak: „Położenie rejonu Tochoku — jest straszne. Liczba chłopów, znajdujących się na krawędzi śmierci głodowej, dosięga 700 tysięcy ludzi. Matki są wyczerpane i giną. Codziennie uczniowie popadają w omdlenie z powodu wyczerpania w murach szkoły. Włościanie nie mogą kupić ryżu i sprzedają swoje córki".

„Przeciw Związkowi Sowieckiemu — wołał dalej tow. Jakowlew — uzbraja się kraj, w którym w ostatnich latach corocznie włościanie sprzedają do miasta 30 do 40 tysięcy dziewcząt, gdzie cena dziewczyny przy sprzedaży do domu publicznego obniżyła się w związku z kryzysem do 150 jen, wydawanych głodnym ojcom."

A zkolei o Niemczech:

„Przeciw Związkowi Sowieckiemu zbroi się faszyzm takiego kraju, jak Niemcy, gdzie 53 proc. wszystkich gospodarstw posiada w swem władaniu tylko 12 proc. ziemi, a 11 proc. gospodarstw posiada więcej, niż połowę ziemi. Przeciw Związkowi Sowieckiemu uzbrajają się ci sami faszyści, którzy przez wiele lat obiecywali włościanom oswobodzenie ich z niewoli bankowej. I gdy przyszli do władzy, obdarowali włościan prawem, obowiązującem do oddawania całego gospodarstwa w dziedzictwie tylko najstarszemu synowi i tem samem do obracania młodszych synów i córki w żebraków."

Wreszcie apostrofa wspólna pod adresem obu faszyzmów:

„Z tym programem przywrócenia pańszczyźnianych stosunków i sprzedaży rosyjskich dziewcząt do domów publicznych zbroi się przeciw nam faszyzm Japonji i Niemiec..."

Rezultat: wszyscy pójdą wraz z czerwoną armją, pod kierownictwem Woroszyłowa i pod wodzą Stalina bronić swojej ojczyzny...

W trakcie dyskusji zabrał głos m. in. redaktor naczelny „Izwiestij" Bucharin, który w pochodzie, organizowanym przeciw Rosji Sowieckiej — oprócz Japonji i Niemiec — spostrzegł też Polskę. To też Bucharin nagroził wszystkim tym trzem państwom.

SZAŁAWA.

NA DALEKIM WSCHODZIE

Japonki z wielkim zapałem stanęły w szeregach wojskowych, odbywając pilnie ćwiczenia w przysposobieniu do walki przeciwlotniczej.

Do HISZPANJI, MAROCCO i na RIVIERĘ

zdąża wiosenna wycieczka morska, która wyruszy z Gdyni 5 kwietnia i powróci po 24 dniach

Niezapomniane wrażenia i idealny wypoczynek w komfortowych warunkach podróży na gruntownie przebudowanym statku „Kościuszko" czynią z tej wycieczki specjalną atrakcję.

Informacje i sprzedaż biletów:

GDYNIA-AMERYKA

LINJE ŻEGLUGOWE S. A.

Warszawa, Plac Małachowskiego 4

Gdynia, Dworzec Morski oraz BIURA PODRÓŻY

Ceny od 530 zł

ng 6328

W oczekiwaniu podróży min. Simona

Londyn. (PAT). Agencja Reutera donosi:

ROZMOWY DYPLOMATYCZNE

Rząd brytyjski porozumiewa się za pośrednictwem swoich przedstawicieli dyplomatycznych z rządami niemieckim, włoskim i sowieckim, zarówno, jak z rządem francuskim. Wprawdzie wyjaśnienie stanowiska Niemiec byłoby bardzo pożądane, ale w obecnem stadjum sprawy nie należy czekać na nową notę.

HITLER GOTÓW DO DYSKUSJI

Zapowiedź wizyty Simona w Berlinie i Moskwie budzi ogólne zainteresowanie, chociaż nic jeszcze nie jest formalnie zdecydowane w tej sprawie. Ambasador brytyjski w Berlinie, jak mówią, ustala ramy dyskusji, którą mógłby odbyć min. Simon z kanclerzem Hitlerem. Są wskazówki, iż kanclerz jest gotów do dyskusji zarówno o ogólnym planie, jako i o układzie lotniczym. Simonowi zapewne towarzyszyć będzie jeszcze jeden z ministrów.

ZGODA RZESZY

Londyn. (PAT). Agencja Reutera donosi, iż rząd niemiecki zawiadomił w ostateczny sposób, że zgadza się na propozycje Wielkiej Brytanji, aby projektowane rozmowy obejmowały całokształt zagadnień, poruszonych w komunikacie angielsko-francuskim z 3 lutego. Podjęcie tych rozmów nie ulega już obecnie żadnej wątpliwości.

ZAPROSZENIE PRZEZ SOWIETY

Warszawa (Tel. wł.) Formalne zaproszenie ze strony Sowietów będzie wysłane do Londynu w najbliższych dniach. Możliwe jest jednak, że tej podróży nie dokona sam min. Simon, który pojedzie tylko do Berlina, a dalej uda się już min. Eden.

NOWE KOMBINACJE PAKTÓW

Warszawa (Tel. wł.) „Kurjer Warszawski" w depeszy z Londynu donosi, że oficjalne koła brytyjskie byłyby skłonne wziąć pod uwagę niechęć Polski do wielokrotnego paktu wschodnio - europejskiego, zawartego na zasadzie wzajemnej pomocy a zadowolenie się wzamian paktem wschodnio-europejskim o nieagresji.

Zwracają uwagę na komentarze redakcyjne „Timesa", który dowodzi, że według opinji angielskiej sytuacja europejska została już uregulowana w znacznym stopniu przez pakt o nieagresji między Polską a Niemcami, oraz Polską a Rosją, oraz — przez dodatkowe traktaty lokarneńskie, dotyczące Europy wschodniej. Ponieważ rząd niemiecki oświadczył gotowość zawarcia paktu o nieagresji z wszystkimi sąsiadami, w Londynie uważają, że wartoby było zastanowić się nad możliwością zawarcia przez Niemcy takich paktów z Czechosłowacją i Litwą.

Z powodu tej wiadomości „Timesa" mówią, że taka alternatywa brana jest tam pod uwagę jako wyjście z impasu, spowodowane opozycją Polski i Niemiec przeciwko paktowi wschodniemu, opartego na zasadzie wzajemnej pomocy. Pośrednictwo angielskie miałoby dopiero na celu przeszkodzenie w zawarciu oddzielnego paktu przez Francję, Sowiety i Czechosłowację, który ze względu na gwarancje angielskie granicy nadreńskiej uważają w Londynie za wysoce niepożądany. (w)

CRÊPE SATIN NAJMODNIEJSZE PERFUMY I WODA KWIATOWA **Lotos** WARSZAWA

ng 6 410

Pertraktacje włosko-abisyńskie

Londyn. (PAT.) Korespondent „Daily Telegraph" donosi z Addis-Abeba, że rokowania włosko - abisyńskie o utworzeniu strefy neutralnej pomiędzy Matual i Gerlogubi, gdzie doszło ostatnio do zajść zbrojnych, nie posunęły się naprzód. Rząd abisyński zapewne wystosuje nową notę, aby uzyskać przyśpieszenie rozstrzygnięcia sporu i domagać się będzie powołania sądu rozjemczego.

Rząd abisyński jest poinformowany o ekspedycji sił zbrojnych włoskich i amunicji dla Afryki wschodniej, ale nie przedsiębierze żadnych zarządzeń w odpowiedzi na to, chcąc w ten sposób złożyć wobec Ligi Narodów odpowiedzialność za wydarzenia na Włochy i obarczyć Ligę troską o sprawiedliwe uregulowanie sprawy.

Rzym. (PAT). Dziś spodziewany jest odjazd z Messyny 2 500 ludzi ze zmobilizowanej dywizji „Peloritana". Dywizja odpłynie na okręcie „Vulcania", wiozącym z Neapolu do Afryki 400 wykwalifikowanych robotników. Z Mesyny odjedzie do Afryki wraz z dywizją generał Graziani.

Kogo spytać — każdy powie:

ng 6 411 *„VADEMECUM" — zębów zdrowie!*

Tydzień brytyjski

Londyn. (PAT). Brytyjski min. handlu Runciman, przemawiając w izbie gmin, oświadczył, co następuje:

„Rad jestem, iż mogę zawiadomić izbę, że traktat handlowy z Polską został wczoraj wieczorem parafowany i obecnie czynione są kroki, celem zapewnienia rychłego podpisania. Treść traktatu będzie ogłoszona jaknajwcześniej, zaraz po podpisaniu".

Po tem oświadczeniu min. Runcimana, posłanka konserwatywna Ward zwróciła się z zapytaniem, czy tydzień brytyjski, jaki odbył się w Finlandji po zawarciu traktatu handlowego z tym krajem, okazał się zadawalający i czy minister wziąłby pod uwagę możliwość urządzenia podobnego tygodnia w Warszawie. Na to zapytanie min. Runciman oświadczył:

„Jestem w zupełności gotów omówić tę sprawę z przedstawicielami Polski, którzy jeszcze przebywają w Londynie".

Zorganizowaniem tej imprezy w Warszawie zajmą się izby handlowo-przemysłowe brytyjska i polska.

Znalezione zwłoki

Kraków. (PAT). Po mozolnych poszukiwaniach w rejonie Babiej Góry znaleziono zwłoki trzeciej ofiary wypadku narciarskiego, mianowicie ciało ś. p. Janiny Frysiówny. Znajdowało się ono w odległości kilkudziesięciu metrów od znalezionych niedawno zwłok ś. p. Heleny Banachowskiej i Władysława Olejczuka.

Referendum w Szwajcarji

Genewa (PAT). W niedzielę odbędzie się w Szwajcarji referendum ludowe w sprawie przedłużenia służby wojskowej. Prasa prawicowa, prowadząca kampanję na rzecz projektu, omawia m. in. konsekwencje ewentualnego odrzucenia go dla sytuacji międzynarodowej.

„Journal de Geneve" wskazuje w szczególności na to, że odrzucenie projektu, osłabiając siłę zbrojną Szwajcarji, ułatwiłoby napaść na Francję poprzez terytorjum szwajcarskie. W związku z tem dziennik poddaje krytyce stanowisko ZSRR, dopatrując się w akcji komunistów szwajcarskich wpływu Sowietów.

Mowa Flandina

Paryż. (PAT.) W przemówieniu wygłoszonem wczoraj wieczorem w klubie amerykańskim z okazji 205 rocznicy urodzin Waszyngtona, premjer Flandin podkreślił konieczność podjęcia swobodnej współpracy wszystkich narodów w dziedzinie gospodarczej.

Po stwierdzeniu ścisłej wzajemnej zależności międzynarodowych przepisów finansowych z wymianą handlową, premjer zaznaczył, że zobowiązania finansowe poszczególnych narodów mogą być wyrównane jedynie w formie długoterminowych inwestycyj.

„Nie jest możliwe — zakończył premjer — aby nie znaleziono ostatecznie takiego rozwiązania, któreby uwolniło gospodarkę światową od obciążeń zrodzonych z wojny."

Przez Rzym do Ziemi Świętej

Pielgrzymka pod protektoratem J. E. Ks. Biskupa Teofila Bromboszcza

17 marzec — 9 kwiecień

Wenecja — Rzym — Neapol — Aleksandrja — Haifa — Jerozolima — Betleem — Nazaret — Ateny — Konstantynopol — Constanza.

Ceny od zł 1200,-

Zgłoszenia i informacje: Liga Katolicka, Katowice, Piłsudskiego 58, wszystkie oddziały i agencje P. B. P. „Orbis" i P. B. P. „Francopol" w Warszawie, Mazowiecka 9.

ng 6377

Po zakończeniu rokowań

Londyn (PAT). Rząd brytyjski wydał uroczyste śniadanie z powodu pomyślnego zakończenia rokowań handlowych pomiędzy Polską i W. Brytanją. Honory domu w roli gospodarza pełnił min. handlu Runciman, który wzniósł toast na cześć delegacji polskiej, podkreślając uznanie, jakie dla prac tej delegacji żywi strona brytyjska. Odpowiadał amb. Raczyński, min. przemysłu i handlu Floyar Rajchman i dyr. Sokołowski, podkreślając wdzięczność dla delegacji brytyjskiej za jej koleżeńską pracę, pełną harmonji i nacechowaną najlepszą wolą doprowadzenia rokowań do pomyślnego wyniku. Wieczorem odbył się obiad, wydany przez amb. Raczyńskiego.

Naturalny środek przeciw obstrukcji

Zioła Przeczyszczające Karpińskiego

T3221 **Torebki po 25 gr.**

ORYGINALNE PASTILLES **VALDA** ułatwiają oddychanie

W sprzedaży w aptekach i składach aptecznych

ng 6 082

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE tworzą się stopniowo wskutek złego funkcjonowania wątroby. Zapobiegajcie ich powstawaniu stosując zioła CHOLEKINAZA H. Niewiadomskiego.

ng 6198

Z kraju

15-LECIE KORPUSU KADETÓW NR. 2

Korpus kadetów Nr. 2 w Chełmnie, pragnąc uczcić piętnastolecie swego istnienia, postanowił wydać jubileuszowy numer „Kadeta" (czasopismo kadeckie), na który złożyłyby się prace nietylko obecnych ale i dawnych wychowanków korpusu. W związku z powyższem komendant korpusu kadetów nr. 2, korpus oficerski i grono nauczycielskie zwracają się z gorącą prośbą do wszystkich byłych wychowanków korpusu o nadsyłanie swoich prac do dnia 20 kwietnia 1935 r. Mogą to być artykuły, nowelki, opowiadania, wspomnienia, związane z życiem całego zakładu lub poszczególnych jednostek.

MORDERSTWO CZY SAMOBÓJSTWO?

Do hotelu „Kresowego" we Lwowie przyszedł 30-letni Józef Kowalczuk, prokurent pewnej firmy warszawskiej, oraz 29-letni urzędnik lwowski Marjan Radlachowski. Obaj byli nieco podchmieleni. Następnego dnia w południe Radlachowski zaalarmował policję, że jego towarzysz popełnił samobójstwo. Gdy policja wkroczyła do pokoju zastała na fotelu obok łóżka w pozycji siedzącej zwłoki Kowalczuka z przestrzeloną skronią, z której sączyła się krew. Obok zmarłego był rewolwer. W toku dochodzeń okazało się, że Kowalczuk przyjechał przed kilku dniami do Lwowa. Obaj przyjaciele byli na libacji u znajomych, a potem udali się do hotelu. Okazało się również, że Kowalczuk zdefraudował w swej firmie 3,000 zł. Ponieważ wszystkie okoliczności przemawiały za morderstwem a nie za samobójstwem, aresztowano urzędnika Radlachowskiego.

ŻYD PRZECHODZI NA PRAWOSŁAWIE.

Sosnowiecki lekarz Aron Glück zakochał się w jednej ze swych pacjentek i postanowił się z nią pobrać. Na przeszkodzie stanęła żona, która nie chciała dać rozwodu, żądając zabezpieczenia jej losu. Z tego powodu dochodziło do gorszących scen w mieszkaniu lekarza i policja musiała niejednokrotnie interwenjować. Ostatnio Glück przeszedł na prawosławie, oczekując temsamem unieważnienia małżeństwa. Lecz srodze zawiódł się, gdyż rozwodu nie może uzyskać. Wobec tego dawni małżonkowie mieszkają w dalszym ciągu pod jednym dachem razem z nową wybranką serca, a zakochany Aron głowi się daremnie, jak przekonać nieustępliwą Surę, aby go zwolniła.

SKUCI W KAJDANY CYGANIE UCIEKLI

W tych dniach w gminie Ludwin pow. lubartowskiego zatrzymano czterech cyganów: Józefa Wolancewicza, Romana Wołośnika Antoniego Stasińskiego i Aleksandra Głowackiego — podejrzanych o napad rabunkowy w powiecie włodawskim i o szereg kradzieży. W czasie rewizji znaleziono u nich 2 rewolwery z nabojami, 2 konie niewiadomego pochodzenia, worki ze zbożem, pościel i t. p. przedmioty pochodzące z rabunku. Gdy transportowano cyganów do Parczewa, mimo że byli skuci kajdanami, zdołali oni zbiec.

CHOROBY ZAKAŹNE W POLSCE

Według ostatnich zestawień departamentu służby zdrowia w min. opieki społecznej, w okresie od 3 do 9 lutego r. b. zarejestrowano na terenie całej Polski następujące przypadki chorób zakaźnych: 195 przypadków duru brzusznego, 82 przypadki duru plamistego, 2 czerwonki, 275 płonicy, 377 błonicy, 25 zapalenia opon mózgordzeniowych, 465 odry, 88 róży, 138 krztuśca, 39 gorączki połogowej, 5 włośnicy, oraz po 1 przypadku zimnicy i Heine-Medine.

W porównaniu z tygodniem poprzednim wzrosła liczba przypadków duru plamistego, płonicy, błonicy, oraz krztuśca, zmniejszyła się natomiast liczba przypadków odry, róży i gorączki połogowej.

Hemoroidy

są przyczyną złego samopoczucia i t. p. Należy bezwzględnie usunąć te dokuczliwe cierpienia. Przy hemoroidach stosuje się

Czopki **Anusol** -Goedecke-

Tz 185

Do nabycia w aptekach.

ECHA WARSZAWSKIE

Trzy pieprzyki, ale... brzydkie — Oficjalna, zalegalizowana szpetota — Gazety w koszyku — „Płaskie" za dyktą — „Słodka dziurka" na kółkach.

Warszawa, w lutym.

Jakiś nieznany filozof powiedział kiedyś, że aby przejść dobrze przez życie, trzeba być w życiu aktorem. Może w dawnych czasach „powiedzonko" to było małowartościowe, dziś natomiast oceniać należałoby je na wagę złota. Filozof ów zasłużył sobie na wdzięczność, a conajmniej na pomnik (w każdym razie lepszy od warszawskiego pomnika „Lotnika").

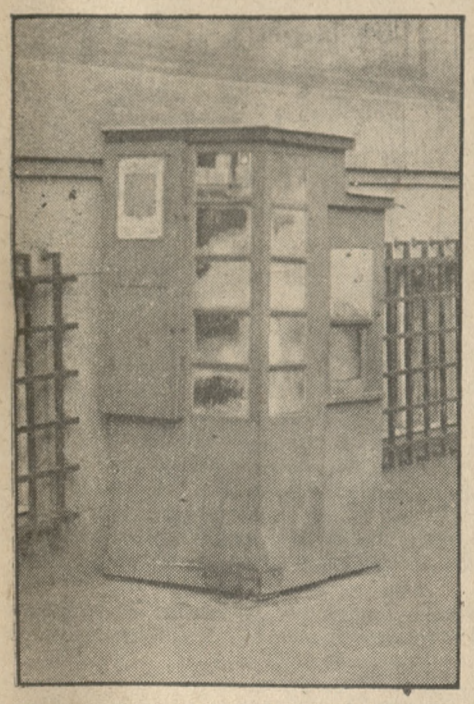

Nowoczesnem dobrowolnem więzieniem możnaby nazwać warszawskie kioski z papierosami. Ciasne, z dykty sklepane i wymalowane na brudno - szary kolor, czynią ze sprzedawcy prawdziwego „męczennika zawodu", a ponadto nie przyczyniają się wcale do upiększenia ulic naszej stolicy. Murowany, obszerny kiosk poznański, wydaje się być przy tej „skrzynce" prawdziwym pałacem.
Fot. K. Jajkowski — Warszawa

Bo, proszę Państwa, przyjrzyjmy się naszym bliźnim. Każdy z nich jest dziś — siłą rzeczy — mniej, lub więcej zdolnym aktorem. Ma twarz o dziesiątkach masek, które przybiera zależnie od okoliczności. Radośnie wkracza na salę balową, z uśmieszkiem sypie do kina (zwłaszcza, gdy „ona" jest zgrabna), ponuro wstępuje do urzędu skarbowego, z tragiczną miną wita komornika, zamroczony siedzi przy bridżu. Poprostu — kopalnia masek życiowych. Niejedne tak kapitalne w ujęciu, że sławy z afisza teatralnego mogą popaść w słuszną zazdrość.

Jeżeliby chodziło o wymienienie, jakie najbardziej kontrastowe miny widać na obliczu zasiedziałego warszawianina, trzeba podkreślić dwie: Jedna — to ta, z którą obnosi się na wiosnę; druga zwraca uwagę w okresie zimy. Niby nic szczególnego, normalny objaw: tu słoneczko zaczyna przebijać przez chmurki, no, a zimą, wiadomo, — zimno, człowiek się kurczy.

Owszem, zgoda, ale... Jak już jest „ale" — to dobrze. Dowód, że coś tam nie tak, jak być powinno. I w samej rzeczy!

A więc z wiosną warszawiak kroczy ulicami rozpromieniony. Kręci głową w prawo, lewo, w górę i po bokach. Tu coś czyszczą, tam coś naprawiają, o, tam nawet kończą nowy dom, tu znów odrapana kamienica otrzymuje nowe „oblicze", jakby chciała się komu przypodobać. Jak grzyby po deszczu powstają skwerki zaścielone kwiatami i trawą, posadzono nowe drzewka, a w parkach człowiek czuje się niby w raju, tak tu świeżo i inaczej.

Idzie więc sobie mieszkaniec stolicy i cieszy się. Wszak to generalny remont Warszawy przeprowadzają. Chciałby uściskać i mularza i ogrodnika i szklarza, tych wszystkich, którzy wyruszyli na miasto robić czystkę. Ba, poprzepędzano nawet ulicznych sprzedawców wszelakich przedmiotów, od sznurowadeł, aż po nastrojowe oleodruki w złotych ramach. Porządek, czystka, postęp kulturalny w stolicy, znów o krok bliżej Zachodu. I dlatego ta rozpromieniona mina warszawianina. Tak było z wiosną!

W zimie wypadło przywdziać maskę nr. 2. Ponurą.

To wszystko, proszę Państwa, co zrobiono przed kilku miesiącami, co kazało sercu radośniej zatrzepotać — to robiono „na wabia". Tak picu macu! Tu pogłaskać, tam poklepać! Może coś z tego wyjdzie.

Owszem, wyszło. Bo trudno przecież, aby przy takim generalnym remoncie ktoś, a raczej coś nie miało zyskać. Najlepszy dowód: dziesiątki dawniej odrapanych domów mieszkalnych wygląda dziś, jakby „z igły zdjęte". Sklepy wzbogaciły się o efektowne wystawy i reklamy świetlne, tramwaje (ale niektóre tylko) kokietują czerwonością swej zewnętrznej szaty, nieskazitelnej, wylakierowanej.

Ale dlaczego, proszę Państwa, przy tych porządkach nie pomyślano o usunięciu z powabnej postaci Syreny trzech pieprzyków, w dodatku... brzydkich? (Syrena — to Warszawa. To tak tylko nawiasem, dla tych, co lubią ścisłość). Tak jest! Trzech brzydkich pieprzyków, po dziś dzień przez odpowiednie czynniki oficjalnie zalegalizowanych. Dobre, co? Zalegalizowana szpetota.

Z pierwszym z nich zapoznajemy się na najbliższym narożniku (narożnik — czyli zakręt. A na zakrętach trzeba uważać). Poprostu potrzeba ci strawy duchowej i pragniesz zaopatrzeć się w odpowiednią paczkę najświeższych dzienników. Widzisz jakąś babulinkę omotaną w kożuch, kilka chust, owitą w łapcie ze słomy. Twarz czerwona, ręce też. Wiadomo — mróz. Przestępuje z nogi na nogę, chucha w dłonie. Żebraczka, myślisz. Nie, przecież czegoś tam pilnuje. Podchodzisz bliżej i teraz wyłania się z pod muru jakaś budka, czy kosz, niewiadomo co. Ale widzisz w jego wnętrzu gazety. Acha, już jasne. To kiosk z gazetami. Coprawda to się trochę załamuje, trzeszczy i zatacza przy podmuchu wiatru (bo to narożnik). Ale jest! Taki właśnie, jak na załączonem zdjęciu. W Warszawie. Dobre, co?

Gazety już masz. Przydałyby się jeszcze papierosy. W dymie się lepiej czyta. Gdzie ich kupić? Prosto, znów na najbliższym narożniku. Stoi jakaś budka o dziwacznej architekturze, z dykty, szaro-brudna. Zamknięte okienko. Ryzykujesz i stukasz. Magja, czy co, bo okienko się odsuwa i wyłania się z niego czerwona, zmarznięta ręka.

Próbujesz dalej i, wciskając w nią 50 groszy, wołasz w okienko: „Dziesięć płaskich". Hokus pokus, dostajesz papierosy i okienko się zamyka. Już zaczynasz przypuszczać, że w budzie siedzi jakiś robot. Nie, człowiek, niestety. Skulony, ledwie zipiący, przy smrodliwej lampce naftowej i tak obatuchany, jak tamta gazeciarka. Ale jest kiosk z papierosami. W Warszawie. Dobre, co?

(Proszę porównać zdjęcie tego kiosku z kioskami poznańskiemi, ot, n. p. na Placu Wolności, na Kaponierze, na Moście Teatralnym, albo choćby na Wielkich Garbarach przy moście kolejowym. Pałace, a nie kioski!)

Wreszcie dochodzimy do pieprzyka nr. 3, który w potocznej warszawskiej gwarze, zwłaszcza wśród dzieci, nazywa się „słodką dziurką". Jest to niby duża buda dla psa, ustawiona na dużych kołach, i stoi przeważnie przy zbiegu bardziej ruchliwych ulic. Masz pragnienie — w „słodkiej dziurce" dostaniesz wody sodowej, lub lemonjady; chcesz dzieciom zrobić przyjemność — kupujesz tanich cukierków, albo czekolady. Czasami owoce są. Dlaczegoby nie. Może być na danej ulicy dziesięć sklepów z owocami, słodyczami i wodą sodową, to nikogo nie wzrusza, że na narożniku sterczy sobie zielono wymalowana „słodka dziurka". W Warszawie. Dobre, co?

I te trzy pieprzyki mają prawo bytu, bo w takiej formie oficjalnie toleruje je miasto.

Teraz więc rozumiemy, dlaczego warszawianin, tak radosny wiosną, chodzi obecnie w masce nr. 2. Ponurej.

ELLIOT.

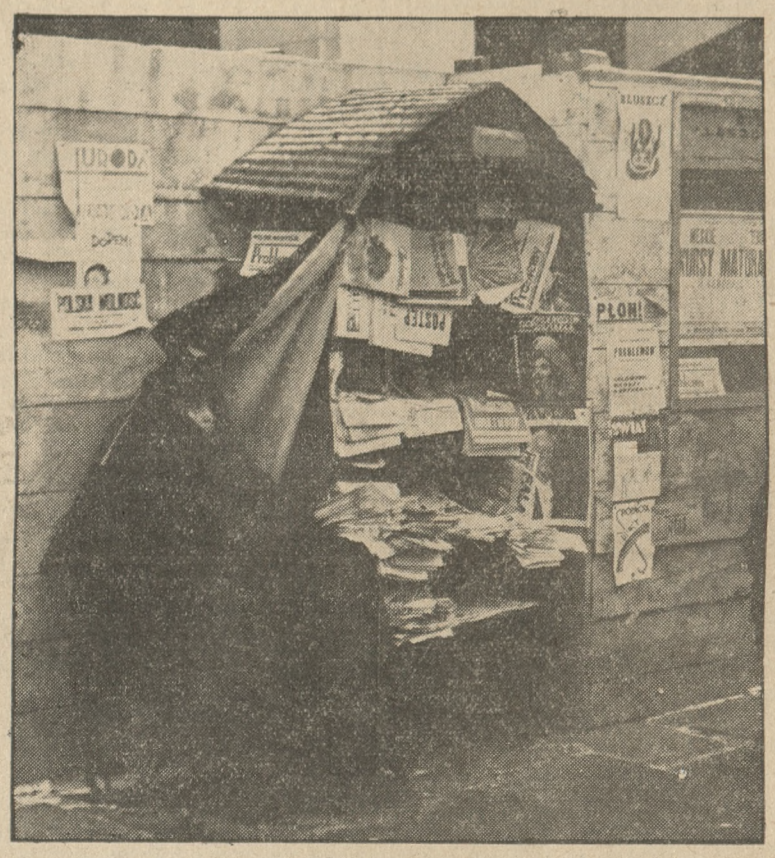

Urągowiskiem wszelkich pojęć o estetyce są warszawskie kosze z gazetami. Pełno ich w całem mieście i konkurują między sobą nietylko ilością sprzedawanych gazet, ale przedewszystkiem latami „konstrukcji".
Fot. K. Jajkowski — Warszawa

Choć Warszawa nie może się skarżyć na brak sklepów ze słodyczami, napojami orzeźwiającemi, czy owocami, mimo to na ważniejszych narożnikach napotykamy takie oto antyczne wehikuły, t. zw. „słodkie dziurki", gdzie za grosze nabyć można tanich cukierków, lub wody sodowej. Podob-no takie wózki spotkać jeszcze można na Wschodzie Azji.
Fot. K. Jajkowski — Warszawa

ORYGINALNY PHILIPS
TYLKO 20 ZŁ. MIESIĘCZNIE
PHILIPS JUNIOR
nr 6427

Przy zaburzeniach w trawieniu, bólach żołądka, zgadze, wymiotach, zawrotach głowy, bólach głowy, miganiu przed oczami, podrażnieniu nerwów, bezsenności, ogólnem osłabieniu, niechęci do pracy naturalna woda gorzka **Franciszka-Józefa** pobudza do wypróżnień i ułatwia krwiobieg.
Tg 323

Zakaz należenia do masonerji w wojsku hiszpańskiem

Olbrzymią większością głosów kortezy przyjęły ostatnio wniosek deputowanych prawicowych, domagający się wydania dla oficerów armji hiszpańskiej zakazu należenia do masonerji lub innych podobnych organizacyj. Za wnioskiem głosowali również radykali z partji Lerroux, wychodząc z tego założenia, że w wojsku nie mogą kolidować ze sobą dwie hierarchje: organizacji wojskowej i tajnych związków, niejednokrotnie tamtej wrogich.

Przeciw wnioskowi wystąpili jedynie socjaliści i komuniści, dopatrując się we wniosku „sprzysiężenia monarchistycznego" oraz „zamachu na wolność sumienia". Dziennik madrycki „ABC", omawiając wniosek, słusznie zauważa, że zakaz podobny odnosić się winien również i do urzędników sprawiedliwości, gdzie również masoni wpływają na rzeczywistą niezależność sędziów. (KAP).

PRZECIW ZAPARCIU
stolca i hemoroidom zaleca się stosować Kaskarynę Leprince. Dawka: 1 lub 2 pigułki wieczorem podczas jedzenia. Koszt mały, torebka 40 groszy. — Do nabycia w każdej aptece.
ng 6409

Przeciwko nadużywaniu nazwy „katolicki"

Komisja Prawna Episkopatu Polski powzięła następującą uchwałę:

Niektóre organizacje przybierają do nazwy swojej tytuł „katolicki". Kościół katolicki pragnie, aby we wszystkich organizacjach, stowarzyszeniach, instytucjach itp. panował prawdziwy duch katolicki. Aby zapobiec nadużywaniu nazwy „katolicki" Komisja Prawna Episkopatu Polski postanowiła, że używanie przez organizacje, stowarzyszenia, instytucje, manifestacje przymiotnika „katolicki" w nazwie jest dozwolone tylko za wyraźną zgodą Biskupa diecezjalnego.
(KAP.)

Reformackie pigułki z m. Zakonnik
stosują się: jako **regulujące żołądek,** przy cierpieniach **wątroby,** nadmiernej **otyłości,** uśmierzające **hemoroidy** i przy skłonnościach do obstrukcji są łagodnym środkiem **przeczyszczającym.** Użycie 1—2 pig. na noc.
ng 6298/9

Umiastowienie polskiego życia gospodarczego

Dla zdrowia narodu konieczna jest równowaga życia gospodarczego pomiędzy wsią a miastem. Polska nigdy jej nie posiadała, a w kilku ostatnich stuleciach brak ten był główną przyczyną potoku złych dla narodu wydarzeń. Pozbawiony odpowiednio silnego mieszczaństwa własnego, naród był kaleką, skutkiem czego nie mógł stawić czoła wypadkom i okolicznościom wyjątkowym. Położenie jego obecne niewielkiej pod tym względem zmianie uległo. Niezajmowane w swoim czasie przez gospodarza kraju miejsce w miastach zajmowali Niemcy i Żydzi, w wyniku zaś ostatecznym połowę mieszczaństwa na ziemiach polskich stanowią dzisiaj tłumy narodu obcego Polsce i wrogiego.

Potworność i niebezpieczeństwa tego kalectwa nie ograniczają się do życia gospodarczego. Żywioł gospodarczo silny, gdy opanowuje miasta, zaczyna tem samem przemożną rolę odgrywać w dziedzinie społecznej, następnie — w politycznej, a wreszcie — i w duchowej, czyli kulturalnej. Istotnie, w tej właśnie kolejności postępował w Polsce rozrost żydostwa, a teraz umacnia się już na owym stopniu najwyższym. Oznacza to jednoczesne spychanie narodu polskiego do roli sług i niewolników nowego zaborcy. Odbywa się to wszystko drogą podboju pokojowego, sposobami dla ogółu polskiego niewidocznemi.

Jest rzeczą oczywistą, że, jeżeli polski ruch obronny i ozdrowieńczy rozpocznie również od gospodarczego zdobywania miast w Polsce, to siłą rzutu tą samą potoczy się kolejnością. Wobec tego najmniejszej przesady nie popełnia ten, kto w czysto gospodarczych, „za chlebem" zamysłach polskiej młodzieży kupieckiej i rzemieślniczej widzi zapowiedź wyzwolenia politycznego, samodzielności życia duchowego, oraz wielkości polskiego państwa narodowego.

Kierunek rzutu jest prawidłowy, chodzi tylko o nadanie mu siły i trwałości. To zaś da się uskutecznić jedynie przez ujęcie budzącego się ruchu w ramy odpowiedniej organizacji społecznej. Przytem z uwagi na geograficzny układ odnośnych stosunków jest pożądane, żeby organizacja taka powstała w województwach zachodnich i stamtąd całym ruchem kierowała.

Organizacja, której powstanie przewiduję, ma rozwój zapewniony, nie jest bowiem wymyślona teoretycznie, ale narzuca się jako potrzeba unormowania już istniejącego zjawiska samorzutnego. Zewsząd słychać, wszędzie widać, że lud polski, tak dobrze wiejski, jak miejskj, zaczyna pchać się ku handlowi, ku rzemiosłom, ku przemysłowi, ku zajęciom miejskim twórczym i samodzielnym. Używam tu umyślnie słowa „pchać się" dla scharakteryzowania żywiołowości i zarazem bezładności tego ruchu samorodnego. Tak samo wśród ludności już w danych zawodach wyrobionej odbywają się naoślep różne ruchy terytorjalne, emigracyjne i reemigracyjne zarówno wewnątrz kraju, jak w stosunkach z zagranicą. Rosnące bezrobocie dorzuca do tego wszystkiego niebezpieczny stan zapalny. Pominąwszy zatem przyczyny głębsze, istnieje, jak widzimy, dość powodów bezpośrednich do stworzenia dla ruchów tych organizacji kierowniczej.

W sprawach tego rodzaju społeczeństwo nie powinno oglądać się na pomoc państwa, a tembardziej — na jego inicjatywę. Niewolnicza to moda, jeszcze w Polsce panująca, a przytem — doskonały sposób na hodowanie w społeczeństwie bierności, która to wada jest jedynem wszelkiego zła źródłem. Społeczeństwo, które z pełną samowiedzą organizacyjną stanie do walnej rozprawy z wieloma klęskami gospodarczemi, zdobywa sobie przez to samo nietylko szanse zwycięstwa, ale nadto w woli swej i wysiłku odrazu główne warunki zdrowia własnego uzyskuje. Ponieważ prężność i pęd w tym kierunku ujawnia się nadewszystko w pokoleniu młodem, którego oblicze ideowe znamy jako rzetelnie narodowe, przeto stworzona przez nie organizacja kierownicza tem większe w społeczeństwie polskiem zaufanie obudzi.

Potrącamy tu o pewną stronę współczesności polskiej dość drażliwą, bo polityczną, ponieważ właśnie w pokoleniu, które teraz w szranki życia publicznego wstępuje, widoczne są bardzo żywe ruchy i odruchy polityczne. Nie mam zamiaru w sprawie tej głosu zabierać, ale nie mogę pominąć milczeniem płaszczyzny, którą ona do omawianego tu zagadnienia przylega. Polityka, w szerszych warstwach krzewiona, a tylko polityką teoretyczną wypełniona, w krótkim czasie staje się pustem, a nadomiar kłótliwem gadaniem, ze wszechmiar przykrem i szkodliwem. Gdy manją tą opanowane środowiska wciągniemy do pracy organizacyjnej, którą tu przewidujemy, postawimy je odrazu na twardym gruncie rzeczywistości, gdzie, w zetknięciu się z żywym materjałem zjawisk i ludzi, będą miały możność wyrobienia się nietylko średnie, ale nawet wielkie talenty organizacyjne i, właśnie, polityczne.

Organizacja, której celem jest umiastowienie polskiego życia gospodarczego, bierze na barki swoje zadanie olbrzymie, zadanie historyczne. Pokolenie, które to zadanie rozpocznie, chociażby je następnemu jeszcze pokoleniu przekazać miało, dokona czynu wiekopomnego, czynu, o który napróżno dopominały się największe umysły i charaktery ostatnich okresów historji polskiej. Trudno określić, w jakiej mierze to zadanie jest polityczne, w jakiej biologiczne, społeczne i kulturalne, gdy oceniamy je narazie jako wyłącznie gospodarcze. W skutkach swoich będzie ono wszechstronne i doniosłe, organizacja zaś, która narzędziem jego się uczyni, poza pracą swoją rzeczową, szybko wyszkoli nam działaczów tak dziś potrzebnych, a których nie dostarczy i sto lat politycznego gadania.

STANISŁAW PIEŃKOWSKI

Rozumna i celowa gospodarka Klubu Narodowego w radzie miasta Łodzi

Obniżka cen biletów tramwajowych — Skreślenie subsydjów dla organizacyj żydowskich — Pomoc dla bezrobotnych

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Łódź, 22 lutego

Na wczorajszem posiedzeniu łódzkiej rady miejskiej dokonano wyboru 22 delegatów na zjazd Związku Miast Polskich. W głosowaniu proporcjonalnem z Klubu Narodowego wybrano 12 delegatów, z reszty ugrupowań 10.

W dalszym ciągu obrad Klub Narodowy postawił wniosek o obniżkę cen biletów tramwajowych w Łodzi. Wniosek został uchwalony mimo sprzeciwu komisarza Wojewódzkiego, B. B. i Żydów. Wynik głosowania przyjęto burzą oklasków.

Klub Narodowy zgłosił też wniosek o usunięcie ze sali obrad rady miejskiej dziennikarzy żydowskich, motywując to tem, że prasa żydowska w sposób bezprzykładnie oszczerczy i niezgodny z prawdą referuje przebieg posiedzeń komisji budżetowej.

Komisarz Wojewódzki oświadczył, że wniosku tego wogóle nie podda pod głosowanie. Wówczas Klub Narodowy na znak protestu opuścił salę.

Społeczeństwo m. Łodzi z uznaniem komentuje rozumne posunięcia Klubu Narodowego na terenie rady miejskiej. Szczególne zadowolenie wywołał fakt skreślenia z budżetu miejskiego przez większość narodową subsydjów na organizacje żydowskie, jak Bykur-Holim, Talmud-Tora, Linas-Chacedek, oraz na Tow. Ochrony Kobiet Żydowskich. Radny adw. Kowalski oświadczył protestującym Żydom, że obóz narodowy nie zejdzie z raz obranego kierunku i Żydzi nie dostaną ani jednego grosza na swoje cele z kasy miejskiej, gdyż pieniądze te będą przeznaczone na co innego, w pierwszym zaś rzędzie na zatrudnienie bezrobotnych.

Stoimy w obliczu oszczędnej i celowej gospodarki narodowej w Łodzi.

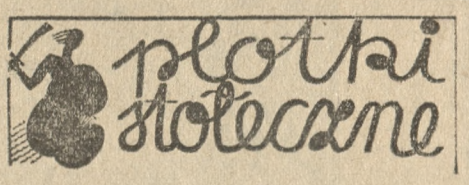

22 lutego.

Rząd francuski prosi o agrement dla p Louis Noela, jako ambasadora Francji przy Prezydencie Rzplitej. Dotychczasowy bowiem ambasador francuski p. Laroche zostaje przeniesiony do Brukseli na analogiczne stanowisko. W sferach dyplomatycznych przeniesienie p. Laroche'a do Belgji oceniają jako objaw uznania dla jego działalności, Belgja bowiem jest respektowana jako najbliższa i najwierniejsza sojuszniczka Francji.

*

Oczekiwana nominacja p. Noela jest niezwykle charakterystyczna dla obecnych stosunków polsko - francuskich.

P. Noel uchodzi za jednego z młodszych, najzdolniejszych dyplomatów francuskich. Kilka lat był posłem w Pradze i tam zajmował bardzo wpływową pozycję. Teraz został powołany na stanowisko ministra-szefa gabinetu premjera Flandina, którego jest przyjacielem osobistym. Niezależnie od tego sprawuje obowiązki posła republiki w Pradze i jeździ tam co tygodnia.

Noel zatem jest mężem zaufania i Flandina i Lavala. Jest jednocześnie wybitnym czechofilem.

Nominacja jego jest zatem wybitnie politycznym objawem.

*

Debata sejmowa nad poborem rekruta jest symptomatyczna.

Przedewszystkiem dlatego, że po raz pierwszy wystąpili ludowcy z przestrogą, iż metody stosowane podkopują patrjotyzm polskiego włościanina, który złożył w r. 1920 dowody swej ofiarności dla państwa.

P. P. S.-owcy głosowali już jawnie przeciw. Uczynili to poraz wtóry. Do złożenia deklaracji wybrali sędziwego posła Ślendzińskiego, który swego czasu odrzucił przyjęcie Krzyża Niepodległości. Ślendziński był starym bojowcem z r. 1905. W organizacji bojowej P. P. S. stykał się z Józefem Piłsudskim. Podczas przełomów w partji pozostał jej wierny.

Obecne posunięcie socjalistów wiążą z niedzielną konferencją socjalistyczną, urządzoną wespół z komunistami i żydowskimi socjalistami. Konferencja oznacza przesunięcie się partji na lewo. Dowód na nie już mamy.

*

Ale wystąpienie panny Ignasiakówny, przedstawicielki komunistów, jest najsymptomatyczniejsze. Pomijamy jej pomysły na temat wojny z Sowietami. Pomijamy rozmaite insynuacje, które mówiła, żeby się przed Kominternem wykazać pewnym dorobkiem.

Chodzi o to, że Ignasiakówna operowała licznemi przykładami z życia żołnierzy. Ubrana na czarno, biały kołnierzyk, posłanka komunistyczna jest najmłodszą posłanką. Ale bodajże i najbardziej zadzierzystą. Mówi szybko i „temperamentnie". Czyta biegle i wyraźnie. I nie miesza się, gdy ją marszałek przywołuje do porządku.

Coprawda marszałek okazał się w stosunku do kobiety gentlemanem. Gdyby to mówił jaki Rosenberg lub Chęciński, odebrałby mu głos Tego nie uczynił. Raz tylko przywołał ją do porządku. Coby to było, gdyby ją usunął z sali, a panna Ignasiakówna nie chciałaby wyjść. Musiałby polecić naczelnikowi kancelarji usunąć ją przemocą. To znaczy straż marszałkowska weszłaby na salę, zrobiła z rąk krzyż i wyniosłaby posłaneczkę z sali posiedzeń. Izba biłaby brawo. Strażnicy nie bardzoby się zmęczyli, gdyż panna Ignasiakówna jest szczuplutka i wiotkiej budowy.

*

Lecz przestańmy gawędzić o kobiecie, a przejdźmy do posłanki.

Czyżby nikogo nie uderzyło, skąd przedstawicielka frakcji komunistycznej posiada tak świetne informacje o drobiazgach z życia żołnierzy, o drugorzędnych szczegółach życia tadkiego czy innego garnizonu, o małoważnych stosunkach między jakimś żołnierzem n-tego pułku z wójtem wsi Y?

Co to wskazuje? Czyż nie zmusza do najgłębszego zastanowienia i troski?...

*

PS. Mamy drugi dzień wiosny. W południe 12 stopni ciepła. Cudownie. Ale jesionki, jak niema, tak niema...

WARSZAWIANIN.

Sekciarstwo w Polsce

Łuck. (K. A. P.) Na terenie Wołynia jest obecnie dwanaście różnych sekt, liczących ogółem 23 096 wyznawców. Trzeba zaznaczyć, że ludność katolicka na Wołyniu jest na szczęście odporna na wszelką agitację sekciarską, stąd sekciarze rekrutują się przeważnie z pośród wyznawców skłóconej wewnętrznie cerkwi prawosławne i innych wyznań niekatolickich. Sekty t są następujące:

1. Ewangeliczni - chrześcijanie — 8 691 wyznawców, 2. Ewangelicznichrześcijanie zielono-świątkowcy (!?) — 7 068 wyznawców, 3. Ewangelicznichrześcijanie baptyści — 3 448 wyznawców, 4. Kościół Boży (?) — 998 wyznawców, 5. Wolni Ewangeliczni Chrześcijanie — 996 wyznawców, 6. Adwentyści Dnia Siódmego (!) — 653 wyznawców, 7. Ostpolnische Baptisten-Vereinigung — 517 wyznawców, 8. Kościół Chrystusowy Wyznania Ewangelicznego — 257 wyznawców, 9. Kościół Narodowy (!!) („Faronowcy") — 250 wyznawców, 10. Badacze Pisma św. — 118 wyznawców, 11. „Stefanowcy" (?) — 94 wyznawców, 12. „Nogomojcy" (!!) — 6 wyznawców.

Dla ścisłości należy zauważyć, że wyznawcami „kościoła narodowego" (Faronowców) są przeważnie prawosławni — Czesi.

„Historja" przez... radjo

Do „Gaz. Warszawskiej" pisze jeden z radjosłuchaczy:

Kilka dni temu po południu wygłosił p. Janusz Stępowski przez Radjo odczyt do młodzieży o — święcie morza. Mówił bardzo pięknie i wzniośle, okazał przytem wiele serdeczności w stosunku do młodzieży, mówiąc do słuchaczy „młodzi przyjaciele".

Jestem przekonany, że „młodzi przyjaciele" zapamiętają to piękne przemówienie o święcie morza, wielu jednak spostrzeże, że nie usłyszeli z ust prelegenta, dzięki czemu i dzięki komu Polska oparła się o morze. Słyszeliśmy, że: „rzucono pierścień do morza na znak zaślubin z Polską", lecz nie dowiedzieliśmy się, kto ten pierścień rzucił, a przecież nie mógł spaść z nieba.

Gdyby prelegent chciał być w zgodzie z historją, to musiałby był powiedzieć, jaka to polityka doprowadziła do tego wyniku, że Polska odzyskała Pomorze i kto polityką tą kierował, musiałby był powiedzieć, że pierścień był rzucony w morze przez — gen. Józefa Hallera.

Podobnie jak historja nie może być tendencyjną, lecz musi być sprawiedliwą, tak samo odczyty, referaty o faktach historycznych muszą być sprawiedliwe, a nie jednostronne. Nie można jednych uwielbiać, a drugich zasłużonych zapominać, lub pomijać.

Jeżeli pamięta się o rocznicy zaślubienia Polski z morzem, trzeba pamiętać o tych, którzy z tym faktem są złączeni.

Stronnictwo Narodowe

KOŁO ŁAZARZ

Zebranie plenarne z referatem odbędzie się w poniedziałek 25 bm. o godz. 20 w sali „Kasyna Obywatelskiego", ul. M. Focha 81. Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi Zarząd.

Młodzież Wszechpolska

MŁODZIEŻ WSZECHPOLSKA STOW. S. U. P.

Wydział ideowy

W poniedziałek, dnia 25 b. m. o g. 20 odbędzie się w lokalu własnym M. W.

ZEBRANIE SEMINARJUM IDEOWEGO.

Obecność członków obowiązkowa.

Wydział organizacyjny.

W poniedziałek, d. 25 b. m. o g. 19,30 odbędzie się w lokalu własnym M. W.

ZEBRANIE WSZYSTKICH SEKCYJ PRAWNO-EKONOMICZNYCH.

Obecność członków obowiązkowa.

Rozmach i piękno mostów amerykańskich

Prezydenta Roosevelta plan odbudowy gospodarczej, t. zw. „N. R. A.", a poświęca dużo miejsca robotom publicznym, które wpływają na zmniejszenie się dotkliwego w Stanach Zjednoczonych bezrobocia. Wśród tych robót widnieje na pierwszym planie budowa dróg i mostów.

Ameryka słynie nie od dziś z śmiałych konstrukcyj mostowych. Pierwsze wielkie mosty powstały w drugiej połowie ub. stulecia (Hudson Bridge), i łączą poszczególne części miasta Nowego Jorku. Od tego czasu namnożyło się w różnych punktach Unji amerykańskiej wiele innych budowli mostowych, które odznaczają się zarówno rozmachem konstrukcyjnym, jak i pięknością linji. Na ten ostatni moment — estetykę konstrukcyj mostowych — kładą inżynierowie amerykańscy wielki nacisk i niewątpliwie wyprzedzają pod tym względem Europę.

Warto wspomnieć, że jednym z najczynniejszych architektów amerykańskich obecnej doby jest Polak z pochodzenia, Ralf Modrzejewski, syn słynnej artystki. Znalazł on za oceanem szerokie pole do pracy i wsławił się budową dzący za jeden z najpiękniejszych mostów amerykańskich, konstrukcji kamiennej.

Drugim z rzędu jest „George Washington Bridge", łączący Nowy Jork z dzielnicą New Jersey, ponad rzeką Hudson. Most ten, jak większość mostów nowojorskich, oparty jest na konstrukcji wiszącej na linach stalowych. Rycina daje wyobrażenie o potężnych rozmiarach konstrukcji i ujęta jest z najwyższego punktu mostu. Pod nim mają najwyższe statki transatlantyckie swobodny przejazd. Warto zwrócić zarazem uwagę na jezdnię kołową mostu, niezmiernie szeroką i rozgałęziającą się u przyczółka mostowego. Ów zawily splot ulic dojazdowych przy przyczółkach mostowych jest dla Nowego Jorku charakterystyczny. Pochodzi on stąd, że nowo powstające mosty, budowane wśród istniejących już domów, wymagają nieraz wielkich przeobrażeń urbanistycznych, aby wśród labiryntu budowli miejskich znaleźć połączenie między środkiem miasta a mostem. Potrzebne są w tym celu nieraz odrębne tunele i podjazdy, jakie widać na fotografji.

Most „Arroyo Seco" w Pasadenie.

Nad ogrodową dzielnicą pięknego miasta kalifornijskiego rozciąga się pełen elegancji most kamienny dla ruchu samochodowego. Po znakomitej jezdni mogą automobile rozwijać maksymalną szybkość, bez narażania przechodniów na niebezpieczeństwo, bo... pieszych już prawie niema w amerykańskim raju samochodowym.

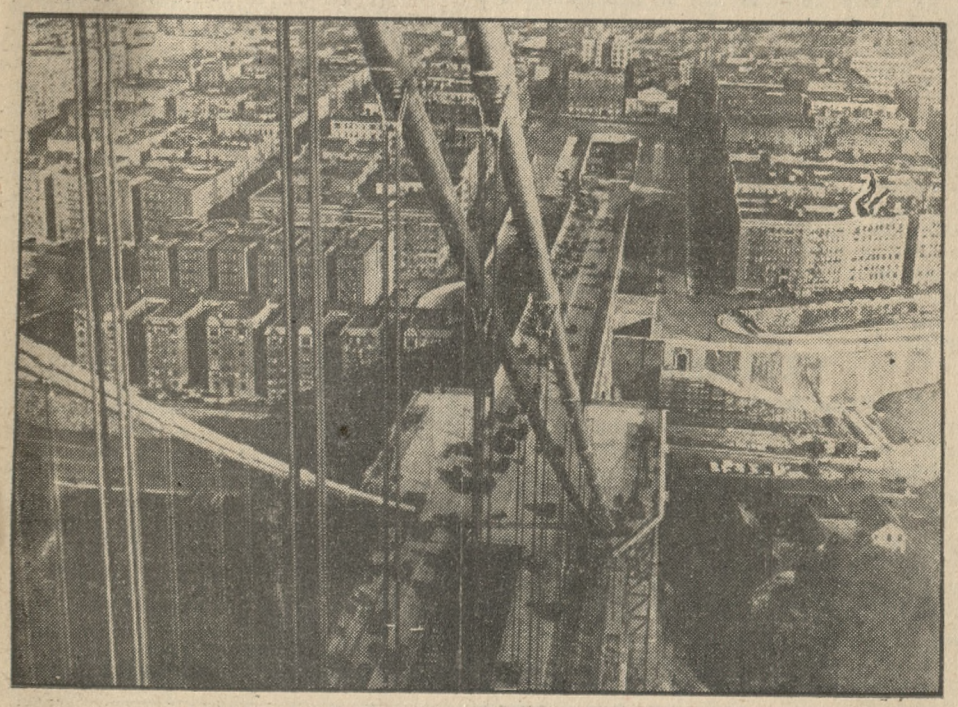

NOWY MOST WASZYNGTONA W NOWYM JORKU

jednego z największych mostów w Ameryce, Quebec Bridge, opierającego się na dwóch tylko filarach.

Na załączonych rycinach znajduje się widok dwóch świeżo ukończonych mostów amerykańskich, o rozmaitym systemie. Pierwszym jest most w kalifornijskiem mieście Pasadena, uchodzący za jeden z najpiękniejszych mostów amerykańskich, konstrukcji kamiennej.

Zauważyć należy, że wspomniane mosty zbudowane zostały w czasie trwającego „kryzysu", świadczą więc dodatnio o niezachwianym postępie inżynierji i... o zdolności znajdowania środków pieniężnych na tak olbrzymie inwestycje.

Poważny wywiad z p. Magdaleną Samozwaniec

„Wieczór odrzuconych feljetonów" się skończył. Pani Samozwaniec zachrypnięta i zmęczona odpoczywa przy stoliku, czarnej kawie i Arturze Marji po przeżytej tremie, gorącem przyjęciu i głośnych oklaskach.

Bardzo nieodpowiedni moment do wywiadu. Korzystam więc z okazji i wciskam się do towarzystwa, jak Piłat w kredę.

— Po wywiad? Tak późno?! Wszystkie dowcipy, jakie miałam w zapasie, już się wyczerpały.

Przedkładam pani Magdalenie, że wywiad może być smutny. I tak nikt go nie weźmie poważnie. Bez dwuznaczników (bo się nie poznam) i bez kalemburów (bo korekta).

— W takim razie — bardzo chętnie. Poznań to urocze miasto...

— Czyste... — wtrącam z pamięci.

— I czysta — dodaje pani Magdalena.

Jesteśmy w IKS-ie.

— Mówmy o czem innem. Jakie to redakcje odrzuciły feljetony, które pani dziś czytała?

— W tem jest trochę blagi. Mam tylko jeden odrzucony feljton. Ponieważ nie wypełniłby całego wieczoru dodałam kilka innych. Częściowo drukowanych już, częściowo jeszcze nie. Najpierw niech oświetlą je lampy kinkietów, potem będą oświetlać umysły czytelników. Muszę się jednak panu przyznać, że wszystkie feljetony musiałam trochę, specjalnie dla Poznania, posolić, bo wiem z doświadczenia, że poznańska publiczność lubi ryzykowne dowcipy. Wiem to jeszcze z „Różowej Kukułki".

— Czy da pani jeszcze jeden wieczór feljetonów?

— Bardzo możliwe. Przywiozłam ze sobą sporo feljetonów, bo potrzebny mi był papier do pakowania. W domu nie było gazet, a musiałam przecież owinąć na drogę różne buty i przybory toaletowe. Narazie jest postanowiony tylko mój udział w wieczorze Artura Marji Swinarskiego. Ponieważ Arturek do mojego wieczoru wpakował swoje dwa grosze (zresztą więcej, niż dwa grosze odebrał z kasy) muszę mu się zrewanżować.

— Poza tem przyjechała pani na swoją premjerę?

— A tak. Teatr Nowy wystawia moją farsę. Jest to prawie prapremjera. Bo jedna odbyła się już wprawdzie, ale dosyć dawno w Krakowie i od tego czasu sztuka została gruntownie przerobiona.

— Słowem prapremjera wznowienia po gruntownym remoncie.

— A przy tem sztuka ma tu doskonałą obsadę. Aktorzy poznańscy są przecież dużo lepsi od krakowskich.

Patrzę bacznie na panią Magdalenę, ale ma zupełnie poważną minę. Nigdy nie można poznać, kiedy kpi, a kiedy o drogę pyta. Oczy uśmiechają się zawsze łobuzersko, dowcipnie.

— Jestem najlepszej myśli przed tą premjerą. Tembardziej, że tytuł wymyślił Swinarski, a on mi przynosi szczęście, jest moim „glückschweinchen". (Pani Magdalena niepoprawnie wymawia Świnarski). Zresztą ten tytuł wcale mi się nie podoba. „Małżeństwo Kitulisa"...

— W Toruniu ludzie dopatrzyliby się aluzji...

— Ale naogół nie jest mądry. Zresztą co do Swinarskiego, mam dlań dużo uznania. Uważam, że ma talent i nawet na spółkę piszemy komedję.

— Na zakończenie wywiadu musi być jednak jakiś dowcip...

— Powiedziałabym panu fraszkę, jaką napisałam po drodze do Poznania, ale jest jeszcze niewykończona, bo nie mogę znaleźć dobrego rymu do „starczy". Może „barszczyk"?

— Może co innego...

— Mógłby mnie pan spytać, jak mi się podoba IKS i Mąkowski, a jabym panu odpowiedziała, że nie wiem, czy z tej maki będzie chleb, czy „masz babo placek". Ale to mi ściągnął Artur do swej konferensjerki...

— Więc coby?

— Niech się pan spyta, czy po wieczorze nie zamierzam urządzić licyt. feljetonów. A ja panu odpowiem, że niewarto. Gdybym była malarzem, tobym sprobowała, bo za obraz można jeszcze dostać na licytacji parę pomarańcz, albo butelkę wody kolońskiej np. Stempniewicza. Ale lepiej niech pan tego nie pisze, bo się zainteresowani na dowcipie nie poznają i nie dostaniemy za reklamę ani pomarańcz, ani wody kolońskiej. Więc wie pan co? Zachowam swoje kawały na następny wieczór w IKS-ie.

„Nie letko" jest robić wywiady z feljetonistami. Nieużyczliwy naród! Dla siebie chowają dowcipy.

(t. krasz.).

Z POBYTU GENERAŁA BADULESCU W POZNANIU

Przybyły w dniu wczorajszym do Poznania kierownik sportu i wych. fiz. w Rumunji, p. gen. Badulescu zaraz po przyjeździe rozpoczął zwiedzanie budowli i urządzeń sportowych, oraz wizytowanie poznańskiego ruchu wychowania fizycznego. Wizytacje rozpoczął od Studjum W. F., gdzie gospodarzem był p. prof. Piasecki. Odbył się pokaz gimnastyki, plastyki i gier ruchowych pod kierownictwem p. Wiechowiczowej wzgl. Pigoniówny. Następnie goście rumuńscy, którym towarzyszył przez cały czas p. kpt. Baczyński z Okr. Urzędu w. f. i p. w., byli obecni na lekcji gimnastyki, w szkole miejskiej przy Wielkich Garbarach. Gimnastykę wykonały robotnice f-my Kręglewski, a w sali gimn. Marji Magdaleny robotnice f-my „Centra".

Po zwiedzeniu strzelnicy małokalibrowej, goście udali się na herbatkę do p. prof. Piaseckiego, wydaną w związku z pobytem rumuńskich gości, w mieszkaniu przy ul. Chełmońskiego.

Dziś, w sobotę, goście byli obecni na gimnastyce przeprowadzanej w dziesięciominutowych przerwach pracy w kilku fabrykach, jak: Monopolu Spirytusowego, w Zakładach Mundurowych i w Papierni na Malcie. Przedpołudnie zakończono zwiedzeniem niektórych objektów sportowych, m. in. Okr. Ośrodka w. f. (za)

Wczorajszy wieczór spędził p. generał Wirgiljusz Badulescu wraz z towarzyszem, p. Drapanioti, na herbatce w mieszkaniu p. prof. Piaseckiego. Na zdjęciu siedzą przy stole od prawej: p. prof. Piasecka, p. gen. Bedulescu i p. prof. Piasecki. Stoją: po prawej p. Drapanioti i p. kpt. Baczyński, ref. w. f. w okr. urzędzie w. f. w Poznaniu.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Nowe utrudnienie dla życia gospodarczego

Z poważnych kół gospodarczych otrzymujemy poniższe uwagi:

W kronice gospodarczej zamieścił już onegdaj „Kurjer Poznański" wzmiankę o ukazaniu się rozporządzenia ministra sprawiedliwości, które ustaliło datę przekazania rejestrów handlowych przez poszczególne sądy grodzkie właściwym sądom okręgowym na obszarze b. zaboru pruskiego na dzień 1 kwietnia 1935 r. Prysły złudzenia tutejszych sfer przemysłowo-handlowych, liczących z jednej strony na nieprędkie jeszcze przeniesienie rejestrów sądów grodzkich do sądów okręgowych, z drugiej rachujących nawet na to, że w tutejszym b. zaborze pruskim zgodzi się może ministerstwo sprawiedliwości wogóle na pozostawienie rejestrów handlowych przy sądach grodzkich. Rachuby te brały za podstawę artykuł LVII przepisów przejściowych, wydanych do nowego polskiego kodeksu handlowego, który to artykuł został wprowadzony jedynie na skutek zabiegów tutejszych sfer gospodarczych. Według tego przepisu niezależnie od ogólnej zasady, że rejestr handlowy sądy oręgowe, zasady, której ze względu na dotychczasową odmienną praktykę w b. zaborze rosyjskim i austrjackim, obalić się nie dało, wprowadzono dodatkowe postanowienie, iż rozporządzenie ministra sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu może w poszczególnych okręgach przekazywać prowadzenie rejestru handlowego sądom grodzkim, przyczem może jednemu z nich powierzyć prowadzenie rejestru handlowego dla kilku okręgów tych sądów.

Wyjątkowe to i wielce celowe postanowienie pozostać ma, niestety, na papierze. Jeżeli chodzi o tutejsze województwo, mają więc być przeniesione rejestry handlowe z 20 sądów grodzkich okręgu poznańskiego do rejestru przy sądzie okręgowym w Poznaniu, rejestry z 6 sądów okręgu gnieźnieńskiego do sądu okręgowego w Gnieźnie, rejestry z 12 sądów okręgu ostrowskiego do sądu okręgowego w Ostrowie i rejestry z 12 sądów okręgu bydgoskiego do sądu okręgowego w Bydgoszczy.

Nie potrzebujemy wielu słów na podkreślenie tych licznych ujemnych konsekwencyj, jakie w praktyce spowoduje skasowanie rejestrów przy sądach grodzkich, do których od dziesiątek lat sfery przemysłowo-handlowe się przyzwyczaiły i nauczyły z rejestru korzystać. I nie potrzebujemy dopiero szeroko uzasadniać, jak pewność obrotu handlowego, podważona już i tak przez obecne stosunki, dozna dalszego jeszcze pogorszenia! Bo, czy dzisiaj kupca i przemysłowca stać na to, aby dla przejrzenia rejestru handlowego, czy dla zgłoszenia wniosku lub oświadczenia albo uskutecznienia wpisu lub jego zmiany, czy też otrzymania wyciągu z rejestru, lub odpisu odbywać bezustanne i dalekie podróże z głębokiej nieraz prowincji do sądów okręgowych? I czy na to kupiec ten i przemysłowiec ma wogóle czas, albo czy w wypadku konieczności przejrzenia rejestru przed udzieleniem odbiorcy kredytu klient ten będzie czekał, zanim z dalekiego miasta sądu okręgowego kredytodawca ściągnie wyciąg z rejestru, albo zanim zdoła pojechać i go na miejscu przejrzeć? W niesłychanie kłopotliwej sytuacji będą przedewszystkiem powiatowe kasy oszczędności i różne prowincjonalne banki.

Utrudnienia te oczywiście muszą w naszych warunkach zdepopularyzować rejestr handlowy, jako instytucję, mającą służyć pewności obrotu gospodarczego. Do utrudnień wynikających dla sfer gospodarczych z przepisów nowego kodeksu handlowego, które skasowały lokalne czasopisma, jako organy służące dla ogłoszeń obowiązkowych wpisów do rejestru, ustanawiając tylko jako oficjalny organ mało czytany wśród sfer przemysłowo-handlowych „Monitor Polski" i do nowych uciążliwych obowiązków wynikających z konieczności przedstawiania przez kupców rejestrowych sądom rejestrowym rocznych inwentarzy i bilansów, dochodzą teraz nakreślone trudności z powodu skasowania w tutejszej dzielnicy rejestrów handlowych przy sądach grodzkich.

Do pewnego stopnia potrafilibyśmy jeszcze zrozumieć ten nowy przejaw centralizacji, gdyby on istotnie miał przynieść poważne oszczędności finansowe skarbowi państwa. Tymczasem obawiamy się, że będzie tak, jak z spodziewanemi oszczędnościami na centralizacji powiatów. Skarb państwa nie zyskał nic, albo niewiele, a ludność straciła bardzo dużo. Ściągnięte z kilkunastu sądów grodzkich rejestry handlowe do sądu okręgowego będą musiały mieć oczywiście znaczne pomieszczenia i tak scentralizowane sądy rejestrowe zatrudniać zmuszone będą kilku sędziów okręgowych i cały sztab urzędników sądowych.

Czy w tych warunkach tutejsze sfery przemysłowo-handlowe nie powinny podjąć próby skłonienia mimo wszystko raz jeszcze ministerstwa sprawiedliwości i ministerstwa przemysłu i handlu do pozostawienia rejestrów handlowych przy sądach grodzkich? Rzucamy tę myśl! Jeżeli to się nie uda, nasuwa nam się w każdym razie wniosek, czy przynajmniej największego co do obszaru, bo liczącego 20 sądów grodzkich, okręgu poznańskiego nie powinno się rozbić na dwa rejestry: jednego przy sądzie okręgowym w Poznaniu, a drugiego dla najbardziej zachodnich i oddalonych powiatów, może przy sądzie grodzkim w Lesznie. Jest w każdym razie przepis, że można przekazywać prowadzenie rejestru handlowego sądom grodzkim i że jednemu z nich można powierzać prowadzenie rejestru handlowego dla kilku okręgów tych sądów, a zatem podstawa prawna dla takiej koncepcji istnieje.

A. P.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu
organizuje

Powszechne Wykłady

celem dania możności zainteresowanym — w szczególności przedsiębiorcom oraz ich pracownikom — zapoznania się w sposób możliwie najbardziej uproszczony ze zmianami ustawodawczemi z zakresu prawa interesującego koła gospodarcze.

Wykłady rozpoczną się 26 lutego rb.
Szczegóły w afiszach. dg 1162

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Uchylanie orzeczeń.** Ministerstwo skarbu okólnikiem z dn. 31. 1. 1935. L. D. V 1689/I/34 wyjaśniło, że do uchylenia wymiarów w trybie § 1 rozporządzenia wykonawczego upoważniony jest wyłącznie dyrektor Izby Skarbowej. Upoważnienie to nie może być przelane na naczelnika wydziału II. Uchylenie wymiaru może nastąpić jedynie w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie i tylko na skutek podania, wniesionego po upływie terminu odwoławczego. Uchylenie wymiarów na skutek wniesionych odwołań jest niedopuszczalne. Dotychczasowe postanowienie, upoważniające dyrektorów izb skarbowych do uchylania orzeczeń komisyj odwoławczych, obowiązują nadal tylko w stosunku do orzeczeń, wydanych przez komisję odwoławczą przed dn. 1. 10. 1934 r. (k)

(p) **Odwołania niektórych osób prawnych.** Ministerstwo skarbu okólnikiem z dn. 31. 1. 1935 r L. D. V. 1689/I/34 wyjaśniło, że do rozstrzygania odwołań od podatku obrotowego i dochodowego, wnoszonych przez osoby prawne, podlegające kompetencji wymiarowej urzędów skarbowych, powołane są komisje odwoławcze. (k)

Z KRAJU

(k) **Rekordowy spadek funta.** Trwający od dłuższego okresu czasu spadek waluty brytyjskiej, przybrał wczoraj poważniejsze rozmiary i doprowadził kurs funta na większości giełd do rekordowo niskiego poziomu. Spadek ten tłumaczony jest szeregiem przyczyn, zarówno natury technicznej, jak przedewszystkiem psychologicznej przyczem wśród tych ostatnich pewną rolę odgrywają momenty polityki wewnętrznej. Dewiza na Nowy Jork nie wykazała poważniejszych zmian, przyczem w Warszawie zniżkowała, w Zurychu i Paryżu zaś nieznacznie zwyżkowała. Dewiza na Medjolan wykazuje nieznaczne wzmocnienie.

(k) **Państwowy monopol spirytusowy zakupuje 20 miljonów litrów spirytusu z bieżącej kampanji.** W „Monitorze Polskim" z dnia 22 bm. (poz. 54) ogłoszone zostało obwieszczenie ministra skarbu z dn. 16 lutego br., ustalające, ilość spirytusu, jaką Państwowy Monopol Spirytusowy zakupi z produkcji gorzelni rolniczych w okresie kampanji 1935/36 r. na cele konsumcyjne. Kontyngent ten został ustalony na 20 miljonów litrów spirytusu 100°.

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** W nr. 12 Dziennika Ustaw R. P., ogłoszone zostały m. in. 3 rozporządzenia ministrów: skarbu w sprawie ustalenia stopy opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń za 1933 r. (poz. 65); w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 24 października 1934 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowem (poz. 66) oraz o komisjach dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko pośrednikom ubezpieczeniowym (poz. 67).

(k) **Eksport drzewa do Niemiec w obrocie kompensacyjnym.** Polskie Tow. Handlu Kompensacyjnego zawiadamia, że w myśl instrukcyj min. przem. i handlu eksport drzewa do Niemiec może być włączony do obrotów kompensacyjnych dopiero po zatwierdzeniu przez min. przem. i handlu, rozdzielnika kontyngentu drzewnego, zaproponowanego przez Radę Naczelną Związków Drzewnych. Wobec czego zainteresowane w eksporcie drzewa firmy polskie, winny się zwracać nie do P. T. H. K., ale bezpośrednio do Rady Naczelnej Związków Drzewnych do p. dr. Czerwińskiego, w sprawie formalności i zaświadczeń kompensacyjnych na okrąglaki do Komisji Parytetowej Warszawa, ul. Kopernika 30.

(k) **Powiernicze towarzystwo eksportowe.** Przy Izbie Przemysłowo - Handlowej w Warszawie zostało założone Powiernicze T-wo Eksportowe pod nazwą „Peteks" w postaci spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Spółka ta ma na celu pośredniczenie pomiędzy bankami a drobnymi i średnimi eksporterami w uzyskiwaniu przez tych ostatnich kredytów na przygotowanie towaru na eksport. Kredyt uzyskiwany jest w ten sposób, że Towarzystwo gwarantuje wobec Banku za dostarczenie towaru w jakości, wymaganej przez zagranicznego odbiorcę. Pomoc „Peteksu" obejmować może również takie wypadki, gdy zagraniczny odbiorca powstrzymuje się od otworzenia akredytywy w siedzibie eksportera, nie mając możności sprawdzenia, czy załadowany towar odpowiada warunkom zamówienia. Stwierdzenie tej okoliczności przez „Peteks" umożliwia eksporterowi szybsze uzyskanie należności.

(k) **Poprawa w hutnictwie żelaznem w styczniu r. b.** Sytuacja polskiego hutnictwa żelaznego uległa w styczniu r. b. w porównaniu z grudniem ubiegłego roku dość znacznej poprawie. Wytwórczość hutnicza w styczniu bieżącego roku w porównaniu z grudniem zwiększyła się w dziale wielkich pieców o 19,5%, stalowni o 40,2%, walcowni o 23,2% oraz rurkowni o 43%. Zbyt wyrobów walcownianych w kraju zmniejszył się o 14,9%, zaś eksport zagranice zwiększył się o 46%. Liczba zatrudnionych robotników w hutnictwie nieco wzrosła.

(k) **Nowe zamówienia w przedsiębiorstwach hutniczych.** Ministerstwo komunikacji zakupiło 1 760 tonn żelaza sztabowego i profilowego w hutach Królewskiej, Pokój i Batorego. Wartość zamówienia wynosi 515 tys. zł. Huta Zgoda w Świętochłowicach wykonuje obecnie 2 dźwigi portowe dla Gdyni, zamówione przez ministerstwo przem. i handlu, o wartości około ¼ miljona zł. Krany te będą mogły podnosić ciężary do 120 tonn. Huta Zgoda, dzięki przeprowadzonej reorganizacji, uruchomiła ostatnio produkcję maszyn papierniczych, dostarczając maszyn tego rodzaju dla potrzeb krajowych i zagranicznych.

Z ZAGRANICY

(z) **Inflacja kredytowa w Niemczech.** Rząd Rzeszy uchwalił ustawę, na której podstawie minister finansów Rzeszy został uprawniony do uzyskiwania środków drogą kredytów, których wysokość ustali kanclerz Rzeszy na wniosek ministra finansów. Rząd Rzeszy, od chwili przejęcia władzy przez Hitlera, przedsięwziął środki w kierunku redukcji bezrobocia, które wymagały finansowania drogą kredytów krótko i średnioterminowych. Obecnie ma na tąpić konsolidacja tego zadłużenia. W dalszym ciągu powstaną wydatki, związane przedewszystkiem z rozbudową niemieckiej gospodarki surowcowej. Wysokość tych wydatków ine da się w tej chwili przewidzieć. Dla ich finansowania konieczne jest udzielenie nowych pełnomocnictw ministrowi finansów dla zaciągania pożyczek. Jak widać z powyższych wiadomości, w Niemczech przygotowywana jest wielka akcja kredytowa. Posunięć tych należało się spodziewać, zważywszy na politykę dostarczania pracy i ograniczania importu, która dotychczas była finansowana w drodze długoterminowych operacyj kredytowych.

(z) **Towary japońskie na rynku austrjackim.** Japonja nie zajmowała się dotychczas intensywniej rynkiem austrjackim. Import tych towarów odbywał się na podstawie dawnych stosunków handlowych między firmami japońskiemi a austrjackiemi. W ostatnich jednak czasach mnożą się objawy, które wskazują, że Japonja rozpoczyna atak również i na rynek austrjacki. Cały szereg przedsiębiorstw, związków etc. otrzymuje zapytania i oferty firm japońskich, które polecają po bardzo niskich cenach motory benzynowe, samochody, rowery, wyroby z porcelany, artykuły sportowe, zabawki, pióra do pisania i inne wyroby.

(z) **Kontyngenty przywozowe w Hiszpanji.** Lista obowiązujących w Hiszpanji ograniczeń kontyngentowych importu została rozszerzona ostatnio na nowe artykuły, przyczem ograniczenia weszły w życie z dniem 3 lutego rb. Skontyngentowane zostały: kazeina, przyczem kontyngent na rb. ustalono w wysokości 14 tys. q., skóry bydlęce, końskie, surowe — kontyngent 55 tys. q., skóry solone suche — 5 tys. q., świeże solone — 60 tys. q., róg w stanie naturalnym oraz w formie płyt itp. — 3 tys. q., celuloza 1.100 tys. q. Międzyministerjalna komisja dla spraw handlu zagranicznego ma ustalić kwoty, przypadające dla poszczególnych krajów.

(z) **Zagraniczni posiadacze amerykańskich papierów państwowych wobec orzeczenia w sprawie klauzuli złota.** W Waszyngtonie rozeszły się pogłoski, pochodzące z Londynu, jakoby zagraniczni posiadacze obligacyj państwowych Stanów Zjednoczonych, niezadowoleni z wyroku sądu najwyższego w sprawie klauzuli złota, mieli zamiar wpłynąć na swoje rządy w kierunku zaprotestowania przeciwko wspomnianemu wyrokowi. Stanowisko amerykańskie w tej sprawie streszcza się w twierdzeniu, że amerykańskie pożyczki państwowe są zobowiązaniami wewnętrznemi, nie podpadającemi przeto pod zasady prawa międzynarodowego. Dlatego też — zdaniem sfer amerykańskich — obcokrajowcy, zaciągający w Stanach Zjednoczonych zobowiązania charakteru krajowego, powinni w tych sprawach podlegać prawom amerykańskim.

W dniu 21. b. m. odbyło się zwiedzenie zakładów wyrobów odżywczych „Knorr" na Starolęce. Uczestnicy tej wycieczki zwiedzili pobudowane niedawno i uruchomione przed rokiem zakłady w czasie pełnego ruchu, zapoznając się zarówno ze sposobem fabrykacji, jak i wyrobami. Objaśnień udzielał dyrektor zakładów p. Majchrzycki. Wśród zwiedzających byli m. in. radcowie Izby Przemysłowo-Handlowej pp.: wiceprezesi Fr. i St. Maciejewscy, konsul Niedbał, dyr. dr. Waschka, mgr. Kołodziej, dyr. Ziołecki i dyr. Pluciński z Banku Cukrownictwa, prezes Izby Rzemieślniczej p. Zakrzewski, dyr. Łyczywek i mgr. Peda z ramienia Związku Fabrykantów, prezes Stowarzyszenia Kupców Detalistów branży kolonjalno-spożywczej p. Kujawa, przedstawiciele szeregu władz, urzędów oraz prasy. Uruchomione przed rokiem zakłady wyrobów odżywczych „Knorr" zatrudniają w swych nowoczesnie urządzonych zakładach produkcyjnych 125 pracowników. Zdjęcie przedstawia grupę zwiedzających na terenie fabryki. (Fot. J. Czachowski.)

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Luty
24
NIEDZIELA

Kalendarz rzym.-kat.
Niedziela: Macieja ap.
Poniedziałek: Wiktoryna
Kalendarz słowiański
Niedziela: Bogusza
Poniedziałek: Sławoboja
Słońca: wschód 6,52 zachód 17,21
Długość dnia 10 godz. 29 m.
Księżyca: wschód 21,41 zachód 8,10
Faza: 6 dzień po pełni.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Sobota, godz. 7 rano: Temperatura powietrza wysoka plus 6 st. C., ciśnienie atmosferyczne bardzo niskie 728 mm., pochmurno, wiatr poł.-zach.. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 10 st. C., najniższa plus 4 st. C.
Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Dziś plus 1,78 mtr.
Przepowiednia pogody na niedzielę: Pogoda zmienna, nieco chłodniej, przelotne deszcze.

Poradnia **przedślubna** Polskiego Towarzystwa Eugenicznego Collegium Medicum, Fredry 10, udziela bezpłatnych porad w poniedziałki o godz. 18-ej — kobietom, we wtorki o godz. 18-ej — mężczyznom.
zg 10 386

— * **Z targu.** Dnia 22 b. m. na placu Sapieżyńskim płacono:

Za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 2,00—2,40 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 2,60—2,80 zł; 1 kg. twarogu 50—60 groszy; za litr śmietany 1,00—1,20 zł; litr mleka pełnego 20—24 gr; mdl jaj świeżych 1,10—1,20 zł; wapnowanych 0,75—0,90 zł.

Za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 0.90—1,00 zł; słoniny wędzonej 1.20—1,60 zł; wieprzowiny 0.80—1.30 zł; wołowiny 1,40—1,80 zł; cielęciny 1,00—1.40 zł; koziny 1,00—1.20 zł; skopowiny 1.40—1.60 zł; smalcu 1.50—1,60 zł.

Za drób i dziczyznę: kura 1,60 do 3.00 zł; kaczka 2,50—4,00 zł; gęś 3,50 do 6,00 zł; para gołębi 1,40—1.80 zł; indyk 4,00—7,50 zł; perlica 1,50—2,00 zł; królik 0,80—1,20 zł; bażant 2.80—3,00 zł.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,20—2,40 1 kg. okonia 1.60—2,40 zł; 1 kg. lina 2,40—2,60 zł; karpia 2,00—2,40 zł; suma 2.60—3,00 zł; leszcza 1,40—2,00 zł: 1 kg białych ryb 1,00—1,80 zł; 1 kg sandacza 2,80—3,00 zł; 1 kg. karasia 1,20—2,40 zł, za ryby śnięte płacono 40—60 gr mniej.

Za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 6—7 gr; 1 pęczek pietruszki 20 gr; 1 kg. cebuli 10—15 gr; 1 kalafjor 20—80 gr; 1 kg. jarmużu 25 groszy; 1 kilogram seleru 40 groszy; 1 kilogram kalarepy 20 do 30 groszy; 1 kg. marchwi 10—15 groszy; 1 kg. buraków 15 groszy; 1 kg. brukselki 0,80—1.20 zł; główka kapusty białej 15—25 gr; włoskiej 20—30 gr; modrej 25—50 gr; 1 kg. rabarberu 1,20 zł.

Za owoce: 1 kg. jabłek 0,60—1,60 zł; 1 kg. pomarańcz 1.40—1,70 zł; owoców suszonych 1,20—1,80 zł. (hu.)

— * **Nagłe zasłabnięcie.** W bramie domu na Górnej Wildzie nr. 69 znaleziono 39-letniego robotnika Józefa Kościuszkę, mieszkającego przy ul. Wieżowej 7. Zasłabł on na kurcze żołądkowe. Pomocy lekarskiej udzielono mu na stacji pogotowia ratunkowego. (kl.)

— * **Wypadki w komunikacji ulicznej.** Na Al. Marcinkowskiego samochód PZ. 10 197 najechał na dwukołowy wózek ręczny, naładowany czcionkami drukarskiemi. Na ul. Sienkiewicza nieznany rowerzysta najechał 7-letniego Stanisława Gausa, mieszkającego przy u. Sienkiewicza nr. 14 u swych rodziców. Chłopiec doznał ogónych potłuczeń. (k.)

Sensacyjne aresztowanie policjanta

Ciekawa rozprawa przed poznańskim sądem okręgowym w Obornikach

Oborniki (ko). Sąd okręgowy z Poznania rozpatrywał na sesji wyjazdowej w Obornikach przy drzwiach zamkniętych sprawę Marji Prange z Łukowa, oskarżonej o to, że 11 maja ub. r. oskarżyła w komendzie wojewódzkiej P. P. w Poznaniu posterunkowego Władysława Jakubowskiego z Obornik.

Prange oskarżała Jakubowskiego o to, iż w stanie nietrzeźwym odprowadził ją zakutą w kajdany w nocy z 8 na 9 maja ub. r. do posterunku P. P. w Obornikach i tam nakłaniał oskarżoną do nierządu z braćmi Rożnowskimi. Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnem, przyczem Marję Prangę uniewinniono.

W uzasadnieniu wyroku wskazał przewodniczący sędzia s. o. Kuligowski na prawdziwość zarzutów, jakie oskarżona Marja Prange postawiła post. Jakubowskiemu oraz stwierdził, że działanie Jakubowskiego było aktem samowoli i nadużycia władzy. Sprawa wywołała w mieście wielkie zainteresowanie.

W dniu 22. b. m. aresztowano w Obornikach na zarządzenie prokuratora posterunkowego Jakubowskiego i przewieziono go do więzienia w Poznaniu.

wego na rok 1935-36. Tegoroczny preliminarz przewiduje po stronie dochodów i rozchodów 1 658 110 złotych, podczas gdy budżet zeszłoroczny przewyższał powyższą sumę o 1 180,25 zł. Zgodnie z wnioskiem przewodniczącego preliminarz odesłano do komisji finansowo-budżetowej. W ostatnim punkcie obrad omawiano sprawozdanie komisji rewizyjnej, która wytknęła zarządowi miejskiemu różne usterki. (gb.)

Kronika gostyńska

— KURS KATOLICKI. W niedzielę, 244 bm. odbędzie się w Gostyniu kurs metodyczno-programowy o Akcji Katolickiej. Przemawiać będą: ks. Marlewski z Poznania, p. prof. Rybski z Gostynia p. Gniazdowski z Poznania i p. szamb. Potworowski — na tematy zadań Akcji Katolickiej, pracy parafjalnej oraz o rekolekcjach. (ak.)

— POWSZ. WYKŁADY UNIWERS. — W ramach tychże odbędą się w Gostyniu następujące wykłady: 17 marca — dr. Jan Bajoński, doc. U. P.: „Przesądy w położnictwie", 24 marca — dr. Józef Widajewicz, doc. U. P.: „Legenda Bałtyku". (ak.)

— ZE SCENY. Gostyńskie Tow. gimn. „Sokół" wystawiło z dużem powodzeniem komedję Bałuckiego „Klub kawalerów". Aktorzy wywiązali się ze swych ról bardzo dobrze. Meble wyścielane dostarczyła firma Dembiński w Gostyniu. (ak.)

— ŚLUB. Dnia 19 bm. pobłogosławiono w tut. farze związek małżeński p. Antoniny Kurnatowskiej ze znanym ziemianinem p. dr. Trzcińskim z Ostrowa nad Gopłem. (ak.)

Kronika inowrocławska

— NAJLICZNIEJSZE W POLSCE KOŁO L. O. P. P. Miejska L. O. P. P. w Inowrocławiu zalicza się do najliczniejszych kół ligowych w Polsce Ostatnie walne zebranie Ligi odbyło się przy licznym udziale członków w sali posiedzeń rady miejskiej pod przewodnictwem naczelnika sądu p. Walerycha. Sprawozdanie z całorocznej działalności towarzystwa złożył prezes obwodu miejskiego wiceprezydent miasta p. Juengst.

Jak z sprawozdania wynika, L. O. P. P. w Inowrocławiu liczy 5 043 członków, a łącznie z kołami na terenie miasta: kolejowem, pocztowem i skarbowem, przeszło 6 tysięcy członków. W ub. roku bawili w Inowrocławiu zwycięzcy Atlantyku bracia Adamowicze i mjr. Skarżyński. Celem usprawnienia pracy podzielono obwód miejski na sekcje lotniczą, gazową, modelarstwa lotniczego, prasową, muzealną i budowy lotnictwa. W uzupełniających wyborach wybrano do zarządu ponownie pp.: red. Przybylskiego i kamelarza Runowskiego, a jako zastępcę Fr. Drogowskiego. Komisję rewizyjną tworzą pp.: Stefan Knast, senjor, Krysztofiakowa i Kąkolewski. (iw)

— ECHA STRAJKU W HUCIE „IRENA". Trwający od dłuższego czasu strajk w hucie szkła w Inowrocławiu załamał się. Porzuciło pracę 180 robotników. Dnia 18 bm. powróciła większa część strajkujących do pracy i hutę na nowo uruchomiono. Prowodyrzy, którzy strajk wywołali, powrócili jako pierwsi do swych zajęć. Przyczyną strajku były żądania pracowników, domagających się podwyższenia płac o 20 proc. Dyrekcja huty, z uwagi na kryzys gospodarczy, nie uwzględniła żądań robotników. Strajk ostatecznie zlikwidowano. (iw)

— KONFERENCJA PROPAGANDY TURYSTYKI. Dnia 26 b. m. odbędzie się w Inowrocławiu konferencja, która zajmie się propagandą turystyki. Udział w konferencji wezmą starostowie pow. inowrocławskiego, poznańskiego, bydgoskiego, gnieźnieńskiego, inowrocławskiego i mogileńskiego. Poza tem na konferencję zaproszono przedstawicieli zarządów miejskich z Poznania, Gniezna, Inowrocławia, Trzemeszna, Mogilna, Strzelna i Kruszwicy. (iw)

— ARESZTOWANIE URZĘDNIKA KOLEJOWEGO. Po przeprowadzonej rewizji został aresztowany w ub. sobotę kierownik II odcinka drogowego na stacji kolejowej w Inowrocławiu, Jakób Przybył, oskarżony o systematyczne manipulacje oszukańcze. Przybył sprzedawał materjały kolejowe, narażając na poważne straty władze kolejowe. Dochodzenia prowadzi sędzia śledczy p. Mniszewski. (iw)

— WĘGLARZ ZGINĄŁ PODCZAS KRADZIEŻY. Podczas służby patrolowej na torze kolejowym w Inowrocławiu starszy posterunkowy Stanisław Szczerkowski z inowrocławskiego posterunku wiejskiego zauważył w chwili przyjazdu pociągu węglowego kilku osobników, kradnących węgiel. Ponieważ złodziei nie odstraszyły strzały ostrzegawcze, posterunkowy strzelił w ich kierunku. Kula zraniła niejakiego Franciszka Andrzejaka z Inowrocławia w lewy bok. Po przyjeździe pociągu na stację Andrzejaka odstawiono do szpitala miejscowego gdzie zmarł on wskutek poranień w przeciągu kilku godzin. (kl.)

Kronika nowotomyska

— Z ŻYCIA PRZEMYSŁOWCÓW. Obradom walnego zebrania przewodniczył prezes Związku T. P. i Rz. w Poznaniu, p. poseł Górczak, sekretarzował p. Stefan Miński. Sprawozdania zarządu wykazały, że jakkolwiek praca organizacyjna z powodu ogólnego zubożenia członków dotkniętych bezrobociem była niezbyt wydajna, to jednak stan posiadania dotychczasowy się utrzymał, a przedewszystkiem utrzymał się duch organizacyjny. Po omówieniu szeregu ważnych i nadzwyczaj doniosłych dla ogółu rzemiosła zagadnień, wygłosił dłuższe przemówienie p. poseł Górczak, charakteryzując nieuczciwą działalność „obrońców" rzemiosła, na których obecnie zaciążyła ręka sprawiedliwości. Przeszło godzinne wywody p. posła przyjęto z aplauzem. Obecni na walnem zebraniu członkowie w liczbie 32, zgodnie orzekli, że mimo rozwiązania Związku i różnych szykan stać będą twardo przy hasłach, które wszczepione zostały do naszego życia organizacyjnego przez członków założycieli. Do zarządu weszli pp. Jan Kochanowski — prezes, Kazimierz Wallheim — wiceprezes, Mieczysław Bączkowski — sekretarz, Bartłomiej Górczak — zastępca, Stefan Miński — skarbnik, Edward Lulkiewicz — bibljotekarz, Franciszek Rataj, Jan Aleksy i Stefan Malinowski — członkowie zarządu. Do komisji rew. pp. Ludwik Banaszak, Władysław Begier i Wawrzyniec Łysiak Jako zastępcy członków zarządu kooptowani zostali pp. Jan Małecki, Stan. Samuel i Józef Niklewski. — Obrady zakończono hasłem „Przemysłowi i Rzemiosłu Cześć!". (bm)

Kronika leszczyńska

— WALNE ZEBRANIE CZERWONEGO KRZYŻA. Onegdaj odbyło się w Gnieźnie roczne walne zebranie Polskiego Czerwonego Krzyża. Towarzystwo liczy obecnie 582 członków. Jak ze sprawozdań zarządu wynika, Towarzystwo urządziło w roku ubiegłym kilka imprez, jak wystawę eksponatów ratowniczo-przeciwgazowych oraz wystawę obrazów. Poza tem urządzono kursy informacyjne i to w Łubowie, Czerniejewie i Gnieźnie. Oddział posiada w powiecie 5 dobrze wyszkolonych drużyn. Majątek oddziału wynosi 18 139.17 złotych. (gb.)

— POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ. W ub. środę odbyło się w Gnieźnie pierwsze w tym roku posiedzenie rady miejskiej. Głównym punktem obrad była sprawa wniesienia preliminarza budżeto-

Dwa tragiczne wypadki dzieci

Bydgoszcz (f). Do bydgoskiego szpitala miejskiego przywieziono z Łabiszyna dwuletniego synka p. Bernarda Obodzińskiego, właściciela autobusów, kursujących na linji Bydgoszcz — Łabiszyn — Barcin.

Dziecko podczas zabawy połknęło jakiś twardy przedmiot, którego na miejscu w Łabiszynie lekarze nie podjęli się usunąć. W Bydgoszczy miała być dokonana operacja. Nie doszło jednak do niej, bowiem przed przystąpieniem do operacji dziecko zmarło od uduszenia.

Drugi wypadek zdarzył się w Łochowie, pow. bydgoskiego, gdzie 10-letni Ginter Milke, syn rolnika, podczas młocki włożył rękę między tryby maszyny. Ręka uległa całkowitemu zmiażdżeniu. Mimo zabiegu operacyjnego istnieje poważna obawa o życie chłopca, bowiem gangrena sięgnęła już poza łokieć. Ofiara wypadku znajduje się pod opieką lekarzy w bydgoskim szpitalu miejskim.

Kronika obornicka

— WALNE ZEBRANIA. Na walnem zebraniu Tow Restauratorów wybrano po sprawozdaniach i absolutorjum zarząd w składzie pp.: Filipowski — prezes, Narożyński — zast., Misterski — sekr., Klasse — skarbn., Krakowiak, Siwek i Czajb — ławnicy. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Mańkowski, Winiecki i Szudorek.

— Z SĄDU. Bernard Hampel z Kiszewa skazany został za oszustwo na rok więzienia z zawieszeniem na 5 lat. — Poza tem skazani zostali Józef Chrzanowski z Boduszewa za opór na 2 mies. więzienia, Fritz Mayer z Boduszewa za bezprawne posiadanie karabina na 6 mies. z zawieszeniem na lat 5. Aleksander Wojewódzki z Mur. Gośliny za przechowywanie amunicji na 3 miesiące z zaw. na 3 lata, oraz Stanisława Furmaniecka i Antoni Janiszewski z Kowalewka za bezprawne posiadanie karabina na 3 mies. z zawieszeniem na 3 lata.

— FILM DŹWIĘKOWY. Instytut Akcji Katolickiej wyświetlał 19 bm. film „Quo Vadis", z którego czysty zysk przeznaczono na budowę świątyni w Dąbrówce Kościelnej. (ko.)

— OSZUSTWO. Stefan i Edmund Czarni z Poznania wyłudzili w Nieczainie od Anny i Antoniny Nowickich obligacje pożyczki państwowej. Poszkodowane oceniają stratę na 1 240 zł. Sprawców oszustwa ujęto. (ko.)

— WYPADEK SAMOCHODOWY. Na szosie pod Rogoźnem wskutek ślizgawicy wywrócił się samochód osobowy nieznanego dotąd właściciela. Ofiar w ludziach nie było. (rm.)

— POGRZEB OFIARY WYPADKU. W dniu 19 bm. odbył się w Rogoźnie pogrzeb tragicznie zmarłego maszynisty kolejowego, śp. Stanisława Jeziorkowskiego. W pogrzebie wzięły udział tłumy obywatelstwa, Bractwo Kurkowe, Związek Kolejarzy i młodzież gimnazjalna. Kondukt żałobny prowadził ks. dziekan Pomorski w asyście ks. ks. Gierczyńskiego i prof. Rzadkiego. (rm.)

— AKADEMJA. Ostatnio odbyła się w szkole powszechnej akademja, urządzona z okazji jubileuszu 25-lecia pracy nauczycielskiej kierownika szkoły powszechnej w Rogoźnie, p. Aleksandra Urbańskiego. Na całość programu złożyły się deklamacje, pieśni i życzenia przedstawicieli władz oraz organizacyj, składanych jubilatowi. 27,85 zł zebrane wśród młodzieży szkolnej w miejsce kwiatów, wręczono jubilatowi na rzecz opieki rodzicielskiej przy szkole powszechnej. (rm.)

— L. O. P. P. Na ostatniem walnem zebraniu L. O. P. P., odbytem pod przewodnictwem p. dyr. Habla, wybrano nowy zarząd z burmistrzem Smukalskim jako prezesem, Augustyńskim — zast. prezesa, Dąbrowskim — sekr. itd. Budżet uchwalono w wysokości 1 100 zł. (rm.)

Kronika odolanowska

— 10-LECIE RZĄDÓW W PARAFJI. — W tych dniach obchodził ks. dziekan Piszczygłowa 10-lecie urzędowania w parafji odolanowskiej. Niestrudzony kapłan wykazał w ciągu 10 lat niezwykłą pracowitość i żywotność, wybudował kościół w Bogdaju, odnowił tut. kościół farny. Przez szereg lat był prezesem Koła Stron. Narodowego i okazał się wybitnym działaczem specjalnie w czasie wyborów do Sejmu. Dostojnemu Jubilatowi towarzyszyły ze wszech stron życzenia „Ad multos annos!" (oj.)

Kronika ostrowska

— NOWY ZARZĄD „MONIUSZKI". — Na walnem zebraniu wybrano zarząd w składzie pp.: Suszycki — prezes, Robiński — zast., Hadrysiowna — sekr., Smolińska — skarbn. (os.)

— OSOBISTE. Sekretarz okręgu „Sokoła" p. Bereszyński odznaczony został związkową odznaką sokolą. Posterunkowy P. P., Antoni Kubiak awansował na starszego posterunkowego, a posterunkowy Polapa z Raszkowa przeniesiony został do wydziału śledczego w Ostrowie.

— Z AKCJI KATOLICKIEJ. Na posiedzeniu Akcji Katolickiej obecni byli ks. kan. Jarosz, ks. Musiała, ks. Andrzejewski i prezydjum Akcji. Omawiano sprawy organizacyjne, poruszono sprawę urządzania zabaw w soboty i dnie, poprzedzające święta przeciwko czemu się ostro wypowiedziano. Ks. kan. Jarosz wyraził głębokie ubolewanie, że w manifestacji katolickiej, urządzonej w ub. niedzielę ku czci Głowy Kościoła, nie było przedstawicieli władz. (os.)

Kronika pleszewska

— USTANOWIENIE STRÓŻÓW NOCNYCH. W styczniu br. zwróciło się Tow. Właścicieli Domów i Gruntów w Pleszewie do władz miejskich z wnioskiem o ustanowienie stróżów nocnych z powodu coraz częściej powtarzających się kradzieży w mieście. Władze miejskie nie załatwiły, niestety, wniosku przychylnie ze względu na brak funduszów. Po konferencji burmistrza p. Jaworskiego z przedstawicielami Towarzystwa załatwiono sprawę w ten sposób, iż stróżów nocnych opłacać będą właściciele posesyj. (pw.)

— KRADZIEŻ. P. Stefanowi Stragierowiczowi w Pleszewie skradziono z przedpokoju damskie futro karakułowe wartości 3 tys złotych. Energiczne śledztwo policji nie ujawniło dotąd sprawców kradzieży. (pw.)

Z POZNAŃSKIEGO

— Z DZIAŁALNOŚCI T. C. L. Dnia 22 bm. odbyło się w Pleszewie zebranie okręgowe prezesów i bibljotekarzy T. C. L., na którem omówiono sprawozdania za rok ubiegły jak i też plan pracy na przyszłość. Zebranie wykazało, że praca oświatowa T. C. L., pomimo wielkich trudności gospodarczych, dąży stale do usprawnienia akcji oświatowej tak w mieście, jak i w okręgu. Bibljoteka w Pleszewie mieści się w pięknym lokalu nowo wybudowanego Domu Katolickiego. Całokształtem działalności T. C. L. kieruje długoletni i wytrwały w owocnej pracy prezes ks. prałat Niesiołowski.

— Z KOMITETU ROZBUDOWY MIAST. W dniu 15 bm. odbyło się w Pleszewie zebranie Komitetu Rozbudowy Miast, na którem rozpatrywano szereg wniosków o przyznanie pożyczek budowlanych z funduszu Komitetu. (pw.)

Kronika pow. poznańskiego

— MŁÓCKA W NOCY. Nieznani złodzieje wymłócili ze stoga ks. prob. Stachowiaka ze Stęszewa kilka centnarów żyta. Sprawców poszukuje policja. (sk.)

— OBFITY POŁÓW. Dzierżawca jeziora mierosławskiego, p. Hipolit Karpisiak z Kraplewa złowił 25-funtowego suma. (sk.)

— NOWA RADA SZKOLNA. W tych dniach wybrana została w Swarzędzu nowa rada szkolna, w skład której weszli: ks. prob. St. Kożlik, p. Jan Sroka, kupiec zbożowy oraz p. Antoni Tabaka, fabrykant mebli (f. i.)

— HURAGANOWY WIATR. Niezwykle silna wichura, jaka szalała 16 i 17 bm. nad Swarzędzem i okolicą, poczyniła dość poważne spustoszenia w drzewostanie i w przewodach telefonicznych. O sile huraganu świadczą obalone szopy i płot dawnej składnicy drzewa p. J. Gründla, własność p. Woszczyńskiego z Poznania. Wicher zerwał pokrycie chlewu w własności p. Tomasza Waliszki z Rabowic.

— Z DZIAŁALNOŚCI BRACTWA KURKOWEGO. W niedzielę, 17 bm. w salce strzelnicy odbyło się roczne walne zebranie Bractwa Kurkowego w Swarzędzu. — Towarzystwo rozwija się pomyślnie i posiada piękny majątek. Dotychczasowy zarząd wybrano z małemi zmianami ponownie, co świadczy o pełnem zaufaniu członkostwa.

Kronika średzka

— SREBRNE GODY MAŁŻEŃSKIE. — W Kórniku obchodził 25-lecie pożycia małżeńskiego znany obywatel miejscowy i długoletni abonent naszego pisma p. Jan Steinmetz z żoną Bronisławą z Elsmanów. Mszę św. na intencję Jubilatów odprawił ks. Matuszak. Jubilatom towarzyszą życzenia, by w pomyślności i zdrowiu dożyli złotych godów.

— UPOZOROWANY ROZBÓJ. W tych dniach mieszkający w Winnogórze Tomasz Lobemayer doniósł policji, że napadnięto go. W czasie gdy wiózł on mleko do Miłosławia napadnięty został przez dwóch nieznanych osobników, którzy zażądali wydania pieniędzy. Rozbójnicy zranić mieli L. nożem powyżej oka. Jak się w dochodzeniach okazało, Lobemayer napad upozorował. (kl.)

Kronika wągrowiecka

— WALNE ZEBRANIA. W sobotę, 16 bm. odbyło się w lokalu p. Pilaczyńskiego w Skokach walne zebranie Kurkowego Bractwa Strzeleckiego, któremu przewodniczył ks. prob. Zamysłowski. Po uchwaleniu ustępującemu zarządowi absolutorjum, wybrano nowy zarząd w następującym składzie pp.: ks. prob. Zamysłowski — prezes, burm. Smektała — zast., Gościński — sekretarz, Ślósarczyk — skarbnik, Kowalski — komendant, Fugiński — zast. sekr., Halamski — strzelmistrz. Sąd honorowy tworzą pp.: dr. Foerster, Szalow i Katz. Nowo wybrany zarząd daje rękojmię, że Bractwo Kurkowe w Skokach, jako najstarsza organizacja miejscowa, odzyska dawniejszą prężność i twórczą inicjatywę w pracy w myśl hasła swego „Ćwicz oko i dłonie w ojczyzny obronie". (ss.)

— WALNE ZEBRANIE. Pod przewodnictwem p. Kochanowicza odbyło się onegdaj w Łopiennie walne zebranie Ochotniczej Straży Pożarnej. Po sprawozdaniach ustępującego zarządu, któremu udzielono absolutorjum, wybrano nowy zarząd w następującym składzie pp.: M. Jopp — prezes, A. Lewandowski — naczelnik, T. Długosz — zast., Pawelski — sekr., W. Skorczyński — skarb., J. Tarnogrodzki i E. Pohl — gospodarze. Komisję rewizyjną tworzą pp. A. Lewandowski, E. Pohl i A. Jarecki. (lj.)

— Z ŻYCIA STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ W SKOKACH. Pod przewodnictwem p. Glinkiewiczówny odbyło się plenarne zebranie w salce ogniska. Referat historyczny wygłosiła p. Adamska. Dnia 3 marca uchwalono urządzić zabawę karnawałową oraz wycieczkę. (ss.)

— PLAGA KRADZIEŻY. Ostatnio zanotowano na terenie miasta i okolicy liczne kradzieże. Złodzieje włamali się do majętności Sława, gdzie skradli 3 ctr. owsa. Sprawców kradzieży Józefa Mazura z Rejówca oraz Charubina ujęto. Policja ujęła poszukiwanego przez sąd grodzki Jana Podębniaka, który ma do odsiedzenia 6 mies. więzienia za kradzież świń. Podębniaka odstawiono do Wągrowca. (ss.)

— Z SĄDU. Sąd grodzki w Wągrowcu skazał Helenę Dąbrowską na 14 dni aresztu za zniewagę posterunkowego, a Franciszka Dudka i Kazimierza Lemańskiego za kradzież drobiu, **każdego na 6 miesięcy więzienia.** (ss.)

Proces o nadużycia firmowe

Bydgoszcz (f). Przez dwa dni toczył się przed bydgoskim sądem okręgowym proces współwłaścicieli miejscowej fabryki mebli p. f. „Bocianowo". Jako główni oskarżeni zasiedli 62-letni Fryderyk Matz i żona jego 55-letnia Anna za sfałszowanie bilansów spółki i ukrycie w okresie likwidacji części urządzenia fabrycznego i towarów, a także za wypłacenie jednemu ze wspólników, Robertowi Pufalowi, jego wkładu w sumie 15.000 zł w chwili, gdy spółka była już w likwidacji. Robert Pufal oskarżony był o to, że z całą świadomością odebrał swój udział, działając tym sposobem na krzywdę wierzycieli.

Oskarżeni do winy nie przyznawali się, jednak przewód sądowy wykazał winę Matzów, jeśli chodzi o fałszowanie bilansu i usunięcie urządzeń fabrycznych oraz towarów. Pufal na podstawie przedstawionego mu przez Matza dodatniego bilansu spółki mógł odebrać swój udział istotnie w dobrej wierze, że przy korzystnym stanie przedsiębiorstwa nie wyrządza przez to nikomu krzywdy.

Trybunał w składzie: przewodniczącego sędziego s. o. Arndta i wotantów sędziów Baryczy i Rzepeckiego, po przemówieniu prokuratora Galuby, uznał winę Matzów i skazał: Fryderyka Matza na 13 miesięcy więzienia, Annę Matzową na pół roku, Pufala zaś uwolnił od winy i kary.

Skazanym zawieszono wykonanie kary na przeciąg lat pięciu.

Echa pobytu ks. Broglie w Poznaniu

W czwartek książę Ludwik de Broglie wygłosił w małej sali Uniwersytetu Poznańskiego odczyt o „nowych koncepcjach teoretycznych fizyki współczesnej". O odczycie tym zamieściliśmy obszerne sprawozdanie w wydaniu porannem „Kurjera Poznańskiego". Obecnie reprodukujemy powyżej fotografję z tej prelekcji. W lewym rogu fotografji książę Ludwik de Broglie umieścił swój autograf i dzisiejszą datę.

— ZABAWA „SOKOŁA". Dnia 24 bm. odbędzie się w sali „Sokoła" przy Rynku zabawa karnawałowa Tow. gimn. „Sokół". (ss.)

— ZNALEZIONE PRZEDMIOTY. U gospodarza Biskupa w Łosińcu znaleziono bieliznę i ubrania, pochodzące z kradzieży u p. Griesmana w Sarbji. Policja zabrała rzeczy i zwróciła poszkodowanemu. (ss.)

Kronika wolsztyńska

— Z RUCHU TOWARZYSTW. Onegdaj odbyło się w Widzimiu Starym walne zebranie Tow. gimn. „Sokół" z udziałem delegatów okręgowych pp. E. Fibiga, Ławeckiego i Przybyły. Ustępującemu zarządowi uchwalono absolutorjum, poczem dh. naczelnik okręgowy Przybyła zreferował sprawy ćwiczeń gimnastycznych. — W niedzielę, 17 bm. odbyło się w Wolsztynie walne zebranie Wlkp. Zw. Pszczelarzy, oddział w Wolsztynie, które zagaił w zastępstwie prezesa p. Fibig dłuższem przemówieniem. Po udzieleniu zarządowi absolutorjum, wybrano nowy zarząd w osobach pp.: Fibig — prezes, Gorzelniak — zast., Pobrątek — sekr., Przybylski — skarbnik. Komisję rewizyjną tworzą pp.: Kurpisz i Borowczak. Na radnych wybrano pp. Wieczorka i Marciniaka. (wr.)

— AKADEMJA PAPIESKA. W niedzielę, 17 bm. odbyła się w sali strzelnicy w Wolsztynie akademja papieska, urządzona staraniem Akcji Katolickiej. Na program składały się występy orkiestry kolejowej, deklamacja p. t. „Urbi et orbi", wygłoszona przez p. Agnieszkę Wieczorkównę, popisy chóru kościelnego pod batutą p. Hoffmana oraz referat, wygłoszony przez p. Marjana Skibińskiego n. tem. „Dogmat nieomylności Kościoła, a chwila obecna". (wr.)

— ŚWIĘCENIA KAPŁAŃSKIE. W sobotę, dnia 23 bm. przybędzie do Obry J. E. ks. biskup Dymek i nazajutrz udzieli w kościele klasztornym w Obrze o godz. 8 rano dwom klerykom niższych święceń kapłańskich. (wr.)

— ZE SPORTU. Kilkakrotne zawody hokejowe na jeziorze między teologami i filozofami przyniosły stanowcze zwycięstwo teologom. Przeszkolenie teologów, otrzymane od swych współbraci polskich kleryków z Kanady, którzy w Obrze odbywali swe studja, w wielkiej mierze przyczyniło się do osiągnięcia wyników 9:3 i 8:4. Natomiast w zawodach piłki nożnej prym dzierżą młodzi filozofowie, których w bieżącym roku wykładowym starsi teologowie nie zdołali pokonać. (wr.)

Kronika wrzesińska

— WIECZOREK KARNAWAŁOWY. — Wrzesińska drużyna harcerska urządza 26 bm. na sali hotelu „Pod Białym Orłem" doroczny wieczorek karnawałowy. (rw.)

— WALNE ZEBRANIA. Onegdaj odbyło się we Wrześni w lokalu p. Waniorka roczne walne zebranie Cechu fryzjerów i perukarzy. Nowy zarząd wybrano w następującym składzie pp.: R. Michalski — starszy cechu, St. Galass i J. Zenkier — zastępcy, A. Piechocki — sekretarz, M. Kamiński — skarbnik. — W salce p. Chojnackiej odbyło się przed kilku dniami walne zebranie Kat. Stow. Kobiet. — Dnia 20 bm. odbyło się we Wrześni walne zebranie Stow. Młodzieży Żeńskiej, któremu przewodniczył ks. prob. Kinastowski. Skład nowego kierownictwa oddziału tworzą pp.: Z. Stryczyńska — prezeska, M. Kozówna — sekr., L. Piasecka — skarb., Podlaszówna — naczelniczka, Hermanowiczówna — biblj., Łepińska — gospodyni.

— ZAKOŃCZENIE KURSU. Przed kilku dniami zakończył się we Wrześni 4-roczny kurs maślarsko-serowarski w szkole mleczarskiej Wielkopolskiej Izby Rolniczej. W ciągu 6 kursów ukończyło szkołę mleczarską we Wrześni 176 uczniów. (rw.)

KOMUNIKAT ORBISU. Na WIEDEŃSKIE TARGI od 10 do 17 marca **zł 92,50. Na Targi LIPSKIE i do Berlina** wycieczka od 4 do 11 marca. **Zapisy ORBIS,** Plac Wolności 9, tel. 52-18.
ng 6422

Kronika karnawałowa

Klub Wioślarski 04. W sobotę, dnia 2 marca rb. w salach Belwederu urządza wielką zabawę pod nazwą „Pożegnanie Karnawału". Znając sprężystość i pomysłowość naszych Czwartaków możemy się spodziewać że będzie to jedna z najlepiej udanych zabaw w obecnym karnawale. Do tańca przygrywać będą 2 orkiestry 7 płk. strz. kon. Zaproszenia wydają: F-ma Br. Machalla, 27 Grudnia 2, B. Ziętkiewicz, Nowa 8. Dla członków bratnich organizacyj zniżka.
zg 10583

W ostatnią sobotę karnawałową, dnia 2 marca, urządza na sali Domu Rzemieślniczego Wieczorek Taneczny „Krąg Czarnej 13-ki". Zrzeszenie starszo-harcerskie.
zg 10589

Pomnik śp. ks. prof. Masłowskiego

Przy ul. Lubrańskiego przy katedrze ustawiono w miejscu zabójstwa śp. ks. Masłowskiego artystycznie wykonany kamień z krzyżem Zbawiciela. Kamień zdobi następujący napis: „Ś. p. ksiądz Zygmunt Masłowski, ur. 7. 7. 1897 † 30. 12. 1932, prosi o modlitwę za duszę swoją i swoich zabójców."

Wybór burmistrza Starogardu

Starogard (sw). Na ostatniem posiedzeniu rady miejskiej wybrano na wniosek Obozu Narodowego ponownie burmistrzem dotychczasowego włódarza miasta Czwójdzińskiego.

Złote gody małżeńskie

Gospodarz Jan i Anastazja z Andrzejewskich Reccy z Kostrzyna obchodzili w tych dniach 50-lecie pożycia małżeńskiego. Na intencję jubilatów odprawił nabożeństwo w kościele parafjalnym ks. prob. Michalski.

Nadmienić należy, że Jubilaci znieść musieli wiele szykan w czasie niewoli za patrjotyczne zachowanie się ich dzieci w czasie strajku wrzesińskiego. Na wojnie bolszewickiej uczestniczyło 4 synów Jubilatów, z których jeden z powodu odniesionych ran zmarł. Jubilatom „Szczęść Boże".

Ostatni pociąg popularny do Wisły

W dniu 2 marca b. r. o godz. 23,05 wyruszy z Poznania ostatni pociąg popularny w bieżącym sezonie zimowym, tym razem do przepięknej Wisły, malowniczo rozłożonej w Beskidach Śląskich.

Będzie to pierwszorzędna okazja dla narciarzy, saneczkarzy i wogóle dla wszystkich szukających wypoczynku, rozrywki i emocyj sportowych — do zobaczenia wspaniałej zimy, tonącej w pusztystym śniegu, błyszczącej promieniami górskiego słońca, odbitemi w miljonach kryształów lodowych.

Zorganizowane wycieczki narciarskie na Czantorję, Stożek i szczyty Beskidów oraz saneczkowe do zameczku reprezentacyjnego Prezydenta R. P. i do Ustronia dadzą uczestnikom tyle emocyj i wrażeń, że długo nie zapomną po powrocie do warsztatów swej pracy.

A więc wszyscy jedziemy na „ostatki" do Wisły, ażeby tam na szczytach gór, w uśmiechniętych promieniach słonecznych, zaczerpnąć zdrowego, górskiego oddechu na dalsze, długie miesiące pracy i wysiłku.

Dla urozmaicenia „pączek" zapustowy i „śledź" karnawałowy, można zakończyć na dancingu w wagonie, w którym będzie bardzo gwarnie i wesoło. Ilość bowiem miejsc jest ograniczona. Narciarze, którzy nie posiadają własnego sprzętu narciarskiego mogą takowy wypożyczyć od instruktora W. F. Zgłoszenia na sprzęt należy kierować do Biur Podróży „Orbis" lub „Wagons-Lits-Cook" w Poznaniu. Tam również, jak i w P. B. P. „Orbis" w Bydgoszczy i w Toruniu oraz we wszystkich kolejowych kasach biletowych Dyrekcji Poznańskiej **można nabyć bilety do Wisły.**

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

NA PARYSKIM BRUKU...

Bliska przeszłość jest teraźniejszością — Ciekawe anegdoty — Od Przybyszewskiego do Reymonta — Kolonja polska w Paryżu — Egzotyczni goście — Jak na wyspie — Francuzi i Polacy — Reymon jako... krawiec — Krajobraz historyczny.

Pisząc tutaj niedawno o nowem wydaniu Prusa, zaznaczyłem, że do teraźniejszości należy to wszystko, co zachowują ze swych czasów w pamięci ludzie żyjący. Obecnie wydał Jan Lorentowicz książkę pt. „Spojrzenie wstecz" (Warszawa 1935, wyd. Wellisza). Otóż opowieści te tworzą właśnie jakby smugę promieni, które wiek XIX rzuca na nasze czasy, a mówiąc nawiasem, i o Prusie znajdujemy w nich niejeden ciekawy szczegół. Lorentowicz sięga pamięcią w lata siedmdziesiąte ubiegłego wieku i odtąd śledzi uważnie bieg życia literatury. Pamięć ma dobrą, skrupulatnie też, jak widać, notował daty i fakty.

Opowiada w tym arcyciekawym zbiorze anegdot z niemałym kunsztem narratorskim przygody wybitnych postaci literackich, z któremi się stykał. Mamy więc sylwetki: Reymonta, Żeromskiego, Przybyszewskiego, Zapolskiej, Sieroszewskiego, Kisielewskiego, Lemańskiego i in. Koło tych postaci snują się szeregi innych osób ze środowiska literackiego (Prusa, Świętochowskiego, Miriama). Niektóre szkice poświęca autor sensacyjnym (w swoim czasie) zdarzeniom, jak np. proces Zapolskiej ze Świętochowskim z powodu artykułu w „Prawdzie" pt. „Sztandar ze spódnicy", lub proces w Paryżu Sawickiego ze szpiegiem Handelsmanem, albo zamach na gen. Seliwerstowa, dokonany w Paryżu przez Padlewskiego i in.

Trzeba dodać, że Lorentowicz kilkanaście lat mieszkał w Paryżu. Tam na obczyźnie brał na oko przybywających z kraju pisarzy i artystów. Niezmiernie ciekawe jest tło paryskie, na którem portretuje wiele osób. W tem tle snują się gromady cyganów i cyganek zpośród studenterji, artystów polskich, rewolucjonistów i cienie niedobitków dawnej emigracji politycznej. Bywały lata, kiedy kolonja polska w Paryżu liczyła do 6 tysięcy głów. Polacy w opowiadaniu Lorentowicza, współpracownika „Mercure de France", byli zjawiskiem egzotycznem ze wschodu. Lata całe spędzali w Paryżu na klepaniu biedy w swojem kółku, na swarach i plotkach, bez żadnego kontaktu ze społeczeństwem francuskiem.

Kapitalny na tem podmalowaniu jest konterfekt Reymonta, którego autor poznał w Paryżu jako młodzieńca w butach z cholewami. Mieszkali potem razem; Reymont przywykł do Paryża i co roku na dłuższy czas tu zjeżdżał. Nie mógł jednak do końca nauczyć się słowa po francusku. Chłonął życie wielkiego miasta bezpośrednio swoim zmysłem wizyjnym, jedyną wszakże lekturą był... „Kurjer Warszawski". Lorentowicz doszedł, że początkowym zawodem Reymonta było krawiectwo, odnalazł nawet w aktach warszawskiego cechu krawieckiego dokumenty, tyczące jego wyzwolin na czeladnika, uzyskanych na podstawie samodzielnie wykonanego fraka.

Bardzo ciekawy jest też szkic, poświęcony historji nagrody Nobla. Zdawało się, że wszystkie szanse na tę nagrodę miał Żeromski. Wiele działały w tej sprawie wpływy dyplomatyczne. Gdy jednak premjerem został Witos, a Reymont wpisał się do stronnictwa ludowego, szala przeważyła się na jego stronę.

Do najcenniejszych kart książki Lorentowicza należą te, które poświęca mało znanym stosunkom paryskim. — Charakterystyka natury Francuzów w zestawieniu z polską jest doskonała. Szkice pisane są potoczyście, przejrzyście i znakomicie uwydatniają wszystko, co miało być powiedziane jako sensacja. To też każdy szkic ma charakter noweli, pomimo że wszystkie pisane są z pedanterją historjograficzną w oparciu o konkretne fakty i daty.

Może dlatego, że wszystko to drukowane było w „Kurjerze Porannym", którego Lorentowicz jest współpracownikiem, osobistość samego autora, przewijającego się przez cały cykl, wypadła czerwono. Mało komu wiadomy był w kraju ten jego charakter ideowy, nie robił bowiem z niego w pismach swoich żadnego użytku. W opowiadaniach paryskich występuje jako redaktor socjalistycznej „Pobudki" i polityk, korespondujący z Beblem o sprawie polskiej. Odpowiednio też układa się perspektywa stosunków opisywanych; rzeczy i osobistości z obozu narodowego przysłonięte są mgiełką niedowidzenia i niedopowiedzenia.

Naogół jednak książka spełnia w sposób wzorowy swoje zadanie kroniki, portretu i krajobrazu historycznego. Bardzo żywa, świetnie utrzymana w linji zainteresowań personalnych, a zarazem świadoma swego znaczenia historjograficznego, pięknie napisana z właściwą temu pisarzowi starannością, stanowi nader pociągającą lekturę.

Zygmunt Wasilewski.
Warszawa

ŻYCIE KULTURALNE

TEATR

Komedje o tytułach z oper. Nie idzie o „Fedorę", ani „Adrjannę Lecouvreur", ani o inne sztuki przerobione na opery. „Questa o quella", równie jak „L'angiol mio verra dal cielo" są to zwroty z aryj operowych: pierwsza z „Rigoletta" (śpiewa ją książę w pierwszym akcie), druga z „Giocondy" (arja tenorowa z drugiego aktu). „Questa o quella" jest komedja napisaną przez Sabatina Lopeza, znanego i wybornego pisarza włoskiego. Gra ją trupa słynnego Ruggero Ruggeri. Była to jednoaktówka, rozszerzona ostatnio do trzech aktów. Drugą napisał Saturnin Giampepe i wystawił obecnie w Medjolanie.

Zgon krytyka. W Berlinie zmarł Fritz Engel, znany przez długie lata krytyk teatralny „Berliner Tageblattu". Liczył lat 67.

MUZYKA

Muzyka w Katowicach. Z Katowic donoszą nam (ad): P. Wiktor Łabuński, który po 8 latach pracy w Ameryce wrócił do kraju i dał szereg koncertów w ważniejszych centrach Polski, odwiedził również nasze miasto. W programie jego recitalu, który odbył się w naszem Konserwatorjum, były: Sonata księżycowa Beethovena, Fantazja Bacha-Rusoniego, utwory Debussy'ego, Albeniza i Rachmaninowa.

„Fausta" Gounoda wznowiono w rzymskim Teatro Reale, w wspaniałej obsadzie. Fausta śpiewa Lauri-Volpi, Małgorzatę Franca Somigli, Mefistofelesa Giacomo Vaghi, Walentego Mario Basiola, Siebla Gilda Alfano. Dyryguje Tullio Serafin.

NAUKA

Obrazki „Z dziejów 1794 roku" ogłosił ostatnio jako odbitkę z przygotowywanego II tomu „Pamiętnika lubelskiego" kustosz archiwum lubelskiego Jan Riabinin. Na skromną, ale wartościową broszurę złożyły się szkice o Stanisławie Auguście w powstaniu kościuszkowskiem, oraz o ks. Józefie i Kościuszce, uzupełnione dodatkiem obejmującym korespondencję króla z prezydentem Warszawy Zakrzewskim, ks. Kołłątajem i Kochanowskim, podczas czerwcowych zaburzeń w stolicy. Są to istotnie ciekawe przyczynki oparte o materjały archiwalne wywiezione po rozbiorach do Rosji, a obecnie rewindykowane i umieszczone w Archiwum Głównem w Warszawie. Szkoda jednak było zamieszczać listy Kościuszki i ks. Józefa, skoro były one już w 1933 r. ogłoszone w całości przez p. Melocha na łamach „Przeglądu historyczno-wojskowego". (Dr. J. St.)

VARIA

Studentów polskich w Kownie jest tylko 84 na prawie 4.000 słuchaczów i słuchaczek Uniwersytetu — lecz językiem polskim włada przeszło 1.000 studentów.

W następnym Dziale:
W ZAŚNIEŻONYM LWOWIE
przez
Dr. Feliksa Pohoreckiego

FIZYKA NA NOWYCH DROGACH

(Z pobytu w Poznaniu ks. de Broglie).

Zdawaliśmy wyczerpująco sprawę na innem miejscu „Kurjera" z przyjazdu do Poznania ks. Ludwika de Broglie, laureata Nobla, oraz z uroczystości naukowych jakie towarzyszyły przyjęciu znakomitego uczonego przez Uniwersytet Poznański i tutejszy świat naukowy wogóle. Zdaliśmy m. in. sprawę z odczytu, jaki ks. de Broglie wygłosił był w małej Auli Uniwersytetu, mówiąc o nowych koncepcjach fizyki teoretycznej. Odczyt ten, wygłoszony w języku francuskim, poprzedził profesor fizyki na Uniwersytecie Poznańskim, dr. Tadeusz Pęczalski, przemówieniem, wypowiedzianem po polsku, w którem streścił najnowsze zdobycze, osiągnięte przez naukę dzięki teorji, której twórcą jest ks. de Broglie.

Podstawowy tok myśli, przez prof. Pęczalskiego przedstawionych, zamieszczamy poniżej.

W fizyce dążeniem naszem jest dociec przyczynę zjawisk, których skutki zdolni jesteśmy odczuwać. Rozdzieliliśmy przyczynę tych zjawisk na dwie grupy pojęć, materji i energji.

Wiemy, że materja jest podzielną. Najdrobniejszą część materji nazywamy atomem. Wielkość atomu jest bardzo mała, możemy to zobrazować w ten sposób, że gdybyśmy mogli z jednego kilogramu metalu wyciągnąć najcieńszy drut, tak, aby wzdłuż niego atomy były poukładane jeden za drugim, moglibyśmy tym drutem owinąć kulę ziemską, miljony razy. Każdy z tych atomów jest zawsze w ruchu. Na to, aby jakiekolwiek ciało w ruch wprowadzić, zużywamy pewien wysiłek, wysiłkiem tym mierzymy energję ruchu.

Porównujemy z tą energją ruchu inne rodzaje energji, także i energję świetlną i znowu przypuszczamy, że energja świetlna składa się z atomów energji, które nazywamy fotonami; ilość tej energji, niezmiernie mała, jest jednak dokładnie zmierzona.

Nowsze odkrycia wykazały jednak, że i atomy są podzielne, co zawdzięczamy odkryciu obojga Curie, których genjusz zrobił głęboki — najgłębszy wyłom w Nieznanem. Wykryli oni, że atomy niektórych ciał się rozpadają i obecnie już możemy uskuteczniać przemianę materji. Zamieniamy naprzykład metaliczny lit na hel, który jest gazem.

Przy rozpadaniu atomów otrzymujemy drobniejsze od nich części materji i fotony o wielkiej energji w porównaniu z fotonami świetlnemi. Nieprzywidywane wyniki tego odkrycia wymagają dalszej interpretacji, a nawet zmiany uprzedniej koncepcji materji i energji jako dwóch pojęć odmiennych.

Równej ważności interpretacją tych zjawisk z ich odkryciem jest teorja, w której zakłada się, że te najdrobniejsze części materji, są to skupienia energji, tak samo jak i fotony.

Wszystkie te najdrobniejsze ilości materji czy energji, ten świat mikroskopowy, nigdy niedostrzegalny bezpośrednio, możemy dostrzec tylko przez powiększenie naszych możności obserwacji To, co odczuwamy bezpośrednio, składa się z olbrzymiej ilości indywidualnych elementów mikroskopowych. Do takich wielkich skupień cząsteczek materji czy też cząsteczek energji — fotonów, możemy stosować prawa, które ściśle określają ich wzajemne oddziaływanie, podczas gdy do małej ilości cząsteczek czy też do oddzielnego indywiduum tego świata mikroskopowego tylko z pewnem prawdopodobieństwem te same prawa stosować możemy.

Pojęcia te wyrażamy dwoma terminami: determinizmem, który oznacza nam kierunek myślowy, stosowany do zwykłych zjawisk fizycznych, podporządkowujących się prawom, w naszem pojęciu pewnym — oraz innym kierunkiem myślowym, indeterminizmem, który wyraża niemożność ścisłego przewidywania skutków tych cząsteczek mikroskopowych.

Taką jest zmiana pojęć materji i energji wyprowadzonych w teorji, której twórcą jest profesor książę Ludwik de Broglie.

Dr. Tadeusz Pęczalski.

W NAUKOWYM POZNANIU

Dzisiaj, w sobotę, o godz. 18 odbędzie się w sali Zakładu Mikrobiologji Uniw. Poznańskiego (Wały Wazów) posiedzenie ogólne Towarzystwa Geograficznego w Poznaniu. Prof. U. P. dr. Stanisław Pawłowski wygłosi odczyt p. t. „Timgad, starożytne miasto na granicy Sahary".

Odczyt będzie ilustrowany licznemi przeźroczami. Goście mile widziani.

SAM NA SAM Z GŁOŚNIKIEM

Radjo i rocznice muzyczne — Duży pożytek — Chopin, Bach i Haendel jako jubilaci — Radjosłuchacze polscy i 125-lecie urodzin Chopina — Co rozsyłano z zagranicy? — Obchody i mapa Europy — Milczący Zachód i Południe.

Kiedy jak kiedy, ale przy rocznicach muzycznych może radjofonja wystąpić jako czynnik niemałej wagi. Na uroczyste akademje i na takież koncerty przybywają przeważnie zaprzysięgli melomani — zresztą takie fety odbywają się po dużych miastach, zwłaszcza gdy rocznica nie jest „duża", tak jak rzecz się ma tym razem z 125-tą rocznicą urodzin Chopina. Uroczystości rozsyłane ze stacyj europejskich są dostępne każdemu, kto ma głośnik, radjota polski może i wtedy, gdy ma tylko słuchawki, uczestniczyć w nadawanych przez Radjo Polskie koncertach i odczytach. Rocznice takie są nawet dla radjofonji pewnem chwilowem ułatwieniem, gdyż pozwalają zestawić obfite menu z dzieł znanych, nie narażając dyrekcji programowej na zarzut, że powtarza utwory „oklepane". Więc zarówno wspomniana rocznica chopinowska, jak 250-lecie urodzin Haendla i J. S. Bacha są w eterze skwapliwie obchodzone i przyniosły już niejedną ciekawą produkcję, a przyniosą jeszcze wiele.

Przyszłość ta czeka szczególnie Bacha (ur. w marcu), co do Chopina bowiem, to dzień właściwy przeszedł, był już wczoraj, dn. 22 lutego, Haendel zaś urodził się 23 lutego, tj. dzisiaj. Radjo Polskie zapowiedziało było już na środę pierwszy akt uroczystości, mianowicie Akademję, odbytą w Muzeum Narodowem w Warszawie, podczas której grali utwory Chopina trzej uczniowie Paderewskiego pp.: Dygat, Brachecki i Sztompka (przyczem odezwał się i autentyczny fortepian Chopina, w Muzeum przechowany). Na czwartek program zapowiedział słuchowisko „Życie Chopina", niejako sposobem wstępu do rocznicy piątkowej; podobnie Deutschlandsender nadał o 21,25 anegdoty o Chopinie oraz szereg utworów Chopina, odegranych przez pianistę Johannesa Straussa (niektóre etiudy i preludja).

W piątek rano o 10,30 radjosłuchacze polscy uczestniczyli w nabożeństwie żałobnem z kościoła św. Krzyża, gdzie jak wiadomo, spoczywa serce Chopina, przyczem odegrano na organach dwa preludja — chór zaś odśpiewał dzieła Elsnera (nauczyciela Chopina). Moniuszki i Maklakiewicza. O wpół do ósmej wieczorem słuchaliśmy reportażu z uroczystości chopinowskich w Dreznie, wieczorem zaś festivalu z Filharmonji, wypełnionej oczywiście samymi dziełami Chopina.

Słuchacze zagraniczni, oraz rozporządzający głośnikami polscy, mieli w piątek o 18,30 koncert z Berlina, o 19,00 słuchowisko muzyczne ze Stuttgartu pt. „Dusza w dłoniach..."; o tejże samej godzinie nadawał Reval odczyt o Chopinie, zaś na 19,35 radjostacja w Rydze zapowiedziała koncert chopinowski złożony z dzieł fortepianowych i z pieśni. Bratisława połączyła Haendla z Chopinem w koncercie, nadanym o 20,20, w Lipsku zaś o godz. 21,00 odegrano koncert e-moll z orkiestrą, poczem został nadany z Drezna reportaż z odsłonięcia tablicy pamiątkowej na hotelu, w którym Chopin był mieszkał za swego w Dreznie pobytu.

W ten sposób mogliśmy dzięki radju przekonać się, że rocznicą obecną zajęła się głównie Europa środkowa i północna (bez Skandynawji). Zachód i południe ją pominęły, uważając widocznie, że nie należy do rzędu „wielkich", tak jak setne, pięćdziesiąte, setne, stopięćdziesiąte, dwóchsetne i t. d. powroty wytycznych dat. W Polsce dla tej samej przyczyny skoncentrowały się obchody w samej Warszawie, więc tem lepiej się stało, że dzięki radju można niemi było obdzielić wszystkie regjony.

W. N.

„Wielkopolanie w Hiszpanji". Tak zatytułował swój odczyt o zdobyciu Saragossy, nadany w czwartek przez rozgłośnię poznańską, p. dr. Janusz Staszewski, młody uczony-historyk, specjalista do dziejów oręża polskiego na przełomie stulecia XVIII i XIX. Dr. Staszewski nawiązał do 125 rocznicy zdobycia Saragossy przez wojska napoleońskie i do udziału Polaków w wojnach napoleońskich wogóle. Młody uczony mówi nader radjofonicznie, głosem dobrze wychodzącym przez głośnik, dykcją poprawną i jasną, a treść odczytu, przedstawiającego walki polskie na Zachodzie w sposób barwny i pełen emocji, **z pewnością trafiła do słuchaczy.** (lk)

Jak pracują ludzie nocy

GDY MY SŁODKO ŚPIMY?

W chwili, gdy przeciętny obywatel, czyli tak zwany obecnie modnie „szary człowiek" zagrzebuje się w wyziębioną chłodem dnia pościel i szybkim ruchem gasi światło, aby pogrążyć się w błogi sen, zaczyna się dla wielu jego współziomków dzień — dzień w nocy.

Porywają ich odrazu te same utrapienia, przed któremi on właśnie uciekł — uciekł pod kołdrę i w kranię snu.

Idźmy za nimi i podpatrzmy co czynią w nocy, jak pracują.

W jednym z domów, gdzie nie wszyscy w nocy śpią, zaraz za progiem ogarnia nas miły zapach świeżego pieczywa, chleba. To piekarz przygotowuje nam do kawy porannej świeże bułki. W piekarni ruch, tempo, upał afrykański. Wokół kręcą się ludzie, biali od mąki, półnadzy, muskularni. Otwarte piece buchają żarem, jakaś maszyna huczy bezustannie. Na przybysza nie zwraca się zbytniej uwagi. Niema na to czasu.

Właśnie wędrują do pieca „szneki" z makiem. Młody piekarczyk kładzie całą blachę z ciastem na łopatę i jednym ruchem umieszcza ją w piecu. Blacha za blachą znika w prostokątnym otworze. Tuż obok rząd czeladników ugniata ciasto na chleb, nadaje mu formę i waży każdą sztukę ciasta. Skromne bułeczki wjeżdżają gromadnie na długiej listwie do pieca w przeciwległym kącie pracowni. Całe ich szeregi czekają swojej kolejki. Co chwilę trzeba schodzić z drogi ludziom, niosącym z akrobatyczną zręcznością długie deski z ciastem, lub ze świeżo wyjętem pieczywem.

Osobny dział stanowi cukiernia, gdzie wypieka się ciastka. Wiele tu maszyn do mielenia maku, bicia śmietany itd. Zapach cudowny, zwłaszcza, gdy się ma lekki apetyt... Dzisiejsza piekarnia to cała fabryka, wytwarzająca setki i tysiące sztuk pieczywa dziennie, a właściwie „nocnie", gdyż piecze sie tylko w nocy, aby na rano było wszystko świeże. Wszędzie uderza nadzwyczajna czystość, tak urządzeń, przyborów, jak i samego personelu. Czuwa nad tem bacznie oko mistrza, który wszędzie jest, wszędzie zajrzy.

Nieprzyzwyczajonemu upał piekarni dokucza nieznośnie, to też z prawdziwą ulgą na ulicy wciągamy ponownie w płuca mroźne powietrze.

Noc jest ciemna, ulice puste. Poznań śpi przykładnie. Karnawałowe zabawy odbywają się poza grubemi murami domów i na ulicach rozbawione pary widzi się dopiero o brzasku.

Zdaleka rozbłyska nagle ostre niebieskie światło. Długiemi smugami kładzie się na jezdni, drży i gaśnie. Gdy oczy, oślepione tym blaskiem, przyjdą do siebie, dostrzegają w tem miejscu mały czerwony punkcik.

To sygnał ostrzegawczy.

W mroźną noc jakiś człowiek i podłożywszy pod kolana parcianą poduszkę, klęczy na bruku i pochyla się. Z pod palców strzela snop iskier i oświetla wyraźnie skórzaną maskę i stal szyn. Obok huczy motor. To spawacz pracuje w nocy. Gra świateł dla widza wspaniała, a dla niego praca ciężka i nużąca.

Z zamyślenia wyrywa nas przeciągła trąbka pogotowia. Zrazu odległa, niewyraźna, potem coraz bliższa.

Coś się stało — wypadek.

Na skręcie ukazują się dwie ogniste kule latarń. Rosną szybko. Po chwili cień wozu przelatuje obok nas, jak strzała. Zdaje się, że śmierć biegnie tuż obok...

Gdzieś na bruku leży nieprzytomny człowiek, nie rusza się. Pochyla się nad nim kilku zapóźnionych przechodniów.

Karetka staje, silnik nie przestaje pracować. Z środka wyskakuje lekarz i dwóch sanitarjuszy, pojawiają się nosze, podręczna apteczka. Jedno spojrzenie w twarz nieprzytomnego, dotknięcie pulsu. Pada krótki rozkaz i chorego wnoszą do środka. Trzask drzwiczek i wóz rusza.

Wszystko to stało się tak szybko, że zanim przypadkowi świadkowie czyjegoś nieszczęścia zdołali ochłonąć z wrażenia, główny jego bohater znajduje się już w bezpiecznem miejscu pod opieką lekarza.

Nie wszystkim może wiadomo, że od chwili odezwania się alarmującego dzwonka w pokoju dyżurnego lekarza do wyruszenia samochodu z pełną załogą, upływa zaledwie jedna minuta: W tej jednej minucie sprawdza się, czy alarm nie jest fałszywy, lub poprostu jakimś głupim żartem, bo i tak bywa, biegnie do garażu, sprawdza, czy wszystko zabrane, bo zapomnieć niczego nie można, zapuszcza motor i — w drogę. Czasem jest to podróż daleka, gdzieś na krańce miasta. Wóz znajduje się na miejscu wypadku zwykle przed upływem pięciu minut.

Przechodząc późną godziną przez puste ulice, na którymś tam piętrze jednego z domów dostrzegamy oświetlony szereg okien, nierzadko i całe piętro. Nie zdajemy sobie sprawy, że wre tam nerwowa praca redakcyjna. Przy aparacie siedzi dyżurny stenograf i odbiera depesze, które jutro może wstrząsną całym światem — gdy się ten świat obudzi. W sąsiednim pokoju w kłębach dymu z papierosów pracuje redakcja pełną parą, ustawicznie dzwonią telefony, biegają chłopcy z gotowymi artykułami do drukarni i zpowrotem z korektą.

O tej samej porze na odległych przedmieściach palacz wrzuca węgle pod rozpalony piec wielkiej fabryki, czy odlewni żelaza. Ogień nie może przez noc wygasnąć, piec wystygnąć. Otwarte palenisko parzy go żarem a równocześnie na ulicy, gdzieś za narożnikiem kurczy się z mrozu przy swojej „kuchni" kiełbaśnik i tupie nogami. Interes źle idzie. Czasem sprzeda zaledwie parę sztuk przez noc, czasem dopiero nad ranem jakiś zabłąkany gość poczuje nagle apetyt i skusi się na parkę parówek z musztardą.

Obok poczciwi dorożkarze drzemią na wysokich kozłach swoich pojazdów i czekają na pasażera, który jeżeli się już trafi, to długo się jeszcze targuje i namyśla i choćby niewiadomo jak był zawiany, słyszeć nie chce o kursie według taksometru.

Ich koledzy po fachu, szoferzy taksówek, których całe szeregi stoją bezczynnie, jakby nikomu nie były potrzebne, mogą przynajmniej wyspać się względnie wygodnie na skórzanych poduszkach oparcia i „pod dachem", lub w chwilach nudów pogawędzić z nocnym stróżem, który poowijany w kilka conajmniej płaszczy i podobny zdaleka do stożka siana, kręci się od bramy do bramy, brzęczy kluczami i pali arcy-„woniejącą" fajkę. Wszystko to pracownicy nocni, zarabiający na życie wówczas, gdy my śpimy...

Lech.

Wizyta w starej piekarni

gdzie wypieka się chleb wodny, czyli pławiony

Każde miasto posiada jakąś osobliwość, a to pochyłą wieżę, lub pękaty Barbakan, czy wreszcie słynne pierniki.

Jeden z miejscowych piekarzy przekonywał mnie, że do takich poznańskich osobliwości, obok szeregu innych rzeczy, należy również wodny chleb, zwany też pławionym.

Dziś wiedzą o nim tylko wytrawni smakosze, którzy znają stare piekarnie i tam ten „smakołyk" nabywają.

Przed wielu laty Poznań miał specjalny targ na chleb. Obsługiwał on nietylko miasto, ale i podmiejskie wioski. Odbywał się on w miejscu, gdzie dziś (niestety) znajduje się żydowska cukiernia Hirszlika, w t. zw. rotundzie.

Do nielicznych piekarń, wypiekających ten wodny chleb należy pewna piekarnia na Chwaliszewie, założona w 1873 r.

Wybrałem odpowiednią porę i postanowiłem podpatrzyć, jak powstaje ten wodny chleb.

Przez wąskie schody, przeciskając się o jaśniejące w mroku, duże worki z mąką, dostałem się do piekarnianej izby.

W obłokach mącznego kurzu, w świetle lampy, jakiś średnich rozmiarów cień poruszał rytmicznie rękami nad stojącą w kącie wielką drewnianą kadzią. Przybliżyłem się. Cień okazał się starym pomocnikiem piekarskim, liczącym 77 lat, zwanym popularnie „Morcinem". „Morcin" już 55 lat w tej niepozornej piekarence uwija się koło tej drewnianej kadzi.

— O! kupa już lat — westchnął — i schwycił w swe krzepkie jeszcze ręce wielką drewnianą warzęchę, którą począł mieszać umieszczony w kadzi kwas chlebowy.

— Chleb wodny — poinformował mnie właściciel — wypieka się nie na drożdżach, tylko na kwasie chlebowym.

Tymczasem „Morcin" do kadzi wsypał mąki i dolał wiadomą tylko jemu ilość wody. Rytmicznie zginając ciało, wymieszał w obie strony, znowu mąką przysypał i na tej mieszaninie na wierzchu wycisnął duży krzyż.

Wielkie, drewniane wieko zamknęło przedemną tajemnicę tej masy.

W powietrzu unosił się jeszcze zapach kwasu chlebowego, przypominający fermentujące żytnie wino. Równie stary, jak „Morcin", zegar tykał powoli, zataczając swemi wahadłami od szeregu lat te same łuki. Płonące w piecu drzewo trzaskało, sypiąc od czasu do czasu na posadzkę snopy iskier. Zza niskich okien dochodził turkot jadących wozów.

Na środku izby stała czworokątna skrzynia, t. zw. „bajtla". W tej chwili „pucował" ją piekarz, a pomocnik jego umocowywał wagę na zwisającym od sufitu sznurze.

Stary „Morcin" z powagą podniósł wieko i wylał ciasto do „bajtli". Piekarz i jego pomocnicy wprawnemi ruchami dzielili je, ważyli i nadawali mu kształty okrągłych bochenków. W oczach moich bochenki na dnie „bajtli" wymykały się z pod palcy piekarza i posłusznie ustawiały się jeden obok drugiego, w długie szeregi.

— Popsuje! — krzyknąłem, gdy stary „Morcin" do „bajtli", wypełnionej bochenkami surowego chleba, począł lać wodę.

— Niema obawy — uspakajał mnie właściciel.

A stary „Morcin" lał wodę, aż pod jej powierzchnią zginęły poukładane bochenki.

— Teraz musi „wyparować" — powiedział „Morcin" sakramentalne słowa i czekał.

Chleb zaś mókł w wodzie tak długo, aż wprawne oko fachowców orzekło, że ma „dosyć". Wtedy dopiero poczęli wyciągać mokre „kołacze" i rzucać je w skrzynię z pszeną posypką. W tumanach kurzu, jakie się wznosiły, z trudem widziałem, jak chleb, „utarzany" w mącznym pyle, ginął w ziejącej żarem otchłani pieca.

— Czasem, w razie powodzi, sama Warta chce spławić nasz chleb — informował mnie właściciel. Piekarnia jest położona nad Wartą, to też nieraz woda przeciska się przez podłogę i musimy brodzić w niej po kostki.

— Naprawdę wodny chleb — pomyślałem, opuszczając piekarnię.

Najstarsze książki kulinarne o nim już wspominają. Mało kto jednak wie o tem, że chleb ten wypieka się po dziś dzień w Poznaniu.

Zer.

Oryginalny testament

Pewien bogaty farmer w San Francisko wpadł na oryginalny pomysł. Ażeby uniknąć wszelkich sporów spadkowych po swojej śmierci postanowił sporządzić testament nie pisemnie, ale za pomocą filmu dźwiękowego. W obecności notarjusza i dwóch świadków odbyło się zdjęcie filmowe. Farmer głośno i wyraźnie odczytywał punkt po punkcie swoją ostatnią wolę. Chcąc uczynić zadość wszelkim wymaganiom prawnym, zrobiono jeszcze jedno zdjęcie, w którym notarjusz i dwaj świadkowie poświadczają, że farmer w ich obecności i przy pełnej świadomości i z nieprzymuszonej woli odczytał swój testament przed aparatem. Dwadzieścia cztery godzin po zdjęciu oglądali farmer, notarjusz i świadkowie już gotowy film, poczem film zamknięty w blaszanej puszce i notorjalnie zapieczętowany, zdeponowano u prezydenta sądu w San Francisko.

Po śmierci farmera zgromadzą się jego wszyscy spadkobiercy w sali kinowej, gdzie z płótna ekranu sam farmer wypowie im swoją ostatnią wolę. Amerykańskie sfery prawnicze twierdzą, że ten sposób sporządzania testamentu jest najpewniejszy, i z góry zapobiega wszelkim procesom spadkowym.

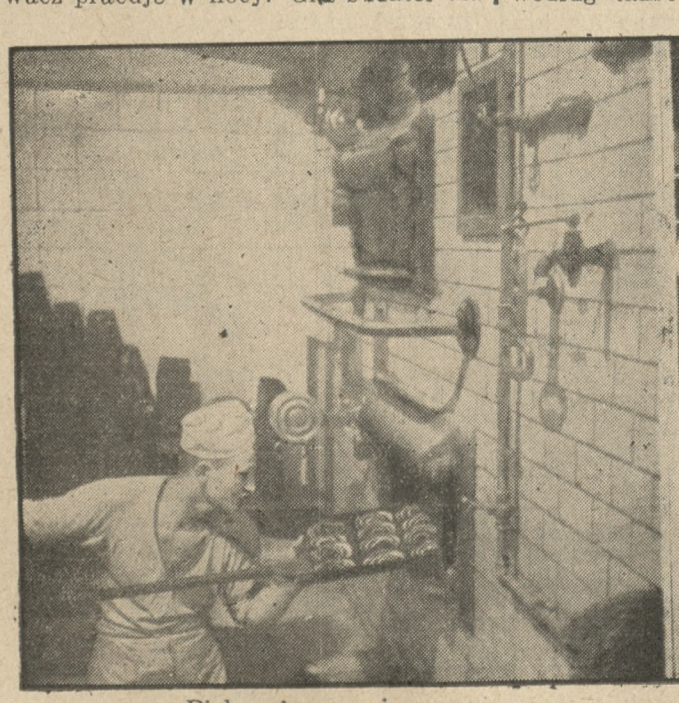

Piekarnie pracują w nocy, abyśmy rano mieli świeże pieczywo.

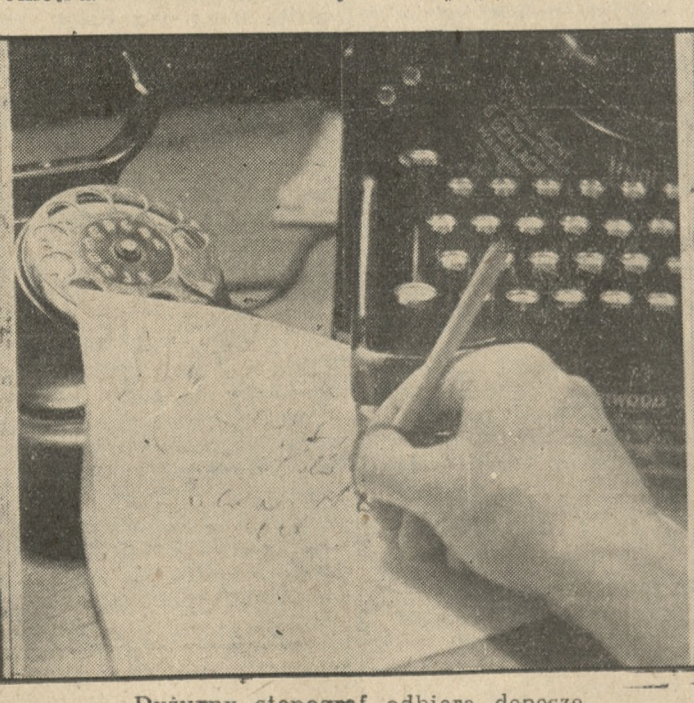

Dyżurny stenograf odbiera depeszę, które rano ukażą się w gazecie.

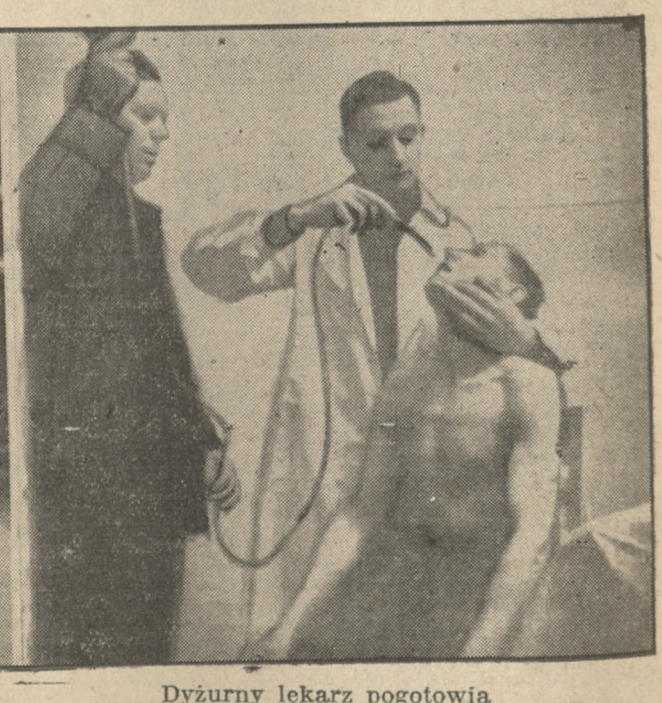

Dyżurny lekarz pogotowia wypompowuje żołądek zatrutemu.

RUCH MŁODYCH

Leszno nie ustaje w pracy

Z bogatej kroniki organizacjnej kilku ostatnich tygodni

— Wilkowice-Wilkowo, 16. 11. Przemawiali kol. kol.: Adam Pankowski, Stefan Werner i Aleks. Hałas. W dyskusji zabrali głos kol. kol.: Siciński i Kral. Przewodniczył kol. Wencel.

— Klonówiec, 17. 11. Przemawiali kol. kol.: Rataj, Pankowski, Hałas. Przewodniczył kol. Rogala.

— Dąbcze, 12. 11. Przemawiali kol. kol.: Rataj, Stróżyk i Młynikowski. W dyskusji zabrało głos kilku kolegów.

— Rydzyna, 19. 11. Przemawiali kol. kol.: Piotrowski ze Śmigla, Stefan Werner i Rataj.

— Rydzyna, 20. 11. Przemawiał kol. Stróżyk.

— Leszno, 20. 11. Przemawiał kol. Werner Stefan. W dyskusji zabierali głos kol. kol.: Pankowski Adam i mgr. Gronowski Jerzy.

— Lasocice-Przybyszewo, 25. 11. Założono nową placówkę dzięki pracy kol. Wencla i Pawłowskiego. Kierownikiem mianowano kol. Andrzejewskiego.

— Leszno, 27. 11. Przemawiali kol. kol.: Hałas i Rataj. W dyskusji zabrał głos kol. Werner. Kol. kierownika Hałasa powitali kol. Kwaśniewska, wręczając wiązankę kwiatów, i kol. kierownik Kwaśniewski.

— Rydzyna, 30. 11. Przemawiali kol. kol.: Hałas, Rataj i Stróżyk. W dyskusji brał udział kol. Żychski.

— Leszno, 2. 12. Od godz. 9 do 12 odbywała się odprawa kierowników. Referaty wygłosili kol. kol.: kier. pow. Adam Misiak, Adam Pankowski i Aleksander Hałas. Sprawy bieżące omówił kol. Stefan Werner.

— Leszno, 3. 12. Zebranie grupy referentów obwodu Leszno-wieś. Obecnych 30. Referat wygłosił kol. Stróżyk.

— Leszno, 3. 12. Zebranie Wydziału Młodych. Referaty wygłosili kol. kol.: Edmund Rataj i Aleksy Hałas. Obecnych 180.

— Gronowo, 5. 12. Zebranie Wydz. Młodych. Przemawiali kol. kol.: Stanisław Stróżyk i Stefan Werner.

— Gronówko, 5. 12. Zebranie Wydziału Młodych. Przemawiali kol. kol.: Edmund Rataj i Aleksy Hałas.

— Łoniewo, 6. 12. Zebranie Wydziału Młodych. Przemawiali kol. kol.: kier. pow. Adam Misiak i Stanisław Żychliński. Obecnych 120.

— Grodzisk, 6. 12. Zebranie Wydziału Młodych. Przemawiał kol. mgr. Gronowski. Obecnych 80.

— Świerczyna, 6. 12. Zebranie Wydziału Młodych. Przemawiał kol. Adam Pankowski.

— Bojanice, 6. 12. Przemawiali kol. kol.: Stanisław Stróżyk i Werner.

— Jurkowo, pow. Kościan, 6. 12. Przemawiali kol. kol.: Stefan Beuge i Depa z Osieczny. Po zebraniu aresztowano kol. Beugego; wypuszczono go po 28 godzinach z aresztu w Krzywiniu.

— Leszno, 7. 12. Kurs kandydatów. Referat pt. „Socjalizm a kościół" wygłosił kol. Stefan Werner. Obecnych 50 kandydatów.

— Belęcin Nowy, 8. 12. Przemawiali kol. kol.: Stanisław Żychski i Stanisław Stróżyk. W dyskusji zabrało głos kilku kolegów. Przewodniczył kol. kier. obw. Stanisław Kasperski.

— Mierzejewo, 8. 12. Przemawiał kol. Stefan Werner na temat: „Kwestja żydowska w Polsce".

— Krzemieniewo, 8. 12. Referaty wygłosili kol. kol.: Hałas i Rataj.

— Garzyn, 8. 12. Przemawiali kol. kol.: Żychski, del. Łażewski i Stróżyk. W dyskusji zabrali głos kol. kol.: Filipowski, Żychski i Werner.

— Leszno, 9. 12. Zebranie sekcji żeńskiej. Przemawiał kol. Hałas.

— Osieczna, 9. 12. Zebranie grupy referentów obwodu I. Referaty wygłosili kol. kol.: Depa z Osieczna i Hoffmann z Świerczyna.

— Kąty-Mierzejewo, 9. 12. Przemawiali kol. kol.: Żychski i Rataj.

— Leszno, 10. 12. Zebranie grupy referentów. Przemawiał kol. Młynikowski. W dyskusji zabrali głos kol. kol.: Pietkówna, Kermel, Borowczyk i Marcinek.

— Leszno, 11. 12. Zebranie Wydz. Młodych. Przemawiali kol. kol.: kier. pow. Misiak, Żychski i Stróżyk.

— Lasocice-Przybyszewo, 11. 12. Przemawiali kol. kol.: Pankowski i Werner. W dyskusji zabrało głos kilku kolegów. Obecnych 60 członków.

— Leszno. 4 stycznia odbyło się zebranie Wydziału Młodych S. N. Przemawiał kol. Banaszkiewicz. W pięknie ujętym tak pod względem formy, jak i treści referacie omówił prelegent obecne stosunki.

— Wilkowice, 4. 1. Zebranie Wydziału Młodych. Przemawiał kol. Chmielewski oraz kol. Koczorowski z Leszna.

— Tworzanice, 9. 1. Założono Wydział Młodych S. N. Przemawiał kol. Stróżyk.

— Leszno. 6 stycznia odbyła się odprawa kierowników. Sprawę wyborów do rad gminnych omówili kol. kol. Pankowski i Werner. Sprawy organizacyjne referował kol. Werner. Odprawę zamknięto hasłem „Młodzi czuwajcie!"

— Leszno. 6 stycznia odbył się „opłatek" Wydziału Młodych. W przepięknie udekorowanej sali zebrali się liczni goście, koleżanki, koledzy oraz członkowie S. N. w liczbie około 700 osób. Opłatek rozpoczęto odegraniem „Pieśni Bojowej", poczem sekcja koleżanek wystąpiła z pięknym utworem scenicznym p. t.: „Dla Ciebie Polsko", który spotkał się z rzęsistemi oklaskami. Na dalszy program złożyła się deklamacja, wygłoszona przez kol. Hałasa, poczem nastąpiło przemówienie kier. pow. kol. Misiaka.

Po wyczerpaniu programu bawili się Młodzi ochoczo, tańcząc do godz. 12-tej w nocy. Po odśpiewaniu hymnu Młodych rozeszli się w spokoju do domów.

— Święciechowa, 10. 1. Założono Wydział Młodych S. N. Kierownikiem mianowano kol. Franciszka Bitnera. Przemawiali kol. kol. kier. pow. Misiak, Pankowski i Stróżyk. Wpisało się 40 Młodych.

— Moraczewo 13. 1. Zebranie Wydziału Młodych, połączone z dekoracją. Przemawiali kol. kol.: delegat Łażewski i kier. pow. Misiak. Dekorowano 22 Młodych.

— Rydzyna, 13. 1. Zebranie Wydziału Młodych. Przemawiał kol. Koczorowski Stefan.

— Dąbcze, 13. 1. Zebranie Wydziału Młodych S. N. Przemawiał kol. Hałas.

— Osieczna, 13. 1. Zebranie grupy referentów. Przemawiali kol. kol.: Stróżyk i Depa. Obecnych 15 kolegów.

— W Bukowcu Górnym odbyły się powtórne wybory gromadzkie. W wyborach tych obóz narodowy odniósł wielki sukces: Str. Nar. zdobyło 18 mandatów (poprzednio 5), zaś „sanacja" 6 mandatów (poprzednio 19).

— Leszno, 14 stycznia. Odbyło się zebranie grupy referentów. Referat wygłosił kol. Andrzejewski z Lasocic. Po dyskusji, w której zabierali głos kol. kol.: mgr. Gronowski i Werner, zebranie zamknięto.

— Leszno. 15 stycznia. Odbyło się zebranie Wydziału Młodych S. N. Przemawiali kol. kol. Depa z Osieczny i Hałas z Leszna. W dyskusji zabierali głos kol kol.: mgr. Gronowski i Werner. Obecnych 200 członków.

Lwi Gród świeci przykładem

Liczne zebrania, kursy i odprawy

— Dnia 7 stycznia odbyła się odprawa Wydz. Grodzkiego Młodych S. N. Przewodniczył kier. kol. Jerzy Macieliński. Poszczególni kierownicy i referenci zdali sprawozdania ze swych czynności w okresie poświątecznym.

— Dnia 7 stycznia odbył się raport grup Młodych S. N. z terenu Lwowa. Udział wzięły koła: Śródmieście, Łyczaków, Żółkiewskie, Stryjskie, Nowy Lwów, Gródeckie. Po raporcie rozpoczęło się zebranie plenarne, na którem referat pt. „Opinja w polityce" wygłosił kol. mgr. Stanisław Skrzypek, kierownik zarządu powiatowego S. N. Po komunikatach organizacyjnych odśpiewaniem hymnu Młodych zebranie zakończono.

— Dnia 13 stycznia odbyło się w lokalu Koła Żółkiewskiego, (ul. Wołyńska 8), zebranie informacyjne dla nowowstępujących. Przemawiał kier. koła kol. Zdzisław Wójcicki.

— Dnia 10 stycznia rozpoczął się kurs ideowy dla kandydatów koła Śródmieście. Kur prowadził kier. koła kol. mgr. Emil Komisar.

— Dnia 14 stycznia odbyło się zebranie plenarne koła Śródmieście. Przemawiał kol. Jerzy Pańciewicz. Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych. Zebranie poprzedziła odprawa Wydziału Grodzkiego na której złożyli sprawozdania koledzy kierownicy i referenci.

— Z dniem 14 stycznia kierownik okręgowy kol. Adam Świeżawski udzielił urlopu kierownikowi Wydziału Grodzkiego kol. Jerzemu Macielińskiemu. W miejsce kol. Macielińskiego mianowany został kier. Wydz. Grodzk. kol. Jerzy Pańciewicz, dotychczasowy referent organizacyjny Młodych S. N.

— Dnia 15 stycznia odbyło się zebranie grupy żeńskiej Koła Żółkiewskiego w lokalu koła przy ul. Wołyńskiej 8.

— Dnia 17 stycznia odbyło się zebranie plenarne Koła Żółkiewskiego. Referat ideowy wygłosił kol. Jacek Ruczajewski. Z kolei odczytano rozkaz kierownika Wydz. Grodzk., a na zakończenie przemówił kier. kol. Zdzisław Woycicki, poczem zebranie zakończono hymnem Młodych.

— Dnia 17 stycznia odbyło się zebranie zarządu koła Łyczaków w lokalu własnym przy ul. Piekarskiej 31

— 20 stycznia odbyło się nadzwyczajne zebranie plenarne wszystkich grup Młodych z terenu Lwowa. Przewodniczył kol. Jerzy Pańciewicz. Referaty wygłosili kol. kol. red. Konarzewski i Pańciewicz. Hasłem „Młodzi czuwajcie!" zakończono zebranie.

— Dnia 20 stycznia odbył się zjazd delegatów kół Stronnictwa Narodowego powiatu lwowskiego, na który przybyło około 150 uczestników. Zjazdowi przewodniczył prezes zarządu powiatowego mgr. Stanisław Skrzypek. Dłuższy referat na temat polskiej polityki wewnętrznej wygłosił prezes Stronnictwa Narodowego we Lwowie adw. dr. Jan Pieracki. Drugi referat o położeniu gospodarczem wsi wygłosił red. J. Kanarowski. — Wieczorem na sali zebrań Str. Nar. zebrało się 200 osób na wspólny opłatek. Zebranych przywitał prezes lwowskiej organizacji Str. Nar. mec. Pieracki, składając życzenia członkom Stronnictwa, obozowi narodowemu i całej Polsce. Krótkie to patrjotyczne przemówienie zakończono okrzykiem na cześć Polski. Następnie senator Głąbiński mówił o demagogji, która zabija partje klasowe. Stron. Nar. mówi krajowi prawdę, odrzuca pochlebstwa i ułudne obietnice. Zwyciężymy prawdą i szczerością. W dalszym ciągu przemawiali: kpt. Świeżawski, p. Pańciewicz ks. kan. Grudzieński, dr. Aldona Konarzewska i Kwieciński. Po „opłatku" odbyła się zabawa.

Z Wielkopolski

— Odprawa kieroników Młodych S. N. z pow. poznańskiego. W niedzielę, dnia 10 lutego r. b. odbyła się w Poznaniu na sali Stronnictwa Narodowego odprawa kierowników, skarbników i referentek żeńskich Młodych S. N. powiatu poznańskiego. Po zdaniu raportu kol. kierownikowi powiatowemu i odśpiewaniu „Pieśni Bojowej", wygłosił przemówienie okolicznościowe kol. kierownik powiatowy. Referat okolicznościowy wygłosił członek Kierownictwa Wojewódzkiego Młodych S. N., poczem nastąpiła obszerna dyskusja. Sprawy organizacyjne w powiecie i plany na najbliższą przyszłość omówił kol. kierownik powiatowy, zaś sprawy finansowe wyłuszczył szczegółowo kol. skarbnik powiatowy. Przybyły tymczasem prezes powiatowy Stronnictwa Narodowego na powiat poznański, wygłosił dłuższe przemówienie na temat pogłębienia i rozrostu ruchu naszego na wsi. Następnie przemawiali poszczególni kierownicy placówek, zdając sprawozdanie z dotychczasowej działalności i wskazując na żywiołowy rozrost placówek S. N. w powiecie poznańskim. Hymnem Młodych zakończono kilkogodzinne obrady w bardzo podniosłym nastroju.

— Młodzi w Krzesinach i Spławiu. — Dnia 10 lutego odbyła się druga lekcja kursu kandydatów placówki Młodych Str. Nar. Krzesiny — Spławie. Referat n t „Podstawy wychowania narodowego" wygłosił prelegent kierownictwa powiatowego z Poznania. Po referacie wywiązała się szeroka dyskusja, co świadczy o wielkiem zainteresowaniu się ruchem naszym na wsi. Kol. kierownik kursu omówił następnie sprawy organizacyjne, poczem hymnem Młodych zakończono lekcję.

— CHODZIEŻ. Własna siedziba Stron. Narodowego. Stronnictwo Narodowe urządziło sobie własny lokal w zabudowaniach Banku Nadnoteckiego przy Rynku. Tamże mieści się sekretarjat, w którym również odbywają się zebrania zarządu, jak i Wydziału Młodych. Niedawno odbyła się tam również odprawa kierowników z powiatu.

— Walne zebranie Stronnictwa Narodowego w Oloboku. W niedzielę, dnia 17 b. m. odbyło się w sali p. Wilgockiego w obecności 150 członków walne zebranie S. N. w Oloboku. Obecni byli również członkowie ze Sławina Nowego i Starego., Lesiny i Masanowa. O godz. 16 zagaił zebranie prezes Koła kol. Bogusław Maliński, witając przybyłych delegatów kierownictwa powiatowego kol. kol. dr. Mamaka i Janowskiego. Obszerne sprawozdanie zdał kol. Antoni Szczot. Referaty wygłosili kol. dr Mamak (referat polityczny) i kol. Janowski (ideowy). Kol. Kaczmarek z Oloboka mówił o masonerji i propagandzie pism narodowych. Do zarządu weszli kol. kol. B. Maliński — prezes, A. Szczot — sekretarz, B. Walczak — skarbnik, Tad. Kaczmarek — ref. org. i M. Cichy — ławnik. Wniesieniem trzykrotnego okrzyku na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i wodza obozu narodowego R. Dmowskiego oraz odśpiewaniem hymnu Młodych zakończono zebranie, które miało przebieg podniosły.

— **KOBYLIN. Zebranie Stronnictwa Narodowego.** Odbyło się zebranie Stronnictwa Narodowego w Kobylinie: zagaił je kol. Gajowczyk, który udzielił głosu kol. Szlandze z Krotoszyna. Następnie przemawiał kol. Dąbrowski, który omówił w dłuższym referacie położenie gospodarcze w Polsce, poczem kol. poseł dr. Harembski z Poznania w obszernem przemówieniu przedstawił położenie finansowe kraju. Po każdorazowem przemówieniu publiczność gorącemi oklaskami dziękowała mówcom. Na zakończenie odśpiewano „Rotę". Publiczność wypełniała salę po brzegi.

Z województw środkowych

— ZGIERZ. Ożywiona praca Młodych S. N. Dnia 16 ub. m. odbyło się zebranie Wydz. Mł. S. N. Referat o sprawach bieżących wygłosił jeden z kol. Na zakończenie odśpiewano hymn Młodych.

— Dnia 18 stycznia odbyło się zebranie S. N. Referat wygłosił jeden z członków miejscowego koła. Na zakończenie odśpiewano hymn Młodych.

— Dnia 20 stycznia br. odbyło się w lokalu własnym zebranie Wydziału Młodych sekcji żeńskiej. Do zebranych członkiń przemówiła jedna z koleżanek. Na zakończenie odśpiewano hymn Młodych.

— Dnia 27 stycznia odbyły się dwa zebrania polityczne S. N. z udziałem pp. posła Petryckiego i kpt. Grzegorzaka. O godz. 13-tej odbyło się zebranie dla włościan z udziałem ponad 250 osób. — Drugie zebranie odbyło się o godzinie 19-tej dla mieszkańców Zgierza, członków i sympatyków Str. Nar. Na zebranie przybyło 400 osób.

— Dnia 28 stycznia br. odbyło się zebranie sekcji żeńskiej Wydz. Młodych S. N. Referat wygłosiła kol. Pelagja Szulczewska. Po referacie omówiono sprawy organizacyjne. Na zakończenie odśpiewano hymn Młodych.

— Dnia 30 stycznia br. odbyło się zebranie Sekcji Młodych S. N. Referat o sprawach bieżących wygłosił jeden z kolegów. Po referacie przeprowadzono dyskusję, poczem odśpiewaniem hymnu Młodych zakończono zebranie.

Z Podhala

— ZAKOPANE. Stronnictwo Narodowe przy pracy. W dniu 16 grudnia ub. r. odbyło się uroczyste poświęcenie lokalu S. N. w Zakopanem, którego dokonał ks. patron Silchowski. Po odśpiewaniu hymnu: „Boże, coś Polskę" oraz podniosłem przemówieniu ks. Silchowskiego przemawiał prezes koła S. N. p. Sanek, następnie prof. Kling, kol. Sanekowa oraz kol. kol. Flonek i Heyda. Odśpiewaniem hymnu Młodych oraz okrzykiem „wielka katolicka, narodowa Polska niech żyje!" zakończono tę piękną uroczystość.

— Dnia 30 grudnia ub. r. na zebraniu Młodych S. N. przemawiał p. poseł Kornecki na temat: „Prace i zadania obozu narodowego na terenie parlamentu".

— Dnia 1 stycznia ub. m. Młodzi placówki Bustryk urządzili „opłatek", który wypadł bardzo okazale. Przemawiali kier. pow. kol. dr. Mech i kol. Pietrzyk.

— Dnia 6 stycznia ub. m. na zebraniu członków S. N. oraz Młodych przemawiali pp. posłowie Wierczak i Kornecki. Następnie przeprowadzono wybory do zarządu koła S. N. ,do którego weszli: p. dyr. Panek, jako przewod., oraz prof. Kling, jako zast., następnie kol. kol. Kamiński, Kozik, kol. Sanekowa ,kol. kol. Pietrzyk, Piecyk, koleż. Bogusława Cybulska, Tabeau, kol. Trybus i inż. Wesołowski. Zebrania odbywają się w każdą niedzielę o godz. 17 w lokalu własnym, willa „Leluja", ul. Grunwaldzka.

— CZERNICHÓW (pow. żywiecki). W dniu 10 lutego odbyło się w Czernichowie zebranie Grup Młodych S. N. w lokalu kol. Fr. Klisia. Referaty wygłosili kol. Hankus i Setla. Młodzież Czernichowa coraz bardziej garnie się do szeregów narodowych, którym przewodzi dzielny kier. kol. Alojzy Laszczak.

— SZARE-SUCHE (pow. żywiecki). W niedzielę, dnia 10 lutego odbyło się zebranie Grupy Młodych S. N. w Szarem-Suchem, obecnych około 25 członków. Referat wygłosił kol. Kastelik Józef z Bielska. Po zebraniu odbyła się podniosła tradycyjna uroczystość „opłatka" przy szczelnie wypełnionej sali. Uroczystość otworzył kol. Szczotka przemówieniem. Następnie przemówił kol. Kastelik, składając życzenia dla dalszej pracy. „Opłatek" był przeplatany deklamacjami dzieci. Odbyła się potem krótka zabawa członkowska. Zaznaczyć należy, że „opłatek" odwiedziła dwa razy policja z Milówki w liczbie trzech posterunkowych. Pomimo przeszkód ruch narodowy na Podhalu porywa brać góralską w swe szeregi.

— WILKOWICE (pow. bialski). W niedzielę, 10 lutego odbyło się drugie zebranie grupy dyskusyjnej w lokalu własnym Str. Nar. Referat wygłosił kol. Pasierbek. Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych.

Na przedwiośniu

Pod hasłem kraty — Trzyćwierciowe peleryny — Spódnice z przodu rozcięte — Białe płaszcze deszczowe — Robe-manteaux — Breloczki

Pierwsze, co rzuca się na wiosnę w oczy, jest świeżość i rozmaitość barw. Nic dziwnego: oko znudzone szarzyzną zimowych strojów tęskni do żywszych kolorów. Wielkie firmy zagraniczne rozumieją to dobrze i czynią zadość pragnieniom swoich klientek.

Tegoroczna wiosna rozpocznie się pod hasłem kraty. Każda krata, począwszy od drobniutkiej, symetrycznej pepity i kończąc na wielkiej pstrokatej szkockiej kracie, cieszyć się będzie powodzeniem. Możliwe, że uroczystości na dworze londyńskim, związane z zaślubinami księżniczki Maryny z księciem Kentu, wpłynęły na ukształtowanie się mody wiosennej, gdyż w wyprawie książęcej oblubienicy bardzo było dużo szkockich sukien i kostjumów. Naogół im barwniejszy jest materjał, im ozdobniejszy i bardziej malowniczy, tem skromniejszego wymaga kroju. Bardzo korzystnem i celowem jest łączenie materjału szkockiego z gładkim. Nietylko połączenie takie nie pomniejsza efektu kraty szkockiej, ale jeszcze ją bardziej uplastycznia. Moda długich tunik bardzo się nadaje do szkockich materjałów. Szkocki kasak do gładkiej sukni, jasnej w kolorze, do tego jasne sztylpy przy rękawach i kołnierz w kształcie plastronu, stanowią całość ładną i miłą. Kostjum w kratę znakomicie nadaje się na spacer w mieście, wycieczki i podróże. Kostjum taki przybiera się skórą „lacqué", taką samą skórą obciąga się kuliste guziki.

Ujrzymy na wiosnę trzyćwierciowe peleryny ze szkockich materjałów. Peleryny te zastąpią tak bardzo noszone trzyćwierciowe płaszczyki. Dla urozmaicenia materjał szkocki krajany będzie w różnych kierunkach. Materjały jedwabne w kraty noszone były w połowie zeszłego wieku, a że sięgamy po dawne wzory, dużo ujrzymy w tym sezonie szkockiej tafty. Pierwszą troską wiosenną powinien być właściwie strój spacerowy. Kostjum — względnie płaszcz. Krótkie kostjumy o wąskich spódnicach, z przodu rozciętych. Dużo kostjumów aksamitnych, kolorowe żaboty, peleryny, pelerynki, białe weekendowe sukienki i do tego kolorowe żakieciki, czerwone, zielone lub szafirowe.

Białe płaszcze deszczowe, wycieczkowe, to ostatnia moda. Paryż lansuje nawet białe kalosze i białe parasolki. Jest to pomysł niewątpliwie przyjemny i twarzowy, ale bardzo niepraktyczny. Obok krótkich kostjumików ujrzymy całą moc tak zwanych „robec manteaux". Dawniej ten rodzaj sukien był udziałem starszych pań, które zrezygnowały już z aktualności, obecnie zwyczaj noszenia robe-manteau stał się ogólnie lubianym. Tegoroczną robe-manteau zapina się na 6 dużych guzików, przepasuje skórzanym paskiem i ozdabia szerokiemi wyłogami z białej piki lub aksamitu. Takież przybranie idzie na mankiety. Nowością jest robe-manteau z tuniką; aby suknia była lekka i nie pogrubiała sylwetki, robi się spód z cienkiego jedwabiu i przyszywa do niego wełnianą falbanę. Tunika ma niesymetryczne końce, zapina się z przodu i przybrana jest często jasnym żabotem. Trzyćwierciowe rękawy zakończone są również ruszką.

Moda zeszłego stulecia wróciła nam upodobania do tak zwanych „breloczków". Nosimy je przy bransoletkach, przy szalikach, kieszonkach, kapeluszach. Breloczki takie traktowane są jak amulety i mają najróżniejsze kształty, czy to kształty zwierzątek: kotków, piesków, myszek, czy ozdobne inicjały, czy poprostu jakiś motyw dekoracyjny. Jest to dość wdzięczny pomysł, charme zaś jego poleca na łączeniu starego dobrego stylu z nowoczesną fantazyjnością. Wiosenne torby, jak zresztą cała garderoba wiosenna, będą barwne i urozmaicone. Skóry na torby farbować się będzie pod kolor reszty tualety. Elegantsze torby będzie się szyć ręcznie, jak rękawiczki, będzie się je stebnować, haftować i inkrustować. Rękawiczki w kratę szkocką, w grochy i kwiaty — oto nowy pomysł wiosennej mody.

(Céline)

Kilka najnowszych modeli

(od góry do dołu)

1) Płaszcz sportowy w kolorze „marron". Pas i guziki tej samej barwy kasztanowej. Model paryski Robert Piguet).

2) Kostjum wiosenny z wełny „homespun". Fular zielony i biały. Szykowny kapelusik z filcu koloru „Rose Valois".

3) Płaszcz wełniany na wczesną wiosnę, ciemno granatowy, z interesującym krojem kołnierza i rękawów. Oryginalna spinka przy pasku skórzanym.

4) Suknia wizytowa na okres pokarnawałowy. Biała krepa, do tego ciemny pasek skórzany. Oryginalny kapelusik z piór. (Model: Rosine, Paris).

Estetyka w życiu kobiety

W tem jednem słowie kryje się wszystko, powierzchowność, gust oraz świadomość swojej wartości fizycznej i moralnej. Niema na świecie człowieka, bez względu na płeć, któryby nie zdawał sobie sprawy ze swego wyglądu i nie chciał zatuszować wad swojej urody, a jeśli to jest możliwe — nawet poprawić. Różnica między ludźmi w takich razach jest tylko taka, że jedni przyznają się do swoich ułomności otwarcie, a inni myślą o tem samem skrycie, ale jeśli chodzi o cel — to jest zawsze jednakowy — wszystko zrobić, aby się innym przypodobać.

Estetyka — wiele się o niej mówi, jeszcze więcej pisze, a jednak, gdy się nad tem zastanowimy, musimy przyznać, że ta kwestja naogół interesuje ludzi bardzo mało, bo jeśli istnieją tacy, którzy mogliby pochlubić się estetyką w urządzeniu swego mieszkania, to często nie stosują tego do własnej osoby i odwrotnie, piękna powierzchowność nie zawsze licuje z otoczeniem.

Wysuwa się wobec tego pytanie, czy nie możnaby tych dwóch rzeczy połączyć w jedną całość i postarać się o zjednoczenie tych dwóch tak rzadko w parze idących własności. Podobno istnieje powiedzenie, że „kobieta jest kapłanką ogniska domowego", w jej ręku spoczywa zewnętrzny wygląd całego domu, ona nadaje mu charakter, jej gust i poczucie piękna odgrywają bezwzględnie rolę pierwszorzędną. Lecz jakżeż smutno nieraz przedstawia się owa „kapłanka", o ile nie pracuje zawodowo, nie ubiera się do południa, z rozwianym włosem, w przydeptanych pantoflach, w starym podartym szlafroku krząta się aż do znudzenia w gospodarstwie, sądząc, że kuchnia jest na świecie wszystkiem. Skutki tego są bardzo opłakane, słyszy się nieraz o żonach porzucanych przez mężów, nie kochanych i traktowanych w sposób nieodpowiedni. Trzeba jednak umieć spojrzeć przed siebie z szerzej otwartemi oczyma, a wtedy dopiero będzie można dojść do wniosku, że powód leży tak blisko.

Kobieta kocha się w szczegółach, gubi się w nich i przez to uwaga jej jest mniej skoncentrowana, niż u mężczyzny. Drobiazgi — czyż warto im poświęcać tyle czasu, kiedy życie jest piękne i powinniśmy z niego brać tylko samą radość. Trzeba zatem odrzucić te drobne nic nie znaczące fakty i zająć się przedewszystkiem sobą. Czyż nie szkoda kobiet, które ukończywszy gimnazja i uniwersytety po zamążpójściu zapominają o bożym świecie, szukając szczęścia tylko w czterech ścianach swego domu, resztę odrzucają na plan dalszy; praca w tem ciasnem kółku tak ją pochłania, że umysł z czasem staje się leniwy i krąg zainteresowań coraz bardziej się kurczy, ograniczając się jedynie do kwestji kulinarnej i wychowywania dzieci.

Zastanówny się zatem, czy taka kobieta może wzbudzić zainteresowanie, jeśli jeszcze garderoba jej pozostawia wiele do życzenia, i czy może stać się powabną dla otoczenia. Nie, i to po stokroć nie, szarzyzna życia ją zjada, z młodej kwitnącej dziewczyna zmienia się na kobietę zniechęconą i przedwcześnie starą. Miejmy jednak nadzieję, że ten rodzaj kobiet już się przeżywa, niech wreszcie wszyscy zrozumieją, że muszą zniknąć niewolnice, a ich miejsce powinien zająć człowiek, świadomy swojej wartości i walczący o swoje prawa, tylko taka jednostka może być przedstawicielką tak bardzo postępowego naszego stulecia.

MG. KUNTZÓWNA.

Gabinet Kosmetyczny Mgr. chemji KUNTZÓWNY
POZNAŃ, pl. Wolności 9 m. 13
Pielęgnacja cery i włosów. Tel. 54-38
Specjalny maquillage na bale
zg 1058/5

Klątwa poetki

Poetka Komachi jest jedną z najsławniejszych autorek japońskich 17 wieku. Lecz, jak się zdaje, nie stoi ona na stanowisku swych koleżanek europejskich, które sławę swą mierzą stopniem zainteresowania ich utworami. Rzuciła ona klątwę na wszystkich tych, którzyby pragnęli upleść jej wieniec sławy w przyszłości. Przekleństwo to, jak się zdaje, do dziś dnia nie straciło nic z swej skuteczności, czego dowodem, że zajmował się nią świeżo sąd paryski, wciągając w sprawę przedstawicieli rozmaitych narodów. Żyjąca jeszcze prawnuczka Komachi, Kikou Yamata, której dzieła wielokrotnie zostały przełożone na obce języki, przed wielu laty zajmowała się usilnie studjum życia sławnej autorki klasycznej. Wówczas to zaznajomiła się w swej ojczyźnie z pewnym dyplomatą belgijskim Guy de Szoutecte de Tesvavente, który wydał tom poezyj japońskich z przedmową Kikou Yamata. Po szeregu lat spotkała się w Paryżu z owym dyplomatą belgijskim i powierzyła mu zebrany o poetce Komachi materjał. W kilka miesięcy potem pan Szouteete ogłosił dzieło o poetce Komachi, które wyszło nakładem pewnej drukarni paryskiej. Na skutek rady swego adwokata kazała ona obłożyć aresztem manuskrypt, opierający się całkowicie na dostarczonym przez siebie materjale. Nakładca wytoczył jej proces o odszkodowanie, w którym sąd przyznał mu 18 000 franków. Kikou Yamata tymczasem wyszła za malarza szwajcarskiego Konrada Meiliego. Stała ona mu się tem droższą, że zaraz w pierwszych dniach pożycia małżeńskiego, musiał stosownie do ustawodawstwa szwajcarskiego zapłacić za nią 18 000 franków egzekutorowi francuskiemu. Pisma paryskie zaś pełne są bolesnych skarg pięknej Kikou, której mozolnie zebrane zbiory starojapońskie razem z obrazami jej męża malarza obłożone zostały areszkami przez profanów skarbowych. WiP.

UDELIKATNIA i WYBIELA RĘCE - KREM PRAŁATÓW „PERFECTION"
ng 6408

„Białe djabły" tuż przed katastrofą lawinową — podczas zdjęcia filmowego. Na prawo sławny narciarz szwajcarski Beni Schürer z Graubünden, który poniósł śmierć pod lawiną.

Złudne miraże złota

Co mówi profesor Truchy o skutkach produkowania złota

Złoto. Miraże złota. Cała prasa francuska i światowa zajmuje się kwestją wynalazku inż. Dunikowskiego, który w ten czy w inny sposób wyciąga, jak twierdzi, złoto z ziemi i piasku.

Narazie fascynuje i interesuje publiczność, opinję, sama możliwość „fabrykacji" złota, urzeczywistnienie dawnych marzeń średniowiecznych alchemików i ich późniejszych następców. Przychodzi tu na pamięć i ów słynny J. F. Böttger, który obiecał królowi saskiemu i polskiemu, Augustowi Mocnemu, fabrykować złoto i dla tem pewniejszego urzeczywistnienia obietnic, dla utrzymania w sekrecie tak drogocennej metody, został na rozkaz króla uwięziony w twierdzy Königstein. Przebywał Böttger jako więzień królewski lat czternaście w murach fortecy, pracował usilnie i daremnie nad fabrykacją złota, aż wreszcie w 1708 roku udało mu się z wypalonej glinki otrzymać... porcelanę, której pierwsza w Europie fabryka została założona w Miśnji.

Dzisiaj rozporządza nauka innemi zupełnie, rzecz oczywista, środkami, w stumilowych butach pędzi naprzód technika, a jednak przeważa sceptycyzm i ostrożność w orzeczeniach i osądach uczonych, fachowców, których zdania i opinji zasięgają dziennikarze żądni poinformowania ogółu.

Narazie postawiona została opinja i nieliczni fachowcy przed faktem dokonanym: istotnie inż. Dunikowskiemu udaje się wyciągnąć drobinki złota z poddanej działaniu promieni, jak je nazywa „Zet", ziemi.

Ale... tych „ale" nasuwa się krytycznie nastawionym fachowcom i uczonym bardzo wiele. Na łamach paryskiego dziennika „Le Journal" ukazał się więc wywiad z dyrektorem Szkoły Centralnej w Paryżu, p. Leonem Guillet.

— Co pan myśli, dyrektorze, o wynalazku inż. Dunikowskiego? — zadał pytanie reporter Journal'u.

— Narazie nic — odparł dyr. Gillet.

— Ale on produkuje złoto.

— Owszem, czytałem o tem, ale mogę stwierdzić tylko to, że podczas prób w naszej obecności nie wyprodukował ani odrobiny.

Tu należy przypomnieć sobie, że dyr. Guillet należał do grona ekspertów, którzy przeprowadzili próby z aparatem Dunikowskiego rok temu — próby nieudane.

— Są jednak realne wyniki — ciągnie reporter.

— Uznam je, jeżeli zostaną sprawdzone.

Tyle p. Guillet, który jest wysoce krytycznie nastawiony wobec wynalazku Dunikowskiego.

Pod innym znów kątem widzenia rozważa sprawę produkowania złota profesor ekonomji politycznej w Sorbonie paryskiej, p. M. Truchy.

— Nie znam wynalazku p. Dunikowskiego — mówi prof. Truchy — nie mam więc żadnego zdania o nim. Ale gdyby przyjąć hipotezę fabrykacji złota za rzecz pewną, gdyby przyjąć można było jako pewnik, że w ten sposób zwiększy się niesłychanie ilość światowych zapasów złota, sądzę, że pierwszym skutkiem i to bardzo groźnym byłoby szybkie zdeprecjonowanie złota, jako miernika wartości. To z jednej strony; z drugiej zaś bylibyśmy świadkami fantastycznego wzrostu wszystkich cen. W rezultacie znaleźlibyśmy się wobec prawdziwego przewrotu monetarnego a nawet społecznego. Trzebaby było wówczas uciec się do poszukiwań innego miernika wartości niż złoto, co — przyzna pan — nie byłoby łatwe i nie ulżyłoby ludzkości w jej zmaganiach z kryzysem.

— Co się tyczy Francji — ciągnie profesor — musielibyśmy uciec się do środków nadzwyczajnych, skoro Bank Francji obowiązany jest na mocy ustawy z 1928 r. do kupowania złota.

— Można nawet przypuszczać — mówi profesor — iż chaos wywołany napływem i nadmiarem złota, zmusi państwa do zawarcia konwencji międzynarodowej ograniczającej produkcję złota.

— Mojem zdaniem — kończy prof. Truchy — wynalazek Dunikowskiego jest niepożądany.

R. G.

SOK CZOSNKU

radzimy używać chorym przy artretyźmie, reumatyźmie, sklerozie. Apteka Mazowiecka, Warszawa, Mazowiecka 10. Prospekty na żądanie wysyłamy bezpłatnie.

ng 6435

Z królestwa bananów

Jeszcze za pamięci naszych ojców banany mało były znane w Europie. W międzyczasie jednak promotorzy handlu światowego poznali możliwości, jakie dawało rozszerzenie handlu bananami. Specjalne statki rozwoziły ten smaczny i pożywny owoc po wszystkich częściach świata, a nawet Europa, mimo wszelakich obostrzeń handlowych, stała się w ostatnich latach bardzo poważnym odbiorcą bananów. Jaką wartość przedstawia dziś produkcja i handel bananami, wskazuje odbyte ostatnio zebranie akcjonarjuszy przedsiębiorstwa United Fruid Company, znanego bliżej pod nazwą Amerykańskiego Trustu Bananowego. Przedsiębiorstwo „to osiągnęło za rok 1934 czysty zysk w wysokości przeszło 12 miljonów dolarów (za rok 1933 — 9 miljonów, za rok 1932 — 6 miljonów dolarów. Oddziały przedsiębiorstwa, znajdujące się w krajach produkujących banany, wysłały w ubiegłym roku blisko 30 miljonów wiązek bananów, wagi blisko 2 miljony tonn. Ponieważ cała produkcja bananów wynosi rocznie około 4 miljony tonn, wobec tego na sam trust amerykański wypada połowa całej produkcji handlowej.

Najpiękniejszy teatr francuski znowu oddany do użytku

Pod przewodnictwem Pawła Valery utworzył się w Paryżu komitet, który postawił sobie za zadanie przywrócić dawną świetność wspaniałemu teatrowi dworskiemu w pałacu wersalskim i uczynić zeń, jak w Salzburgu, ośrodek festiwalów sztuki klasycznej. Teatr wersalski jest dziełem słynnego architekta z czasów Ludwika XV, Gabriel'a, arcydziełem w stylu barokowym. Odnowienie teatru i przystosowanie go do przedstawień będzie kosztowało około 6 miljonów franków. Komitet otrzymał spore subsydja, tak, iż zamierza rozpocząć sezon teatralny już na wiosnę 1936 roku.

Anglja ubezpiecza się przed atakiem z powietrza

Londyński tygodnik „Reynolds" donosi, że na wybrzeżu angielskiem budowane są we wszystkich punktach strategicznych zabezpieczone przed bombami schrony podziemne. Będą one w celu skontrolowania ich wytrzymałości obrzucane z aeroplanów bombami ostro naładowanemi. O ile wyniki tej próby na wytrzymałość okażą się zadowalające, budowa nowych schronów będzie prowadzona w szybkiem tempie, a między innemi otrzymają je wszystkie obozy ćwiczebne, jak Alderschot, Colchester, Chatham, Catherrick, oraz wszystkie porty lotnicze. Planowana też jest budowa olbrzymiego portu lotniczego podziemnego nad brzegiem Tamizy, gdzie mogłoby się pomieścić odrazu kilka eskadr lotniczych.

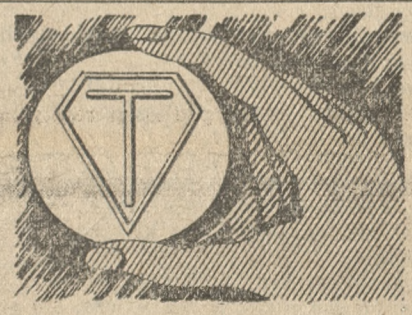

Grypa zagraża Twemu zdrowiu!
Tę małą tabletkę Togal stosuje się przy grypie. Przyjmując tabletki Togal w dawce 3 tabletki 3/4 razy dziennie, doznaje się ulgi i spadku gorączki. Gdy więc poczujesz pierwsze dreszcze, nie zwlekaj ani chwili, zażyj natychmiast Togal! Oryginalne tabletki Togal są do nabycia w najbliższej aptece.

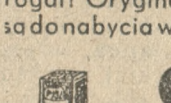

Togal

ng 6307/8

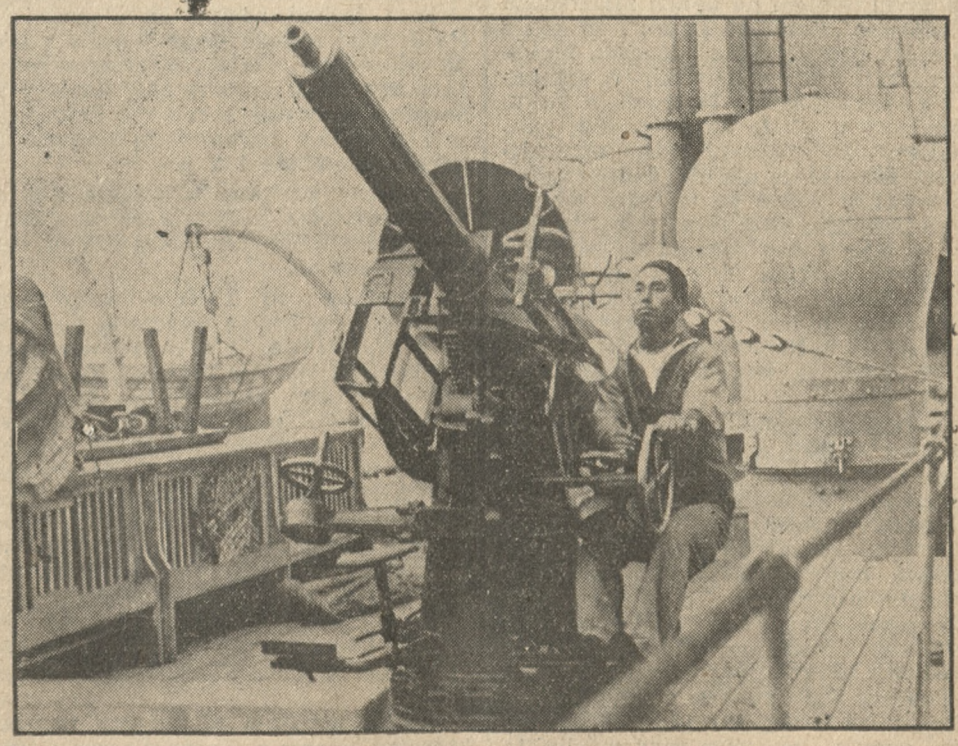

Chiny posiadają jeden jedyny krążownik — „Hai - Chi" — uzbrojony również w działo przeciwlotnicze, przy którem artylerzyści chińscy odbywają pilne ćwiczenia.

Znany aktor angielski Edward Wheatleigh poślubił w tych dniach pianistkę Iwonnę Marquand. Po powrocie z kościoła przeniósł on młodą panią z auta przez próg domu, by nie pobrudziła sobie trzewików ślubnych.

Znalezienie pieczęci papieskiej na cmentarzu w Anglji

Na cmentarzu kościelnym w prowincji angielskiej Marwickshire, grabarz miejscowy znalazł przy kopaniu grobu pieczęć. Jak się okazało, jest to pieczęć papieska (z ołowiu, o średnicy 1¼ cm.). Po jednej stronie widnieją na pieczęci podobizny głów ŚŚ. Ap. Piotra i Pawła, a po drugiej znajduje się imię Papieża Innocentego VI.

Poszukiwania skarbu Napoleona na Litwie

Jakby na potwierdzenie rozpowszechnionej wśród ludności wiejskiej legendy i opartych na historji przypuszczeń uczonych, od pewnego czasu na Litwie nie mówi się o niczem innem, jak o wielkim skarbie Napoleona, który nieśmiertelny wódz francuski miał rzekomo zakopać na Litwie w czasie swego odwrotu z Rosji. Trzeba przyznać, że przypuszczenia te mają pewną podstawę prawdopodobieństwa. Napoleon, wracając z Rosji z resztkami swej walecznej zdziesiątkowanej armji, przesunął się przez Litwę. Kowno wznosi się u stóp pagórka imienia Napoleona z którego wódz kierował przeprawą wojsk przez rzekę Nemunos. Wkrótce potem, przed wyruszeniem zpowrotem na zachód. Napoleon miał rzekomo zakopać nocą skarb wielkiej armji, składający się z kilku skrzyń napełnionych złotemi monetami. W pewnej miejscowości Litwy zachodniej, Vieksnai, w pobliżu spływu rzek Venty i Vicryty, żyje jeszcze kilku starców, przypominających sobie, że ojcowie ich opowiadali o skarbach Napoleona, zakopanych gdzieś w okolicy. Obecnie prasa kowieńska przypomina, że w 1926 r. przybyło z Francji kilku inżynierów, którzy na podstawie przywiezionych planów rozpoczęli poszukiwania za złotem Napoleona. Również niepomyślnie zakończyła się druga podobna wyprawa w roku 1933. Obecnie przybyła na Litwę z Paryża nowa komisja francuska, która nie tracąc czasu zakupiła za 200 tysięcy litas obszar gruntu około 40 hektarów, rozpoczynając prace wykopaliskowe. Fakt ten wywołał zrozumiałą sensację i przypuszczenie, że przybyli Francuzi posiadają dokładne dane co do miejsca zakopania skarbu. Podejrzenie to skłoniło wszystkich bez wyjątku właścicieli sąsiednich gruntów do rozpoczęcia na własną rękę poszukiwań, pomimo trudności spowodowanych wielką ilością śniegu i mrozami, jakie w roku bieżącym nawiedziły Litwę.

S. F.

Chodzą coraz rzadziej do kina

Frekwencja w kinach w Czechosłowacji zmniejsza się stale, poczynając od 1929 r. W 1930 r. frekwencja kinoteatrów wykazuje jeszcze wzrost o 17 proc. w porównaniu z r. 1929, natomiast rok 1931 wykazuje już spadek frekwencji o 8,9 proc., rok 1932 spadek o 15 proc. wobec 1931 r., w 1933 r. spadek trwa dalej i zaznacza się cyfrą 8,5 proc., w 1934 r. — cyfrą 5.6 proc. Ogólna zatem cyfra spadku frekwencji w kinach w Czechosłowacji, poczynając od r. 1930, wynosi 38,3 proc. To też sytuacja finansowa kinoteatrów w Czechosłowacji nie należy do najlepszych.

Delikatny naskórek dziecka

Przy pielęgnowaniu ciałka dziecięcego należy do kąpieli dziecka i do mycia główki używać odpowiedniego mydła. Mydło dla dzieci winno być doskonale przetłuszczone, wolne od ługów niezwiązanych, perfumowane olejkami naturalnemi czystemi. Takiem mydłem jest **Mydło Bebe Szofmana**, którego skład chemiczny i właściwości przy każdym warze mydła są troskliwie badane przez laboratorjum analityczne firmy „Wu-El-Ka", by mydło to idealnie przystosować do wymogów higjeny dziecka i delikatności jego skóry.

ng 4862 Dr. S. A.

Na marginesie książek

Pośrednicy

Każda firma, wydająca książki, rozsyła do redakcyj pism t. zw. „egzemplarze recenzyjne"; do każdej „nowości" dołączona jest gotowa wzmianka. Pisma, otrzymujące egzemplarze recenzyjne, dzielą się na trzy kategorje: pierwsza grupa pism przyjmuje książki a wzmianki rzuca do kosza; druga przyjmuje książki i umieszcza nadesłane wzmianki; wreszcie pisma, które się szanują, rzucają wzmianki do kosza, książki rozdają między recenzentów i umieszczają własne oceny nadesłanych książek.

Jest bardzo niewiele pism w Polsce, i to z tej ostatniej grupy, których ocena wpływa na poczytność książki. Wogóle recenzje w prasie nie wielkie mają znaczenie w zdobywaniu czytelnika. Czasem zdarzy się, że recenzentowi jakiegoś poczytnego pisma pewna książka wyda się szczególnie wartościowa; mobilizuje przeto na jej rzecz wszystkie dostępne sobie atuty i stara się wpłynąć na zwiększenie jej obiegu. Ale i wówczas wzrost sprzedanych egzemplarzy jest nikły, sięga kilkuset tomów. Czytelnicy nie wierzą recenzjom. Zbyt często się sparzyli na ich opinjach. Mają teraz swoje własne znaki orjentacyjne i niemi się kierują, gdy im przyjdzie ochota kupić książkę. Ale razem z niewiarą w krytykę, ustał dopływ w szerokie warstwy czytelnicze potężnej sugestji propagandy za książką, kryjącej się w artykułach krytycznych. I to jest w tej sprawie najsmutniejsze

Krytyka jest sama sobie winna. Jeżeli się mówi, że cała literatura nie zorjentowała się w zaszłych na świecie zmianach i nie umiała dotrzymać kroku swoim czasom, to ze wszystkich działów literackich krytyka zawiniła najbardziej. Działający u nas krytycy mają na swoim recenzenckim celowniku tylko jedną drobniutką warstwę, właśnie owych koneserów duchowej pikanterji, o których była mowa w zeszłym feljetonie. Przed tymi to czytelnikami, strojąc się w powagę i niedostępność, rozkładają krytycy kramiki swego warsztatu.

Krytyka literacka mówi o wielu niezmiernie mądrych sprawach: podaje analizę formalną, rozbiór estetyczny, stylowy, kompozycyjny, omówienie faktury i tematyki utworu. Recenzje są bardzo często tak pisane, że trudno wywnioskować, co ostatecznie krytyk sądzi o książce. Zdarza się również, że analiza wypada na korzyść utworu, który w rzeczywistości okazuje się zwykłym nieużytkiem. Ulubionym sposobem krytyki jest czynienie ze swego rzemiosła wiedzy hermetycznej, zrozumiałej tylko dla wtajemniczonych. Operuje się tam faktami, nazwiskami, prądami, szkołami, przyczynkami ze swobodą i nonszalancją, ale bez słówka objaśnienia. Czytelnik początkujący nic z tego nie rozumie. Lecz krytykowi nie o to chodzi. Im więcej poufałości z niezliczoną ilością faktów i nazwisk, tem się więcej wbija krytyk w cenę. Rzuca chytrze, porozumiewawcze spojrzenie do drugiego franta, owego opchanego wszelkimi ciekawostkami snoba czytelniczego, i na resztę gwiżdże.

Nie mam zamiaru negować prawa krytyki do głębokich analiz estetycznych, ale po pierwsze muszą to być istotnie rzeczy wartościowe, a powtóre trzeba się liczyć z istniejącą rzeczywistością. Niechże będzie krytyka najwyższej próby, lecz niech również powstanie krytyka dla budzących się mas początkujących adeptów kulturalnych. O nich powinno chodzić najwięcej. Dla nikogo już nie jest tajemnicą, że od spodów społecznych napływa coraz potężniejsza fala ludzi głodnych wiedzy. Ci ludzie chcą dowiadywać się od krytyki o wartościach książek. Chcą informacyj pewnych, rzetelnych, prostych. Jednem z najpiękniejszych zadań, jakie wogóle ma do spełnienia krytyka, to właśnie wyprowadzenie z mroków ludzi, którzy obdarzeni zostali nagle łaską światła. Ale krytyka tego dotąd nie spełnia. Dopiero musi się pozbyć wielu przesądów. A to potrwa jeszcze lata.

Drugim pośrednikiem pomiędzy światem czytelniczym, a książką jest bibljoteka powszechna, przedmiot dużego dziś zainteresowania z powodu dyskusji nad ustawą bibljoteczną. Bibljoteka powszechna jest pośrednikiem o wiele skuteczniejszym, niż najwyżej nawet stojąca krytyka literacka. Ale mimoto sprawa jest trudna i skomplikowana.

Łatwo zauważyć, że niemal wszyscy, którzy dziś tak zajadle występują za natychmiastowem przeprowadzeniem ustawy bibljotecznej — to ludzie orjentacji racjonalistycznej, to ci, którzy wszystkie sprawy życia odnajdują w procesach przyrodniczych, materjalnych. Dla nich rzec „oświata" — to sprawa niezmiernie prosta. Popularny kurs biologji, fizyki, chemji, jakiś podręcznik materjalistycznie pojętej historji kultury i — oświata powszechna gotowa.

Dla nas ten skrócony kurs niewystarcza. Oprócz świata zjawisk fizycznych, wierzymy w niezależny świat wartości duchowych, które tamci nazywają „przesądami". Jeśliby się zgodzić na ich pojęcie oświaty — w niedługim czasie wychowałoby się w Polsce dziesiątki tysięcy mędrkujących półinteligentów, których już dziś jest aż do zbytku. We właściwie pojętej misji oświatowej chodzi nie o fabrykowanie ludzi o zgóry przesądzonej strukturze, ludzi gotowych, lecz o danie człowiekowi takich podstaw, któreby mu w pewnej chwili pozwoliły na rozpoczęcie samodzielnego życia duchowego. Musi więc on otrzymać oprócz wiadomości przyrodniczych, wiadomości o innych wymiarach świata.

Słowa powyższe nie podyktowane zostały żadnym defetyzmem. Nie chodzi o obronę „zapienionego" nacjonalizmu, „zacofanego" klerykalizmu, czy pustej dewocji chodzi o rzecz bardzo zasadniczą: o niepomniejszanie świata w człowieku, który przychodzi po oświatę. Czem on zostanie w przyszłości czy komunistą, czy zwolennikiem poglądów Russella, czy wyznawcą idei narodowej — nie przesądzajmy — w tych jednak pierwszych chwilach, kiedy dopiero poczyna się po świecie myśli rozglądać, należy mu pozostawić spokój i możność zrozumienia, że obok olbrzymich postępów dzisiejszej fizyki, idzie obecnie środkiem mas ludzkich olbrzymi prąd duchowy.

Dopóki nie zostanie zagwarantowana zupełna swoboda pod tym względem w projekcie ustawy bibljotecznej — nie powinna ona być zrealizowana. Znamy naszych „oświatowców postępowych". Widzieliśmy ich przy pracy i wiemy, co potrafią. Wystarczy przeczytać ostatnie numery ich oficjalnego organu „Przewodnik pracy społecznej", aby wiedzieć, co im po głowie chodzi.

Oto i wszystko, co jeszcze należało dodać do głośnych dziś spraw książki.

JÓZEF KISIELEWSKI

Z cyklu: Poznań

Z tomika poetyckiego Leonarda Turkowskiego p. t. „Krzyż na rozdrożu", który niebawem ukaże się jako VIII. tom Bibljoteki „Wici Wielkopolskich", drukujemy cztery wiersze poznańskie, nigdzie jeszcze niedrukowane.

ULICA PÓŁWIEJSKA

Nie stanął tu żaden pałac,
nikt wielki tu nogą nie stąpił.
Czas dla tej dzielnicy
był jakoś skąpy.

Stara, wąska ulica,
stare, niskie domy,
stary bruk,
poprzecinany nożami tramwajowych [szyn.
Jedna kamienica
pełna jest dobrych wspomnień,
które się z bramy kłębią,
jak z kuchni półwiejski dym.

Nie stanął tu żaden pałac,
nikt wielki tu nogą nie stąpił.
W podwórzu jest jakaś knajpa
i mrok.
Nie stała tu żadna chwała — —
tu tylko się idzie w podwórze,
na lewo drzwi w szarym murze,
cień,
kurz,
parter,
sień,
krok
w bok —
i już.

O, moja miłość jedyna!

WILSON

Rażą nas twoje brzydkie
nieprasowane spodnie.
Podnosi nas zato oblicze
poważne a pogodne.

Lecz cóż brzydota spodni?
cóż, że twa twarz nas bierze?
Chwała ci za tę Polskę,
Która pod tobą leży!

LOMBARD

Tu nikt nie zabija,
ani nikt głów nie rwie —
a jednak ci ludzie
żyją na ludzkiem ścierwie — —

PRĘGIERZ

Narzędzie dawnych tortur —
gruby bez ramion krzyż — —
Może tu jakiś mój pradziad
twojemu napluł w pysk — —

LEONARD TURKOWSKI.

Poznań.

Jedziemy do Poznania

Ale nie dzisiaj i nie sami. Zabierzemy się razem z bohaterkami powieści współczesnej, wydanej w Lipsku r. 1857 p. t. „Obrazek poznański", pióra Pauliny Wilkońskiej.

Będzie nam raźniej i weselej. Bo przed nami duży szmat drogi. Trasa prowadzi od Zabrzezia w gnieźnieńskiem, gdzie nasze pasażerki są właścicielkami pięknego dworu, przez Gniezno, Kostrzyn i Swarzędz do Poznania.

Jest pogodny, śliczny, zimowy ranek. Po gościńcu gnieźnieńskim szybko podąża landara. Przez jej spuszczone okno co chwilę wychyla swą główkę panna Zofija, jakby niecierpliwa co rychlej do pewnego dotrzeć kresu — i otóż na zakręcie drogi spostrzega przed sobą gniazdo orła: górę Lecha, dziejowy kościół katedralny.

Godną atoli chwilę trzeba było jeszcze jechać, nim się znalazło w obrębie Gniezna. Zaturkotała na cichych ulicach landara i zatrzymała się przed hotelem polskim w rynku. Zofija spojrzała na zegarek: była dopiero ósma — i wypiwszy filiżankę „szokolady" w cukierni pana Tyrankiewicza, wzięła z sobą garderobianę, i do katedry pobiegła. Weszła do świątyni Pana, przyklękła przy grobie św. Wojciecha. Młoda dziewczyna dziwnego zawsze doznawała wrażenia — patrząc na srebrną figurę św. męczennika, podnoszącego głowę i lewą rękę, jakgdyby i z poza grobu jeszcze wielkie wiekuiste prawdy swojemu chciał wygłaszać ludowi, i napominać go do wytrwania, do przewielkiej, niczem niezachwianej ojców swoich wiary.

Msza się skończyła. Niebawem znów — teraz już po trakcie poznańskim — toczyła się landara.

Droga była pełna poetycznego uroku. A Zofija, jako biegła rysowniczka, duszą artystyczną piękne chwytała widoki. Osobliwie dużo wrażeń dostarczył jej widok ślicznego Iwna. Na prawo: kościół i plebanja wśród drzewin na wysokiem wzgórzu. Na lewo: jezioro w nizinie, niby wielkie zwierciadło w marmurowej obsadzie, na niem wysepka, a na wysepce figura ś. Wawrzyńca i gniazdo bocianie na rosochatem drzewie. Ponad jeziorem domek, otoczony wierzbami, dalej ogród, pawiloniki, fontanna, wreszcie pałac pięknej, eleganckiej struktury.

Ale otóż i Kostrzyn, zbiedniały i upadły od klęsk i pożarów. Podróżne panie właśnie dostrzegły, jak ubodzy z rozdaną im zupą w spore garnki, przez rynek na różne rozchodzili się strony. Landara zatrzymała się przed zielonym domem na końcu miasteczka z napisem „Hotel de Posen", bo konie należało popaść. Tutaj doznała panna Zofija miłej niespodzianki, bo spotkała się z p. Tadeuszem Dolewskim, swym ukochanym. „Jadę do Poznania, pani dobrodziejko", odrzekł lekko zarumieniony zdziwionej mamie. Jednocześnie wprowadził panie do małego, schludnego pokoiku, oznajmiając im, że dzisiaj w Kostrzynie koncert się odbędzie na rzecz ubogich. Więc pani Sielska wzięła kilka biletów, by, na koncercie nie będąc, mimo to przyczynić się czemsić do tych zacnych chęci.

Po krótkim, wspólnym obiedzie — jazda dalej.

Równina wkoło — wioska na lewo i prawo — lasu maluczko — a po polach gęste, porządne, hubiarskie zabudowania. Wreszcie — zalana Żydami mieścina Swarzędz. Na środku rynku sterczy gmach duży o piętrze, z rumianej cegły wzniesiony, dachówką pokryty, bez okien. To ratusz. Przy nim niska, drewniana wieżyczka, niby gołębnik, z zegarem, niezawsze sprawiedliwie wskazującym godziny. Zato jak ładna jest panorama Swarzędza zdaleka, ze strony Poznania. Więc Zofija znowu po parę razy wychyliła główkę, by spojrzeć poza siebie.

Teraz jest już niedaleko do Poznania. Lecz droga niezbyt miła. Straszne, bo niby nieprzebyte piaski dzieliły dawniej Swarzędz od Poznania. Kilku kolonistów z Bambergu i Durlachu, osiedlonych w tem pustkowiu, nieszczędzących pracy i mozołu, stanowili istotne oazy tej nowej Sahary. Później obsiewano to morze piaszczyste owsem piasecznym, trawami różnemi, sosnowemi szyszkami itp. — a teraz wśród wymuszonej sztuką i zabieżnością zieleni droga żwirowa prowadzi.

Przed Komandorją, wioską, należącą niegdyś do kawalerów maltańskich, stoi figura ś. Jana Nepomucena pod drzewami, wkoło starannie założono klombiki, wyłożono je darniną i umajono kwiatami. (Niekonsekwencja autorki, która każe przecież bohaterkom jechać zimą do Poznania). Po drugiej stronie drogi wojsko park na piaszczystej założyło płaszczyźnie. Zobaczysz tam zręczne essy-floressy z darniny, kanapki darniowe, brzozowe — i z wielką starannością hodowane topole, wierzbinę i t. p.

Nie bez wzruszenia minęła Zofija stary kościółek ś. Jana Jerozolimskiego, o którym niejedno pomiędzy ludem krąży podanie.

Nakoniec po moście zwodzonym przez piękną bramę forteczną do grodu Przemysława. W tem miejscu leżały dawniej wielkie kamienice, oznaczone krzyżem maltańskim, bo tutaj była granica posiadłości kawalerów. Razem z paniami Sielskiemi wjeżdżamy w smutną część miasta, bo zaniedbaną i zubożałą najbardziej, a najdawniejszą i mającą najwięcej narodowego pierwiastka, a tą jest Śródka i Chwaliszewo. Przebywamy most na Warcie, mijamy piękny kościół katedralny, przebywamy most drugi — i otóż ulica Szeroka, niebawem rynek, jesteśmy w sercu ruchliwego Poznania.

Zofija powitała starożytny ratusz, któremu zawsze z nieokreślonem przypatrywała się zajęciem. Spojrzała na wizerunki królów polskich i wzniosła oczy na szczyt wieży, kędy białe orlę swoje rozpościera skrzydła.

Z równem też zajęciem wejrzała na Nowej ulicy na księgarnię Żupańskiego i Kamieńskiego. Landara zatrzymała się przed Bazarem. Piękny to, wielki budynek. Pan Tadeusz wysadził panie i wprowadził je na piętro do stancji, zamówionej przez p. Gorzycką. Był już wieczór.

Nie interesuje nas, co robiły panie Sielskie nazajutrz w Poznaniu. Drugiego dnia poszła Zofija z kuzynkami na mszę św. do Bernardyńskiego kościoła. Minęły rynek, Wodną ulicę i Garbary. W kościele mało było osób. Zmrok poranny tajemniczo święte przesłaniał obrazy. Ołtarz jarzącem zapłonął światłem, zabrzmiały organy, kapłan do świętej przystąpił Ofiary... Po skończonem nabożeństwie wracały panienki przez plac Bernardyński obok klasztoru sióstr miłosierdzia.

Zofija spojrzała się na pięknie wyrzeźbioną figurę Matki Boskiej przed studnią, która klasztorowi czystej dostarcza wody — i wdzięcznie wspomniała jej fundatora, Edwarda Raczyńskiego, który niejednem szlachetnem wykonaniem dobroczynnie Poznań obdarzył.

Przeszły przez tak zwane plantaże — plac ozdobny w klomby i trawniki — minęły ulicę Strzelecką, Podgórną i skręciły na Aleą, to jest — na ulicę Wilhelmowską. Alea pusta jeszcze była, bo dopiero około południa ożywioną zostaje i przeszły pod oszronionemi drzewami — i skręciły do Bazaru, gdzie na nie matki czekały.

Dnia trzeciego opuściła pani Sielska z Zofiją Poznań.

— — — — — —

Tak to się przed 80 laty jeździło do Poznania, tak się po nim spacerowało. Byłaż ta podróż, byłże ten Poznań ciekawszy od dzisiejszego? Może tak, może nie. Ale, że było inaczej, to pewne.

(Opr. na podstawie „Obrazka poznańskiego", str 149—170).

ALEKSANDER ROGALSKI

LISTY ZE WSI WIELKOPOLSKIEJ

Ku przedwiośniu

— Gularz gulgoce?

— Uee! Ja nawet w łóżku słyszę, jak się drze — odpowiada nasza pani. — Gulgoce, gulgoce, jak po podwórzu za gułką lata!

— Nawet kurczęta młode już są! — wtrąca malarz. (O malarzu kiedyindziej).

— Gdzie? — pyta nasza pani zaciekawiona.

— U Wachowiaków, na Kamionce. Takie duże — pokazuje malarz.

Rzecz w tem, że zima zaczyna się już ludziom przykrzyć. Nie była zła, nie była bardzo ciężka, lecz ponieważ dnia, czyli słońca przybywa, ludzie wiejscy zaczynają się denerwować. Tęsknią do wiosny, do ruchu, do powietrza — do rozkwitu przyrody.

— Ach, jak jabym chciała mieć kurczęta! — wzdycha nasza pani. — mam wszystko młode kury, znów nie będą mi chciały siedzieć, znów będzie w lecie męka.

Trzeba zrozumieć:

Nasza pani jest gospodynią. Główną rzeczą w gospodarstwie jest, aby wszystko rodziło. Nasza pani jest naprawdę kobietą wiejską. Potrafi powiedzieć: — Ady, panie, ja jestem chłopka! — Ma bardzo silnie rozwinięty instynkt macierzyński — a dzieci nie ma. Więc, gdy zeszłej wiosny kurze znudziło się na jajach siedzieć i poszła sobie, nasza pani trzymała jaja we „framudze angielki" (w piecu kuchennym), gdy pisklęta miały się wykłuć, pomagała im, obłamując, skorupę jajka, a potem suszyła je przy lampie. Możnaby powiedzieć, że właściwie ona sama te kurczęta wylęgła. Ja jeden z nielicznych wiem, jakie z tem były dramaty i tragedje, ile łez nasza pani wylała, gdy mały Staś — wtedy jeszcze był skończony cymbał — zabił jedną „gułkę" młodziutką, gdy epidemja jakaś kury zaczęła tępić i codzień w krzach znajdowało się trupy piskłęce.

Aby konie się „wyprostowały" i nabrały lepszego chodu, pan szef przepędza je po podwórzu. Jeden z najpiękniejszych widoków na świecie, mnie szczególnie miły, bo mi przypomina dzieciństwo. Wieś mojej matki. *Ale trzeba wtedy widzieć naszą panią.* Zrywa się z leżanki. — Stary konie przepędza! Niech pan patrzy na tego djabła! Jak się rzuca. Widzi go pan? Leuoś! Bata nie masz? Gdzie bat? Nie masz to bata? — Nasza pani krzyczy przez szyby, choć wie, że mąż jej dosłyszeć nie może, ale znów ona nie może wytrzymać. Konie, ich ruch każdy, ich bieg — to rwie, szarpie duszą, porywa. A mały Staś aż nogami przebiera i płacze, że sobie drzwi nie może otworzyć, żeby do koni „wylecieć". A Wikcia też o nic nie pyta, lecz leci do okna i wali się na naszą panią i na mnie i oczy się jej świecą. A nasza pani cieszy się i śmieje się i krzyczy na konie, i uradowana woła: — Ten mój stary to jest „Cirkusmajster!" — Rozumiemy?

Myśli ludzi wiejskich idą już ku wiośnie — wybiegają jej naprzeciw — i to wiosnę stwarza. Trzeba to zrozumieć. Bez tej atmosfery, bez wiosny w duszach ludzkich nie byłoby wiosny na świecie, byłby tylko jakiś akt przyrody, mniej lub więcej bezduszny. Albowiem człowiek jest regulatorem inteligencji, bez której przyroda popada w chaos. Nawet Maxwell, słynny matematyk i filozof angielski w swych formułach matematycznych przyjmuje pewną wartość, którą określa grecką literą „delta" — a ta „delta" oznacza — w formułach matematycznych! — stare, Sokratesowe „dajmonjon" — ducha. Proszę: — Duch w formule matematycznej. Voilà!

To nie dygresja — jak się wkrótce przekonamy. Duch ludzki jest olbrzymią siłą — popędową, twórczą.

A teraz zastanówmy się nad pewnem zagadnieniem:

Nasza pani potrafi pisklęta „wylęgnąć". Ale nasza pani nie jest w Polsce jedyna. Ile miljonów naszych pań mamy? Ile miljonów ciepłych, skrzętnych dłoni macierzyńskich, ile miljonów serc, pragnących, aby wszystko rosło, wszystko kwitło, wszystko rodziło?

Oczywiście — kobiety zimy nie lubią, bo nie lubią zimna.

Tęsknią do wiosny.

I ta tęsknota miljonów serc kobiecych — stwarza wiosnę.

Ale to nie są panie z miasta — bardzo mi przykro! — lecz kobiety wiejskie, które potrafią przyglądać się kaczorowi i irytować się, że jest zamało — Don Juanem.

Kobiety, które potrafią „wylęgnąć" kurczęta.

Lub w razie potrzeby umyć ranę, ociekającą krwią.

Zrobić zastrzyk.

Dać w pysk.

Dźwignąć chłopa, ważącego 200 funtów.

I pogłaskać po główce dziecko tak, że aż mu serce żywiej bić zacznie.

Te właśnie kobiety — robią wiosnę.

JERZY BANDROWSKI.

W NOTATNIKU

Odkłamać sztukę!

W ostatnim zeszycie „Sztuk Pięknych" prof. M. Treter porusza bardzo ważne zagadnienie groźnej dziś przepaści między społeczeństwem a sztuką i zapytuje, dlaczego większość naszego społeczeństwa nie ma żadnego zgoła stosunku do sztuki, zwłaszcza do malarstwa?

Dlatego — brzmi odpowiedź — że całe niemal nasze (i nie nasze) nowsze malarstwo doby powojennej, pogrążone w teorji, zapatrzone w kuchenne przepisy techniki przyrządzania nie tyle obrazów, co farby na płótnie — nikogo nic nie obchodzi... Nie wzrusza ono nikogo, bo wymyślne hasła, mózgowe wypociny i zawiłe problemy, oraz całe receptarium malarskiego rzemiosła — nie może przemówić nikomu do duszy... Zapomniano, że sztuka — to twórczość, a nie na zimno preparowana kombinacja linij czy kolorów, podpatrzona zazwyczaj u innych... Pajdokracja wyprawia orgje w naszym światku malarskim, po żakowsku swawoli, krzewi się nieuctwo, mnoży się artystyczny proletarjat o wilczym apetycie, utrzymuje się na powierzchni naszego życia niejedno błazeństwo — jakgdyby już sama powaga obecnego momentu dziejowego, kryzysu naszej kultury, nie wzywała do opamiętania. A opamiętano się już wszędzie tam, gdzie sztuka ma lub pragnie mieć własne oblicze, gdzie wogóle odgrywa ważniejszą rolę. Najwybitniejsi przedstawiciele kultury Francji i Włoch np. zabierają śmiało głos, nawołując do odkłamania sztuki, czy też stwierdzając, że różni metecy i sankiuloci międzynarodowego dyletantyzmu nie mieli nigdy nic wspólnego z istotnym duchem sztuki ich narodów..."

Prof. Treter cytuje m. in. pracę znanego pisarza i malarza włoskiego Ardengo Soffici, który rozprawia się ostatecznie z blagą w sztuce, zbrojną w przyłbicę modernizmu, i piętnuje dobitnie „głupie i szarlatańskie spekulacje niezliczonych meteków wschodnich, żydów i teutonów".

Boy — wzorem cnót chrześcijańskich.

W pewnem gimnazjum wielkopolskiem — jak podaje „ABC." — poszczególne klasy wybierały sobie patrona, by służył im za wzór cnót chrześcijańskich i obywatelskich. Wyniki były różne. Jedni sobie obrali za patrona kogoś z wielkich Polaków, co mieniem, pracą, a nawet krwią służyli Ojczyźnie. Drudzy znów kogoś ze świętych, by ich śladem kształcić się w doskonałości chrześcijańskiej, stać się pożytecznym członkiem Kościoła i narodu. Jedna zaś z klas zadecydowała, że w czynach swoich naśladować i za wzór stawiać sobie będzie człowieka, który daleko i szeroko rozsławił imię Polski — Ignacego Paderewskiego... I teraz stało się coś, na co każdy Polak przeciera oczy. Władza szkolna wybór ten odrzuciła, uczniom tejże klasy odebrała prawo obrania sobie patrona i sama go klasie narzuciła w osobie... Tadeusza Boy-Żeleńskiego. A więc Boy „wzorem cnót chrześcijańskich"! Koń by się uśmiał! Ciekawość tylko, co to za gimnazjum, kto jest propagatorem owego „patrona świadomego macierzyństwa" na terenie szkolnym, i czy Kuratorjum o tem wie i co z owym apostołem Boyowym uczyni.

„Biedny" Kaden laureatem „nagrody dla starych"

Redakcja krakowskiego „Tygodnika Artystów" dla rozweselenia swych czytelników wprowadziła nowy dział: „nagrody dla starych", przyznawanej co tydzień z odpowiedniem uzasadnieniem. Pierwszą nagrodę przyznała KadenowiBandrowskiemu, motywując ją w następującym liście do swego „laureata starości":

„Drogi Mistrzu! Niezmierna radość panuje w sercach naszych, cieszymy się ogromnie, że właśnie na Ciebie padł wybór. Ty bowiem jesteś świecznikiem współczesnej naszej literatury, jej słońcem, jej oddechem. Jesteś wzorem bezinteresowności, samozaparcia, kryształowego idealizmu. Nigdy nie ubiegałeś się o zaszczyty, posady, dochody, ale zawsze w głodzie i chłodzie wysoko niosłeś sztandar Ducha. Uczyłeś nas miłości ojczyzny, umiłowania polskiej literatury i polskiego języka, a wzgardy dla wszystkiego, co cuchnie przyziemnością i materjalnym interesem. Teraz, gdy wieczór życia przeżywasz na swojem skromnem poddaszu wielki i samotny, ubogi i niezależny, niechże jak wschodząca gwiazda ucieszy oczy Twoje nasza najszczytniejsza nagroda! Oczyma ducha widzimy radość wielką na Twojem obliczu. Wiesz bowiem dobrze, że nagroda nasza jest wstępeń do nagrody Nobla. Życzymy Ci jej z całego serca i życzymy, aby starość Twoja, choć obarczona lat brzmieniem, była Ci tak lekką, jak Twój styl".

Całą zjadliwość tych kpin z Kadena łatwo sobie uprzytomnić, jeśli weźmiemy pod uwagę całe jego karjerowiczostwo i lokajstwo literackie, oraz te grube tysiączki, które „ubogi i niezależny" akademik wyciąga z posadki w Polskiej Akademji Literatury, z posadki w jakimś monopolu państwowym, z posadki w „Gazecie Polskiej", z posadki w teatrach warszawskich itd itd. Słowem „biedny" Kaden, którego nawet Francuzi, gdy przed rokiem bawił u nich w gościnie, scharakteryzowali dziwnie trafnie, że „reprezentuje typ bardzo obrotnego handlowca".

Seledynowy
BAL
nad BALE
odbędzie się już
wkrótce
zg 89

Wobec znacznie zwiększonego zapotrzebowania na znaną **SÓL MORSZYŃSKĄ** przeczyszczającą, Zarząd Zdrojowiska Morszyn od 1 stycznia r. b. obniżył cenę **na zł 2,80 za flakon.**
ng 6038

LISTY Z BYDGOSZCZY

Fotomontaż Bydgoski

Umówiłem się z Bydgoszczą, że mi co tygodnia dostarczy tematu do feljetonu. Mój dostawca jednak jest niezwykle kapryśny. Czasem, przez całe tygodnie pozostawia mnie całkowicie na łasce — fantazji. Zwłaszcza w miesiącach letnich mój dostawca zawodzi zupełnie. Wyjeżdża sobie wówczas nad Wisłę czy nad Bałtyk, a ty — nieszczęsny feljetonisto — pisz sobie z dziesięć listów pod wielce obiecującym tytułem: „Flaki z olejem". W miesiącach chłodnych natomiast — życie Bydgoszczy nabiera tempa czasem wręcz gorączkowego. I wówczas feljetonista znowu jest w kłopocie. Tematy napierają nań ze wszystkich stron. I toczą w jego wyobraźni zawzięty bój o pierwszeństwo. Bo dogodzić wszystkim niepodobna. Bo jakże tu zestawić z sobą np. „Bal Prasy" z „Głodówką bezrobotnych powstańców wielkopolskich"? I o czem w takim razie pisać? Który temat wybrać? Czy pisać o toaletach bydgoskich pań wytwornych, czy o nędzy bydgoskiego powstańca? Więc nie dziw, że jestem w kłopocie. Różnorodne tematy osaczyły mnie i idą mi groźne naprzeciw. Nie obroni mnie już przed nimi mój mały remingtonik, za którym siedzę ukryty, jak za lekkim karabinem maszynowym. Liczba wrogów przewyższa wielokrotnie moje skromne możliwości. Zwłaszcza, że i zaległe tematy wydobywają się wszystkie z ukrycia. Trudno, muszę kapitulować. I zamiast feljetonu posyłam wam fotomontaż wydarzeń bydgoskich.

Z za kulis pamięci — jednym szalonym skokiem wydobywa się na blask świadomości — Loda Halama. W tej samej chwili wystrzela salwa oklasków. Rzadko tak głośne salwy grzmią w teatrze bydgoskim. I tak natrętne i przeciągłe. Tancerka warszawska ma ogromne powodzenie. Czy zasłużenie? — Przecież muzę tańca, dostojną Terpsychorę, wyobrażano z lirą w ręku i z wieńcem na głowie. A tej tu, szalonej córce Terpsychory, lira wypadłaby z rąk po pierwszym skoku godnym linoskoków. Ale mniejsza o lirę. Byleby wieniec nie spadł z głowy. Wieniec odróżniający artystkę od akrobatki. Czy spadł — nie wiem. Były w tańcu Halamy partje takie, że zdawało się, wieniec jest, i bardzo piękny. Ale były chwile, kiedy ginął teatr, a scena przeobrażała się w arenę cyrku. Pozostawała tylko widownia. Tłumna i rozentuzjazmowana.

Nazajutrz — nie było tłumów na widowni. Ponieważ na scenie stał już tylko artysta. Grał Juan Manen. Grał Beethovena, Schuberta, Paganiniego, Sarasatego i Manena. Znakomitemu skrzypkowi akompanjował młody pianista bydgoski p. Karol Kulecki. Akompanjował mu tak, że Manen zabrał Kuleckiego z sobą na dalsze wyprawy artystyczne.

Nie wychodźmy jeszcze z teatru. Trzeba, abyśmy koniecznie zobaczyli, jak nasi aktorzy grają „Rozbitków" Bliżińskiego w adaptacji scenicznej Grzymały-Siedleckiego. Grają — ślicznie. Przyznajmy, — „Rozbitki" to jedno z najlepszych przedstawień ostatnich lat. Całemu zespołowi należą się kwiaty szczerego uznania. I życzenia: Oby zawsze nasz teatr szedł po tak kwiecistej drodze. „Kwiecistą Drogę" Katajewa też grano u nas interesująco. I znowu trzebaby wspomnieć cały zespół. A zwłaszcza: Wieczorkowską, Czechowską i Zielińską.

A jakżeby można pominąć milczeniem wieczór teatralny bydgoskich harcerek? Już od trzech przynajmniej listów niepokoi ten wieczór moje sumienie. A przecież pozostał w pamięci obraz tak barwny, tak miły. Nazywał się on „Betleem Polskie". Przed stajenką betleemską popisywali się chłopcy i dziewczęta. Śpiewami i tańcami. Tańce zwłaszcza udawały się nad podziw. Musiały się nad niemi organizatorki widowiska napracować niemało. Należy się tedy paniom: Chmielarskiej i Krysiewiczowej szczera wdzięczność za ofiarną pracę nad młodzieżą i za estetyczny rezultat widowiska.

Są jeszcze ludzie ofiarni, oddający chętnie swój czas i wiedzę dla dobra szerokiego ogółu. Poucza nas o tem długi spis prelegentów, który na zaproszenie Uniwersytetu Powszechnego mówić będą na przeróżne tematy w każdą niedzielę. Nieomal wszyscy prelegenci to bydgoszczanie. Fakt to pocieszający. Rośnie w Bydgoszczy liczba tych, którzy w najważniejszych sprawach kulturalnych zabierać już mogą ważki głos. O Chopinie mówił już i jeszcze mówić będzie dr. Witold Bełza. Odczyty, zaszczytnie Bydgoszczy znanego prelegenta, ilustruje utalentowany pianista bydgoski prof. Edmund Rosler. Pierwszy odczyt z cyklu cieszył się dużem powodzeniem.

Jeśli już o powodzeniu mowa, to mimochodem zanotować wypada, że niezły film polski „Młody Las" osiągnął rekordową wprost ilość przedstawień. Niemniej zachwycała się publiczność bydgoska wyświetlanym w „Kristalu" filmem Szubertowskim p. t. „Niedokończona Symfonja". Zachwycała się tłumnie, wytrwale i — słusznie.

Niesłusznie — nie wspomniałem dotąd ani słowem — o zorganizowaniu w Bydgoszczy „Muzeum Szkolnego". Sprawa ta zasługuje na szersze omówienie, a jest właśnie jedną z tych, które walczą o pierwszeństwo w szeregu licznych ostatnich tematów aktualnych.

Niemniej aktualną jest wystawa w Muzeum Miejskiem. Składa się na nią zbiorowy pokaz akwarel Jerzego Rupniewskiego. Tematem akwarel Rupniewskiego to przeważnie — motywy bydgoskie. Z tego powodu przed kilku laty napisałem w jednym z swoich artykułów, że Rupniewski — to Canaletto Bydgoszczy. Dziś, kiedy — z Bydgoszczą zawarłem już daleko bliższą znajomość, wiem — że ówczesne określenie moje nie było w zupełności słuszne. Bydgoszcz Rupniewskiego jest słoneczna i kolorkowa. Jest zupełnie tak samo słoneczna, jak jego pejzaże z Jugosławji. A tymczasem Bydgoszcz słońca ma bardzo mało. To jest miasto północy, miasto „pod chmurami". Ta chmurna Bydgoszcz wciąż jeszcze czeka na swego Bernarda Bellotto. I znajdzie go pewnie niebawem. Młodzi malarze polscy odkrywają to piękne miasto coraz częściej. Utalentowany pejzażysta Matuszczak zabrał z sobą do Paryża kilka kapitalnych szkiców olejnych, namalowanych w nadbrdziańskiej Wenecji. Niemniej utalentowany grafik wielkopolski — Bogaczyk pragnąłby bardzo na motywach bydgoskich stworzyć całą tekę drzeworytów. Dobrze się zapowiadający malarz — Franciszek Gajewski — dziecko Bydgoszczy, coraz częściej w swych studjach pokazuje nam swój region rodzinny. Słowem — niebawem — zobaczycie Bydgoszcz w całem jej niezwykłem, zachmurzonem pięknie i taką, jakiej niestety pokazać Wam nie umiem i nie mogę w moich skromnych fotomontażach.

MARJAN TURWID

ŻYCIE SOKOLE

Wielkopolscy sokoli na zlocie w Berlinie

Wyjazd nastąpił z Poznania o godzinie 15,22 w sobotę, 17 b. m. Podróż jak zwykle, była b. wesoła. O godz. 0,30 stanęliśmy w Berlinie, gdzie nastąpiło krótkie powitanie przez prezesa Zw. Sokolego w Niemczech, druha Jakielskiego, poczem podział na kwatery.

Następnego dnia wyznaczony zjazd delegatów Zw. Sokol. o godz. 10 w Domu Polskim zagaił prezes Związku, witając delegatów a zwłaszcza specjalnie serdecznie przybyłą delegację z Poznania. Przedstawiciel Dzieln. Wlkp. drh. Rutkowski złożył w gorących słowach pozdrowienia od przewodnictwa i życzenia pomyślnych obrad. Zkolei sprawozdanie zdał sekretarz drh. Balcerek, z którego wynika, że do Zw. należy 11 gniazd, w tem 1 nieczynne. Członków jest 316, w tem 72 druchny. Skarbnik drh. Lewandowski referuje sprawy kasowe. Nad sprawozdaniami wyłoniła się szeroka dyskusja, w której poruszano różne bolączki. W dalszym ciągu nastąpiło uzupełnienie zarządu przez wybór naczelnika, którym został drh. Białas i zastępcy drh. Piotrowskiego. Wydział Związku składa się z następujących druhów: prezes — Jakielski Czesł., zastępca prezesa Kędzierski Ignacy,- skarbnik — Lewandowski, naczelnik — Białas, zastępca Piotrowski, radni — Gulcz, Kaczmarek Józef i druh z gniazda w Lipsku.

Po załatwieniu drobniejszych spraw drh. prezes w serdecznych słowach dziękuje Dzieln. Wielk. za przesłanie drużyny na zlot i zamyka zjazd o godz. 15.

O godz. 17 przy dźwiękach marszu sokolego wkroczyły na salę zastępy ćwiczących, poprzedzane przez sztandary Sokoła i harcerzy. Drh. Białas składa raport prezesowi otwiera zlot, wita tak licznie zebranych i dziękuje za szczere poparcie przez społeczeństwo polskie. Dalej przemawiają przedstawiciel konsulatu generalnego p. Małkowski, wiceprezes Zw. Polaków p. Ledwolosz, naczelniczka St. Kasprzakówna, która składa pozdrowienie dla wszystkich Polaków w Niemczech od druchen z Wielkopolski, deleg. Dzieln. Wielkop. drh. Rutkowski, starosta czechosłow. Sokoła i przedstawiciel harcerstwa. Po przemówieniach śpiewał chór tow. „Orkan", poczem odbyły się deklamacje druchen, druhów i małego Henia z Lipska. Po odmarszu sztandarów rozpoczęły się ćwiczenia miejscowych drużyn, które, pomimo trudnych warunków pracy wypadły jednak naogół dobrze.

Wreszcie nadszedł z naprężeniem oczekiwany występ drużyn poznańskich. Na salę wkraczają druchny niesłychanie owacyjnie witane oklaskami i okrzykami: „Poznań niech żyje"! Ustawia się cała drużyna. Ćwiczenia wykonują druchny z wdziękiem i zapałem, za co nie szczędzono huraganowych oklasków powtarzających się po każdej części. Burza braw zwłaszcza zerwała się, gdy odtańczono na zakończenie „Kujawiaka" z nielada artyzmem. Publiczność uspokoiła się dopiero, gdy powtórzono ten fragment. Po skończonych ćwiczeniach drużyny berlińskie pochwyciły poznańskie druchny i obnosiły je po sali a rozentuzjazmowana publiczność biła oklaski bez końca.

Zkolei przy ćwiczeniach druhów zachwycano się postawą i wzorowem wykonaniem I tutaj oklaskiwano z entuzjazmem wykonawców.

Na zakończenie występów cała drużyna poznańska przy dźwiękach „Roty", wystąpiła z jednym obrazem ćwiczeń wolnych, układu dha Radojewskiego. Obraz ten wywołał niezwykle podniosły nastrój na sali.

Występ druhów Dz. Wielk. na poręczach i drążku spotkał się z gorącym uznaniem publiczności. Zastęp z dh. Radojewskiem na czele przewyższał technicznie o 2 klasy conajmniej zastęp Czechów

Wreszcie gniazdo Berlin I druchny i druhowie pokazali piramidki w takt muzyki przy pomocy żelaznej obręczy. Druchny i druhowie tego gniazda wykonali swe ćwiczenia efektowne o bardzo oryginalnem i artystycznem układzie. Po ciągnieniu liny odbyło się zamknięcie zlotu serdecznem przemówieniem prezesa dha Jakielskiego.

W poniedziałek wieczór urządzono pożegnalną herbatkę w Domu Polskim, na której bawiono się w bardzo miłym i serdecznym nastroju, jaki zresztą cechował cały pobyt w Berlinie. W poniedziałek i we wtorek oprowadzono drużynę poznańską po Berlinie, przyczem specjalnie troskliwie opiekował się i udzielał wyjaśnień drh. Obendahl.

Wszelkie piękne przeżycia za prędko mijają. Tak i nasz powrót za szybko się zbliżył. Spędziliśmy z wami kochane druchny - druhowie krótkie coprawda chwile, lecz wróciliśmy z tem radosnem przeświadczeniem, że nasz pobyt dodał wam otuchy do dalszej mozolnej, a owocnej pracy.

Zbliżał się odjazd. Na peronie Śląskiego dworca zebrało się dużo rodaków na nasze pożegnanie. Ostatnie uściski dłoni, pociąg rusza „Czołem! Czołem!" — padają zewsząd gromkie pożegnania! „Pozdrówcie Polskę!"

E. R.

Praca nad młodzieżą

Odbyła się w Poznaniu pierwsza konferencja referentek okręgowych dla spraw młodzieży żeńskiej, połączona z zebraniem informacyjnem dla opiekunek i kierowniczek młodzieży Okręgu Poznańskiego.

Konferencję zwołała niedawno utworzona przy wydziale dzielnicowym specjalna sekcja opieki nad młodzieżą, celem zaznajomienia kooptowanych do wydziałów i zarządów okręgów specjalnych referentek dla spraw młodzieży. Konferencja miała charakter informacyjny. Do tego charakteru kierownictwo sekcji dostosowało też cały bogaty program obrad.

Przewodnicząca sekcji dh. Łucja Czarkowska, która prowadziła obrady, przedstawiła obszernie referentkom, opiekunkom i kierowniczkom młodzieży oraz gościom w osobach członków przewodnictwa dzielnicy i prezesek gniazd poznańskich, cel i program pracy Sekcji. Mówiła następnie o ważności i odpowiedzialności pracy nad młodzieżą oraz o metodach tej pracy. D-chna Barbara Astówna mówiła o wychowaniu fizycznem dla młodzieży, podając przytem ogólne wskazówki metodyczne. D-chna Marja Owsianna scharakterysowała na podstawie wizytacyj oddziałów młodzieży, stan pracy nad młodzieżą i mówiła o sposobach podejścia do młodzieży, opierając się na znajomości psychiki dziecka. Wreszcie d-chna Maćkowiakówna, nawiązując do specjalnie w tym celu wystawionych w lokalu zebrania ozdób choinkowych wycinanek, poświęciła kilka słów pięknu polskich ludowych wzorów na te ozdoby i roboty ręczne, które to roboty sekcja wprowadzi do programu pracy wśród młodzieży, jako jeden z celów kształcenia zmysłu estetycznego dziecka.

Po wyczerpaniu pytań, na które odpowiadały wyczerpująco: wiceprezeska dzielnicy d-chna Rozmiarkowa, sekr. przewodn. dzielnicy dh. Fellner oraz poszczególne członkinie sekcji, przemówił referent dla spraw młodzieży przewodnictwa dzielnicy dh. dr. Leon Bochenek, podnosząc w gorących słowach doniosłość akcji, jaką przedsięwzięła sekcja opieki nad młodzieżą. Na zakończenie odbyła się w sali gimnast. na Zielonych Ogródkach pokazowa zbiórka dla młodzieży, przeprowadzona przez d-chny Astównę i Owsianą, w obecności uczestniczek konferencji. (c)

Rada Okręgu Rogozińskiego

Zjazd odbył się w Rogoźnie. Po nabożeństwie w kościele parafjalnym przy udziale zebranych delegatów od godz. 10 do 11 zorganizowano krótki zjazd naczelnictwa, na którym wybrano naczelnikiem dh. Skrętnego z Rogoźna, oraz podnaczelniczkę i trzech członków wydziału technicznego.

O godz. 11,30 w lokalu p. Jarosza zagaił zebranie rady prezes dh. Englert dając pogląd na całokształt pracy i dziękując przewodnictwu dzielnicy za stałą pomoc. Stwierdzono obecność 14 członków zarządu i 30 delegatów, oraz brak gniazd Dziembowa i Stajkowa. Na przewodniczącego obrano dh. Englerta, poczem nastąpiły sprawozdania prezesa, sekretarza, naczelnika, naczelniczki, skarbnika i komisji rewizyjnej. Ze sprawozdań tych wynika iż okręg liczy 553 członków, młodzieży męskiej 99, a żeńskiej 31.

Po sprawozdaniu i po krótkiej przerwie nastąpiły wybory nowych władz. Wybrano prezesem dh. Jana Cieśnika z Rogoźna, członkami dch. i dh.: Szatkowską Wiktorję, Augustyniaka. Retza, Zielińskiego, Łukasiewicza, Szczepaniaka, Sajnę, Ciesielskiego. Do komisji rewizyjnej weszli dch. dh.: Müller, Urbański i Rymarkiewicz. Sąd honorowy tworzą dhowie: Mańczak, Drews, Wiekowicz, Henke, Małecki, Skierczyński, Mazurkiewicz, Sobolewski. Budżet uchwalono w wysokości 332,— zł. Na wniosek gniazda Stajkowo postanowiono odbyć tam półzlot; termin naznaczy się później. Zlot okręgu wyznaczono w Ujściu na 16 czerwca; będzie on jednodniowy i połączony z zawodami.

W wolnych głosach poruszono szereg spraw, poczem delegat dzielnicy dh. wicep. Stoiński podziękował ustępującemu prezesowi dh. Englertowi za intensywną pracę w okręgu. Również dh. dr. Woźny pożegnał ustępującego prezesa w imieniu okręgu, gniazda oraz obywatelstwa.

Po zebraniu odbyła się konferencja delegatów dzielnicy dh. dh. Stoińskiego i Fellnera z obecnemi na zjeździe druchnami. Postanowiono zwołać zebranie pań, na które poprosi się referentkę z Poznania. Sprawą tą ofiarowała się zająć dr. Woźna.

Wieczorem odbyło się zebranie pełnego zarządu, na którem podzielono pracę a dh. Englert zdał urzędowanie nowemu prezesowi dh. J. Cieśnikowi.

ŻYCIE HARCERSKIE

Harcerska zima

Harcerze poznańscy w obozowej akcji zimowej.

Kto kiedykolwiek zetknął się z pracą harcerską, zna i docenia akcję obozową, jaką w lecie rozwija harcerstwo tak męskie jak i żeńskie. Mało kto jednak słyszał o zimowej akcji obozowej. A tymczasem widzimy w harcerstwie duży ruch w tym kierunku. Ilość obozów zimowych z roku na rok rośnie mimo, że jak dotąd urządzają je tylko drużyny gimnazjalne.

W roku bieżącym poza kursem urządzanym przez Komendę Chor. — w Zakopanem, 5 drużyn harc. z Poznania urządziło obozy zimowe. 14 P. D. H. przy gimn. im. K. Marcinkowskiego uprawiała sporty zimowe w Bukowinie. „Szesnastacy" — z gimn. im. Paderewskiego — pojechali do Baligrodu. 17 P. D. H. z gmin. im. A. Mickiewicza — jak poprzednio do Rabki. 21 P. D. H. z gimn. im. Jana Kantego, używała przyjemności zimowych obozów w Dolinie Kościeliskiej. Wreszcie zespół drużyny im. Żwirki i Wigury harcował po Zakopanem i okolicy. Nadto odbył się obóz zimowy członków K. P. H. — w Brennej, w pobliżu harcerskiej szkoły instruktorskiej na Buczu. (Śląsk Cieszyński)

W b. r. urządziły obozy zimowe również drużyny z Bydgoszczy, Wolsztyna i Kościana.

Jak z tego krótkiego zestawienia wynika akcja obozów zimowych Poznańskiej Chor. Harcerzy zatacza coraz szersze kręgi.

J.

I-sze Harcerskie zawody narciarskie w Zwardoniu.

W dniach 2 i 3 lutego odbyły się w Zwardoniu I Harcerskie zawody narciarskie, w których poza harcerkami i harcerzami z Polski, uczestniczyło: 6 harcerek, 4 harcerzy polskich z Czechosłowacji, 7 harcerzy polskich z Niemiec, oraz 19 skautów z Austrji, 11 sk. z Rumunji i 2 z Węgier. Ogółem w zawodach udział wzięło ponad 400 zawodniczek i zawodników.

Mimo strasznej wichury i zamieci śnieżnej — w jakiej odbywały się zawody — podkreślić należy, że zawodnicy wykazali bardzo wiele hartu i wytrwałości w pokonywaniu trudów.

Wyniki w poszczególnych konkurencjach były następujące:

Bieg zjazdowy (około 900 mtr, różnica poziomu 300 mtr) startowało 160 zawodników. I miejsce Schwinghammer (Austrja), II Zajonc (1 drużyna harcerzy Zakopane), III Szeliga (3 druż. Zakopane).

Bieg 9 klm. (startowało 51, ukończyło 45 zawodników). I. Bystrzycki (Zwardoń 53,50), II. Barboni (Rumunja). III. Bohdaj (Zakopane).

Bieg 12 klm. (start. 112, uk. 76). I. Głąbiński (Nowy Targ) 1, 7, 30, II. Czurzydło (Bielsko), III. Thorby (Austrja).

Biegi harcerskie. Najważniejszym punktem harcerskich zawodów narciarskich, były biegi harcerskie z przeszkodami. Do tego interesującego i jedynego bodaj, w zawodach narciarskich biegu stanęło 36 zespołów. Trasa tego ciekawego biegu na pierwszym odcinku prowadziła po równej drodze. Potem zawodnicy mieli do pokonania ostry i dość długi zjazd krętą ścieżyną wśród młodego lasu. Następny odcinek szedł brzegiem szosy. Tu zawodnicy mieli wykazać umiejętność, zachowania się na drodze publicznej. Dalej biegła trasa zjazdowa przez stary las i przechodziła przez wąski a głęboki rów. Tu rozpędzone zespoły muszą przejść suchą nartą przez rów. Na tej przeszkodzie ukryty sędzia śledził jak sobie członkowie zespołu radzą i pomagają, przy pokonywaniu przeszkody. Na dalszym odcingu czekał zespoły, biwak. Rozkaz przy postoju brzmiał: odpocząć i zjeść dobry posiłek. Tutaj prawie wszystkie zespoły gotowały herbatę. Powszechną sensację jednak wzbudził na tym postoju zespół skautów austrjackich, który rozbił nawet namioty, a spożywszy dobre drugie śniadanie, zaśpiewał sobie przy wtorze mandoliny!

Po odpoczynku zawodnicy mieli do pokonania ostre choć niedługie podejście. Na szczycie wzgórza stał sędzia, który kazał zespołom określać dokładnie na mapi położenie. Na dalszym odcinku trasy, czekała zawodników nowa próba — oto jede z nich miał symulować złamanie nogi w kostce. Rola pozostałych dwóch członkó zespołu polegała na sprawnem założeniu opatrunku i przewiezieniu chorego na odcinku blisko 100 mtr. Wreszcie następował zjazd do mety.

Ponieważ członkowie zespołów mieli trzymać się zawsze razem, przeto największy odstęp czasu, między przybyciem do mety pierwszego i ostatniego członka zespołu wynosił zaledwie 45 sek.

Trasa biegu wynosiła blisko 7-klm. Najkrótszy czas biegu uzyskała 2 drużyna harcerzy z Bielska, kończąc go ze wszystkiemi przeszkodami w ciągu 51 minut! Szczegółowa punktacja — pierwszych pięciu zespołów przedstawia się następująco: 2 drużyna h-rzy Bielsko 56 pkt, zespół skautów z Austrji 49 pkt., zespół z Rumunji 47 pkt., 1 drużyna h-rzy z Rajczy 47 pkt. Harcerski Klub Narciarski — Katowice 47 pkt.

Podkreślić należy, że wszystkie startujące zespoły ukończyły bieg, przybywając do mety w doskonałej formie. Świadczy to o doskonałem wyrobieniu harcerskiem i narciarskiem biorących udział w zawodach. Cały bieg odbywał się w atmosferze prawdziwie skautowej, przyczem niejednokrotnie zespoły silniejsze, prawdziwie po harcersku spieszyły z radą i pomocą zespołom słabszym. Był to niewątpliwie najbardziej udany punkt zorganizowanych zawodów.

J.

Niedziela, 3 marca 1935

Zabawa Karnawałowa
„MŁODEGO PRZEMYSŁU"
Sale Ogrodu Zoologicznego

DZIAŁ LEKARSKI

K! Aesculapia

O gruczołach dokrewnych

Rola gruczołów dokrewnych w naszym organiźmie — Fizjologiczne zmiany w systemie wewnątrz - wydzielczym — Coś niecoś o patologji gruczołów dokrewnych — Leczenie zapomocą wyciągów gruczołowych

Prócz całego systemu gruczołów wydzielniczych o mniej lub więcej skomplikowanej budowie i czynności, istnieje w ustroju ludzkim system, noszący miano gruczołów o charakterze wewnątrz-wydzielniczym, czyli gruczołów dokrewnych. Nasuwa się zkolei pytanie, co rozumiemy pod wyżej przytoczonem określeniem? Otóż gruczołami dokrewnemi nazywamy zbiorowiska komórek, bogato zazwyczaj oplecionych naczyniami krwionośnemi, dzięki czemu wydzielina, przez nie produkowana, posiadająca kolosalny wpływ na poszczególne funkcje organizmu, dostaje się bezpośrednio do krwi.

System ten, o którym do niedawna mało, a nawet nic nie wiedzieliśmy, okazał się niesłychanie ważnym układem regulacyjnym naszego organizmu. I tak cała przemiana materji i funkcje płciowe, czyli dwie najważniejsze funkcje każdego żywego organizmu, z których jedna jest podstawą odżywiania, a więc bytu jednostki, druga podstawą zachowania gatunku, stoją pod dużym wpływem gruczołów dokrewnych. Gruczoły dokrewne nie mniejszą grają rolę w życiu psychicznem człowieka. Zanik naprzykład wrodzony gruczołu tarczowego jest przyczyną kretynizmu, zanik w wieku późniejszym przyczynia się do powstania zupełnej apatji. Równolegle z zaburzeniami w psychice, spotykamy się z daleko posuniętemi zaburzeniami w budowie fizycznej np. u kretynów. Byłby to przykład z patologji wydzielania wewnętrznego.

Fizjologicznie z głębokiemi zmianami w budowie fizycznej, jakoteż w sferze psychicznej spotykamy się w okresie dojrzewania płciowego. Zmiany te spowodowane są pewnem przegrupowaniem zakresu wpływów poszczególnych elementów gruczołowych w wielkim systemie wewnątrz-wydzielniczym, kiedy to pewne gruczoły, przeważnie wzrostowe, ustępują miejsca gruczołom płciowym, które odtąd dominującą rolę odgrywają w ustroju. I tak widzimy ze zmian w budowie fizycznej rozwój tak zwanych wtórorzędnych cech płciowych. U mężczyzn pojawia się zarost, równocześnie mutacja i t. p., dziewczęta zaś „kobiecieją" w pełnem tego słowa znaczeniu. Rozwojowi fizycznemu towarzyszą głębokie zmiany w psychice wotychczasowego dziecka.

Że wyżej opisane zjawiska zależą od gruczołów dokrewnych, udowodniono na licznym materjale doświadczalnym, przeważnie zwierzęcym. I tak udaje się przyśpieszyć rozwój płciowy np. u białej myszki przez zastrzykiwanie jej pewnych substancyj, pochodzących od osobnika płciowo dojrzałego — substancyj, które pojawiają się głównie w ciąży. Wstrzykiwanie tych substancyj trzebionym samcom powodowało daleko idące zmiany w ich wzroście i zachowaniu się względem otoczenia — samce, powiedziawszy krótko, nabierały pełnię cech żeńskich.

Jaki wpływ mają gruczoły płciowe u ludzi w swej funkcji wewnątrz-wydzielniczej, widzimy u kastratów. Mianowicie mężczyźni okazują silnie rozwiniętą podściółkę tłuszczową, delikatną skórę, brak zarostu, a głos pozostaje u nich wysoki. Kobiety zaś kastrowane zbliżają się budową swą do mężczyzny, mają silniejszą muskulaturę i t. p. Równocześnie wspomnieć należy, że dawniej stosowano kastrowanie młodych osobników męskich, którzy nie podlegając mutacji, odznaczali się niezwykle pięknym i wysokim głosem. Kastraci tacy niejednokrotnie zdobywali ogromną sławę. We Włoszech jeszcze w VIII stuleciu kastrowano przeszło 4000 chłopców rocznie.

Jak już na początku wspomniałem, zaburzenia w zakresie układu wewnątrz-wydzielniczego mogą doprowadzić do schorzeń i tak zanik wrodzony tarczycy daje kretynizm, natomiast przerost i wzmożona, a nadto zmieniona jej czynność powoduje powstanie znanej ogólnie choroby Basedowa. Chorzy na nią odznaczają się wielką pobudliwością nerwową i skłonnością do potów, oczy ich posiadają charakterystyczny blask i są stale wytrzeszczone.

Choroby, jak gruźlica, kiła, mogą atakować niesłychanie ważny gruczoł wewnątrz-wydzielniczy — nadnercza, wydzielający jedyny znany nam hormon — adrenalinę. Choroby te, prowadząc do zaniku nadnerczy, powodują w efekcie znaczny spadek ciśnienia krwi. Lecz niekoniecznie stan ten musi być wywołany wyżej wymienionemi chorobami, możemy bowiem spotkać osobników z wrodzoną niedomogą nadnerczy, u których obok obniżenia ciśnienia, mamy do czynienia z osłabieniem i zwiotczeniem mięśni. Stąd też osobnicy tacy łatwo się męczą. Ten stale zmniejszony dowóz adrenaliny bywa bardzo niebezpieczny, zwłaszcza wtedy, gdy ustrój więcej jej potrzebuje. Z takim stanem spotykamy się przy wszelkich większych wysiłkach mięśniowych, w czasie porodu, stanach padaczkowych i t. p. Również niebezpieczną jest dla tych osobników narkoza chloroformowa, która obniża u nich i tak niskie ciśnienie. Podobnie niebezpiecznem są dla nich choroby zakaźne, w tej liczbie zwłaszcza błonica. Niebezpieczeństwo polega na tem, że w związku z brakiem hormonu nadnerczy — i obniżeniem ciśnienia krwi nastąpić może u tych osobników nagła śmierć.

Dalej trzustka — narząd, który obok swej funkcji wydzielniczej ważnego gruczołu trawiennego posiada kolosalne znaczenie w przemianie materji. Albowiem, jak dowiodły liczne badania, spotykane wśród niej wysepki komórkowe, bogato oplecione naczyniami krwionośnemi, wydzielają substancję, która jest hamulcem w spalaniu cukru w ustroju. W przypadkach zaniku tych wysepek zjawia się ciężka choroba — cukrzyca.

Przykładów takich mógłbym przytoczyć znacznie więcej.

Wobec tego, że wiemy, że np. zanik gruczołu tarczowego powoduje pewien typowy obraz chorobowy, przeto, rzecz jasna, leczenie tej choroby powinno polegać na wprowadzeniu brakujących ustrojowi substancyj. Nie we wszystkich jednak przypadkach niedomogi gruczołów wewnątrz-wydzielniczych udało się nam to uzyskać, np. wyciągi z jąder, mające leczyć impotencję, jak wykazały badania, nie posiadają żadnego skutku, prócz tego, że, będąc wyciągami alkoholowemi, mogą wzmóc samopoczucie i fantazję chorego. Inne wyciągi działają wprost cudownie i specyficznie, tak np. wyciągi z gruczołu tarczowego i wysepek trzustki działają w schorzeniach, wywołanych ich brakiem, tak, jak żadne inne lekarstwo. Być może, że dlatego nie wszystkie z gruczołów o charakterze wewnątrz-wydzielniczym są czynne, że nie są one odpowiednio sporządzane, w każdym razie dziś lecznictwo wielu chorób zrobiło kolosalne postępy, właśnie dzięki zastosowaniu wyciągów z gruczołów wewnątrz-wydzielniczych, których funkcja została w ten lub inny sposób naruszona.

(J. W. M.)

Skrzynka lekarska

Jadwiżanka: Wskazana jest ranna gimnastyka, przechadzki pół godzinne po obiedzie i wstrzymanie się od zup, sosów wieprzowiny i słodyczy. Rano i na kolację radzę konsumować 2 jabłka i suchą bułeczkę.

L. Sedl. Czosnek nadal można zażywać jednak ze względu na przypuszczalne pogorszenie się w przyszłości stanu serca radziłbym udać się do lekarza specjalisty chorób wewnętrznych, celem leczenia profilaktycznego. Leczenie domowe nie poprawi obecnego stanu

B. G. W razie silnych bólów brzucha, nie radzę brać środków przeczyszczających wpierw radzę poczekać i obserwować. Trzeba brać pod uwagę zapalenie wyrostka robaczkowego, przy którym zażycie środków przeczyszczających sprowadzić by mogło pęknięcie chorego wyrostka zapalenie otrzewnej.

Program dnia w Białym Domu

W Białym Domu zapanował ruch i życie wraz z wprowadzeniem się nowego prezydenta. O ile poprzednicy Roosevelta — Hoover, Coolidge, Harding — prowadzili tryb życia spokojny, unikali raczej odwiedzin, wizyt, przyjęć, o tyle prezydent Roosevelt lubi towarzystwo, otwiera szeroko drzwi swej rezydencji dla wszystkich, którzy mają mu coś do powiedzenia, pragną wyrazić mu swoją sympatję, lub też przedłożyć krytyczne uwagi. Zadowolony do pewnego stopnia z nowego régime'u w Białym Domu jest jego niezmienny ochmistrz, mister Smith, który chętnie i z maestrją pełni swe obowiązki mistrza ceremonji.

Dzień prezydenta rozpoczyna się wcześnie; już o 7 rano przyjmuje Roose-

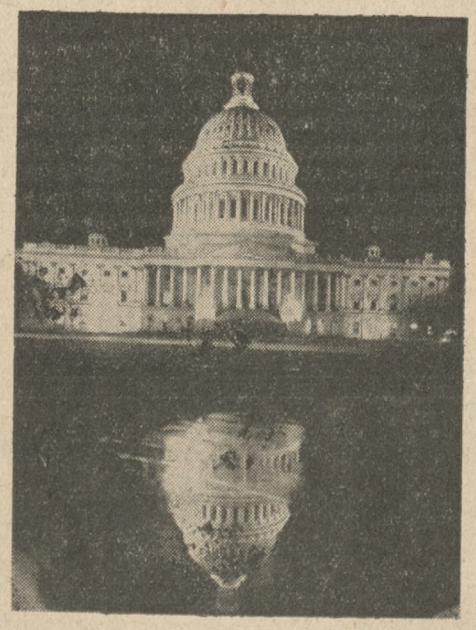

Zdjęcie nasze przedstawia siedzibę prezydenta Stanów Zjedn. Ameryki Północnej, t. zw. „Biały Dom" w Waszyngtonie.

velt obu swych sekretarzy, wysłuchuje, leżąc w łóżku, ich raportu, po nich zaś konferuje z kilku osobistościami z głośnego „Trustu Mózgów". Potem prezydent wstaje, ubiera się, spożywa śniadanie, przy którem też nie jest sam, gdyż zwykle zaprasza do stołu kilka osób z przybyłych o wczesnej porze gości. Osnowa wszystkich raportów, dyskusyj, rozmów jest przeważnie sytuacja wewnętrzna U. S. A. i ciągłe prace nad reformami gospodarczemi.

Dzień wypełnia praca i jeszcze raz praca w wielkim gabinecie, którego okna wychodzą na park. Konferencje polityczne z sekretarzami stanu, z wybitnemi jednostkami z kongresu, senatu, z różnych sfer toczą się jedna za drugą aż do lunch'u, który spożywa para prezydencka w sali białej, po większej części w towarzystwie zaproszonych gości.

Wieczorem odbywają się dość często w Białym Domu większe przyjęcia, na które zaprasza gospodarze po kilkaset osób. Podczas tych przyjęć odbywają się również popisy muzyczne, prezydent jest bowiem amatorem dobrej muzyki i wielu goszczących w Ameryce wybitnych muzyków otrzymuje zaproszenie na wieczór do Białego Domu. Bywał tam często mistrz Paderewski, znakomity skrzypek Bronisław Huberman i wielu innych. Podczas przyjęć Roosevelt prowadzi często rozmowy na tematy polityczne i gospodarcze. Przejęty do głębi swojem zadaniem odbudowania dobrobytu w Stanach na nowych, szerszych podstawach, prezydent stał się fanatykiem pracy w tym kierunku i dzieli się z każdym, kogo uważa za godnego wyróżnienia, swojemi myślami i troskami. Przyjętym jest obyczajem, ściśle zresztą przestrzeganym, iż nikomu nie wolno podawać do wiadomości publicznej treści rozmowy z prezydentem, co jest wyłącznym przywilejem sekretarjatu osobistego. Zresztą Roosevelt, jak żaden z jego poprzedników, dba o prasę, o to, by otrzymywała ona ścisłe i obszerne informacje z pierwszego źródła. Przyjaciel prasy, nie pomija prezydent żadnej okazji, by poinformować opinję publiczną za pośrednictwem dzienników o działalności rządu, o jego planach, poczynaniach, o sytuacji w kraju.

Przejęty i zaabsorbowany zupełnie swą rolą reformatora społecznego Roosevelt jest optymistą w szerokim stylu. Wierzy on niezachwianie w skuteczność wysiłków, podjętych dla usunięcia klęski kryzysu i bezrobocia, wierzy w potężne środki materjalne i moralne społeczeństwa amerykańskiego, z którem pragnie pozostawać w bezpośrednim kontakcie.

Wszystkim, którzy zarzucają prezydentowi jego zbyt szeroką inicjatywę ustawodawczą i społeczną, naruszającą jakoby prerogatywy konstytucji, odpowiada Roosevelt, iż pozostając w ramach legalizmu pragnie on właśnie obronić treść i ducha konstytucji przed przemożną siłą zorganizowanego pieniądza i potężnych trustów. Em.

Naśladowca Faraonów w Ameryce

Bogaty właściciel hut szklanych w Michigan (U. S. A.), A Dyer, zwiedził Egipt. Widok piramid zrobił na nim wielkie wrażenie, ale jako stuprocentowy amerykanin zmartwił się Dyer na myśl, że jego ojczyzna nie posiada nic podobnego. Pocieszył się jednak, przypomniawszy sobie w czas, iż jest przecież szczęśliwym posiadaczem hut szklanych. No, to jeszcze nie wszystko stracone! — rzekł Dyer i stante pede polecił opracować swoim inżynierom plan budowy identycznej piramidy... ze szkła. Piramida ma stanąć w Michigan, a na budowę jej zużyte zostanie dwieście tysięcy centnarów metrycznych szkła, które dostarczą huty p. Dyer'a. Fabrykant spodziewa się, że jego piramida, chociaż ze szkła, będzie osobliwością w całej Ameryce i ściągać będzie do rodzinnego miasta tysiące turystów żądnych jej obejrzenia.

Dziś „Fyrma" w IKS'ie

Dziś o godz. 9,30 punktualnie odbędzie się wieczór satyr Artura Marji Swinarskiego p. t. „Fyrma", na którym autor wygłosi szereg nowych utworów, m. in. „Kronikę skandaliczną miasta Poznania" oraz „Balladę o Bogdanie". W wieczorze bierze udział Magdalena Samozwaniec, — która odczyta dwa nowe feljetony: „Kraków a Poznań" i „Piękny Edzio". — Pozostały stolik czeka na telefoniczne zamówienie (1536).

Hallo! Hallo!

Wincentki parafji św. Marcina już dzisiaj ogłaszają, że oczekiwana przez wszystkich „Wesoła Herbatka" odbędzie się dnia 28 lutego tj. w czwartek w IKS-ie. I tym razem przygotowujemy miłych i wesołych atrakcyj moc. Więc wszyscy ludzie dobrej woli i szlachetnego serca przybędą i ofiarują grosik na najbiedniejszych, otrzymując wzamian dużo przyjemności.

Kropla w morzu

Istnieje bardzo ładna bajeczka o kropli wody, która po długiej wędrówce dotarła do morza i tu znalazłszy się w towarzystwie wielu podobnych do siebie sióstr, dumna była, że pomaga wspaniałym okrętom unosić się na falach morza. Było jednak tych kropel bardzo, bardzo dużo i tylko dzięki ich wielkiej ilości istniało morze i na niem wspaniała flota. Na każde bowiem wielkie dzieło składa się zbiorowy wysiłek. Zbiorowy! to jest właśnie najważniejsze. I jeśli chcemy istotnie, by dzieło pomocy ubogim rozwijało się jaknajpomyślniej musi w niem brać udział wielka liczba osób. Dlatego niech każdy obywatel i obywatelka Poznania zapiszą się na członka Poznańskiego Okręgu „Caritas" (Podgórna 10a — wystarczy też telefonować 55-88 lub 16-80). Składka członkowska od 50 gr miesięcznie.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś w sobotę piękna opera Verdiego „Rigoletto" z występem gościnnym Agostino Casavecchi w partji Księcia. Obok p. Casavecchi'ego usłyszymy pp.: Karpackiego, Olginę, Urbanowicza, Szpingiera, dr. Roesslerównę, Warchalewskiego, Gruszczyńskiego i in. Reżyserował p. Urbanowicz, dyryguje kapelm. p. Barański. — W niedzielę po południu urocza operetka „Hrabina Dubarry", wieczorem rekordowa „Zemsta nietoperza". Oba niedzielne przedstawienia daje Dyrekcja Opery po cenach popularnych (50 gr do 2 zł), po to, żeby wszyscy i nawet najbiedniejsi wielbiciele operetki i dobrego humoru mogli przeżyć w Teatrze Wielkim 2 godziny radości.

Z Teatru Polskiego

Dziś wraca na afisz doskonała komedja, która zdobyła wielkie powodzenie, „Mecz małżeński". Role główne grają pp. Ludwiżanka Niedziałkowska, Kierczyński i Szubert. Jutro po południu po cenach zniżonych „Rozkoszna dziewczyna", komedja muzyczna; wieczorem „Mecz małżeński". W próbach pod reżyserją K. Koreckiego nieśmiertelna i pełna humoru komedja Moliera „Lekarz mimo woli" w doskonałem tłumaczeniu Boy-Żeleńskiego. Nową piękną wystawę przygotowuje Z. Szpingier. Rolę tytułową grać będzie Z. Noskowski.

HULSTKAMP KONIAKI WÓDKI LIKIERY
Nr. 6 425

32 Loterja Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji).

W czwartym dniu ciągnienia pierwszej klasy, wygrane padły na numery następujące:

100.000 zł na nr. 161896.

5.000 zł na nr. 25400.

Po **2.000 zł** na nr. nr.: 131895 163432.

1.000 zł na nr. 79082.

Po **500 zł** na nu. nr.: 62939 156758 163851 166150 179952.

Po **400 zł** na nr. nr.: 6900 10187 57136 60152 6419 99119 115927 128570 151927.

Po **200 zł** na nr. nr.: 21228 26234 32534 44863 78332 79487 80755 88870 104439 133326 139022 151255 170316 177927 180120 181992

Po **150 zł** na nr. nr.: 9784 12278 16605 37268 38178 40403 41322 44180 47187 52457 58242 61582 71437 78553 86377 86431 90698 91272 92318 96502 96950 97293 100005 102228 122693 123914 124577 131797 141550 143302 147413 153130 172453 175400 180909 181063 181920.

Po 100 zł na numery:

35 391 511 1081 292 336 796 2153 89 473 626 901 55 3136 973 4219 27 499 5228 95 538 6174 842 990 7673 754 57 85 837 8768 851 71 913 73 9420 10515 617 704 860 11006 286 432 46 12050 113 473 849 13057 166 275 308 33 735 813 14197 290 550 653 917 15207 625 959 91 16459 812 941 17197 323 18046 85 255 338 431 683 716 19233 916 20137 96 763 21492 22043 379 507 699 23258 575 789 24593 665 25932 26061 924 93 27061 924 93 27028 291 302 406 850 28286 360 29085 429 516 631 805 30005 448 655 714 847 31107 32518 37 735 924 33027 326 639 967 34165 67 233 37 68 489 35552 612 849 36600 66 37029 307 554 822.

38301 829 39118 26 604 721 800 40414 551 41153 225 375 866 42776 43769 44405 16 816 45067 270 760 46065 317 727 47010 217 424 49881 929 50208 92 367 51054 178 368 85 53274 87 487 507 40 777 54099 116 25 295 625 705 55154 705 824 73 911 56290 326 567 697 57148 231 652 722 58118 30 250 659 701 59744 60224 61017 394 670 828 62443 751 77 859 63689 808 64039 65037 217 75 626 733 959 64 66020 51 206 75 452 596 67122 31 562 615 80 812 945 68331 55 536 66 69498 578 70558 943 71035 514 57 609 945 94 72710 837 969 73449 86 577 74978.

76737 965 77130 407 78257 508 972 79020 80313 650 81157 483 873 75 82048 680 713 83076 665 84293 829 901 85214 576 619 86698 995 87489 571 742 74 924 88543 848 63 89263 602 92 90094 203 68 346 449 630 706 91223 716 827 92354 512 93198 529 803 695 94043 705 39 843 935 95012 235 304 78 587 96005 81 178 225 52 851 97168 429 569 98237 582 873 96 99260 524 865 902 100003 129 304 474 101097 440 95 649 102968 72 103669 704 72 91 973 104380 544 637 725 841 105007 582 896 106105 411 586 797 929 107093 191 635 806 109252 384 443 517 111532 808 40 113035 458 730.

140010 142 674 921 77 115508 611 116557 648 117008 154 838 118099 158 204 301 119172 432 120005 429 589 844 918 121322 506 90 840 122065 120 123083 386 909 124038 89 267 125319 937 126253 127004 293 625 727 128066 362 128022 173 504 76 695 130394 413 820 131077 990 132023 315 192 200 495 588 868 925 134521 36 959 81 135164 283 445 136037 356 67 747 137399 424 138535 976 139296 773 953 140164 267 393 647 141533 670 818 142215 523 49 764 995 144760 83 880 145285 146423 627 147124 334 148065 183 207 62 381 673 149095 111 774 76 150037 399 474 564 660 730 151284 725.

152735 153756 821 977 155380 677 156014 64 103 279 320 583 709 157377 625 833 159138 234 406 31 40 627 932 160449 914 161405 648 799 162000 561 606 76 780 163260 76 308 438 164275 463 165266 392 473 89 166107 261 448 68 835 167129 327 587 168253 756 916 169192 278 939 170007 08 68 211 344 584 723 915 171050 726 806 172131 668 780 925 30 59 173037 46 146 438 55 83 174579 679 719 175747 176463 574 759 177045 112 358 490 758 68 178030 236 420 29 787 865 179024 172 993 180548 181075 156 575 601 965 182906 183536 65 184007 241 70 826 936.

Po 50 zł na numery:

33 84 286 469 562 731 851 919 73 1037 437 909 12 2324 416 634 729 39 917 30 80 3005 31 668 936 4048 176 329 649 927 5097 225 6373 566 81 97 647 733 854 96 948 7260 62 309 908 8099 155 384 481 750 81 914 26 9103 72 443 867 10215 314 810 11472 502 18 97 611 30 996 12067 510 88 845 963 13049 319 439 644 47 14476 47 14476 680 854 15287 306 53 430 785 16129 956 77 17008 54 126 95 341 442 70 79 917 18033 406 528 68 638 977 19093 867 969 20083 554 617 911 21065 117 246 963 22412 549 23117 518 937 24013 278 79 82 468 597 667 737 62 25159 633 26238 45 506 602 916 27072 85 198 381 519 776 999 28261 354 408 545 86 95 808 947 57 29096 112 42 297 422 572 97 954 76 30521 725 31216 615 57 32257 446 982 33544 86 34083 232 533 797 35134 351 692 882 36644 763 78 988 37054 377 498 542 871 990.

38249 769 39218 51 356 75 628 40294 404 41280 390 424 30 936 42405 92 999 43103 472 782 44433 692 777 977 45649 746 859 918 46139 285 97 410 506 50 685 47486 869 48349 492 49195 302 46 661 68 817 62 50014 411 531 54450 529 43 856 52170 968 53602 19 840 906 14 54001 31 809 912 55028 66 578 619 93 947 49 56076 151 53 621 84 96 807 75 92 57254 58034 244 392 469 86 601 59226 522 39 87 895 980 60058 128 218 75 464 61433 731 834 62020 48 50 175 400 53 679 842 63310 560 83 953 82 64533 837 65207 22 46 359 427 838 937 66227 898 67055 654 68571 83 615 737 69231 50 506 744 883 70094 542 655 64 71286 360 572 995 72038 223 83 576 761 915 73111 63 417 875 961 74149 651 887 943 75022 86 282 338 514 644.

76102 358 77 419 801 78 88 960 77005 67 96 78149 320 429 524 44 620 70 732 36 79161 415 578 832 119409 63 502 30 120033 177 388 484 915 121036 99 223 314 473 599 775 122161 201 940 123076 198 202 620 721 124035 157 255 321 74 437 530 67 760 64 125231 679 716 852 126316 94 628 42 127207 397 436 582 921 56 74 128443 597 727 897 900 129326 465 603 130988 131000 70 291 520 30 67 712 13 827 932 132069 77 178 404 884 905 133137 237 569 600 713 883 134399 509 606 63 97 942 135209 47 474 705 40 812 999 136073 161 537 677 965 137098 166 459 553 73 843 138226 322 711 139209 12 559 627 140341 141099 144 48 552 768 812 29 142271 582 143174 563 868 927 144170 295 305 414 564 145220 370 96 516 767 146069 301 18 483 515 762 858 915 94 147156 680 776 148001 14 60 67 549 860 149343 888 90 151137 518.

152150 606 91 777 861 975 154097 445 49 757 876 155562 759 897 826 156025 783 812 97 157141 263 436 519 158099 289 656 857 80 911 97 159768 160025 42 350 547 693 989 161147 279 95 380 474 586 162035 169 378 859 163169 215 498 528 616 919 164425 165135 230 514 641 766 77 824 53 166022 421 704 884 954 167357 402 548 681 88 95 733 168171 251 332 65 608 761 169040 58 376 436 94 546 831 170079 212 309 452 508 40 171357 478 655 68 172045 762 173001 35 324 99 628 174003 95 404 748 855 979 175326 66 458 593 701 91 176133 50 232 67 407 506 61 851 177111 316 404 61 574 708 853 178315 543 179336 425 523 779 180093 103 23 219 385 407 563 658 738 39 181331 597 662 940 182362 620 27 92 183031 212 483 540 630 60 825 58 185148 231 360 699 945.

CIĄGNIENIE DRUGIE.

Po 100 zł na N-ry:

58 1307 698 2501 845 959 4995 5820 6370 504 772 7180 424 9815 10096 632 11048 889 921 12546 14091 799 968 15819 16811 12717 524 921 18561 728 19918 20297 21434 831 902 23665 26527 27042 44 204 41 465 827 28422 862 29070 810 31 50 30517 694 31289 849 33412 854 34754 36506 37411 740.

38890 39398 834 40652 41025 50 660 44427 872 45244 413 949 46592 47574 48209 49002 41 606 874 50754 857 51292 406 53199 753 54050 976 55795 56644 57713 59020 40 384 643 94 60487 61381 538 690 63907 64027 975 65177 787 868 946 66225 67426 793 68198 69004 321 70119 71268 72274 74952 75211 91 470 560.

79519 56 645 857 80540 81501 919 83258 461 681 84132 401 85124 68 916 86916 87714 90848 941 85 92138 94533 95074 500 96377 885 992 98364 105054 81 101529 102370 103039 104803 105218 97 575 601 106354 416 110091 111583 112141 113091 399 426 83.

116390 117036 118081 150 795 119204 551 811 120007 282 510 946 121712 122332 585 126625 944 127185 128455 129891 130672 131122 326 679 132366 133249 133204 136162 461 687 957 137210 139415 140663 141244 625 142421 143316 424 53 144586 967 145028 148228 700 984 98 151636.

152308 31 153177 283 155676 886 156254 312 36 585 610 795 157017 137 50 930 92 158304 159330 160105 93 437 568 161139 280 597 637 162220 164221 920 165567 613 166072 879 995 167668 169710 171281 172196 851 174160 175162 177407 178125 923 179208 903 180330 182009 973 183349 184979.

Po 50 zł na N-ry.

309 832 98 1651 760 2220 577 894 3816 95 4455 655 5219 682 6129 82 510 51 608 7138 8121 229 309 9242 415 10065 734 11041 509 864 12015 485 13666 776 975 14304 706 15092 297 824 16554 17169 495 671 18200 300 494 604 860 19166 984 20338 68 762 936 73 21003 55 751 22198 470 800 23052 90 691 24584 25339 658 848 26271 370 437 27095 248 60 72 82 437 627 965 28569 693 29277 30084 103 82 240 401 524 83 770 31452 732 880 32717 909 33215 973 80 34453 766 813 35293 417 36082 89 202.

39773 40003 149 232 469 548 366 41561 42158 695 43172 901 44099 310 858 66 46012 749 918 47370 48000 623 79 758 49178 50054 586 860 63 51200 418 25 647 52265 425 562 967 53043 54621 55031 850 56467 784 832 57026 344 580 635 58070 694 857 93 934 59873 60239 768 61204 62071 604 739 60 63009 15 110 312 673 93 64182 288 461 858 65970 72 66262 951 67092 358 68245 523 43 69009 77 288 631 71531 930 72319 688 927 73092 369 573 909 75114 890 944.

Scena z wielkiego filmu szpiegowskiego „Siostra Marta jest szpiegiem", który w najbliższym czasie ukaże się na ekranie kinoteatru „Słońce". W rolach głównych 3 wielkie „asy" ekranu: Madeleine Carrol, Conrad Veidt i Herbert Marshall. Film ten oczekiwany jest z niebywałem zainteresowaniem, tembardziej, że jest to pierwszy wielki film zagraniczny całkowicie mówiony po polsku. Film ten wyświetlany z olbrzymiem powodzeniem w Warszawie — stanowił największą sensację bieżącego sezonu. ng 1116

Po I-ej klasie

W piątek zakończono ciągnienie I-szej klasy 32 Loterji Państwowej. W ostatnim dniu wylosowano główną wygraną 100.000 zł na nr. 161.896.

Jedną ćwiartkę posiada lwowianka p. Sz., 2 ćwiartki pp. A. T. i M. J. również ze Lwowa, ostatnią ćwiartkę p. M. A. z Jarosławia k. Przemyśla. Każdy z tych graczy otrzyma 20.000 zł.

Z większych wygranych w I klasie obecnej loterji — zł 50.000 padło w dniu 21. bm. na nr. 5695.

Pozatem szereg mniejszych wygranych po 20.000, 5 po 10 000, 10 po 5.000 zł i mnóstwo pomniejszych wylosowano na losy, zakupione w różnych miejscowościach.

Właściciele blisko 30 000 ćwiartek, na których numery padły wygrane po 50 zł, wygrane, które są właściwie dawnemi t. zw. „stawkami", otrzymali stosunkowo niewiele, ale w każdym razie będą mogli bez żadnych dla siebie kosztów otrzymać numery losów do 2-ej klasy.

73784 74333 75108 473 885 922.

77801 78858 79206 80994 81419 727 886 82044 859 83407 84475 697 743 87156 89552 75 712 90258 91639 94393 95992 96447 514 636 98836 999679 103084 798 104214 831 105016 106 106032 107293 302 549 753 108384 827 109747 110517 954 94 111334 113954.

114283 115048 746 116258 521 117752 118343 414 120261 121587 848 122153 229 429 124325 50 126310 127018 44 129143 444 130191 592 726 132861 133007 10 130 370 686 134026 218 790 135077 278 88 925 81 136395 137148 547 936 138701 139486 665 857 140539 142635 147245 71 149086 161 78 418 822 977 150264 151639.

152017 832 154376 452 155289 156555 157048 486 799 159162 160183 885 161109 485 162603 164075 394 625 165262 655 166187 373 676 167662 168419 758 169060 676 170516 171499 787 93 172406 772 173348 497 175573 96 176520 867 177014 178457 641 179239 180171 304 81 181428 182143 183573 184472.

Po 50 zł na N-ry:

160 468 1069 403 34 493 2069 195 294 534 3244 362 433 974 4379 5417 967 6639 70 7330 631 8328 9233 421 10033 57 116 247 500 813 47 12025 447 78 826 13312 14215 723 59 95 15135 69 579 789 873 16181 325 453 852 17202 394 781 18384 514 632 19115 514 619 705 20174 244 792 981 21420 22205 985 24669 25074 545 838 994 26603 27493 545 692 28007 85 114 51 206 548 921 29003 367 746 30081 170 541 926 31057 32065 256 33439 745 956 34213 665 791 35274 79 96 817 36674 795.

38224 763 40827 41054 355 697 735 858 42350 409 732 840 902 43032 520 618 58 957 44659 45324 852 46179 268 331 431 628 968 47256 439 48182 258 400 678 49427 924 50891 90 934 51364 463 516 88 952 52033 729 831 53995 54219 316 68 818 55366 868 56199 911 57010 266 390 919 58053 84 346 645 79 59070 60200 358 80 61356 64 914 62819 80 63314 420 37 604 64072 186 602 92 708 65720 833 66049 85 349 470 587 67476 78 713 817 68000 28 160 749 70 69132 399 713 953 60 70123 281 609 72106 835 73167 251 528 74064 401 45 989 75207 369 929.

76010 795 77167 493 578 620 727 960 78402 580 619 73 79270 384 707 817 28 80350 877 80 994 81551 666 82126 984 83094 228 57 986 84123 437 732 73 82 85493 932 86352 560 853 87470 635 88025 352 532 89044 48 249 501 631 987 90184 91 871 91091 306 16 865 92105 365 93305 95470 807 96138 406 97746 98349 904 99979 101249 622 892 102616 25 103550 887 104905 105525 808 106985 107437 43 108049 424 618 863 972 109459 110004 88 109 219 990 111213 112325 989 113525 777.

115059 176 259 116111 855 63 954 117062 511 912 83 118189 280 346 119445 511 772 120373 626 944 121061 274 421 965 123055 323 124051 125109 385 888 935 127552 128007 17 297 606 751 94 129316 510 130762 846 131139 777 132608 790 133143 338 97 642 134104 98 618 892 135150 56 221 960 136773 137821 138806 139452 542 140102 839 141040 351 143301 22 144131 145004 83 87 125 64 371 699 823 146728 90 911 148711 149128 62 626 41 150042 290 151119 279 480 951 54.

152050 153222 522 154294 456 155846 156074 591 97 157813 159869 160717 858 927 161266 880 951 59 162055 70 163277 786 164648 165114 166082 326 167498 701 916 168413 169027 172 73249 72 596 756 170018 87 871 985 171145 297 625 730 172033 96 173 334 597 635 766 833 70 93 950 173886 174032 221 344 430 558 780 841 175019 101 271 317 176841 177285 443 178230 37 318 814 179422 182338 183477 184025 346 69 84 971 75.

Bunt żołądka łatwo uśmierzyć . . .

Niedomagania żołądkowe odbierają dobre samopoczucie, energję do pracy i wyczerpują organizm. Francuskie zioła The Chambard usuwają zaparcie. Cena torebki gr 35. ng 6175

GRYPA PANUJE W KRAJU.

Z całej Polski przychodzą alarmujące wiadomości, że grypa daje się wszystkim we znaki. Choć grypa ma przebieg łagodny i bez przeważnie groźnych komplikacyj, tem niemniej dobrze jest przy pierwszych tylko objawach choroby (łamanie w kościach, dreszcze, katar, ból głowy itd.) zażyć tabletkę Motopiryny. Jest to polski kwas, acetylo-salicylowy.

Środek ten uśmierza także bóle artretyczne, reumatyczne, nerwobóle. A. M. ng 6152

Jubileusz kapłański prob. parafii św. Jana Jeroz. w Poznaniu

W dniu 10. b. m. obchodziła uroczyście parafja św. Jana 25-lecie kapłaństwa ks. dr. Mazurkiewicza, od 10 lat proboszcza tejże parafji. Uroczystości kościelne, a zwłaszcza składanie życzeń Jubilatowi w sali parafjalnej były wzruszającym dowodem przywiązania parafjan do proboszcza, oraz zewnętrznym wyrazem ich miłości i wdzięczności. Dzień ten był dla całej para-

fji i jej duszpasterza wspólnem radosnem świętem. Kto zna liczne dla parafji Jubilata zasługi, ten zrozumiał głębokie powody wdzięczności parafjan. Dziesięć lat duszpasterzuje Jubilat parafji, a ileż to naprawił, ulepszył i zmian dokonał w tym czasie. Że wymienimy tylko zewnętrzne, widoczne owoce jego prac, trudów i zabiegów: Odnowienie prastarej świątyni, otoczenie cmentarza murem, wybudowanie nowego domu parafjalnego i mieszkalnego. Szczerem sercem oddał Jubilat swój zapał niezwykły, zdolności i siły na usługi parafji, jednej z najtrudniejszych, najrozleglejszych i najbiedniejszych w Poznaniu.

Do życzeń parafji dołączyły się liczne życzenia i wyrazy uznania wszystkich warstw społeczeństwa. Nietylko bowiem jako proboszcz swej parafji zasłużył się Jubilat, niemniej zasłużył się Kościołowi i społeczeństwu jako kapłan, profesor Seminarjum Duchownego i pracownik naukowy. Umiłowanym jego terenem pracy, to praca pedagogiczna i naukowa. Nauczyciel i wychowawca młodzieży, profesor młodych lewitów, wreszcie członek Polskiej Akademji Umiejętności, to etapy trzy jego pracy w tej dziedzinie. Pozatem szeroka skala jego zainteresowań i uzdolnień sięga różnych dziedzin życia społecznego. Ceniony przez władzę duchowną, zajmuje szereg poważnyc hurzędów i stanowisk. A do tych swych rozlicznych prac i zajęć wnosi zawsze bogate doświadczenie, wysoką kulturę umysłu i umiłowanie każdej dobrej sprawy. Cieszy się Jubilat wielkiem w społeczeństwie poważaniem, a dla swych zalet umysłu i charakteru jest przez wszystkich powszechnie i szczerze lubiany.

Życzymy zatem zacnemu Jubilatowi na drugie ćwierćwiecze życia i pracy kapłańskiej, by w błogosławieństwie bożem i w zdrowiu najlepszem owoce swych prac i zasług dla Kościoła, parafji i społeczeństwa mógł radośnie powiększać i oglądać.

„CZAR WSCHODU"

Napewno już państwo zauważyli, że od kilku dni przy wejściu do domu pod numerem dziewiątym na ul. 27 Grudnia stoi nieruchomo autentyczny Turek. W czerwonym fezie na głowie i w szerokich aksamitnych hajdawerach. Ręce skrzyżował na piersiach, milczy jak posąg na sposób wschodni, a na pytania odpowiada krótko, ale po polsku z nadwarciańskim akcentem. Widocznie w Poznaniu uczył się dopiero mówić po polsku.

Wprowadzeni w ten sposób w nastrój wschodni, wchodzimy na pierwsze piętro, gdzie ulokowała się wystawa, nosząca tytuł „Czar Wschodu". Zainspirował go (ten czar) dobrze już znany i popularny w naszem mieście wschodni jasnowidz, czarownik i wróżbita, prof. Foady.

Tylko wtajemniczeni wiedzieli dotąd, że obok zdolności patrzenia w przyszłość prof. Foady gorliwie pielęgnuje swe artystyczne talenta. Specjalizuje się mianowicie w malarstwie dekoracyjnem, ściślej — w projektowaniu ornamentacyj do artystycznych prac na jedwabiu. Nietylko projektuje, ale i własnoręcznie zdobi w skomponowane przez siebie wzory jedwabne szale, serwety, poduszki itp. Niewszystkie, ale duża ilość znajdujących się na wystawie prac wyszła z pod jego ręki.

— Ta praca doskonale uspokaja nerwy. Po ciężkiej, wyczerpującej umysłowo i nerwowo pracy uspokajam się przy niej i odpoczywam — mówi znany grafolog i chiromanta.

Dowiadujemy się z rozmowy, że prof. Foady ofiarował swe prace Okręgowemu Kołu Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Poznaniu, przeznaczając je na loterję, której dochód obrócony będzie na pomoc lekarską dla członków Koła. Do powodzenia urządzonej na szlachetny cel imprezy przyczyniły się f-a „Bazar Polski", która bezinteresownie wypożyczyła kilkanaście pięknych kilimów do dekoracji ścian oraz f-a F. Kaczmarczyk, która bezinteresownie założyła instalację elektryczną.

Do bliższego opisu wystawy jeszcze powrócimy. Narazie zachęcamy ciekawych „wschodniego czaru" do zwiedzenia wystawy, bo przy tej okazji poprą dobry cel. Na dodatek każdy ze zwiedzających otrzyma jeszcze bezpłatnie horoskop od prof. Foady'ego.

(ver)

Bezrobotny artysta laureatem

Zupełnie prawie nieznany australski artysta malarz, 34-letni Henry Hańke, zmuszony wskutek bezrobocia w swym fachu artystycznym, do pracy z łopatą i kilofem w ręce przy budowie dróg z funduszu zapomogowego miasta Sydney, otrzymał w tych dniach w Sydney nagrodę im. Archibalda w sumie 352 funtów szterl. za najlepsze dzieło sztuki z pośród 92 artystów, ubiegających się w r. b. o tę nagrodę.

Hanke studjował przez 5 lat malarstwo u artysty malarza J. D. Waskinsa, następnie zaś pracował samodzielnie. Nie mogąc jednak zarobić tą drogą na kawałek chleba, przyjął posadę na sydnejskim targu jarzyn, gdy zaś po pewnym czasie, wskutek redukcji personelu targowego, stracił i to zajęcie, musiał wziąć się do łopaty, jako zwykły kopacz przy robotach publicznych, zorganizowanych przez komitet zapomogowy.

Nagrodzony obraz przedstawia autoportret artysty i malowany jest na płótnie domowej roboty farbami, które artysta sam spreparował.

SPORT

Ciężka atletyka

Zawody zapaśnicze o mistrzostwo POZA rozpoczynają się w dniu dzisiejszym w sali gospody „Sokoła" przy Drodze Dębińskiej o godz. 20. Finały w niedzielę o godz. 18 na tej samej sali. Wstępne wyznaczono bardzo minimalne, dając temsamem możność podziwiania ciekawych walk. Ważenie zawodników nastąpi dziś o godz. 16 z równoczesnem losowaniem par. Walki zapowiadają się emocjonująco i będą bardzo zacięte, bowiem rozchodzi się o wyjazd na mistrzostwa Polski, w dniach 16 i 17 marca br. w Katowicach. Sala jest dobrze ogrzana. (kom)

Gry sportowe

Dalsza porażka polskich koszykarzy. W piątek wieczorem odbył się w Rydze ostatni mecz polskich koszykarzy, walczących pod firmą zespołu Krakowa. Przeciwnikiem była reprezentacja Rygi. Mecz zakończył się nową porażką 35:45. (PAT)

„Warta" i „Sokół". 24 bm. o godz. 11 odbędzie się w hali „Sokoła" ta decydująca rozgrywka w siatkówkę o mistrzostwo zimowe Poznania. Walka zapowiada się bardzo ciekawie, ponieważ obie drużyny są w tegorocznych spotkaniach bez porażki. (kom)

Pięściarstwo

W dzisiejszych zawodach „Cegielski" i „Sokół" które odbędą się w sali „Cegielskiego" (Górna Wilda 180), dojazd tramwajami linji 1 i 8, startują następujące pary: Anioła i Romański II, Piechocki i Janowczyk, Pendulak i Grzechowiak, Durka i Romański I, Mikulski i Różański, Mateja i Mroziński, Pytlak i Walczak, Szymborski i Kaźmierczak, Kurak i Jabłoński, Błaszczak i Wilk. Sędziuje w ringu p. por. Serwatkiewicz; na punkty — pp. Derda, Kaliniak i Michalski. (kom)

Mistrzostwa Śląska. Przedboje odbędą się w dniach 28 bm. i 1 marca w Wielkich Hajdukach, półfinały — 15 marca w Świętochłowicach, a finały — w Katowicach 21 marca. (PAT)

Mistrzostwa Lublina. W sobotę, rozpoczynają się mistrzostwa okr. lubelskiego dla junjorów. Startuje ponad 60 zawodników. (PAT)

Piłka nożna

„Warta" i „HCP". Przypomina się wszystkim zainteresowanym, że ciekawe to spotkanie odbędzie się w niedzielę o godzinie 15 na boisku, przy Górnej Wildzie 180. (kom)

MAGGIego przyprawa do wszelkiego rodzaju potraw: zup, sosów, sałat i t.p.

Nowe ceny za powtórne napełnianie

But. nr.	00	0	1	2
Zł.	0,36	0,68	1,35	2,15

ng 6 399

Życie organizacyjne

Sekcja piłki nożnej „Warty" komunikuje, że walne zebranie sekcji odbędzie się w poniedziałek o godz. 20 w sali zrzeszenia Pracowników Banku Związku Spółek Zarobkowych (nad sekretarjatem „Warty"), Aleje Marcinkowskiego 26. II ptr. Udział wszystkich członków obowiązkowy. (kom)

Sekcja lekkoatletyczna „Warty" donosi, że walne zebranie odbędzie się w niedzielę o godz. 11 w tej samej sali przy Alejach Marcinkowskiego 26. Udział wszystkich członków obowiązkowy. (kom)

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— **P. Kozłowska.** Doliczenie odsetki za zwłokę jest uzasadnione prawnie. (K.)

— **Narod. 100.** Sprawa interwencji na wypadek zajęcia byłaby bardzo trudna z powodu braku pisemnej umowy. Rabaty mogą być zajęte, conajmniej w wysokości 70 proc. (na wypadek udowodnienia legalności Pańskich 30 proc.). Jeżeli Pan sam kupuje towar i płacąc zań odbiera pokwitowanie, mógłby Pan z powodzeniem interwenjować, inaczej byłoby bardzo trudno. — Dłużnik Pański nie ma słuszności; może Pan z powodzeniem wdrożyć skargę sądową. (K.)

— **Poznań.** Dotąd niema ustawy dziennikarskiej, któraby te sprawy regulowała, zatem w dziedzinie tej jest dopuszczana wszelaka dowolność. Żadna „licencja" nie jest wymagana. „Przegląd Katolicki" — Warszawa, Krak. Przedmieście 71. Stali pracownicy „Pat", są na prawach urzędników państwowych. Sprawa odpowiedzialności prawnej zależna jest od umowy z redakcją. (k)

— **St. Kol. — Gn.** Szkoły niema. Kursy dramatyczne (klasę dykcji i deklamacji) prowadzi Wielkopolska Szkoła Muzyczna w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka 36. (k)

— **Żeglarz.** Każdy uczestnik wyprawy winien posiadać paszport, wizowany przez władze konsularne państw, przez które wyprawa wyruszy. (k)

— **P. Krausówna.** Niema prawa, na którego podstawie mogłaby Pani wystąpić o dalsze zasiłki względnie odprawę. „Miejsc sprzedaży" dla Poż. Nar. niema; jeżeli Pani ma reflektanta na nią, komisarz udzieli zezwolenia na cesję. (K)

— **C. T.** Jeden procent od czynszu najmu, do tego 10 proc. podwyżka opłaty, zatem rocznie 8.58 zł. (K)

— **Stały Abonent, Strzałowa 7.** Pożyczki tej niema w handlu giełdowym. (K)

— **R. O. R.** W tych warunkach byłoby może lepiej apelację cofnąć. Koszty sądowe i obrony (dotychczasowe) trzeba ponieść, jeżeli Pani jest spadkobierczynią po zmarłym (K)

— **T. R.** Zainteresowani powinni wnieść skargę interwencyjną. — W sprawie czynszu: wniesienie sporu przed urząd rozjemczy ma widoki powodzenia. (K.)

— **Cz. L.** Naszem zdaniem nie jest to przylegająca klatka schodowa, zatem utrzymywanie tam porządku nie należy do obowiązków lokatora. (K.)

— **G. W.** Dochód Pański nie podlega opodatkowaniu. Zeznania nie potrzebuje Pan składać, chyba tylko na wezwanie.

— **Haeska.** Podatek obrotowy 0.75 proc. Syn powinien być również ubezpieczony — zgodnie z art. 2 pkt. 2 b ustawy o ubezpieczeniu społecznem. (K.)

— **F. K., Łazarz.** Skarga sądowa byłaby bezskuteczna wobec postanowień ustawy, przyznających dłużnikom hipotecznym ulgi. Nie może Pan wypowiedzieć swej wierzytelności do 1. października 1935 i domagać się do tego czasu wyższych odsetek niż 6 proc. (K.)

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 22 bm. zgłoszono: Feliks Romański, krawiec, 43 l. Franciszek Kirchner, krawiec, 57 l. Franciszek Świerszcz, inwalida wojenny, inkasent, 60 l. Danuta Marja Olejniczakówna, 1 r., 6 mies. 7 dni. Michał Simiński, robotnik, 32 l. Marja Baranowska, pobierająca rentę, 77 l. Irena Nowicka, 1 r., 6 mies., 17 dni. Marja Stańska, z domu Leczykówna, 63 l.

ARTRETYK

może się stać inwalidą

bo dolegliwości artretyczno-reumatyczne powodują bóle, zniekształcają stawy, utrudniają ruchy i powodują stopniowo utratę zdolności do pracy. Zioła Magistra Wolskiego „Reumosa" zawierające rzadką roślinę chińską Schin-Schen usuwają kwas moczowy, łagodzą cierpienia artretyczne, reumatyczne i bóle ischiasu.

Zioła ze znak. ochr. „Reumosa" do nabycia w aptekach i składach aptecznych. **Wytwórnia Magister E. Wolski, Warszawa, Złota 14 m. 1.**

ng 6407

Błogosław Panie - Naszej Polskiej Ziemi

modlą się ofiarodawcy na Pomnik Najśw. Sarca P. Jezusa w Poznaniu, złożeniem ofiary do dnia 18 2. 1935 r.

390 66?? sp

Ze Skarbony przy Pomniku wybrano:

16. 2. 35	9.77
17. 2. 35	8.55
18. 2. 35	41.85
Ks. Lazecky, Nitra	10,— k. cz.
Ks. W. Gawlowski, Godynice	5,—
Druk. Lech, Gniezno	10,—
G. Rogowska, Wilcza z pr. o błog.	3,—
Apt. M. Maniewski, Chodzież	5,—
SS. Boromeuszki, Szarlej	5,—
E. Czarlińska, Bydgoszcz	3,—
B. I. Kamiński, Pakość	3,—
SS. Służeb., Węgrów	1,—
Ks. Fr. Lange, Koszelewy	1,—
Ks. prob. Kozielek, Knurów	10,—
K. Stablewski, Zalesie	5,—
Zgrom. SS. N. S. J., Kraków	20,—
Ks. J. Marszał, Skotniki	1,—
Ks. J. Łysek, Jabłonka	3,—
SS. Felicjanki, Balice	2,—
Dyr. Dóbr Żywieckich	2,—
K. Suchanek, Węgierska Górka	2,—
Z. Czerwko, Szczawnica	5,—
Ks. St. Zaksieński, Bieganice	5,—
Ks. prob. par. Magnuszew	3,—
B. Szadziński, Szubin	1,—
Ks. prob. K. Nowosielski, Głuchów	2,—
Ł. Druka, Kalisz	5,—
St. Juński, Poznań	3,—
M. Tos. Winniki	1,—
SS. Służebnice, Brody	5,—
K. Kiciowa. Brzeżany	2,—
B. Fedorowicz, Czortków	1,—
L. Tucholczanka, Łódź	5,—
Księża z Sochacina	3,—
Ks. St. Lagańczyk, Baków	1,—
Wł. Kijora, Lubawa	10,—
J. Szafarkiewiczowa, Rzeczyca	2,—
Dyr. Inż. T. Czechowicz, Orzegów	1,—
Ks. Januszewicz, Jedłownik	3,—
W. Sikorski, Toruń	2,—
Fr. Sypek, Toruń	2,—
SS. Służebniczki, Sieniawa	1,—
St. Czyż, Adamówka	3,—
W. Walczak, Jasło	10,—
Urząd Par. Mnichów	5,—
Ks. L. Gawroński, Kielce	10,—
SS. Miłosierdzia, Kraków	5,—
K. Moss, Krzeszowice	5,—
Urzęd. Paraf. Maków	3.50
Parafja Miedzybrodzie	2,—
Ks. L. Cwilong, Sulmierzyce	10,—
Ks. Dr. Wł. Węgiel, Tarnów	5,—
J. Neumann, Subkowy	10,—
Ks. A. Lauermann, Skrzyńsko	5,—
K. Petrykowski, Grodzisk	5,—
St. Leśniański, Drohobycz	4,—
M. Mis, Wijewo	2,—
M. Kostrzewska, Gostynin	2,—
I. Wierzbicka, Kalisz	3,—
E. Radowiecka, Polskawola	2,—
Ks. J. Frontczak, Łódź	5,—
Mgr. Z. Zieliński, Łódź	1,—
F. Niewinowicz, Łódź	5,—
J. M. Stoczyska	3,—
Dr. A. Rediger, Tczew	5,—
J. Kotlarkówna, Bydgoszcz	5,—
Ks. pref. Hanelt, Bydgoszcz	5,—
SS. Służebniczki, Skała	2,—
Ks. R. Penc, Gniewczyna	3,—
Prob. par. Jodłówka	1.50
K. Wojciechowski, Wieluń	5,—
M. Bande, Milanówek	10,—
Plut. Bialik, Łuck	3,—
Pow. Kasa Oszczęd., Szamotuły	10,—
Józef, Jerzy, Zofja i Norbert Gontarscy, Sosnowiec	10,—
Adw. Dr. J. Majka, Wadowice	1,—
Dr. Z. i M. Dukalski, Stawiszyn	5,—
R. Leszcz, Starawieś	5,—
K. Grabowska, Wrzeszcz	10,—
Dr. St. Goldmann, Gdańsk	5,—
Z. Grześkowiak, Margonin	5,—
Adw. R. Zaremba, Lublin	1,—
Ks. F. Pawłowski, Brzyski	1,—
Parafja Sieklówka	1.50
J. Kawa, Supczyn	5,—
A. Jandsz, Dąbrowa Górn.	10,—
Ks. L. Majchrzycki, Żmigród	10,—
K. Belza, Wieliczka	2,—
Ks. J. Tomasik, Szymbark	10,—
Ks. J. Węgrzyn, Słupca	5,—
Ks. J. Stawirski, Sucha	1,—
Ks. J. Grabowski, Słaboszów	1,—
Dr. Z. Szymanek, Nowy Sącz	5,—
A. Rybiański, Muszyna Not.	5,—
Wł. Smiszkiewicz, Milówka	1,—
Wł. Dyrdziński, Stanisławów	1,—
T. Chowaniec, Stanisławów	5,—
Ks. F. Komusiewicz, Stanisławów	2,—
L. Ławidzka, Borek	3,—
St. Dańczak, Sokołów	3,—
Ks. Wartykiewicz, Skałat	1,—
Urząd par. Królik, k. Ryman.	3,—
A. Woźniakowa, Zwierzyniec	2,—
Ks. prob. z Przytyku	1,—
A. Galster, Opalenica	10,—
Ks. Dz. Ruszczyński, Czempin	5,—
Ks. prob. Kostrzewski, Borzęciczki	6,—
F. Formanowicz, Borzeciczki	2,—
M. Mizerska, Borzeciczki	0.50
Ag. Dudzianka, Borzeciczki	0.50
R. Maćkowiakówna, Borzeciczki	0.50
Jan Foltyn, Borzeciczki	0.50
Kl. OO. Kapucynów, Łomża	20,—
Fr. Glugla, Łódź	10,—
Ks. pral. Bogacki, Żurola	4,—
E. Obuchowicz, Milanówek zebr.	9.10
Dr. A. Orlewicz, Mogielnica	2,—
Ks. B. Szdebski, Wojcieszki	1,—
Ks. B. Mieszkowski, Brok	3,—
Prob. parafji Ceglów	1,—
Wł. Suchański, Ciechanów	10,—
F. Kamionka, Gniew	2,—
E. Rymkowska, Bukowiec	5,—
St. Malewski, Borek	1,—
K. Kuklińska, Wapno	20,—
K. Kiałka, Słupia	10,—
E. Janowska, Jaktorowo	5,—
B. Jedrzejczak, Kijewice	1,—
SS. Elżbietanki, Toruń	5,—
L. Kisielnicki, Inowrocław	10,—
J. Weinkauf, Katowice	1,—
St. Magielski, Jabłonka	10,—
Ks. J. Marszał, Chocimierz	5,—
Prob. par. Czarnokońce	1,—
SS. Felicjanki, Krościenko	5,—
Prob. parafji Majdan	2,—
T. Pawłowski, Lwów	3,—
SS. Miłosierdzia, Lwów	5,—
SS. Felicjanki, Besko	1,—

Konto P. K. O. nr. 207-470. — Sekretarjat św. Marcin 69 m. 17.

†

Dnia 21 lutego 1935 r., zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza kochana ciocia, ś. p.

Marja Baranowska

przeżywszy lat 77. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 24. bm. o godz. 5 po poł. z kaplicy cmentarza w Dębcu.

Leonostwo Witkowscy
z córką.

zg 10 586

Sołacz, Aleja Małopolska 7.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Za wszystkie dowody szczerego współczucia i krzepiące słowa pociechy, za wieńce, modlitwy i ofiary z mszy św., oraz udział w ostatniej przysłudze oddane naszej nieodżałowanej żonie i mateczce, ś. p.

Bronisławie Bytnerowiczowej

składam wszystkim Krewnym, Znajomym i Życzliwym z bliska i z daleka serdeczne

Bóg zapłać!

Zdzisław Bytnerowicz z dziećmi.

Poznań, 22. 2. 1935. ng 6450

Przewielebnemu Duchowieństwu, szczególnie Księdzu Prob. Teofilowi Fiewegerowi z Rąbinia, Towarzystwu Uczestn. Powstania Wlkp. 1918/19 Poznań-Jeżyce, Tow. Śpiewu „Halka", P. P. Właścicielom i Dyrektorom Zakładów Graficznych i pokrewnych branż, oraz wszystkim Krewnym i Znajomym, za okazane nam dowody szczerego współczucia, złożone wieńce, oraz liczny udział w pogrzebie mojej drogiej żony, a naszej najukochańszej matki, ś. p.

Stefanii Koczorowskiej

składa na tej drodze serdeczne

Bóg zapłać!

strapiony
mąż z dziećmi.

Pg 2742-8,71

Za szczere dowody współczucia i udział w pogrzebie mego najdroższego i niezapomnianego męża, a naszego ukochanego ojca, ś. p.

D-ra Eugenjusza Słotwińskiego

składamy tą drogą wszystkim Krewnym i Znajomym serdeczne

Bóg zapłać!

zg 10 590

Żona i synowie.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszej ukochanej córki i siostry, ś. p.

Zdzisławy Wawrzyniakówny

absolw. U. P.

odprawi się za spokój Jej duszy

msza św.

we wtorek, dnia 26. bm. o godz. 8,30 w kościele św. Marcina, o czem zawiadamia

zg 10 588 **rodzina.**

Narodowo-Chrześcijańskie Zjednoczenie Rzemiosła w Poznaniu licząc się z ogólnem zainteresowaniem rzemieślników uproszczoną księgowością, zatwierdzoną przez Ministerstwo Skarbu reskryptem z dnia 16 stycznia br. urządza pod protektoratem Izby Rzemieślniczej w Poznaniu

kurs prowadzenia księgowości

Informacje i zgłoszenia do wtorku 26. bm. przyjmuje Sekretarjat N. Ch. Zjednoczenia Rzemiosła w Poznaniu, Wały Zygmunta Augusta 15 pokój nr. 18 od godz. 8—15-tej.

dg 1161

Rok zał. 1893

STUDNIE

wiercone artezyjskie

POMPY ręczne, manežowe i mechaniczne

WODOCIĄGI automatyczne

WIERCENIA BADAWCZE

J. Kopczyński i Sp.

Poznań, ul. M. Focha 127. Tel. 60-42

Przedsiębiorstwo wiercenia studzien i zakładanie wodociągów. Fabryka pomp. dg 895

FARBY - LAKIERY - POKOSTY

FIRMY J. PEREK — LESZNO

Pokost - pod gwarancją - czysto lniany — kilo zł 1,75

ng 6400 **PO CENACH FABRYCZNYCH**

TYLKO WODNA 13. DAWNIEJ W. GARBARY TELEFON 53-26

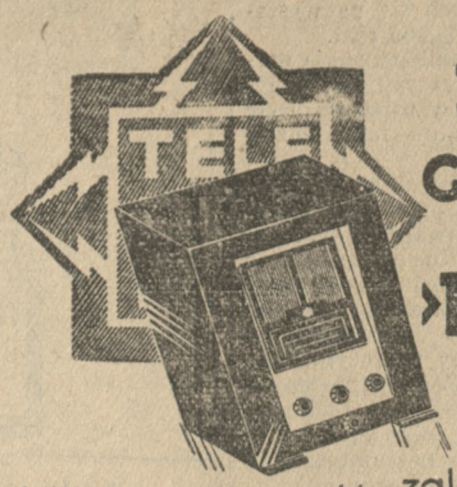

NOWA GWIAZDA ›LUXOR‹

zabłysła na horyzoncie radjofonji!

1. WIELKA SELEKTYWNOŚĆ dzięki zastosowaniu po raz pierwszy w Polsce cewek o żelaznym rdzeniu, w poszczególnych obwodach.
2. ŁATWOŚĆ OBSŁUGI gdyż strojenie odbywa się **automatycznie** bez gwizdów i szmerów na pięknej skali neonowej z nazwami stacji.
3. WSPANIAŁY TON dzięki doskonałemu głośnikowi **elektro**-dynamicznemu Telefunken Super-Effekt.
4. DALEKI ZASIĘG PRZY SILNEM WZMOCNIENIU przez zastosowanie 3 pentod.
5. 3 ZAKRESY FAL dają odbiór stacji z całego świata.

CENA 396 zł.

Radjo Telefunken mistrz tonu, precyzji i formy!

ng 6 449

Wyprzedaż
w
Masie Upadłościowej
znacznych zapasów win
węgierskich - białych - czerwonych
we firmie
HIPOLIT ROBINSKI
w Poznaniu
ul. Św. Marcin nr. 23
Okazja taniego zakupu!

Pg 2 491-4.60

---

zg 8 024

„HAFTOPLIS"

wykonuje mereżkę, okrętkę, — dziurki, wykończenie szali, falban, plisowanie, dekatyzowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciąganie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek terminowo — najtaniej

STARY RYNEK, wejście Wiankowa, filja św. Marcin 27 i Romana Szymańskiego 1.

Pg 2035-50.60

Nowości Wiosenne

JUŻ NADESZŁY!!! Prosimy odwiedzić nas, — chociażby tylko dla zorjentowania się w dzisiejszej modzie. — Ceny nasze są bardzo niskie!

DOM HANDLOWY F. WOŹNIAK

Poznań, Kramarska 16 (ulica Rynkowa)

Przodujący magazyn mód damskich i męskich oraz bielizny, galanterji i towarów dekoracyjno-meblowych.

ng 6 416/7

Pg 2741-8.69

Firma

EUGENJUSZ MINKE

Skład broni i amunicji

ul. Bronisława Pierackiego (dawn. Gwarna) przeprowadzi się z dniem **1 marca br.** na

ul. Kantaka nr. 7 tel. 29-22

(naprzeciwko księgarni Rehfeld'sche Buchhandlung)

A więc teraz z powodu przeprowadzki — najlepsza okazja do korzystnego zakupu wszelkich broni i amunicji.

Jeden drugiemu opowiada

że sprzedawane przez nas pełnowartościowe chude mleko w cenie po 15 gr. za litr, w niczem nie ustępuje gdzieindziej kupionemu mleku pełnemu. Dowodem jest nadzwyczaj wielki popyt na nie i prawie dwukrotne powiększenie się obrotu zaraz w pierwszych dniach.

Jednorazowa próba nie zawiedzie

a przekonani jesteśmy, że znajdziemy niebawem każdy dom w kręgu naszych stałych odbiorców. Prosimy żądać u swojego kupca lub w naszych wozach i składach.

Mleczarnia Poznańska
Sp. z o. o.

Telefon 33-44 **Ogrodowa 14.**

dg 1 111

Ważne dla Pań!!! **WIOSNA** **Zachować!!!**

Nowo otwarty
Pierwszorzędny Salon Mód Damskich.

Wykonuje na miarę: suknie, kostjumy, płaszcze, mundurki, pyjamy, jupe culotte. Krój francuski i angielski. Ceny dla zjednania klienteli, mimo artystycznego wykonania najniższe. Jako wybitny krojczy wielkich firm w Warszawie (Herse), Krakowie, a przez szereg lat w Poznaniu, obsługując firmy jak: Dom Konfekcyjny, Bławat Polski, Ruciński i inne — temsamem daję gwarancję za piękne wykonanie.

Proszę P. T. Pań o poparcie

zg 10 587 **J. GAŁĄZKA, Poznań, Wrocławska 19.**

Już nadeszły
Nowości wiosenne
w jedwabiach i wełnach na suknie, komplety i płaszcze
W. Groszkiewicz,
Stary Rynek 59
dywany
chodniki
firany
***Kołdry** na puchu, wełnie i wacie własnej fabrykacji nadal po zniżonych cenach.*

Pg 2523-7,69

SKŁAD ŻELAZA

i sprzętów kuchennych, stary, zaprowadzony, dobrze prosperujący z powodu wyjazdu zaraz do odstąpienia, potrzebne 8.000 zł

G. Kominkowski,
zg 10 584 **Wielka 6.**

STEMPLE
L. KAPELA
WROCŁAWSKA 18

ng 12 550/1/2

ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN" R.M.S.W. Nr 1599 ZNAK FABR. z KOGUTKIEM SĄ ŚRODKIEM KOJĄCYM BÓLE ZASTOSOWANIE:

BÓLE GŁOWY
MIGRENA, NEWRALGJA
BÓLE ZĘBÓW
GRYPA, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE: ARTRETYCZNE, STAWOWE, KOSTNE i T.P.

ŻĄDAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZE ZN. FABR. **KOGUTEK** SPRZEDAJĄ APTEKI

ng 6 082

Łóżka żelazne

Łóżka wyścielane
Umywalnie kompletne
Wyżymaczki do bielizny
Wanny do prania
Drabki domowe
Konwie do mleka
Kuchenki okowiciane
Kuchnie westfalskie
Maszynki do soków
Garnki aluminjowe
Karnisze do okien

poleca korzystnie
JAN DEIERLING
Skład żelaza
Poznań, ul. Szkolna 3
ng 6101

Idąc na **BAL** pamiętaj, że powodzenie w tańcu zapewni Ci **DINOL** — płyn od potu.

Tg 211

POLSKI PRZEMYSŁ SZMERGLOWY

„UNION" *Sp. z ogr. odp.*

SOSNOWIEC, ul. 1. Maja nr. 23. Tel. 12-89

poleca:

papiery i płótna szmerglowe we wszystkich formach i wymiarach dla fabryk obuwia.

SZMERGIEL MIELONY we wszystkich gatunkach.

Ceny konkurencyjne! Pg 2733-1,12

FIRMA EDMUND RYCHTER ZAWSZE WIERNA SWEJ DEWIZIE

NISKIE CENY WYSOKIE GATUNKI TOWARÓW.

Kupując w naszych magazynach odbiorca wydobywa MAXIMUM z każdego wydanego złotego ponieważ nie cena lecz JAKOŚĆ decyduje

POLECAMY: **PALTA** wiedeńskie fasony na jedwabiu — **Ulstroraglany — Ubrania męskie — Spodnie — Golfy — Bryczesy — Wiatrówki — Kurtki skórzane — Płaszcze i Peleryny gumowe. Materjały z metra** w setkach deseni i kolorów do dyspozycji Szan. Kupujących.

Szczególną uwagę zwracamy na nasze chlubnie znane trzechseryjne wykonanie ubrań męskich na miarę: Serja I. **120,-** zł Serja II. **100,-** zł Serja III **80,-** zł

Krój, dodatki i wykonanie na wysokim poziomie. Następnie polecamy **UBRANIA LUKSUSOWE** z najlepszych szewiotów i czesanek bielskich od zł **130,— do 175,—** Nasze oddziały wykonania **na miarę** stoją u **szczytu doskonałości. 6-ciu** pierwszorzędnych krojczych tworzą z dobrego **najlepsze.**

Przebój Sezonu — Wykwintne **palta** na jedwabiu — **Jeden** Fason — **Trzy** Ceny — **Dla** każdej kieszeni — **50, 75 i 95 zł**

Wystawa i sprzedaż powyższych palt przy ul. Franciszka Ratajczaka 2

GOTOWE FUTRA stale na składzie.

Wydajemy nasze towary także za bony Tow. „Kredyt"

EDMUND RYCHTER

ul. Wrocławska 14 telefon 21-71 **Poznań** ul. Wrocławska 15 telefon 54-93
ul. Franciszka Ratajczaka 2, telefon 54-15, 26-07

ul. Kaliska tel. 35 **Ostrów** Wielkopolski Rynek tel. 35

ŚLEDZIE jarmuckie, holenderskie i szkockie w 1/2 i 1/1 beczkach
Islandzkie w 1/2 b. 1/8 i 1/16 **sądkach** w wielkim wyborze stale na składzie.
ST. BAREŁKOWSKI
Hurt. kol. Pg 2 525-8.63
Poznań, ul. Woźna 18. Tel. 39-00 — 56-56

Szkło ogrodowe — inspektowe **obniżone ceny.**
Polskie Biuro Sprzedaży Szkła S. A. Poznań, Małe Garbary 7a. Tel. 28-03.
Oddział w Łodzi, ul. Wigury 15. tel. 134-53.
Pg 2498-18.171

Mieszkanie 2 i 4 pokojowe oraz lokal handlowy
w centrum do wynajęcia. Zgłoszenia do ekped. „Kurjera Poznańskiego" pod ng **6352.**

Do Berlina, Paryża, Marsylji i Rzymu
wyjeżdża osoba godna zaufania i solidna — przyjmie zlecenia. Oferty uprasza Kurjer Poznański **zg 10 538**

Wydział Powiatowy Gnieźnieński ogłasza

KONKURS

na stanowisko

inżyniera drogowego.

Wymagane kwalifikacje: dyplom jednej z politechnik, znajomość spraw drogowych i budowlanych w praktyce. **Szczególnie pożądane duże doświadczenie techniczno-administracyjne i kierownicze.**

Pierwszeństwo mają osoby urodzone w powiecie gnieźnieńskim lub w województwie Poznańskiem.

Warunki materjalne do omówienia. Zgłoszenia przyjmuje do 14 marca 1935 r. ng 5792

Przewodniczący Wydziału Powiatowego w Gnieźnie.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11.15.

1. KAMIENICE

Dom
w Poznaniu na sprzedaż, cena 42 000, wpłaty 22 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 447

Dom
nowy, roczny dochód 18 000, placem, obszernemi warsztatami, magazynem, śródmieście sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 281

Kamienicę
nową piętrową składem w ładnej dzielnicy Poznania sprzedam 27 tysięcy zł, wpłaty 20 000 zł. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 554

Kamienicę
centrum Poznania dochód ustawowo rocznie 9 866,08 za 73 000 sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 689

Domek
Rynek Śródecki czysty dochód 1 200 rocznie, cena 11 000. Dutkiewicz, Chwaliszewo 70. zdg 57 692

Willkę
kupię, Sołacz. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 694

Dom
centrum dochód w roku 1914 18 tys. mk. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 737

Willa
5 pokojowa z ogródkiem od zaraz do wydzierżawienia. Sołacka 28. ng 6428

Ważne
dla Profesorów pół domu w ogrodzie w samem centrum, wynajmie na szkołę lub tem podobne gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 269

Administrację
domów, terenów etc. przyjmie rutynowany budowniczy właściciel nieruchomości w Poznaniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 203

Kamienicę
dwupiętrową, o 26 ubikacjach, dwóch składach, bez długu sprzedam przy wpłacie 20 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 255

Kamienicę
w śródzie wartości 45 000 zł okazyjnie na sprzedaż z powodu śmierci. Również skład zaprowadzony do objęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 58 077

Kamienicę
św. Marcin, dochód 10 000, sprzedam 75 000, wpłaty 40 000. Kossmann, Fredry 6. zdg 58 247

Willa
komfortowa, trzymieszkaniowa, Łazarz, ogród — gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 038

Willa
dwumieszkaniowa ogrodem 8 000 wpłaty 5 000. „Dom Zleceń", Poznań, Wrocławska 22. zdg 58 198

Willa
4-pokojowa i dom z jednym pokojem, kuchnią, pralnią, garażem i cieplarką wraz z dwumorgowym warzywno - owocowym ogrodem, pięknie położonym nad rzeką Wartą w Starolece do wynajęcia ewentl. do sprzedania — okazyjnie tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 263

Willę
z ogrodem tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 842

2. PIENIĄDZ

Pożyczki
3 000 poszukuje wysoki procent, na pierwszą hipotekę, krótki czas Oferty Kurjer Poznański zdg 56 862

Wspólniczki
czynnej handlowo, udział 3 tys. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 229

800—1000 zł
wspólnika, wspólniczki, szuka pani pewna egzystencja. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 918

1000 zł
pożyczk. na rok 12% pewne zabezpieczenie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 230

Pan (i)
otrzyma posadę w handlu, który wypożyczy solidnemu przedsiębiorstwu 3 000. Pensja i procent według umowy. Zgłoszenia Kurjer zdg 58 237

Wspólnika
kapitałem 15—20 000 celem powiększenia przedsiębiorstwa handlow-oprzemysłowego, dobrze porsperującego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 58 236

Wspólnika
6 — 8 000 zł poszukuje mleczarnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 289

20.000
I hipotekę wartościowej realności Poznaniu wysoki procent poszukuję. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 58 298

10 tysięcy
pożyczki na pewną I hipotekę poszukuję. Zgłoszenia do Kurjera Pozańskiego zdg 58 295

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Bystra
„Słoneczna" (nazwa dawniejsza „Uzdrowisko") Dra Szarewskiego pensjonat dla zdrowych i uzdrowieńców. Ceny umiarkowane ng 5303

Zakopane
Na „Święto Zimy" zaprasza pensjonat „Januszek". Smacznie — ciepło, tanio zdg 56 293

Puszczykówko
Willa Helena przy dworcu elektryka, pokoje próżne oraz umeblowane. zdg 57 623

4. OSOBISTE

I rozum i wola wiodą do zwycięstwa, ten tylko zwycięża komu nie brak męstwa: a mestwo osięgnie, to nie jest przesada.

Webera podwieczorki
kto codziennie jada (ul. Nowa 4) ng 5939

Szan. Klienteli
podaję do wiadomości, że z dniem 15. 2. 35 objąłem zakład fryzjerski przy Św. Marcinie 76, proszę o łaskawe poparcie z poważaniem T. Rumińska. zdg 57 777

Trwała
ondulacja parowa 6,50, wodna 1,50. Olejniczak, narożnik Szewskiej — Wielkiej. zdg 57 928

Prakseda
nie mogę prosze o adres. zdg 58 020

Poszukuję świadków
najechania samochodem na rowerzystę 7 sierpnia 1934 godzinie 3,30 na Wierzbięcicach przy Stromej. Łaskawe zgłoszenia Piotra Wawrzyniaka 12 m. 9. Poznań. zdg 57 492/3

6. OŻENKI

Urzędnik Ślązak
kawaler, lat 31, bez nałogów, stałe stanowisko szuka bratniej duszy w celu matrymonjalnym. — Blondynki charakteru szlachetnego do lat 28 ewtl. z posagiem mają pierwszeństwo. Zgłoszenia z fotografją którą zwracam do Kurjera Pozn. zdg 56 503

Budowniczy
przemysłowiec poszukuje żony z gotówką na osiedlenie w Gdyni. Zgłoszenia pod „Gdynia" Kraków, skrytka pocztowa 253. ng 6418

Kawaler
wyższy urzędnik szkolnictwa studja uniwersyteckie, pensja przeszło 400 zł, pośluby szybko decydująca się, ładną szczupła, zgrabną i materjalnie niezależną panią. Szczegółowe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 56 888

Właściciel
składu aptecznego, Wielkopolanin posiadający kompletnie urządzone mieszkanie, kawaler, lat 26, przystojny, inteligentny, poszukuje młodej ładnej towarzyszki życia. Wymagane wyższe wykształcenie. Oferty wraz z fotografją proszę skierować do Kurjera Pozn. pod zdg 57 171

Kupiec samodzielny
kawaler lat 41 inteligentny gotówki posiada 35 tysięcy szuka z odpowiednim posagiem towarzyszki życia. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 177

Który
z panów szuka żony dobrej, uczciwej, bez majątku z wyprawą, umeblowaniem? Panowie ponad 35 stałej posadzie zechcą złożyć oferty Kurjera Poznańskiego pod zdg 57 248

Kojarzę
małżeństwa dyskretnie przez 28-letnią praktykę, tysiące małżeństw zawdzięcza swe szczęście mej działalności. Piotr Mrówka, Poznań Szamarzewskiego 20 — 1 zdg 57 557

Wyższy urzędnik
rządowy, warszawianin, wysoko odznaczony oficer rezerwy, lat 36 brunet średniego wzrostu poszukuje również przystojnej żony, posiadającej realność, względnie możność kupna. Fotografja konieczna — zwrócę. Poważne oferty Kurjer Pozn. zdg 57 568

Kawaler
lat 37, kupiec, Pomorzanin, religijny, o dobrem sercu, solidny, posiada własne oszczędności 20 tysięcy złotych szuka żony z braku znajomości od 22 do lat 27 z odpowiednią gotówką dla dobra wspólnego lub wżeni się. Zgłoszenia znańskiego pod zdg 57 571. Dyskrecja zapewniona.

Przystojna
posiada własną nieruchomość i skład kolonjalny zapozna inteligentnego pana z gotówką. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 625

Siostra i brat
krawiec miłej powierzchowności wzrost średni poszukują znajomości w celu matrymonjalnym. Mężczyźni do lat 45 rzemieślnicy, urzędnicy posadą, panny do lat 27 wyprawą prosimy zgłoszenia fotografją Kurjer Poznański zdg 57 531

Panna
39 lat pozna starszego, samotnego pana, rzemieślnika, lub niższego urzędnika. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 671

Kupiec
lat 27 branży kolonjalnej gotówką 2 000 zł szuka żony, panny lub wdówki, mającej 5 000 zł gotówki lub interes. O poważne oferty prosi Kurjera Poznańskiego zdg 57 636

Miła
przystojna, kulturalna panna posażna wyjdzie za pana sympatycznego, wykształconego. Zgłoszenia pod „le bonheur" do Kurjera Poznańskiego zdg 57 691

Wdowa
przystojna sympatyczna, gospodarna, trzypokojowem mieszkaniem 10 000 gotówki pozna w celu matrymonjalnym urzędnika kolejowego, nauczyciela lub wojskowego od lat 40—45. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 905

Wdówka
lat 28 dzieckiem mieszkaniem, pragnąca szczęścia domowego pozna pana na stanowisku, Cel matrymonjalny. Poważne oferty Kurjer Poznański zdg 57 902.

Znajomości matrymonjalne
ułatwia solidnie dyskretnie „Wanda" Szymańskiego 4 I. zdg 57 937

Tysiące
samotnych pań— panów nie znają swego szczęścia, które oczekuje ich przybycia do największego i jedynie znanego z zręczności biura matrymonjalnego „Przyszłość", Poznań, Strzałowa 3. zdg 57 785

Dla aptekarza
przyjaciela, wdowca, 55 lat, posiadającego aptekę w dużem mieście, poszukuję żony z odpowiednią gotówką. Szczegółowe oferty, pożądaną fotografja, którą się zwróci — dyskrecja zapewniona — pod ng 6 433 Kurjer Poznański.

Lekarz
młody zapozna stosowną panią celu matrymonjalnym. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 841

Blondynka
lat 31, pozna pana na stanowisku, cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 898

Gosposia
lat 32, wyprawa, cośkolwiek gotówki, pozna uczciwego mężczyznę. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 892

Kawaler
katolik, właściciel stumorgowego gospodarstwa, 27 lat, ożeni się z panną do lat 25, posiadającą gotówkę 4—6 000 zł. Oferty z fotografją pod „G. 185": Biuro Ogłoszeń, Bydgoszcz, Dworcowa 54. ng 6 434

Córka
właściciela lat 27, posag 20 000, wyjdzie zamąż. Oferty panów wyższych stanowiskach Kurjer Poznański zdg 58 072

Blondynka
28, przystojna, kompletne 4 umeblowane, 3 000,—, pozna pana kulturalnego na stanowisku (inż. leśnictwa), cel matrymonjalny. — Oferty Kurjer Poznański zdg 57 984

Przystojny
wdowiec, lat 32, średniego wzrostu, kupiec-podróżujący, obejmujący po swym zmarłym pryncypale dobrze prosperującą hurtownię kolonjalną we wielkiem mieście powiatowem Woj. Pozn. poślubi wdowę lub pannę zacnej rodziny z gotówką 20 000 złotych. Rzecz traktuje się honorowo. — Łaskawe spieszne zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 57 244/5

Młody
przemysłowiec poszukuje wspólniczki z kapitałem od 5 000. Cel matrymonjalny zapewniony. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 58 191

Uwaga!
Dla znajomej młodej wdowy dwojgiem dzieci posiadającej interes szukam odpowiedniego męża ponad lat 30 najchetniej wdowca z pewną gotówką. Łask. zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 58 250

Młody
zaprzyjaźni się z panią, wdówką, cel matrymonjalny, dyskrecja. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 24

Znajomości
ułatwiam panienkom, wdówkom otrzymają 3000 złotych zapomogi ślubnej. Zapisujcie się Prawnie rejestrowana „Kandydatura", Różana 10a, 2. zdg 58 064

Panna
materjalnie niezależna wysoce kulturalna miła, nie dzisiejszych zasad pozna pana od 30—40 lat z akademickiem wykształceniem na odpowiedniem stanowisku. Cel matrymonjalny. Pomorzanie mile widziani. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 58 109

7. SPRZEDAŻE

Miód
pszczelny wyborowy tanio, Rogoziński, Sapieżyński 3. zdg 55 485

Tereny
przemysłowy 4 200 metrowy z bocznicą Komandorja oraz budowlany 4 300 metrowy Strumykowa tanio, Jankowski, Marcinkowskiego 19. zdg 55 387

Parcela
przy ul. Rzepeckiego na sprzedaż. Warunki. Adres: ul. Niegolewskich 7, skład. zdg 56 082

Zakład
fryzjerski męski, miasto powiatowe tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 614

Wszystko do auta!
Części oryginalne i nieoryginalne do Chevrolet i Ford. — Opony pierwszorzędnych fabrykatów. — Akumulatory. Oleje Benzyna „Limanowa" pod gwarancja czysta bez mieszanki spirytusu poleca Antoni Jabłoński, Poznań, ul. Dąbrowskiego 18 tel. 64-58. Bogato zaopatrzony skład. Konkurencyjne ceny. dg 807

Fryzjerzy
żelazka ruch. Deuss para 16.80; Foeny Radioluxy, Maszynki elektryczne, brzytwy, nożyczki, niezrównane poleca okazyjnie Wenzlik, Aleje Marcinkowskiego 19. dg 535

Parcele pod Poznaniem
komunikacja autobusowa, 10 minut do centrum miasta, ziemia ogrodowa, glina na miejscu — koszt wyrobu 20 zł na 1 000 cegieł tak że cena ziemi się zwraca. Wiadomości udzieli właściciel w holu Hotelu Continental w poniedziałki, środy i piątki od 10 do 12. zdg 56 970

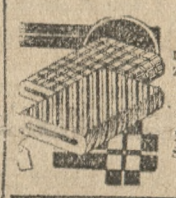

Molenda
najtańsze źródło zakupu
materjałów
bielskich. Poznań Świetokrzyski 1.
Pg 2515-6.12

Piłki
z masy do automatycznego bilardu okazyjnie
Caesar Mann
Rzeczypospolitej 6, tel. 14-66. ng 5938

Dom Komisowy
Wroniecka 6/8, poleca szafy, szafonierki, łóżka metalowe, stoły, krzesła, obrazy, umywalnie, urządzenia dentystyczne. ng 5934

Jadalkę
styl Chippendala okazyjnie — Caesar Mann, Rzeczypospolitej 6 zdg 57 247

Maszyny do pisania

małe i duże nowe i używane, najkorzystniej: Skóra i S-ka, Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr. 23. ng 6102

Limuzyna
w bardzo dobrym stanie 6 cylindr. na 5 osób do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 441

Motor
Diesel 45 H. P. M. K. V. na ropę jak nowy sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 436

Półciężarówkę
w bardzo dobrym stanie na chodzie tanio sprzedam. Półwiejska 36, skład 3. dg 1151

Parasole

ogrodowe, słoneczne, deszczowe i wszelkie reparacje wykonuje Wytwórnia Parasoli, Wielka 27/29 dg 534

Kiosk
zaprowadzony przy fabryce natychmiast sprzedam. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 57 496

Parcelę
sprzedam najtańsze położenie, Łazarz — 2 000. — Oferty Kurjer Poznański zdg 56 865

Salon
mahoniowy Biedermajer, fortepian czarny św. Wojciech 29 — 2 Pg 2717-53.823

Futro
męskie, lustro, lampa tanio. — Ogrodowa 12 — 1. zdg 57 301

Szkło
okienne, inspektowe, ornamentowe, kit szklarski, minjowy najtaniej „Patria", Poznań, Wały Zygmunta Augusta narożnik św. Marcina. zd 57 147

Parcelę
1 400 m² Ławicy tanio. Oferty Kurjer Poznański d 1 142/3

Wytwórcom
automatycznych
bilardów
polecam okazyjnie
piłki
z masy. Ceny zniżone.
Caesar Mann
Rzeczypospolitej 6. Tel. 14-66.
nr 5 941

Sprzedaje
kupuje meble, maszyny inne rzeczy. Dom Komisowy. Podgórna 2
Pg 2 037

Kolonjalkę
dobrze położoną, zaprowadzoną, dużem mieszkanie, sprzedam. — Adres Kurjer Pozn. zdg 57 510

Fryzjerski
zakład tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 512

Sprzedaż — Naprawa
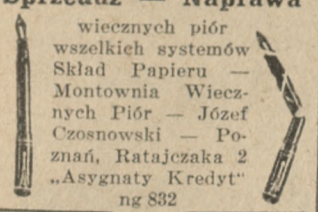
wiecznych piór wszelkich systemów
Skład Papieru — Montownia Wiecznych Piór — Józef Czosnowski — Poznań, Ratajczaka 2 „Asygnaty Kredyt"
ng 832

Skład
nabiału delikatesów dobrze prosperujący centrum sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 515

Skład
nabiału delikatesów powodu stosunków rodzinnych sprzedam korzystnie, telefon 53-76. zdg 57 516

Młyn parowy
okolicy Poznania przemiału sto na dobę zamienię na kamienicę lub dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 523

Motocykl 5 KM.
prawie nowy tanio sprzedam. — Zgłoszenia Górna Wilda 65 „Potestas". zdg 57 528

Nowoczesną
kuchnię i ławę stolarską okazyjnie sprzeda stolarnia św. Marcin 32. zdg 57 363

Antyki
jadalnie, gabinety, salony Biedermajera tanio, Pocztowa 22.
Pg 2716-53.324

Maszyny do pisania
biurowe
i
kufereczkowe
„Continental"
Triumf techniki. Jakość niedościgniona. Przedstawicielstwo:
Przygodzki, Hampel i S-ka
Poznań Sew. Mielżyńskiego 21. Tel. 21-24. ng 6 273

Wózek
dziecięcy duży. Polna 1 m. 17.
zdg 57 439

Restauracja
z pełnym wyszynkiem dobrze prosperująca od lat 50 na sprzedaż Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 448

Wózek
dziecięcy, łóżko żelazne tanio. — Śniadeckich 15 m. 3. zdg 57 485

Sprzedam
kawiarnię. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 488

Majątek
sprzedam lub zamienię na dom 85 mórg dobrej ziemi, inwentarz żywy i martwy. Okolica piękna, przy szosie blisko miasta i kolei. Poczta Miasteczko nad Notecią, powiat Wyrzysk, Grabowo, Fr. Tuźnik. zdg 56 887

Ogródek
działkowy przy ul. Bukowskiej tanio sprzedam. Zgłoszenia Wiślana 22. zdg 56 980

Rzadka okazja!
Skład towarów kolonjalnych-delikatesów, handel win i wódek monopolowych połączony z wyszynkiem w najruchliwszym punkcie miasta powiatowego 15 tysięcy mieszkańców, w rynku, bardzo dobrze prosperujący z powodu zmian familijnych zaraz korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia tylko poważnych reflektantów do Kurjera Poznańskiego
zdg 56 976

Pianino
zagraniczne sprzedam (handlarze wykluczeni). Adres Kurjer Pozn.
zdg 57 258

Jadalnia
Empire tanio. Jadalnia 465. Stolarnia Bukowska 9. zdg 57 256

Lampy
elektryczne pajak kryształ. Małeckiego 11 m. 4. zdg 57 235

Łóżka
żelazne, obuwie, inne rzeczy. — Kwiatowa 13 — 10. zdg 57 287

Gospodarstwo
44 morgowe i żywrownie przy Poznaniu sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 265

Dom
z piekarnią w Grudziądzu śródmieściu bardzo tanio do sprzedania. Piekarnia wolna. Dochód 11 500 rocznie. Oferty PAT Grudziądz Nr. 116. ng 5 815

110 mórg
pszenno - buraczanej ziemi, domem mieszkalnym bez długu — sprzedam 180 zł morga lub zamienię na willę w Poznaniu. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 [illegible]

Nowoczesny
skład bielizny damskiej, robótek ręcznych sprzedamy. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 542

Radjo
prąd zmienny, Poznańska 27 — 4
zdg 57 544

Odkurzacz
nowy Elektrolux 150 zł sprzedam Piekary 9 m. 7. zdg 57 550

Magle
najnowszego wynalazku, elektryczne, ręczne oraz domowe magle-prasownie dostarcza M. Jankowiak, fabryka magli, odlewnia metali. Poznań-Staro'eka.
zdg 75 541

Gospodarstwo
80 mórg, dom piętrowy, budynki murowane, ziemia pszenna, drenowana, zapasy słomy, okopowych, inwentarz żywy, martwy, dogodne spłaty ustawowe okazyjnie sprzedam. Eustachy Suszyński, p. Rozdrażew, Dąbrowa.
zdg 57 573

Regały
stoły, szafki, szafa żelazna. — Górna Wilda 73 skład. zdg 57 576

Restauracja
probiernia, śniadalnia w pełnym biegu do wydzierżawienia. Konieczna gotówka 3 000 złotych. — Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 57 579

Fabryczkę
wyrobów materac sprężynowych elektrycznym zapędem, 14 lat zaprowadzoną tanio sprzedam. Poznań, Polna 34 m. 1.
zdg 57 532

Maszynę
do pisania tanio sprzedamy. Kraszewskiego 9b — 5. zdg 57 589

Kolonjalkę
dobrze prosperującą przy ruchliwej ulicy z powodu stosunków familijnych sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 57 595

Singera
bębenkowa mało używana tanio. Kościelna 19a — 24a restauracja.
zdg 57 603

Tapczany
fotele, leżanki najkorzystniej u fachowca. Wrocławska 13.
zdg 57 710

Kolonjalkę
mieszkaniem głównej ulicy sprzedam. Adres Kurjer Poznański
zdg 57 713

Maszyna
Singera krawiecka w dobrym stanie tanio do sprzedania. Gąsiorek, Grobla 5, m. 1.
zdg 57 707

Kryształy
maszyna do pisania Shmit Premje Górna Wilda 122 m. 6.
zdg 57 673

Drzewo
budowlane,
belki, kantówkę
łaty, szalówkę, podłogi,
deski
na
inspekta
poleca:
A. Dereziński,
tartak
Stęszew
telefon 47. Składnica
Poznań
ulica Załęże 6 telefon 72-68.
zdg 57 684

Skład
galanterji ewentualnie mieszkaniem. Wskaże Kurjer Poznański zdg 57 648

Sokolski
mundur komplet, wysokość 172, średnia figura. Marsz. Focha 80 portjer. zdg 57 654

Sprzedam
skład kolonjalny, dobre położenie Adres Kurjer Poznański
zdg 57 693

Parcelę
3 morgową przed Starołęką — sprzedam. Zielona 5 — 1.
zdg 57 735

Sprzedam
dwie nowe elektryczne froterki „Helvetia". Poznań, Chwaliszewo 58, m. 40. zdg 57 738

Wózek
dziecięcy modny sprzedam. Ratuszowa 31, m. 1. zdg 57 742

Citroen
C. 6, 2,5 tonny sprzedam zaraz za gotówkę. Wóz w bardzo dobrym stanie. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego dg 1110 a.

Altana 2½×3
drewniana z podłogą i drzwiami do połowy oszklona, cena 120 zł. Sporna 1. zdg 57 411

Fortepian koncertowy
krótki okazyjnie sprzedam lub zamienię na pianino (dopłata). Mostowa 30, m. 9. zdg 57 384

Motocykl
Rudge 500 cm z przyczepką bez tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 686

Sprzedam
lub dam pod zastaw nowe
pianino
Zgłoszenia 3 Maja 4, m. 6. Telefon 3830. zdg 57 774

Rower
wyścigowy „szosowy" prawie nowy 115 zł i lorneta Kolberga — 110 zł. Kolejowa 1, od 15—17.
zdg 57 767

Jadalnię
lustra, kanapy, biurka, antyki zegarówki okazyjnie sprzedam Żydowska 5. zdg 57 908

Półszorki
nowe fartuchy skórzanne dla woźnic browarowych. Górna Wilda 63. zdg 57 904

Radjo
trójka bateryjna Długa 3 — 26.
zdg 57 903

Skład
kolonjalny mieszkaniem sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański
zdg 57 821

Słomę
kartofle z dostawą do Poznania
Kocioł
leżący 65 m², 2 płomienny, wagi 16 tonn
Garnitur
Lanza Mannheim, 10 atm.
Parcele
5 000 m² Górna Wilda przy tramwaju i 6 000 m² w okolicy zbudowanych will przy Sołaczu.
Dom
czynszowy z kinem i ogrodem sprzeda T. Jaruszewski — fabryka broni, Woźna 6. zdg 57 923

Parcelę
zwarta budowa 1 400 m² plac Asnyka (Jeżyce) sprzedam. Oferty „Par", pod 53 334
Pg 2744-53.334

Kolonjalka
z towarem, mieszkaniem, maglem dobrze prosperująca w Poznaniu na sprzedaż z powodu choroby. Adres Kurjer Poznański
zdg 57 921

Kiosk
mieszkaniem. Droga Dębińska 12
zdg 57 952

Prasa
do papieru — szmat okazyjnie sprzedam. Robocza 5. zdg 57 951

Dom
2 morgi ogrodu, 7 lokatorów. Winiary sprzeda gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 972

Konkurencyjna Sprzedaż — naprawa
wiecznych piór, wszelkie części zapasowe tanio — solidnie. — Hurt i detal papieru
Fr. Szymański
Pocztowa 31. Asygnaty „Kredyt". ng 6 429

Repozytorjum
oszklone lustrami, nadające się dla cukierni, składu cukierków itp. okazyjnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 002

Zegar
B., stojący, pięciomiotkowy tanio. Wroniecka 24, m. 5. zdg 58 011

Meble kuchenne
najkorzystniej kupisz, wytwórnia mebli kuchennych. Piaskowa 3, Koniecki. zdg 58 014

Sprzedam
karakułową kurtkę 80 zł, płaszcz letni damski 30 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 058

Pianino
krzyżowe, Dominikańska 1, Michalak. zdg 58 059

Zamienię radjo
„Philipsa" 3-lampowe do kontaktu na prąd zmienny na inny dobry aparat do kontaktu na prąd stały. Oferty Kurjer Poznański
zdg 58 026

Bieliznę
osobistą, stołową, pościelową, brylancik damski okazyjnie. — Józefa 9 — 2. zdg 58 025

100 buraczanych
przy mieście powiatowem, wspaniałemi zabudowaniami, nadkompletnemi inwentarzami, 32 000, sprzeda Ratajczak, Poznań, Jezuicka 12. zdg 57 993

Piekarnię
Poznaniu, przepisową, mieszkaniem, spowodu śmierci sprzedam. Ratajczak, Jezuicka 12.
zdg 57 994

Skład
pieczywa z kawiarenką, centrum, sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 57 851

Antyki
rozmaite meble, obrazy, świeczniki — żydowskie, perskie pomosty, stare porcelany i kryształy. Skarbowa 4, parter, lewo. zdg 57 848

Pianino Blüthnera
pierwszorzędne, jak nowe. Skarbowa 4, parter, lewo. zdg 57 847

Pończosznicza
Rekord 125,—, pracownia pończoch, Poznań, Nowa 7.
zdg 57 839

Kury
leghorny 60 sztuk sprzedam. Dolna Wilda 23, Rychter. zdg 57 878

Skład
kapeluszy damskich dobrze zaprowadzony zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 870

Taśmówkę
heblarkę, tarczówkę tanio sprzedam. Roguszczak, Dąbrowskiego 79. zdg 57 867

Dom
piętrowy, nowy, Łazarz, wolne mieszkanie. Śniadeckich 16 — 3.
zdg 57 864

Tanio
sprzedam samochód rzeźnicki. — Adres Kurjer Poznański
zdg 57 888

Jadalnie
róża polerowaną tanio. Stolarnia, Stolarska 2. zdg 57 887

Pianino
zagraniczne krzyżowe sprzedam 650, Śniadeckich 6 — 7.
zdg 57 962

Parcel
budowlanych największy wybór wszystkich dzielnicach najtaniej. „Osadopol", Rzeczypospolitej 9.
zdg 57 965

Maszyna do pisania
marki L. C. Smith dobrze utrzymana korzystnie na sprzedaż. Dąbrowskiego 7, podwórze.
zdg 57 962

Dom
mieszkalny obszerne zabudowania duży ogród sprzedam. Duda, Rogoźno Wlkp. ul. Wielka Poznańska 270 zdg 57 943

Parcelę
pod wille przy Wyspiańskiego. — Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 799

Maszyna
damska dobra, szafa duża kuch. do restauracji, około 100 szklów do zapr., 2 kociołki wek. Wolnica 3 m. 9. zdg 58 043

Piec
gazowy do łazienki sprzedam korzystnie Chwaliszewo 68 — 5.
zdg 58 016

Od 23 lutego
tania sprzedaż serwisów stołowych, do kawy Ćmielowskich oraz kompletnych sprzętów kuchennych przyjmuje asygnaty Kredyt Marjan Lesiński Hurt. szkła porcelany ul. Wroniecka.
zdg 58 017

Puszczykówko
parcelę blisko stacji sprzedam. — Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 58 008

Dobrze
prosperujący skład towarów krótkich centrum, zaraz sprzedam. Objekt około 4 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 049

Skład
papieru — tytoni centrum egzystencja, sprzedam. Pocztowa 20.
zdg 58 051

Parcele
przy Alei Szelągowskiej sprzedam. Działyńskich 8, m. 27.
zdg 57 989

Wylęgarka
amerykańską sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański
zdg 57 985

Szafy
stół składowe oszklone. Śniadeckich 16, mieszkanie 7. zdg 58 098

Ford
ciężarowy. Kopernika 9, m. 6.
zdg 58 084

Młyn
motorowy w mieście, dobra okolica przemieli 180 ctr. w pełnym biegu na sprzedaż lub do wydzierżawienia. Zgłoszenia do eksped. nin. pisma zdg 56 768

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórna 13.
Pg 2513/14-48.1/2

Skład
prowincji głównej ulicy nadający dla zegarmistrza, konfekcji, bławaty tanio. Adres Kurjer Pozn.
zdg 56 906/7

Dom
z ogrodem nadający się na urządzenie składu sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 57 536/7

Piekarnię
zaprowadzoną sprzedam w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 581/2

Sypialnie
różne inne meble maszyna szycia radjoaparat, gramofon walizkowy rozmaitości najtaniej Domie Komisowym Słowackiego 39.
zdg 57 731/2

Skład
cygar, cukierków sprzedam Stróżyk, Wjazdowa 10.
zdg 57 751/2

Parkietowe posadzki
dostarcza solidnie i fachowo znana firma
Koraszewski i Marweg
Poznań, Plac Wolności 14a.
dg 1156/7

Materace
tapczany, garnitur klubowy najtańsze wprost pracownia. Wielkie Garbary, narożnik Woźnej — sklep. zdg 57 906/7

Wózik
dziecięcy jak nowy sprzedam. Poznań, Zagórze 10, m. 16.
zdg 57 794/5

Dom
nowy, dwupiętrowy w śródmieściu 2 składami kolonjalny i rzeźnicki z 2 skrzydłami w podwórzu, nadający się najlepiej dla rzeźnika na korzystnych warunkach do sprzedania. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Gniezno 16. n 6 437/8

Stolarnię
z narzędziami spowodu śmierci męża tanio sprzedam. Ogółem lub częściowo Poznań Chwaliszewo 64. zdg 58 004/5

Wózki
dziecięce najtaniej u M. Pogorzelskiego, Wodna 7. zdg 58 032/3

Pianino
firmy wszechświatowej tanio — płyta metalowa. Św. Józefa 2, m. 4. zdg 58 244/5

Sprzedam
nowy dom połowę lub cały dobrze proc. wartości 50 tysięcy. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 101

Owocarnię
sprzedam. Wielkie Garbary 29.
zdg 58 222

Skład
skór w Poznaniu sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 315

Probiernia
korzystnie do sprzedania. Chwaliszewo 57. zdg 58 257

Frakowe
ubranie jak nowe 40 zł. Skarbowa 8 — 7. zdg 58 285

Pianino
tanio sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 58 284

Jadalnie — sypialnie — biurka
amerykańskie żałużyne
gabinet
męski bardzo elegancki, wszelkie inne meble używane korzystnie.
żyrandol
kryształowy,
kasa
National dobrze utrzymana. Wielka 90, Okazyjny Skład. ng 5 947

Klej stolarski
okucia meblowe, zamki, zawiasy najtaniej poleca
S. Przewoźny
św. Marcin 59, dom tylny.
zd 57 882

Pianino mahoniowe
Sommerfelda zupełnie jak nowe — krzyżowe, płyta metalowa — bardzo dobry ton okazyjnie
Pianino czarne
zagraniczne, krzyżowe, dobrze utrzymane, wyjątkowo dobry ton, tylko 650,— złotych.
Skrzydło czarne
krzyżowe, okazyjnie. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3.
Pg 2 752-8.75

Sprzedaż komisową mebli używanych
uskutecznia szybko, sumiennie, tanio. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 2 748-8.79

Okazały gabinet męski — rzeźbiony
bardzo ładny — bibljoteka 2,50, wyjątkowo tanio
Pokój kombinowany
wyjątkowo dobra praca, okazyjnie. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 2 749-8,78

Jadalnie dębowe Gabinety męskie wyjątkowo tanio!
poleca Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 2 750-8,77

Kasa National
6 obsług dobrym stanie
Kasa żelazna
mniejsza bardzo tanio
Elektrolux — Kilimy Maszyny damskie Witryny piękne
poleca okazyjnie. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3.
Pg 2 751-8.76

Niebywała okazja
sprzedaży ślicznych
gabinetów
używanych.
Jadalnie, sypialnie,
bufety, kredensy, 50 krzeseł wiedeńskich, leżanki, fotele, lampy nowoczesne, kluby, żyrandol kryształowy, niwelator Zeissa oraz meble pojedyńcze
sprzedaje — kupuje
(płaci najwyższe ceny)
Polski Dom Komisowy
Stary Rynek 44, wejście Woźna
zdg 58 163

Meble używane
wszelkie, oraz różne inne przedmioty użytku domowego, biurowego okazyjnie sprzedaje, kupuje
Woźna 16
Nowy Dom Komisowy. ng 5945

Kanapy
restauracyjne duży stół, umywalnia do statków korzystnie. Czesława 11, Stolarnia. zdg 58 070

Parcela
narożnikowa przy kościele łazarskim. Informacje. Lipiński, Świetlana 20. zdg 58 065

3 szpice
młode na sprzedaż. Czartorja 8, mieszkanie 13. zdg 58 135

Wilczka
rasowego sprzedam. Mazowiecka 5. zdg 58 204

Kolonjalkę
towarem, maglem, mieszkaniem 1 500 wskaże Kurjer Poznański
zdg 58 210

Śniadalnię
restaurację w pełnym biegu sprzedam. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 58 214

Kopalnia złota
Dom mieszkalny piętrowy z składem żelaza i materjałów budowlanych bez konkurencji z wielkiem podwórzem i przybudowaniem na sprzedaż. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 58 273

Całkowite
urządzenie restauracyjne tanio. Dąbrowskiego 94. zdg 58 155

Podwozia
na mleczarki, platformy. Mylna 10. zdg 58 154

Składowe
urządzenia, gablotki używane. — Mylna 10. zdg 58 153

Rower
jak nowy, maszyna Singera korzystnie. Kraszewskiego 8 — Ładownia Akumulatorów.
zdg 58 146

Rzeźnictwo
warsztatem, mieszkaniem, tanio sprzedam. Gąsiorowski, Poznań, Wodna 7 m. 6. zdg 58 143

Sztucer
Manlicher lunetą na sprzedaż. Staszica 18 m. 4. zdg 58 157

Place
700 m² pod wille czynszowe sprzedam. Słowackiego 34 — 5.
zdg 58 158

Kanapy
stoły, drabka malarska, przybory, umywalka, lampa wisząca. Paulus, Górna Wilda 45.
zdg 58 160

Zakład
fryzjerski sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 184

15 drzwi
stolarnia Żurkiewicz, Wielkie Garbary 11. zdg 58 187

Skład
pieczywa dobrze prosperujący tanio. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 58 176

Skład papieru galanterji
centrum najruchliwsze Poznania sprzedam lub zamienię na nieruchomość objekt ca 20 000.—. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 243

Kolonjalkę
pokój kuchnia, magiel elektryczna, czynsz korzystny. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 244

Meble
różne pojedyńczo, także wyścielane sprzedam. Pierackiego 15—6.
zdg 58 063

3 wozy
4, 3, 2½ cala, 2 konie silne sprzedam. Mostowa 25 zdg 8 037

Place
pod wille (Dębiec) piękne położenie sprzedam zaraz. Zaremba. — Górna Wilda 48. zdg 58 036

Obligacje
8% m. Poznania sprzedam Działyńskich 8, m 27. zdg 57 987

Torebki
piekarskie najtaniej Edmund Koska, Dominikańska 5 telefon 28-00. zdg 58 292

Kawiarenkę
skład pieczywa tanio sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 58 290

Warsztat
stolarski narzędziami tanio. — Woźna 13 — 9. zdg 58 287

10. MAJĄTKI

Resztówkę
nieduża, dochodowa, hodowla karpi, piękne położenie, tanio — sprzedam. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 569

11. KUPNA

Magiel
kupię. Oferty Kurjer Poznański
zdg 56 530

Wóz
4-calowy platformę 40-centnarową beczki od oliwy, smoły. Oferty „Par", nr. 53 327
Pg 2728-33.327

Antyki
przedmioty okazyjne kupuje — sprzedaje, przyjmuje komis „Lamus". Strzelecka. Pg 2517-53.272

Maszynę pośpieszną
50 × 70, gilotynę i nożyce około 110 szer. oraz maszynę do gięcia kartonu kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 285

Jadalnie, dywan, lustro
do konfekcji
aparat
do papieru na rolki mało używane kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 299

Bibljotekę
szafę dużą 2 m szeroką kupię. Oferty cena, rozmiarem Kurjer Poznański zdg 57 368

Damski
rower używany. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 400

Kupię
lodówkę i maszynkę do krojenia obkładu. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 355

Wydzierżawię
kiosk. Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 444

Kupię
kolonjalkę dobrze zaprowadzoną. Podać obrót dzienny. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 219

Maszynę
do pisania. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 538

Domek
przedmieściu niedrogi kupię. — Oferty właścicieli Kurjer Pozn.
zdg 57 553

Wózek
spacerowy dla bliźniąt kupię. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 611

Radjo
prąd zmienny lub bateryjne kupię. Oferty opisem cena Kurjer Poznański zdg 57 620

Meble
maszyny, rowery, gramofony, rozmaitości kupuje, płace dobrze Dom Komisowy, Słowackiego 39.
zdg 57 730

Pianino
czarne, używane. Zgłoszenia cena Kurjer Poznański zdg 57 668

Rowerek
dziecięcy, trzykolny kupię. Cena Kurjer Poznański zdg 57 768

Kupuję
używane meble Żydowska 5.
zdg 57 913

Pianino
lepsze kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 977

Parcelę
budowlaną lub dom 1—2 mieszkaniowy w Poznaniu lub okolicy — najchętniej Luboń kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 291

Pamiątkowe
monety, medale okazyjnie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 827

Kasę National
używaną Typ 1453 — 3 E do paragonów 999.99 z napędem elektrycznym kupimy zaraz. Dom Konfekcyjny, Chorzów I. zdg 57 946

Fryzjerskie
urządzenie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 003

Perski dywan
duży i mały kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 852

Rower
męski używany kupię. Dolna Wilda 23, Rychter. zdg 57 877

Kupię
parcelę. Oferty ceną Kurjer Poznański zdg 57 897

Tokarnię
1-metrówkę do metalów kupię. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 57 886

Kupię
wóz mleczarski lub piekarski. Majętność Helenki, poczta Śrem. ng 6 444

Dom
z piekarnią, dobrze zaprowadzoną, większym mieście powiatowem kupię natychmiast. Agentura Kurjera Poznańskiego, Leszno. ng 6 442

Składu
tytoniu poszukuje ruchliwej ulicy, z mieszkaniem, ewentl. sprzedaż butelkową. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 762

Zakupimy używany młyn zbożowy
do napędu silnikowego o wydajności około 500 do 1000 kg mąki na 8 godzin. — Oferty z opisem i ceną kierować do Kurjera Poznańskiego pod dg 1 160

Motor
elektryczny 3—6 km. kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 085

Meble
wszelkiego rodzaju antyki, dywany porcelanę. Magazyn Mebli, Podgórna 6. zdg 56 280/1

Maszynę
do pisania używaną dobrym stanie kupię gotówką. Podać cenę, firmę do Kurjera Poznańskiego zdg 58 277

Książki
skupuje „Jadwiga" Strzelecka 2. zdg 58 194

Wszelkie meble używane
kupuję, płacę ceny sumienne, gotówką, także kompletne
jadalnie, sypialnie, klubowe
garnitury, męskie
gabinety,
biurowe urządzenia. Wielka 20. Okazyjny Skład. Telefony 32-40, 17-40. ng 5 946

Rower
używany kupię. Wrocławska 38, mieszkanie 42. zdg 58 178

Kupię
skład spożywczy lub cukierków, mieszkaniem, bez. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 58 111

Maszynę
damską starą kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 229

Kraty
do okna wystawowego kupię. Szamarzewskiego 8, m. 2. zdg 58 220

Lombardowe
kwity skupuję. Dominikańska 1 — Michalak. zdg 58 061

Kupię
wazne. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 034

Skład
delikatesowy lub tytoniowy wódczany w centrum miasta kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 129

Wódczano-
delikatesowy skład przy ul. ruchliwy kupię Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 128

Wannę
emaljowaną i piec w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 268

Angielkę
w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 267

12. DO WYNAJĘCIA

Dla
emeryta lub urzędnika 2 pokoje kuchnia korzystnie. Toruńska 10 Osiedle Warszawskie zdg 55 015

Trzypokojowe
Mazowiecka 5. zdg 55 463

7, 6, 5, 4 i 3
pokojowe mieszkania, biura, składy w każdej dzielnicy wskaże „Domus", plac Wolności 14 a. Informacje bezpłatne. zdg 56 105

5 pokojowe
I ptr. wolne 1 marca. Długa 3, m. 9. gospodarz (Zielone Ogródki). dg 1120

3 pokojowe mieszkanie
cena przystępna, Górna Wilda, solidnemu reflektantowi wprost od gospodarza zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 330

Trzy
pokoje kuchnia przynależności tuż przy dworcu kolejowym Luboń wynajmie gospodarz. Pilsudskiego 29. zdg 57 333

1—2
pokoje frontowe próżne do wynajęcia zaraz. Śniadeckich 4 m. 6 zdg 57 505

Bezdzietnym
pokój kuchnia. Osiedle Warszawskie, Swarzędzka 11. zdg 57 506

2 pokoje
kuchnią tanio willa. Dębiec, Aleja Czechosłowacka 14. zdg 57 509

5
słonecznych komfortowych piece I blisko Parku Wilsona gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 519

5 pokojowe
przynależytościami, gdzie wojsko, gimnazjum, sąd, w Rynku, dla lekarza, adwokata. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 524

3 pokoje
I piętro nowy dom 1. 3. wydzierżawię. Marszałka Focha 176. zdg 57 295

Dwupokojowe
kuchnia meblami, sypialka. Szamarzewskiego 31 m. 3. zdg 57 294

Komfortowe
4—5 słoneczne, willa, ogród, Łazarz, Jarochowskiego 58 piętro. zdg 57 370

5 pokojowe
mieszkanie do wynajęcia. 90 zł miesięcznie. Informacje stróż Szamarzewskiego 10. zdg 56 650

Mieszkania
I — II piętro po 3 pokoje do wynajęcia. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 57 271

Trzypokojowe
Dąbrowskiego 151. zdg 57 564

Sześciopokojowe
słoneczne III Józefa 5. zdg 57 585

Trzypokojowe
komfortowe I. ogródkiem lub bez Focha. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 724

Dwupokojowe
kuchnia Górna Wilda 114. Wiadomość stróż. Gen. Umińskiego 19. zdg 57 726

Czteropokojowe
słoneczne wydzierżawi właściciel od kwietnia. Wszystkich Świętych 3, wskaże stróżowa. zdg 57 750

I. piętro
8 pokoi z przyległość. komfortowe posadzki zł 215,— od zaraz do wynajęcia, centralne ogrzewanie. Chełmońskiego 21, m. 3. Zgłoszenia 2 — 4, u dr. Piechocki. dg 1154

3 pokoje
z kuchnią, balkonem, pokojem dla służącej, słoneczne, wejście i łazienka wspólna Chełmońskiego 21. III. p. m. 7 od zaraz do wynajęcia Z opałem zł 114mies. przez cały rok. Zgłoszenia 2—4. mieszkanie 4. dg 1153

Pięciopokojowe
wysoki parter, słoneczne, komfort — dobre centralne wodne, ogrzewanie. Spokojna 12, m. 7. zdg 57 680

Próżny z klatki
25 zł,— Plac Bernardyński 1a, II zdg 57 687

Sześciopokojowe
słoneczne, centralne II. Chełmońskiego 4. zdg 57 688

Pokój
kuchnia od 15. 3. do wynajęcia Woś. Rataje, Projektowana. — Przystanek autobusowy Ogród kuracyjny. zdg 57 939

Trzypokojowe
komfortowe, ciepłe, słoneczne. Listopadowa 40, kierunek Grunwaldzka, Palacza. zdg 57 782

Ostroroga
bardzo ładne, czteropokojowe — pełny komfort, od 1. 3. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 950

Czteropokojowe
trzypokojowe, centrum, dwupokojowe Wierzbięcice. Informacje Metelski, Zielona 3 — 21. zdg 58 028

Sześciopokojowe
III. piętro, Działyńskich 7, mieszkanie 7, od 12—17. zdg 57 834

Czteropokojowe
wygodami, willi, tramwaju, okolicy Ostroroga, od kwietnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 891

Mieszkanie
dwa pokoje kuchnią do wynajęcia Pałacza 127, gospodarz. zdg 57 808

Pokój
z kuchnią i ogrodem w Starolece oddam sumiennemu lokatorowi za obróbkę 1½ morgowego warzywno - owoccwego ogrodu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 58 265

4-
pokojowe, słoneczne, spokojne, willa Łazarz Krauthofera 4. zdg 58 261

Trzypokojowe
willi ogrodem Starolęce. Zgłoszenia plac Sapieżyński 2a, m. 16. zdg 58 297

4
pokoje komfortem, garaż 100,— miesięcznie. Dąbrowskiego 88 — gospodarz. zdg 58 293

Pięciopokojowe
komfort, centralne, III. piętro, 125 zł. Chełmońskiego 9. zdg 58 099

Trzypokojowe
kuchnia łazienka II piętr. dom boczny Łazarz. Czynsz 60 zgóry bezdzietnemu urzędnikowi od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 056

Sześciopokojowe
nowoczesne I piętro, Śródmieście 1, 3. Zgłosnezia Kurjer Poznański zdg 57 803

3-pokojowe
komf. odnow. elektr. z meblami — tanio oddam Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 787

Mickiewicza
czteropokojowe, wysokoparterowe, komfortowe, urzędnikowi. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 758

5-pokojowe
z ogrodem willa Matejki 35, zaraz zdg 57 811

7
piętro i trzy pokoje parter zaraz Działyńskich 8. zdg 58 078

Dla dentysty
świetna egzystencja mieszkanie po długoletniej praktyce dentystycznej bez konkurencji. Przy rynku 6 dużych pokoi, łazienka, pokój służącej, balkon, ogródkiem — bez. Swarzędz, Wrzesińska 5. Pokaże stróż lub Poznań 27 grudnia 7, m. 9. Telefon 20-38 zdg 58 193

Mieszkanie
komfortowe, 5 pokoi. Zgłoszenia Matejki 59. zdg 58 090

Dwupokojowe
kuchnia. Droga Urbanowska 25. zdg 58 130/31

Pięciopokojowe
drugie piętro do wynajęcia od marca Fr. Ratajczaka 28. zdg 58 278

3—4
pokoje łazienka słoneczne ul. Grodziska 13 od 1 kwietnia. Oglądać 12—2, 5—6. zdg 58 221

6 pokoi
I piętro Szkolna 11 na biuro lub mieszkanie wynajmę tel. 22—33. zdg 58 253

Czteropokojowe
nowoczesne zaraz wynajmę wysoki parter. Masztalarska 7 m. 7. zdg 58 256

2
pokoje kuchnia Jeżyce zgóry zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 258

Pięciopokojowe 120,—
Czteropokojowe 90, 40
Trzypokojowe 60, 76
Dwupokojowe 42, 35.
„Be-Em-Es"
Marcinkowskiego 21. zdg 58 240

Dwa
5-pokojowe, przynależytościami wynajmę Długa. Oferty Kurjer Poznański zdg 8 935

Czteropokojowe
pobliżu Wierzbięcice, 90,—, wprost gospodarza, warunek roczny czynsz zgóry lub zabezpieczenie. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 283

3-pokojowe
przy ulicy Piekary 8 — wysoki parter. Informacje stróż domu. zdg 58 281

Trzy duże pokoje
w willi, kuchnia, pokój dla dziewczyny, łazienka itd. zupełnie odnowione od 1. 3. lub później. Informacje Chwaliszewo 76, m. 4, lub telefon 29-85. Pg 2753-8,72

Sześciopokojowe
komfortowe słoneczne centrum. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 208

Pięciopokojowe
— Wielka
Sześciopokojowe
— centrum
zaraz. Zgłoszenia Mielżyńskiego 23 m. 12. zdg 58 211

Sześciopokojowe
komfortowe Kantaka 7 Iptr. Informacji udzieli dozorca. zdg 58 125

Czteropokojowe
spowodu wyjazdu. Wierzbięcice 37, m. 7. zdg 58 103

13. SZUKA MIESZK.

Komfortowego
3 lub 2 pokojowego na Jeżycach lub w pobliżu ul. Fredry od 1 marca albo kwietnia poszukuje starszy sierżant pilot wprost od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 56 143

Poszukuję
mieszkania ze stajnią Jeżyce. — Wiśniewski, Gwiazdzista 32. zdg 56 775

Mieszkania
trzy- czteropokojowego, parter, piętro,
centrum
poszukuje solidny kupiec. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 56 974

Bezdzietni
stała posada, poszukują pokoju z kuchnią, pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 513

3—4
pokojowe od gospodarza poszukuje emer. urzędnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 449

Pokoju
kuchni na peryferji poszukuje. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 583

Pokój
kuchnią lub pokój bezdzietne. ½ roku zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 617

3—4
pokojowego słonecznego do II urzędnik skarbowy. Czynsz miesięczny do 70,— od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 455

2—3
emerytka wprost od gospodarza centrum lub w pobliżu. Ewtl. pół roku zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 254

Wyższy
urzędnik kolejowy poszukuje 3—4 pokojowego od 1. 3. lub 1. 4. od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 596

Dwupokojowego
lub jednopokojowego śródmieście niewyżej II poszukuje solidna firma, czynsz zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 591 od gospodarza.

Pokoju
kuchni dzierżawa rok zgóry śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 619

1—2
kuchnia poszukuje urzędnik. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 621

Wyższy
urzędnik poszukuje 3—4 pokojowego mieszkania śródmieściu natychmiast wprost od gospodarza. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 57 715

Kolejarz
pewny, dwa, trzypokojowe, centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 721

Trzypokojowe
wygodami małżeństwo bezdzietne blisko centrum, czynsz zgóry 1 kwietnia pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 727

1—2
pokoi łazienka, kuchnia, bez, oficer. Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 57 674

Portjerstwa
poszukuje lub ubikacji do 20 m² przy centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 644

3—4 pokojowego
z komfortem poszukuje bezdzietne małżeństwo, urzędnik Raiffeisenu od 1 kwietnia od gospodarza. Oferty z ceną do Kurjera zdg 57 627

3—4
pokojowego. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 677

Wyższy
urzędnik poszukuje 4-pokojowego mieszkania z kuchnią, pełny komfort, I piętro w okolicy Libelta, Chopina, Wały Batorego. Warunki pisemnie. Sekretarjat Dyrekcji Ceł. Chełmońskiego 2. zdg 57 682

Pokój
kuchnia lub 2 poszukuje. Place zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 901

4 pokoi
centrum poszukuje od 1. 4. lub później nie wyżej II piętra. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 57 931

Czteropokojowego
I. śródmieście, początek Wildy, gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 825

2-pokojowego
z wygodami (centralne ogrzewanie). Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 818

1 pokój
lub dwa z kuchnią poszukuje od 1 kwietnia. Zgłoszenia „Par", Katowice, pod „Pokój". Pg 2743-71,13

2
pokoje, kuchnię z przynależnościami w śródmieściu od 1. 4. — wprost od gospodarza, pewny płatnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 954

Ksiądz profesor
czteropokojowego zaraz, później, centrum, słonecznego, komfortowego. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 009

Solidny płatnik
czteropokojowego, słonecznego, komfortowego zaraz, później. — Oferty Kurjer Poznański zdg 58 010

Ogrodnik
szuka mieszkania w willi. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 855

Pokoju
kuchni lub pokoju bezdzietne małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 850

Trzypokojowego
od gospodarza, czynsz pewny. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 835

4
pokoje, przynależności, czynsz roczny, urzędnik, pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 868

Portjerstwa
z mieszkaniem szuka młode małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 889

2—3
pokoje kuchnią przy Grobli, Mostowej lub pobliżu poszukuje bezdzietne małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 969

Dwupokojowego
poszukuje stały płatnik uposażenie państwowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 964

Dwupokojowego
urzędnik etatowy. Czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 557 761

Adwokat
samotny poszukuje 3—5 pokoi centrum. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 299

Poszukuję
mieszkania 5 pokoi w śródmieściu nie wyżej drugiego piętra od 1. 3. lub 1. 4. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 242

Z ogrodem
2—3 pok. od kwietnia lub późn., bezdziet. małż. na stałej posadzie. Dobre refer. Zgłosz. Kurjer Pozn. zdg 58 144

Pewny
płatnik szuka mieszkania czteropokojowego śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 205

Inżynier
poszukuje trzypokojowego mieszkania, czynsz płacę zgóry. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 183

Etatowy
poszukuje dwóch pokoi. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 232

Dwupokojowego
trzypokojowego kuchnią, śródmieściu. Ewentualnie rok zgóry. — Oferty Kurjer Poznański zdg 58 215

Małeżeństwo
bezdzietne (urzędnik państwowy) poszukuje od gospodarza 4 pokojowego mieszkania wygodami nie wyżej 1 piętra, piece od 1-go kwietnia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 142

14. ZAMIANA MIESZKANIA

4-pokojowe
Wilda, niski czynsz na 2 pokojowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 126

15. POKOJE UMEBL.

Plac
Wolności 9 — 12 dla pań. zdg 57 336

Pokoik
także przyjezdnym. Kręta 4 II prawo. zdg 57 498

Pokój
dla 2 pań u samotnej osoby. — Stroma 26 m. 15. zdg 57 499

Próżny
słoneczny, centralne na Jasnej. Adres Kurjer Pozn. zdg 57 500

Pokój
frontowy słoneczny. Mateckiego 13 — 5. zdg 57 508

Słoneczny
elektryczność łazienka. Mickiewicza 1 m. 6. zdg 57 529

Pokój
Kopernika 4 m. 6 1. 3. zdg 57 385

Stroma
2a parter. zdg 57 431

Pokój
Wierzbięcice 11 — 9. zdg 57 446

Niekrępujący
Chwaliszewo 64 m. 7. zdg 57 475

Frontowy
niekrępujący ładnie umeblowany. Chwaliszewo 53/54 — 4. zdg 57 145

Wspólny
pokój panu. Strzelecka 14a parter. zdg 57 249

Czysty
niekrępujący tani. Dąbrowskiego 36 m. 8. zdg 57 288

Cieszkowskiego
6 — 6 inteligencji. zdg 57 543

Lepszemu
panu. Ogrodowa 12 — 1. zdg 57 545

Centrum
Nowomiejski 5a, m. 9. dwa łączne komfortowe. zdg 57 584

Jedno-
dwuosobowy. Józefa 3 — 5. zdg 57 535

Mickiewicza
18a — 6 paniom. zdg 57 608

Pokój
panom. Żydowska 30 m. 7. zdg 57 609

Tani
pokój. Szczaniecki 7 m. 8. zdg 57 615

Puszczykówko
Willa Helena przy dworcu ładnie umeblowany elektryka. zdg 57 624

Pokój
Rybaki 10, m. 4. zdg 57 717

Mostowa
5 — 7. zdg 57 718

Pokój
dwuosobowy. Ogrodowa 15, m. 9. zdg 57 720

Pokój
2 panom. Poznańska 27 a, I. prawo. zdg 57 728

Matejki
2. m. 5. zdg 57 672

Poszukuję
intel. panie lub małżeństwo. Mateckiego 22 m. 7. zdg 57 635

Małżeństwu
Matejki 38 II lewo. zdg 57 656

Urzędnikowi
urzędniczce. Reja 1 m. 5. zdg 57 660

Skryta
7, mieszkanie 7. d 1152

Pokój
2 osobom Półwiejska 13 — 6. zdg 57 664

Frontowy
Długa 11 — 8. zdg 57 676

Przytulny
fortepianem. Wolnica 3 — 9. zdg 57 662

Niekrępujący
Łukaszewicza 4,, pierwsze, prawo. zdg 57 695

2
nieumeblowane od 16. Libelta 13, m. 1. zdg 57 675

Pokój
duży słoneczny z wygodami — śródmieście dla solidnego. Towarowa 20, m. 3 zdg 57 679

Szwajcarska
14 — 4, pokoik, obiadami. zdg 57 739

Ładny
tanio. Kopernika 5, m. 8. zdg 57 776

Pokój
dwom panom Wielka 4/5 — 5. zdg 57 775

Małeckiego
10—4. zdg 57 769

Próżny
bezdzietnemu małżeństwu urzędniczego Kanałowa 17 m. 10. zdg 57 920

Frontowy
inteligentom Strzelecka 30 m. 5. zdg 57 919

Pokój
duży słoneczny dwom panom. Jackowskiego 31 — 9. zdg 57 938

Pokój
komfortowy duży jedno- dwuosobowy utrzymaniem bez Szymańskiego 4 — 5. zdg 57 936

Pocztowa
21 — 6, duży, frontowy. zdg 57 828

Elegancki
frontowy. Wybickiego 12 — 3. zdg 57 826

Panienkę
Romana Szymańskiego 3 — 5. zdg 57 824

Solidnemu
lub małżeństwu bezdzietnemu umeblowany. Wierzbięcice 23, m. 9. zdg 57 822

Frontowy
słoneczny 1. 3. panu. Grobla 13, m. 5. zdg 57 817

Słowackiego
25 — 12, elegancki, solidnemu. zdg 57 930

Trzyosobowy
Półwiejska 38 a — 17. zdg 57 929

Pocztowa
narożnik Kramarskiej 19/20 — 8 centralnem, łazienką. zdg 57 924

Dwuosobowy
Mostowa 4, m. 4. zdg 57 959

Balkonowy
łazienka, telefon dla jednej osoby zaraz. Słowackiego 37, m. 8, Nowacki. Pg 2745-53,335

Dwuosobowy
komfortowy. Matejki 50, m. 62 zdg 57 786

Pokój
frontowy, Aleje Marcinkowskiego 17a — 8. zdg 57 784

Małżeństwu
Ogrodowa 5, m. 15. zdg 57 955

Fr. Ratajczaka 27
m. 4, dwa łączne lub osobno wynajmę na biuro lub mieszkanie. zdg 57 976

Pokój
umeblowany. Grobla 18, m. 4. zdg 57 973

2 pokoje
umeblowane na biura, telefonem, wydzierżawię przy Rzeczypospolitej. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 001

Niekrępujący
elektryczność, umeblowany, blisko kościoła. Marcina 4, m. 6. zdg 58 013

Małe Garbary
10, m. 5, niekrępujący. zdg 58 045

Paniom
używaniem kuchni, łazienki 25,— Wierzbięcice 43 — 23. zdg 58 060

2
panom. Masztalarska 8 a, m. 4. zdg 58 031

Pokój
frontowy, obszerny. Marcina 15, mieszkanie 6. zdg 58 024

Dwuosobowy
telefon. Matejki 61 — 6. zdg 58 179

Pokój
duży, umeblowany, dwuosobowy od zaraz. Gasiorowskich 12 — 32, wejście z bramy. zdg 57 780

Frontowy
Stroma 26 — 5. zdg 57 858

Niekrępujący
elegancki. Różana 23 — 4. zdg 57 857

Dwuosobowy
Wybickiego 12, m. 3. zdg 57 854

Pokój
frontowy, elektryczność, Kopernika 4 a, m. 18. zdg 57 853

Pokój
umeblowany z pianinem. Klasztorna 10, m. 1. zdg 57 846

Niekrępujący
komfortowy, wspólny dwóch panów z całkowitem utrzymaniem od pierwszego, ul. Słowackiego 10, mieszkanie 17. zdg 57 990

Pokój
elegancki. Skarbowa 4, mieszkanie 14. zdg 57 845

Jedno-
dwuosobowy, słoneczne, łazienka, utrzymanie. Bukowska 1, m. 18. zdg 57 843

Dwuosobowy
Wielkie Garbary 1, m. 8. zdg 57 832

Panom
jeden- dwuosobowy, elektryczność. Pierackiego 17 — 21. zdg 57 874

Słoneczny
Wierzbięcice 55, m. 3. zdg 57 871

Próżny
duży, frontowy, Aleje Marcinkowskiego, na biuro. Adres Kurjer Poznański zdg 57 861

10,—
pokoiczek pani. Młyńska 4 — 2. zdg 57 970

Działyńskich
2 — 2. zdg 57 967

Jednoosobowy
spokojny panu. Plac Działowy 6, m. 8. zdg 57 961

Pokój
klatki Półwiejska 23, m. 13. zdg 57 807

Pokój
utrzymaniem, Mickiewicza 5—8. zdg 57 806

Pokój
ładny. Wszystkich Świętych 8, m. 3. zdg 57 804

Mały
i duży słoneczny, I. tanio. Kanałowa 18, m. 15. zdg 67 801

Pokój
niekrępującem wejściem. Półwiejska 8, III., prawo. zdg 57 800

Panience
wspólny. Marcin 21 — 11. zdg 57 798

Niekrępujący
Półwiejska 8, m. 7. zd 57 793

Dwuosobowy
Półwiejska 6, m. 18. zdg 57 765

Duży
dwuosobowy, utrzymaniem bez. Skarbowa 4, m. 15. zdg 57 760

Urzędnikowi
elegancki. Przecznica 10, m. 1. zdg 57 757

Panienkom
Piekary 22/23 mieszkanie 27. zdg 57 815

Balkonowy
słoneczny, elektryczność, niekrępujący 1, 3. 355. Stroma 6, mieszkanie 14. zdg 57 812

Śniadeckich
20 — 5. zdg 57 809

Pani
niekrępujące Piekary 7 — 9. zdg 58 079

Frontowy
łazienka utrzymaniem bez Górna Wilda 19 m. 18. zdg 58 042

Frontowy
duży dla dwóch pań św. Marcin 45a m. 5. zdg 58 015

Pokój
dwom panom. Kramarska 5 m. 4. zdg 58 222

Skarbowa
14 — 9 słoneczny odnowiony. zdg 58 048

Pokój
utrzymanie — obiady. Mickiewicza 20 — 5. zdg 58 052

Pokój
frontowy parter elektryczność niekrępujący wynajmie. — Za Bramką 7 m. 1. zdg 58 054

Panience
wspólny Kantaka 8 m. 7. zdg 58 057

Frontowy
I piętro Woźna 1 — 4. zdg 58 106

Frontowy
łazienka, telefon, Skarbowa 7, mieszkanie 8. zdg 58 100

Pokój
umeblowany, światło, utrzymaniem, bez. Działyńskich 7, m. 8. zdg 58 094

Próżny
pokój duży, frontowy, paniom utrzymaniem, bez. Działyńskich siedem, mieszkanie osiem. zdg 58 093

Południowy
elegancki, łazienka, od pierwszego. Adres Kurjer Poznański zdg 58 092

Łąkowa
16 — 5. zdg 58 091

Przyjezdnym
1,50. Wrocławska 13 — 11. zdg 58 087

Pokój
słoneczny, Żupańskiego 8 m. 7. zdg 58 206

Pokój
małżeństwu, używaniem kuchni. Patrona Jackowskiego 9 m. 2. zdg 58 272

Jedno-
dwuosobowy Poznańska 44 — 7. zdg 58 271

2 pokoje
utrzymaniem słoneczne tanio Restauracja Bukowska 5. zdg 58 226

Wrocławska
38 — 34. zdg 58 019

Słoneczny
Łąkowa 10 I prawo. zdg 58 279

Pokój
Dąbrowskiego 10 — 15 front. zdg 58 174

Pokój
Ogrodowa 5 m. 6. zdg 58 162

Elegancki
panu. Pocztowa 26 — 9. Pg 2756-53,343

Skarbowa
14, m. 7, niekrępujący, elegancki bez pościeli. Pg 2754-53,340

Mały
frontowy panu. Wroniecka 10 — m. 3. zdg 58 074

Niekrępujący
utrzymaniem — bez, elektryczność. Sienkiewicza 14 — 1. zdg 58 067

Dwuosobowy
Prusa 20, m. 12. zdg 58 136

Śródmieście
elegancki utrzymaniem — bez. Wały Jana 11 — 2. zdg 58 133

Marcelińska
3 — 4 narożnik Grunwaldzkiej. zdg 58 152

25,—
stałemu na stanowisku Kraszewskiego 4 — 8. zdg 58 151

Dwuosobowy
Orzeszkowej 5. zdg 58 150

Słowackiego
29 — 7. zdg 58 147

Przyjezdnym
pokoje najtaniej. Młyńska 12a mieszkanie 9. zdg 58 141

Dąbrowskiego
23 — 8 dwuosobowy jednoosobowy utrzymaniem. zdg 58 159

Centrum
— biuro, cichy przemysł, lub umeblowany. Wrocławska 19 — 3. zdg 58 107

Dwuosobowy
zaraz centralne. Matejki 50, m. 6. zdg 58 234

2
pokoje, elegancki i skromny 1 lub 2. Matejki 2, m. 7. zdg 58 227

Klatki
dwuosobowy elektr. centr., Aleje Marcinkowskiego 24 — 35. zdg 58 039

Dwuosobowy
jedno (utrzymaniem). Półwiejska 2—6 (także dni). zdg 585 296

16. SZUKA POKOJU

Urzędniczka
szuka pokoju trzyosobowego — frontowego, centrum miasta. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 56 922

Poszukuję
pokoju dużego na 3 osoby próżnego lub z meblami. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 316

Próżnego
pan. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 495

Szukam
próżnego pokoju od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 539

Pokoju
okolicy Ratajczaka. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 57 552

1—2
umeblowanych skromnie pokoi, niekrępujących. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 594

Niekrępującego
centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 633

Studentka
pokoju tanio. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 57 651

2
próżnych do I piętra, centrum klatki. Zgłoszenia warunkami Kurjer Poznański zdg 57 678

Pani
słonecznego, czystego możliwie telefonem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 747

Dobrze
umeblowany, śródmieście, wszelkie wygody, przyjemny, niekrępujący, częściowe utrzymanie, nie wyżej II ptr. chętnie balkonowy od 1 marca dla pana na stałym stanowisku, płatnika punktualnego. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 647

Kto
z litościwych osób przyjmie bezinteresownie inteligentną, sierotę na mieszkanie, ewent. przyłączy do rodziny? Łask. oferty Kurjer Pozn. zdg 57 941.

Dwuosobowego
pokoju poszukuje. Używalność pianina, łazienka. Oferty z warunkami do Kurjer Poznańskiego zdg 57 909

Krawcowa
rutynowana szuka pokoju używaniem kuchni, śródmieście. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 859

Pani
poszukuje pjokoju za 25 złotych do II piętra. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 792

Pokoju
używaniem kuchni dla małżeństwa okolica Woźnej poszukuje. Zgłosz. Kurjer Poznański zdg 58 248

Pokoju
skromnego, śródmieście szuka inteligentny. Cena. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 753

Pokoiczku
pani 10,—. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 212

17. LOKALE

Ubikacja
parterowa, jasna przy ul. 27 Grudnia 5, 126 kw. m. oraz suche piwnice 85 kw. m., do wydzierżawienia. Kajkowski, telefon 24-89. zdg 55 867

Lokal handlowy
Stary Rynek 10, parter, pierwsze piętro. Informacje Rozmarynowicz, Stary Rynek 93. zdg 56 824

Większe
ubikacje na biuro lub warsztat do wynajęcia. Manske, Wały Zygmunta Augusta 3. zdg 56 866

Fabryczne
do 300 m² Bielniki 3. Pg 2 059-51,72

Skład i warsztaty
wolne. Długa 3, m. 9, gospodarz dg 1119

Poszukuję
jakiejkolwiek ubikacji na przechowanie mebli. Może być sucha piwnica. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 317

Stara
zaprowadzona firma poszukuje próżnego składu przy Al. Marcinkowskiego lub ul. Pocztowej. Łaskawe oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdg 56 973

Ubikacji garażu
małej, tanio poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 546

Lokalu
na świetlice względnie próżnego pokoju. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 556

Lokal handlowy
tuż przy Starym Rynku 200 m² korzystnie wynajmę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 563

Warsztaty
garaże, mieszkanie. Wielkie Garbary 54. zdg 57 729

Lokal handlowo-przemysłowy
jasny, lift, siła centralne ogrzewanie wydzierżawie Kużaj ul. Woźna 12. zdg 57 932

Skład
w górnej części św. Marcina zaraz do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 925

Skład
z mieszkaniem 2 pokoje i kuchnia do wynajęcia. Ul. Żórawia 15/17. zdg 57 966

Skład
wielki oraz na I. ptr. ubikacje na biura inne branże centrum od gospodarza Pierackiego 14. zdg 58 053

Ubikację
albo warsztat rzeźnicki poszukuję Zgł. Kurjer Poznański zdg 58 055

Skład
wolny narożnikowy. Woźna 1. zdg 58 165

Ubikacje
przemysłowe składy korzystnie Masztalarska 7 a. zdg 58 280

Sale
około 300 m² z przyległemi ubikacjami wynajmie gospodarz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 270

Skład
owoców, delikatesów, centrum. — Zgłoszenia „Dom Zleceń", Wrocławska 22. zdg 58 200

Dwa
pokoje na cele handlowe przy Ratajczaka I. ptr. wolne. Zgłoszenia: św. Marcin 13 — 6. zdg 58 082

Poszukuję
składu próżnego małem mieszkaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 066

Skład
jednopokojowe mieszkanie Ostrówek 10 dozorca. zdg 58 207

Lokal handlowy
tuż przy Starym Rynku, dwa wystawowe okna rozmiar 7×30 mtr. od 40 lat świetna placówka handlowa (fabryka bielizny) do wynajęcia. Zgłoszenia: właściciel Schubert, Al. Małopolska 8. zdg 58 282

Poszukuje
się próżnego składu, branża spożywcza. Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 58 110

18. DZIERŻAWY

Rolnik
zawodowy dysponujący dostateczna gotówką poszukuje dzierżawy od 400—500 mórg. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 57 172

Poszukuję
dzierżawy gospodarki do 200 mórg. Zbaszyń, Walenty Król. zdg 57 604

Stajnię
1—2 koni wygodną elektrycznością korzystnie zaraz wynajęcia. Różana 18 m. 3. zdg 57 663

Wydzierżawię
objekt handlowy, sala taneczna, ogród, wieś, okolica Szamotuły. — Kaucja 700 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 722

Skład
z mieszkaniem, rynek, nadający się na konfekcję lub skład żelaza do wynajęcia. Egzystencja pewna. Agentura Kurjera Poznańskiego, Rawicz, ng 6 432

Wydzierżawię
4 pokoje kuchnia przy kolei, dużym ogrodem owocowym, Gajewski, Swarzędz, Kórnicka 7. zdg 58 030

Praktykę
dentystyczną 40-letnią, z kompletnem urządzeniem we większem mieście powiatowem Wlkp. wydzierżawię korzystnie lub sprzedam. Zgłoszenia agencja Kurjera Poznańskiego, Gniezno 15. ng 6 436

Restaurację
z mieszkaniem, salą nadającą się inne przedsiębiorstwo wydzierżawię. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 671/2

Skład
wraz 2 pokojowem mieszkaniem w nowej kamienicy M. Focha 56 (do wydzierżawienia). zdg 58 231

Skład
ubikacją, mieszkaniem lub bez do wydzierżawienia. Wroniecka 17 a. zdg 58 245

Ubikacje
handlowe i przemysłowe do wydzierżawienia. Wroniecka 17 i Koronkarska 20, telefon 12-42. zdg 58 246

22. ZGUBY

Bransoletka
koralowa złoty zamek. — Oddać Ratajczaka 15 m. 3. zdg 57 605

Zgubiłem
książeczkę wojskową na nazwisko Marjan Śron. Oddać za wynagrodzeniem. zdg 57 733

Pies
wyżeł, biało kropkowany z brązowemi łatami zaginął. Odnalezienie za wynagrodzeniem. Dąbrowskiego 87, Szafranek zdg 57 704

Wyżeł
bronzowo biały (pstry) długowłosy, lord zaginął zwrócić za wynagrodzeniem. Nitsche, ul. Cicha 17 zdg 58 252

Zgubiono
damski, srebrny zegarek bransoletowy Ogrodowa, Park Marcinkowskiego, W. S. H. Znalazca wynagrodzeniem zechce oddać Józefa 5 — 9. zdg 58 108

23. ROZMAITE

Akuszerka
Błaszczakowa, Palacza 75, udziela porady. zdg 52 426

3 letnią
dziewczynkę odda na własne — Przytulisko dla niemowląt, Słowackiego 43. zdg 56 925

Fotografje
portrety. Bracia Pecherscy, Aleje Marcinkowskiego 8. dg 532

Radjotel
uniwersalne odbiorniki. Naprawy i przeróbki fachowe kierownictwo

Laboratorjum radjotechniczne
Piekary 6. zdg 56 865

Akuszerka
Błaszczakowa Palacza 75, udziela porady. zdg 54 885

Pracownia Gorsetów „Wanda"
Gorsety gotowe. — Gorsety na miarę. Pasy do ciąży. — Paseczki sportowe. Biustonosze wszelkiego rodzaju. Reparacje gorsetów. Ratajczaka nr. 27, parter. zdg 57 844

Kołdry
przerabia, poszywa Smoczyńska, Kwiatowa 8 zdg 57 325

Warszawy
jadę załatwię różne sprawy. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 517

Przyjdź!
Znam Twoją przyszłość. Marcin 39 — 8 wróżka. zdg 56 373

Kto
ma w banku niemieckim 66 tys. marek lub na I hipotece a chciałby zamienić się na I hipotekę domu w Grudziądzu? Oferty PAT Grudziądz Nr. 114. ng 5 814

Fryzjerka
potrzebna w dom (Stary Rynek). Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 113

Do
„Galerji dziwolągów" poszukuję jeszcze kilka anormalnych ludzi (karłów, wielkoludów, zniekształconych i innych dziwolągów) Dobry zarobek zapewniony. Osobom które podadza adresy dziwolągów względnie będą pomocne przy zaangażowaniu, płacę wysoką prowizję. Zgłaszać się wprost lub pisemnie: W. Sitek, Katowice, Kordeckiego 5. zdg 54 960

Rysunki
budowlane, kierownictwo, roboty murarskie, ciesielskie wykonuje. Warunki korzystne. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 631

Mów
dobitnie! Jedyna metoda udoskonalająca wymowę. Warszawa Złota 59 a, Jelonek. Prospekty bezpłatnie. ng 6424

Najtaniej
wykonuje wszelkie druki Drukarnia T. Zaborowskiego, Pleszew Wlkp., Piłsudskiego 5 — Koperty z drukiem od 7 zł za 1 000. Proszę żądać specjalnych ofert. Kupię używane czcionki. zdg 57 477

Wytworną i powabną linję
daje tylko dobrze dopasowany gorset, pas leczniczy według niedoścignionego kroju. Chrześcijańska Pracownia Gorsetów Anny Bitdorfowej, Plac Wolności 9. — Przyjmuje wszelkie przeróbki, ceny niskie. dg 833

Los
nr. 189 Loterji Fantowej Targów Meblowych w Swarzędzu unieważnia M. Rejek, Leszno. zdg 57 700

Sławna chiromantka
grafolog, fizjognomistka z długoletnią doświadczoną praktyką na podstawie badań naukowych zdumiewająco przepowiada przeszłość, teraźniejszość, przyszłość. Liczne serdeczne podziękowania. Przyjmuje do 10—1 od 3—8 wieczorem. Fr. Ratajczaka 15, mieszkanie 10, II piętro, I wejście w pasażu Apollo prawo po schódkach. zd 57 626

Kapelusze damskie najmodniejsze, najtańsze
Hain, Szamarzewskiego 1, przy Kraszewskiego. zdg 57 926

Świece
najtańsze, najlepszej jakości stołowe i kościelne poleca
Fabryka Świec „Słońce"
Dolna Wilda 23, telefon 71-23. zdg 57 879

Panie
zainteresowane przyjmuje, porady, pomoc położnicza. Akuszerka Kowalewska, Łąkowa 14. zdg 57 875

Chiromantka
słynna przepowiada Grobla 4 — 2 zdg 58 047

Wykwintna bielizna męska na miarę
plac Nowomiejski 6, Grochowski. zdg 58 121

Znana
wróżbiarka Adarelli przepowiada przyszłość z cyfr — kart i ręki. Przyjmuje 10 rano — 9 wieczorem. Podgórna 13, mieszkanie 10 front. zdg 57 007/8

Maskowe
i teatralne kostjumy wypożycza Pawlikowska, Poznań, Woźna 15 zdg 40 759/60

Załatwiamy
wszelkie sprawy, piszemy wnioski, przepisywanie na maszynie, tłómaczenia języków. Poznań, Kraszewskiego 9b — 5 tel. 79-60. zdg 57 587/8

Akuszerka
Kleinwächterowa Poznań — centrum, Romana Szymańskiego 2, pierwsze piętro lewo drugi dom od placu Świętokrzyskiego. zdr 46 645

Akuszerka
Krajewska, Strzelecka 2, przy Świętokrzyskim przyjmuje udziela porady pomocy. zdg 57 830/1

Inwalida wojenny
malarz wykonuje wszelkie prace w zakres malarstwa wchodzące po cenach przystępnych. Łaskawe zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych R. P. Okręgowe Koło Poznań, ul. Kozia 8, tel. 29-94. zdg 58 139/40

Ceruję
artystycznie. Zwierzyniecka 20, m. 12. zdg 58 073

Wykonuję!
kołdry wełniane, watowane, puchowe. Stare przerabiam. Nowakowa, Wielkie Garbary 20 — 15. zdg 58 209

Wynagrodzeniem
małem wykonuje prace, tapicer. Jackowskiego 17 — 11. zdg 58 177

24. NAUKA

Kursy handlowe Preissa
Skarbowa 11 zdg 52 509

Szkoła tańców Szczurkówny
Wrocławska 14. zdg 56 331

Szkoła tańców
św. Józefa 6 Kledecka-Mikołajczak P g 2524-7,50

Kursy handlowe Sawickiego
Plac Wolności 2, początek 5-go marca. zdg 57 122

Nauka kroju
jest najlepszym systemem prof. Lewańskiego. Tomaszewski, ulica Pocztowa 1. dg 914

Stenografja parlamentarna, sądowa i handlowa
z przystosowaniem do każdego języka. Początek 2 marca. Magister praw Szczepańska, ul. Działyńskich 3 m. 4. dg 1 149

Kroju
szycia, modelowania wyuczam gruntownie systemem najłatwiejszym, wieczorowe lekcje kroju. Wykonuję kroje ze wszystkich żurnali. Strojna, Poznań, Podgórna 7 — 3. zdg 32

Studentka
udzieli korepetycji chętnie za pokój. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 472

Maturalny
kurs matematyki. Miesięcznie 12 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 559

Udzielamy
lekcyj na maszynie do pisania tanio. Kraszewskiego 9b — 5. zdg 57 590

Kursy
stenografji, pisania maszyną. — Strzelecka 33. zdg 57 637

Kursy
handlowe. Strzelecka 33. zdg 57 638

Magister
filozofji, doświadczony nauczyciel udziela korepetycyj, godzina 80. Oferty Kurjer Poz. zdg 57 665

Niemieckiego
lekcyj i konwersacji udziela akademik niemiecki. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 740

Koncesjonowane
kursy kroju — szycia. Nowak, Wrocławska 33. dg 1155

Pedagog
wydoskonala szybko w języku polskim. Wrocławska 30 — 7. zdg 57 819

Szkoła Tańców Średzińskiego
kurs dla początkujących rozpoczyna. Pasaż Apollo. zdg 57 781

Kursy
stenografji, pisania maszyną rozpoczynam 4 marca. Poznań Kantaka 1 — 6. zdg 57 261/2

Student
udzieli tanio korepetycji. Sew. Mielżyńskiego 22, m. 31. zdg 57 927

Nauczycielka
dla początkującej osoby potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 251

Jąkania
oraz innych wad językowych oducza radykalnie raz na zawsze metodą własną, pewną, dużo podziękowań oraz świadectw. — Wyjeżdżam także na życzenie. J. Lange-Wnukowski — Prusa 2 m. 7, front 5—7 codziennie. zdg 58 120

Kursy angielskie
nowym systemem Uniwersytetu Oksfordskiego rozpoczyna prof. red. Zarembina. Lekcje prywatne. Matura Magisterjum. Ceny niskie, Przecznica 6. zdg 58 294

25. MUZYKA

Pianista
(acordeon) i saksofonista (trąbka ewentl. klarnet) pierwszorzędne siły od 1. 3. 35 poszukiwani. — Zgłoszenia Inowrocław, kiosk narożnik ulicy Toruńskiej. ng 6417

Poszukuję
trio 2. 3. Cena oferty Kurjer Poznański zdg 57 308

Duet
z akordeonem od 1. 3. Fr. Mettler, ul. Noskowskiego 3a. zdg 57 527

Jazzbandzista
obligat. śpiew wolny 1 marca Śliwka, Kalisz, Częstochowska zdg 57 572

Mandoliny
lekcyj poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 592

Skrzypek
pierwszorzędny młody, repertuar, dobry śpiewak wolny. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 597

Gdzie
można ćwiczyć fortepianie śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 598

Nuty
Kaprys — Ach ty mi się tak podobasz — Tak w życiu bywa oraz inne nowości przegrywane biegle poleca A. Cybulski, św. Marcin 9/10. ng 6423

Kupię
nuty na obsadę koncert. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 749

Pianina
transportuję zł 8,—. Drygas, Podgórna 10 a. zdg 57 876

Strojenia i naprawy
fortepianów. Drygas, Podgorna nr. 10 a. zdg 57 883

Violonczelista
jazzband wolny. — Zgłoszeni Inowrocław, kiosk, narożnik ulic. Toruńskiej. ng 6 440

Plac
obszernemi budynkami na składnice, fabrykę również częściowo zaraz do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 202

Kwartet
lub kwintet pierwszorzędny koncertowo-dancingowy wolny 1-go marca. Oferty Kurjer Poznański ng 6 391

Fortepian
ćwiczeń wolny. Wielkie Garbary 48 m. 10. zdg 58 188

28. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego świadectwa długoletnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 56 435

Gospodyni - kucharka
inteligentna młodsza nawskroś uczciwa z dobrem gotowaniem poszukuje posady od 1. lub 15. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 56 436

Panienka
ziemianka, pierwszorzędne szycie szuka posady do dzieci — najchętniej wieś. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 517

Czysta
posługaczka poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 703

Cukiernik
młodszy pewny swym zawodzie z obsługą jako bufetowy złoży kaucję poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 57 165

Stolarz - ogrodnik
z własnym urządzeniem dłuższą praktyką poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 56 978

Kosmetyczka
szuka posady. Warszawa, Tamka 4, Rotter. zdg 56 868

Gosposia
przyjmie posadę za pokój. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 227

Gospodyni
wydoskonalona w swym zawodzie przyjmie posadę samodzielną na wieś Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 332

Nauczycielka
emeryt. lat 45, pogodnego usposobienia W. K. N. (religja, wydziałowy jęz. francuski, angielski konwersacja niemiecki, uzupełni wykształcenie) 4 panienki, przyjmie także posadę lektorki - towarzyszki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 387

Stenograf
maszynistka początkujący szuka bezpłatnej posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 457

Rządca
organizator lat 30, 10 lat praktyki, szkołą rolnicą, bardzo energiczny poszukuje od 1. 4. posady Łaskawe oferty prosi Szulczewski, Chrząstowo, poczta Gniewkowo, pow. Inowrocław. zdg 57 491

Ogrodnik
Ślązak, samotny, lat 24, dzielny szuka posady zaraz lub później. Oferty Teodor Gansiniec, Kochcice, poczta Lubliniec G. Śl. zdg 57 478

Szofer - ślusarz
5 letnia praktyka, specjal. na maszyny motory elektryczne i parowe, dobre świad. wolny od wojska, lat 21, poszukuje posady najchętniej w majątku może objąć od zaraz. Łaskawe oferty W. Krawczyk, Ocieszyn, poczta Wargowo, pow. Oborniki. ng 6387

Księgowy - kasjer
bilansista poszukuje zajęcia, dobre referencje i świadectwa, też na godziny. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 521

Szofer
kowal - maszynista samodzielnie obsługujący oraz naprawiający młockarnie i pługi parowe, samotny lat 25 poszukuje posady od 1 marca lub później. Zgłoszenia Pietrzak, Poznań, Strzelecka 31 m. 22. zdg 56 221

Masażystka
przyjezdna, młoda, zdrowa, silna szuka zajęcia poza dom lub posady do pielęgnowania chorych. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 57 319

Ogrodnik
kawaler lat 24, dzielny fachowiec szuka posady na majątku lub za pomocnika. Szynkarek, Wielka Łęka, Krzemieniewo, Leszno. zdg 57 315

5 000,—
gwarancji złoży kupiec za jakąkolwiek stałą pracę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 464

Dziewczyna
gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 469

Pielęgniarka
przyjmie posadę do noworodka od 15. 3. lub później. Miejscowość obojętna. Oferty proszę skierować Wyspiańskiego 9 m. 13 Lesicka. zdg 57 473

Krawcowa
samodzielna poszukuje posady w mieście i na majątkach. Przyjmuje także posadę do dzieci od 3—5 lat od 1 lub 15 marca. Poznań, Niegolewskich 16 m. 3. zdg 57 222

Książkowa
dłuższą praktyką z znajomością systemu przebitkowego szuka godzinnego zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 255

Bilansista
rutynowany poszukuje zajęcia — prowadzi księgowość godzinowo już za 20 zł miesięcznie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 555

Posady
dla mej służącej bardzo uczciwej pracowitej z dobrem poleceniem poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 577

Handlowiec
rutynowany książkowy - bilansista, korespondent polsko-niemiecki, biegły w sprawach podatkowych i sądowych z wieloletnią praktyką w przedsiębiorstwach zbożowych, eksportowych i przemysłowych szuka posady. I referencje, Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 558

Rzeźbiarz
z kilkuletnią praktyką poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 974

Kreślarz techniczny
poszukuje pracy w wykonywaniu rysunków technicznych. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 641/2

Ekspedjentka
piekarni-cukierni, znająca obsługę, szuka posady. Łaskawe oferty do Kurjera Pozn. zdg 58 249

Bufetowa
najchętniej do restauracji szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 276

Krawcowa
pierwszorzędna poszukuje posady w dom 2 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 161

Dziewczyna
uczciwa czysta, pracowita szuka posady bez gotowania. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 622

Szofer
mechanik 12 lat praktyki poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 629

Biedna
inteligentna młoda z szkołą gospodarczą, pielęgnacją niemowląt chorych, język niemiecki szuka posady przy małej rodzinie. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 632

Dziewczyna
dobrze polecona, znająca wszelką pracę, gotowanie przyjmie posadę lub posługę od 1. 3. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 699

Praczka
sumienna i rzetelna szuka prania w lepszych domach. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 701

Dziewczyna
samodzielna poszukuje posady do bezdzietnego małżeństwa lub samotnej osoby. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 703

Cena numeru 10 groszy

Nowiny Poświąteczne

wychodzą w poniedziałki i dni poświąteczne rano o godz. 6-tej

przynoszą najświeższe wiadomości o ostatnich wydarzeniach, z specjalnem uwzględnieniem sportu — bogato ilustrowane.

Przedpłata miesięczna 30 groszy, z odnoszeniem do domu 40 groszy, cena jednego numeru 10 gr.

Do nabycia w Poznaniu w filjach na prowincji w agenturach oraz w kioskach „Ruchu" i u roznosicieli-sprzedawców ulicznych.

Krawcowa
dobrem krojem poszukuje posady. w dom 2 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 137

Szofer
siodlarz, tapicer kawaler, kilka lat praktyki dobre świadectwa szuka jakiejkolwiek posady. — Matysik, Niałek Wielki, powiat Wolsztyn. zdg 57 169

Posługi
cały dzień, pranie, prasowanie poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 260

Posługaczka
czysta, uczciwa, dobrem poleceniem na przed lub popołudniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 081

Uczciwa
czysta z dobrem gotowaniem wszystkich prac domowych od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 213

Polecam
kucharkę, dobrą gosposię, zaufaną, starszą, pracowitą, praniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 58 145

Poszukuję
posady gotowaniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 181

Służąca
starsza do wszystkiego z gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 175

Służąca
bardzo pilna, uczciwa, z dobremi świadectwami, do wszystkiego szuka posady od 1. III. do Warszawy. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 233

Panienka
która ukończyła szycie i krój poszukuje pracy wydoskonalenia się. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 219

Krawcowa
poszukuje posady dobrem szyciem oraz bielizny dziennie 2.— Oferty Kurjer Poznański zdg 558 062

Biuralistka
z ukończoną szkołą handlową i praktyką. Szczegółowe oferty z odpisami świadectw i pretensji do Kurjera Pozn. zdg 58 235

Służąca
samodzielnem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 288

Krawcowa
domowa, krój pierwszorzędny — szuka posady również dziecięcą bieliznę z długoletnią praktyką. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 264

Posługi
na cały dzień lub 3 razy tygodniowo poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 300

Kasjerka - książkowa
z dłuższą praktyką na majątkach dobrą korespondencją maszyn, energiczna, obowiązkowa i dokładna szuka odpow. posady tylko na majątek. Prima świadectwa. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 534

Kupiec
12 000 gwarancji poszukuje posady podróżującego lub inkasenta. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 602

Przyjmę
posadę do jednej lub dwu osób gotowaniem, język polsko-niemiecki, kurs szkoły gospodarczej. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 607

Fryzjerka
poszukuje posady na prowincji. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 706

Bufetowa
dzielna sprytna, zna Expres poszukuje posady i do obsługi gości. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 708

Dziewczyna
uczciwa kochająca dzieci poszukuje posady do wszelkiej pracy domowej cośkolwiek z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 714

Praczka
poszukuje prania. Piotrowo 5/6, m. 7. zdg 57 716

Pokojowa
uczciwa dobremi świadectwami, znająca usługę poszukuje posady tylko w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 722

Dziewczyna
uczciwa do wszystkiego z prasowaniem sztywnej bielizny szuka posady także w prasowalni. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 723

Dziewczyna
uczciwa, gotowaniem kochająca dzieci szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 666

Chłopiec
z dobrej rodziny, lat 17, bardzo pojętny, uczciwy ma zamiłowanie pójść w raukę za piekarza-cukiernika, szuka miejsca. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 670

Służąca
dobremi świadectwami szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 634

Przychodnia
uczciwa czysta poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 645

Kucharka
lat 36 przyjmie posadę 1 marca lepszym domu lub samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 653

Specjalista
na budowę schodów i poręczy z długoletnią krajową i zagraniczną praktyką poszukuje pracy. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 655

Uczciwa
osoba poszukuje posługi przed południem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 697

Ekspedjentka
rzeźnicka język polski, niemiecki poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 743

Osoba
uczciwa szuka posługi lub jako przychodnia do gotowania. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 744

Leśnik
bażanternik, rybak, treser wyżłów, kawaler, powstaniec Wlkp. świadectwa, referencje dobre poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 586

Panna
inteligentna, lat 23 poszukuje posady, jako wychowawczyni do dobrego domu. Znajomość szycia, haftu Zgłoszenia kierować Kurjera Poznańskiego zdg 57 233

Żelaźniak
młody szuka posady Oferty Kurjer Pozn zdg 57 212

Gosposia
z gotowaniem prasowaniem szyciem przyjmie posadę do samotnej osoby, lub jako wyręczycielka Zgłoseznia Kurjer Poznański zdg 57 681

Chłopak
ze wsi, lat 17, pragnie się wyuczyć rzeźnictwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 683

Służąca
samodzielnem gotowaniem szuka posady od 1. 3. lub później, najchętniej u państwa Kongresówki lub z Kresów. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 57 685

Skrzypaczka
młoda z prowincji, pragnie otrzymać gdziekolwiek posadę w cukierni, oraz jako ekspedjentka z całem utrzymaniem. Oferty proszę złożyć do Kurjera Poznańskiego pod zdg 57 942

Praczka
3 zł dziennie szuka prania. Półwiejska 38, m. 4. zdg 57 922

Stenotypistka
biegła młoda szuka posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 57 975

Panna
uczciwa poszukuje posady do składu i gospodarstwa domowego. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 044

Kucharka
poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 999

Szofer
mechanik, kawaler, lat 30, praktyki 7 lat, posiadający jaknajlepsze referencje, ostatnio 4½-letnią, poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 849

Bufetowa
rutynowana, dobre świadectwa, szuka posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 829

Poszukuję
posługi, najchętniej na Łazarzu. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 873

Posługaczka
poszukuje zajęcia lub prania. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 869

Poszukuję
posady do dwóch osób lub samotnej. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 866

Poszukuję
posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 900

Uczeń
syn urzędnika poszukuje nauki fryzjerstwa. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 895

Nauczycielka
emeryt., lat 45, pogodnego usposobienia W. K. N. (religja, wydziałowy jęz. francuski, angielski konwersacja niemiecka uzupełni wykształcenie) 14 panienki, przyjmie także posadę lektorki-towarzyszki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 387

Szofer
mechanik z kaucją poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 944

Starsza
dziewczyna, uczciwa, pracowita z gotowaniem, szuka posady do starszego państwa od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 764

Panienka
inteligentna, dobrej rodziny, lat 20 z polecenia p. dyrektorowej P. nawskroś uczciwa, niezwykle uprzejma, miła przyjmie posadę szycia, składu lub inną z przyłączeniem do rodziny lub utrzymaniem bez spania. Łaskawe oferty Kurjer, Poznań zdg 57 763

Dziewczyna
w średnim wieku, z dobremi świadectwami poszukuje od 1. III. posady.. Łaskawe zgłoszenia proszę skierować do Kurjera Poznańskiego zdg 58 186

Młodsza
uczciwa, czysta, pokojowa lub do wszystkiego i obsługi gości. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 958

Dziewczyna
pracowita szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 587

Kucharka
samodzielna szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 582

Pomocnik
mleczarski z kaucją poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 56 647

Dziewczyna
młodsza z prowincji poszukuje posady od zaraz do wszystkiego lub dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 56 739

Ogrodnik
kawaler, lat 25, obeznany z wszystkiemi działami wchodzącemi w zakres ogrodnictwa i pszczelarstwa, świadectwa chlubne, poszukuje posady zaraz lub później. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 766

Służąca
samodzielnem gotowaniem, prasowaniem sztywnej bielizny szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 339

Służąca
z dobrem gotowaniem, — dobre świadectwa szuka posady, dobrym domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 237

Służąca
uczciwa z gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 375

Gospodyni
wykw. z kilkoletnią praktyką — większych majątkach szuka posady od 1 marca. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 373

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem i świadectwami szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 371

Przyjmę
posadę do szycia lub prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 468

Rządca gospodarczy
lat 27, po wojskowości ukończona szkołą rolnicza, 8 lat praktyki, energiczny, sumienny i uczciwy, dobry organizator pracy, obeznany z uprawa wszelkich płodów rolnych, wychowem — leczeniem inwentarza, sprawami skarbowemi poszukuje zaraz lub 1. 4. 35, posady jaki samodzielny lub pod dyspozycje. Referencje, świadectwa b. dobre. Łaskawe zgłoszenia: Okaziciel książeczki wojskowej nr. 579, poste restante Leszno. zdg 57 367

Urzędnik gospodarczy
kawaler, lat 30, ukończoną szkoła rolniczą, 7 lat praktyki, energiczny organizator pracy, poszukuje posady zaraz lub 1. 4. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 366

Pomocnica
krawiecka poszukuje posady od 1. 3. specjalność płaszcze. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 413

Służąca
poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 397

Gospodyni - kucharka
restauracyjna lub do kasyna zaraz lub od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 382

Dziewczyna
wiejska, skromna, uczciwa z gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 379

Skromna
bardzo uczciwa dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem od 1. lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 456

Pokojowa
z bardzo dobremi świadectwami tylko w lepszy dom Miejscowość obojętna szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 6 495

Czeladnik
kowalski poszukuje pracy zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 975

Posługi
z praniem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 413

Przyjmę
posadę z dobrem gotowaniem za małem wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 410

Sierota
starsza dziewczyna, poszukuje pracy do oprzętu i drobiu, lub pomocy w kuchni. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 312

Księgowa - bilansistka
rutynowana, biegła maszynistka, korespondentka: w języku polskim, francuskim i niemieckim. Wykształcenie gimnazjalne, dwa lata W. S. H. szuka posady. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 56 876

Dziewczyna
uczciwa, skromna szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 419

Służąca
która pragnie spędzić czas w interesie poszukuje posady z gotowaniem lub bez składu od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 591

Dziewczyna
dobremi świadectwami znająca język niemiecki szuka posady zaraz lub 1. 3. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 160

Posługaczka
poszukuje posługi od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 875

Piekarz - cukiernik
uczciwy, biegły swym zawodzie z dobremi świadectwami poszukuje posady. Zgłoszenia Stefan Surma, Nowawieś-Ujska, powiat Chodzież. zdg 56 918

Dziewczyna
uczciwa czysta ze wsi szuka posady bez gotowania. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 957

Pomocnik
handlowy poszukuje jakiejkolwiek posady, złoży 500.— kaucji. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 014

Dziewczyna
uczciwa, skromna szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 56 985

800,— kaucji
poszukuje posady gospodyni portjerki, kontrolerki itp lub spółka. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 987

Kucharka
szuka posady 1-go. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 989

Panienka
szuka posady do adwokata, jako początkująca lub do składu. — Oferty Kurjer Poznański zdg 56 990

Panna
przyjmie posadę od 1 marca 1935 r. w mniejszem ogrodnictwie, w charakterze ogrodniczki, pracowałam 12 lat pod ogrodnikiem 2 lata samodzielnie. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 57 033

Inteligentna
panienka szuka jakiejkolwiek pracy. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 57 031

Młoda
mężatka, wiejska, poszukuje posługi lub sprzątania biura 1. 3. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 57 029

Dziewczyna
dobremi świadectwami poszukuje posady do wszystkiego lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 160

Kucharka
przychodnia zaraz szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 924

Kucharka
poszukuje posady od 1 lub 15 marca. Ostatnie świadectwa 4 lata. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 996

Uczciwa
pracowita z prowincji szuka posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 359

Ogrodnik
kawaler 26, praktyki 7 lat kwiaciarz, warzywnik, szkółkarz, dobre świadectwa poszukuje posady od 1 kwietnia. Ratuje 94 — H. Kałużny. zdg 57 318

Panna
znająca szycie, prasowanie i gotowanie poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 311

Służąca
poszukuje posady od pierwszego Oferty Kurjer Poznański zdg 57 313

Dla
siostry mej, lat 21, Niemki, katol. szukam posady do dzieci lub do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 228

Rządca gospodarczy
lat 36, wykształcenie średnie, 12 lat praktyki na niewypowiedzianej posadzie poszukuje od 1-go kwietnia lub lipca posady żonatego na Pomorzu lub Poznańskiem na skromnych warunkach. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 56 767

programy radjowe

WARSZAWA

Poniedziałek, dn. 25. lutego.

6.45 audycja poranna: **12.10** koncert zespołu Jana Różewicza: **13.00** dziennik południowy: **13.05** utwory skrzypcowe w wyk. Fr. Kreislera — płyty: **15.35** przegląd giełdowy: **14.45** „W Tyrolskiej wiosce". — Koncert Orkiestry Adama Hermana. Transm. z Krakowa: **16.45** Lekcja niemieckiego: **17.00** śląskie tańce ludowe w wyk. zespołu instrumentów dętych pod kier. Jarosława Leszczyńskiego. Oprac. muz. T. Cieplaka: **17.25** „Skrzynka pocztowa" — koresp. bieżącą omówi dr. Marjan Stepowski: **17.35** pieśni w wyk. Heleny Karbowskiej: **17.50** „Osobliwości w dziedzinie liczb". Odczyt — wygł. prof. Witold Wilkosz, Tr. z Krakowa: **18.00** „Skrzynka pocztowa rolnicza" — koresp. bieżącą omówi inż. Wacław Tarkowski: **18.10** przegląd filmowy: **18.15** recital fortepianowy Jakóba Gimpla: **18.45** — „Nad Świtezią" — Pogadanka krajoznawcza dla dzieci starszych (z płytami) — wygł. prof. Al. Janowski: **19.00** „Wędrówka mikrofonu po Polsce": **19.25** chwilka społeczna: **19.30** „Z dawnego ceremonjału" — p. Jan Kuczawa: **19.50** wiadomości sportowe: **20.00** „Saksofon, piosenka i gitara". — Wykonawcy: Mieczysław Hohermann, zespół wokalny „Te 4" i F. Lubański: **20.45** dziennik wieczorny: **20.55** „Jak pracujemy w Polsce": **21.00** koncert symfoniczny w wyk. Ork. Symf. P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga: **21.45** odczyt z cyklu „Dziwy ciała ludzkiego". — „Serce najsprawniejszy motor" — wygł. dr. Piotr Słomiński: **22.15** muzyka taneczna.

POZNAŃ

Poniedziałek, dn. 25. lutego.

Poznań — 6.45 tr. z Warsz.: — **7.40** program na dz. bież.: **7.50** koncert reklamowy: **11.57—13.30** tr. z Warsz.: **15.30** tr. z Warsz.: **15.35** przegląd giełd.: **15.45—17.25** tr. z Krakowa, Lwowa i Katowic: **17.25** skrzynka poczt.: **17.35** tr. z Warszawy i Krakowa: **18.00** skrzynka rolnicza: **18.10** życie kult., st. i Warsz.: **19.25** chwilka społeczna: **19.30** tr. z Warszawy: **19.45** pogram na dz. nast.: **19.50** tr. z Warsz.: **19.56** wiad. sport. Poznania: **20.00** tr. z Warsz.: **22.00** koncert reklamowy: **22.15—23.30** tr. z Warsz.

ZAGRANICZNE

Poniedziałek, dn. 25. lutego.

Koenigswusterhausen — 19.00 muzyka lekka: **20.00** „Don Juan" op. Mozarta, trans. z Lipska: — **23.15** muz. tan. **Luksemburg — 20.40** muz. polska z płyt: **21.00** kom.: **21.45** koncert galowy. **Oslo — 20.15** koncert solistów. **Budapeszt — 19.45** „Jozua" oratorjum Haendla: **22.00** koncert salonowy: **23.00** muz. cygańska. **Boeromuenster — 20.00** „Student żebrak" opt. C. Milloeckera. **Wiedeń — 19.20** muzyka lekka: **20.20** program według zapowiedzi: **21.05** koncert wieczorny: **22.50** audycja karnawałowa. **Praga — 19.30** wesoła audycja: **20.45** recital skrzypcowy. **Monachjum — 20.10** „Jonny spuelt ab" wesoła audycja muz. **Rzym — 20.45** koncert ork.

Co to jest
AROXIN
?
n 6 357

Służąca
czysta, skromna, 18 lat, dobrze polecona, szuka posady od 1. III. najchętniej skład. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 086

Dziewczyna
szuka posady od 1 marca gotowaniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 138

Posługaczka
szuka posługi z długoletniemi świadectwami i dobremi poleceniami od 1. III. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 088

Uczciwa
z prowincji w przykrem położeniu szuka jakiejkolwiek pracy. Dobre polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 756

Służąca
z długoletniemi świadectwami poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 007

Dziewczyna
szuka posady w lepszym domu od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 983

Młoda
gosposia do samotnego lub dwojga poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 122

TEATRY

Poznań, sobota, 23. 2.

TEATR POLSKI: — Dziś „Mecz małżeński".
Niedziela, 24. 2. o godz. 16: „Rozkoszna dziewczyna" po cenach zniżonych.
Niedziela, 24. 2. o godz. 8: „Mecz małżeński".

TEATR WIELKI (Opera): „Rigoletto" z gośc. wyst. **Agostino Casacecchi.**
Niedziela, 24. 2. o godz. 15: „Hrabina Dubarry" **po cenach popularn. od 50 gr. do 2,— zł.**
Niedziela, 24. 2. o godz. 20: „Zemsta Nietoperza", **po cenach popul. od 50 gr. do 2,— zł.**

TEATR NOWY: Dziś: — „Wszystko za miljard",
Niedziela, 24. 2. o godz. 3.30: „Hurra! jest chłopczyk".
Niedziela, 24. 2. o godz. 8: „Wszystko za miljard".
Poniedziałek, 25. 2. — „Wszystko za miljard".

KINA
APOLLO METROPOLIS
NASZE
KINA PROGRAMY
NAJTANSZE NAJLEPSZE
ng 5484

KINA

Poznań, sobota, 23. 2.

APOLLO: „Miłość Fräulein Doktor".
CORSO: „Pat i Patachon jako wynalazcy prochu".
EUROPA: „Królowa Niewolników".
GWIAZDA: „Karnawał i Miłość".
METROPOLIS: „Zemsta Pana X".
MOJE: „Kobieta pod kontrolą".
ORZEŁ: „Poskromiciel".
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Syn Indyj" oraz „Tumai, przyjaciel słoni".
RENAISSANCE: „Przygoda o północy".
SFINKS: „Jej czar" — Glorja Stuart.
SŁOŃCE: „Bal w Savoyu".
TĘCZA-Łazarz: „Katarzyna Wielka".
TĘCZA-Wilda: „Przeor Kordecki, obrońca Częstochowy".
WILSONA: „Zakazana Melodja".

Posługi
pół dnia poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 755

Dziewczyna
dobrem gotowaniem do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 754

Kuchmistrzyni
poszukuje posady w restauracji. Zna zimny bufet i pieczenie ciast, zaprawianie konserw. Długoletnia praktyka, świadectwa pierwszorzędne od zaraz lub 1. 3. 35. — Oferty Kurje Poznański zdg 57 816

Szukam
posługi z praniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 006

Dziewczyna
młodsza, uczciwa szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 185

Piekarz — cukiernik
poszukuje pracy miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 813

27. WOLNE MIEJSCA

Zastępcy
który jest zaznajomiony z **piekarzami oraz cukiernikami**
w Poznańskiem i Pomorzu poszukuje poważniejsza firma krajowa. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 55 803

Technik - dentysta
poszukuje lekarki do prowadzenia praktyki. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 102

2—3 sprzedawców (czyń)
wytrwałych uczciwych do ratalnej sprzedaży solidnego pokupnego artykułu codziennej potrzeby z gwarancją do zł 200 poszukuje się. Stały dobry dochód. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 804

Podróżujący
zaprowadzony w aptekach w Poznaniu na prowizję od zaraz poszukiwany Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 041

Zdolnych
agentów do sprzedaży kos, brzytew i t. p. po wsiach poszukuje poważna firma. Łódź, skrzynka 443. ng 6207

Pomocnik
krawiectwa męskiego, samodzielny od zaraz. Zgłoszenia Św. Józefa 3, m. 2. zdg 58 124

Marszantki
potrzebne. Poznań, Nowa 11. zdg 58 123

Ogrodnik-robotnik
uczciwy potrzebny na pensję, całem utrzymaniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 58 266

Potrzebna
uczennica do składu galanteryjnego, warunek język niemiecki. Pierackiego 8. zdg 58 262

Ekspedjentka-marszantka
tylko branża kapeluszy damskich potrzebna na prowincję. Zgłoszenia poniedziałek St. Rynek 40 I ptr. zdg 57 601

Apteka
w Poznaniu poszukuje młodszego magistra. Oferty wraz z odpisem świadectw i żądaniem wynagrodzenia skierować do Kurjera Poznańskiego zdg 57 606

Urzędnik
gospodarczy potrzebny od zaraz na majątek 1 200 mórg. Oferty przysłanie kopji świadectw i warunków do Kurjera Poznańskiego zdg 57 614

Dziewczyna
samodzielna z dobrem gotowaniem z długoletniemi świadectwami od 1. Grzybkowska. Mickiewicza 28. zdg 57 702

Panowie
bez posady znajdą zajęcie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 667

Chłopak
do pracy w handlu kolonjalnym potrzebny. Trzybiński, Sołacz, Wołyńska 6. zdg 57 698

Gorseciarka
Bukowska 9. zdg 57 748

Podróżującemu
który odwiedza prowincje samochodem, oddam twysty i nici do rozsprzedaży na rachunek własny. Zgłoszenia telefon 65-07. zdg 57 465

Sekretarz (ka)
sądowy, adwokacki ewentualnie emerytowany poszukiwany. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 286

Kantorzystka
znająca książkowość, prace biurową, język niemiecki. Zgłoszenia z odpisami świadectw i pod. wynagrodzenia Kurjer Poznański zdg 57 578

Ekspedjentki
tylko branża kapeluszy damskich potrzebne do hurtowni Stary Rynek 40 I ptr. zdg 57 600

Chłopak
kaucją, biegły liczeniu do rozwożenia i prac. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 518

Borowy
młody, energiczny, z dłuższą praktyką leśną, tylko pierwszorzędny fachowiec, zamiłowany hodowca zwierzyny drobnej potrzebny od kwietnia pod dyspozycje nadleśniczego. Zgłoszenia Kurjer Poznański dg 1 148

Kucharka gospodyni
pierwszorzędna znająca wykwintną kuchnię uczciwa czysta potrzebna od 1. 3. Eugenja Hozakowska, Toruń, Mostowa 8. Pg 2 730-64,19

Wspólnika (kę)
cichego lub czynnego mieście wojewódzkim do poważnego przedsiębiorstwa gastronomicznego z kapitałem do 15 000.— od zaraz. Zgłoszenia Kraków „Ruch" koncesjonowany. ng 6 421

W poniedziałek dnia 25-go b. m.
przenoszę moje przedsiębiorstwo
z ulicy Wrocławskiej 3
na Stary Rynek 76
J. SCHUIERT
Fabryka Bielizny
Dom Płócien
— Nadal: ceny najniższe — W wyborze największy
Pg 2732-8.34

Ekspedjenta dekoratora
z branży bławatnej tylko pierwszorzędną siłę poszukuje się od zaraz. Zgłoszenia z odpisami świadectw, fotografja podaniem wynagrodzenia „Par", Toruń „Ekspedjent". Pg 2725-64.20

Ekspedjentki
z branży obuwniczej potrzebne. Oferty wraz odpisami świadectw składać: Sew. Mielżyńskiego 3, m. 17. zdg 57 388

Fryzjerski
pomocnik zaraz. — Chwaliszewo 58/59. zdg 57 514

Służąca
uczciwa, dobrze polecona z własną pościelą potrzebna Żupańskiego 7 m 7 godz. 6—7. zdg 57 914

Fryzjer
Wroniecka 16. zdg 57 940

Agentów
do sprzedaży pierwszorzędnej porcelany na raty w wszystkich miejscowościach poszukujemy stały i dobry zarobek zapewniony Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 934

Podróżujący
dobrze zaprowadzony w restauracjach i kawiarniach na dobry dodatkowy artykuł potrzebny. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 933

Ogrodowy
pomocnik samotny, polecony zaraz potrzebny. Wiadomość: dworzec, Ławica. zdg 57 823

Ucznia
do warsztatu optycznego poszukuje. Oferty do „Par", Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 8,68 Pg 2740-8,68

Propagandzistki
od zaraz potrzebne, reflektuje się tylko siły wykwalifikowane. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 953

Posadę
stałą damy kilku paniom powyżej lat 22, na bardzo dobrych warunkach. Zgłoszenia przyjmuje kierowniczka Kozłowska, poniedziałek od 10—13, 15—18. Podgórna 14, m. 1. Pg 326

Agentów
do sprzedawania kos po wsiach poszukuje „Żniwo", Lwów, Ziółkiewska 34. ng 5943

Zastępcy
prowizyjnego Poznańskie — Pomorze poszukuje wytwórnia esencji. Zgłoszenia „Nowa Reklama" „555" Lwów. ng 6426

Ogrodnik
samodzielny, rolnik handlowiec do ogrodnictwa na wieś potrzebny zaraz. Oferty z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdg 57 779

Młoda
uczciwa, pracowita, czysta do wszystkiego, gotowaniem. Niedziela 15—20. Śniadeckich 11 — 4. zdg 57 690

Kowal, murarz
żabikowo potrzebni. Focha 72, m. 6. zdg 57 745

Służąca
potrzebna zaraz. Zgłosz. Wierzbięcice 41 restauracja. zdg 57 507

600,— zł
pożyczającemu (ej) krótkoterminowo (zabezpieczenie), stała posada biurowa. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 741

Ogrodnik
lub osoba nieżonata, obeznana rolnictwem i ogrodnictwem oraz pracami podwórzowemi, pracowita, uczciwa, mająca 1 000 do 1 500 zł do dyspozycji może wyrobić sobie dobrą i stałą posadę. Oferty pod Hamerski, Ogród Kuracyjny, Poznań-Rataje. zdg 57 661

Woźnica
potrzebny, Mostowa 15, mieszk. 6 zdg 57 802

Poszukujemy
pierwszorzędnego gastronoma, znającego angielski i niemiecki, jako kierownika sali. Oferty z żądaniami, pod „G" skrzynka pocztowa 156, Łódź 1. ng 6 445

Panienka
inteligentna do dwóch dziewcząt potrzebna od 1 marca 35. Pożądana tylko z Wielkopolski. Adres wskaże Kurjer Poznański ng 6 443

Kierownik gorzelni
potrzebny od 1 lipca rb. do gorzelni spółkowej. Zgłoszenia kierować wraz z odpisami świadectw i referencji do Kurjera Poznańskiego pod zdg 57 945

Ogrodnik-strzelec
kawaler, egzaminowany własna broń, rower, zaraz. Zgłoszenia tylko pisemne Maj, Węgierskie, poczta Środa. zdg 57 971

Podróżujących
zaprowadzonych kolonjalkach, drogerjach poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 012

Służąca
dobrem gotowaniem do wszystkiego, dobrze polecona potrzebna. Wierzbięcice 13, m. 6. zdg 58 029

Służąca
do wszystkiego potrzebna, św. Józefa 6, ptr., prawo. zdg 58 000

Służąca
starsza samodzielna do wszystkiego 1 marca potrzebna. Szwajcarska 21, m. 17. zdg 57 791

Dziewczyna
samodzielna, dobre świadectwa. Zgłoszenia od poniedziałku między 14—15 Mostowa 16, m. 12. zdg 57 759

Panienka
do zimnej kuchni potrzebna od 1 marca Probiernia St. Rynek 4 zdg 58 018

Zdolna
marszantka potrzebna zaraz Hurtownia kapeluszy damskich Wroniecka 24. zdg 58 050

Przedstawiciela
wybitnej inteligencji, energicznego, znającego stosunki lepszych sferach Poznania poszukuje bielska fabryka sukna. Oferty życiorysem pocztą B. Gładyszewski, Poznań, Nadbrzeżna 4. zdg 57 991

Poszukuję
od 1. III. br. do oddziału materjałów nieskich i firan samodzielnego fachowego ekspedjenta. Tylko dobre siły mogą nadesłać swoje oferty z dołączeniem świadectw, fotografji i podaniem pensji, do firmy Dom Towarowy Czesław Beyga, Rybnik, Sobieskiego 18. dg 1 159

Posługaczka
potrzebna: św. Wojciech 31, m. 10. zdg 58 089

Dziewczyna
do wszystkiego. „Hotel Centralny", Franciszkańska. zdg 58 132

Marszantki
samodzielne potrzebne Wroniecka 6 Guzik. zdg 58 167

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego potrzebna. Wierzbięcice 23, m. 1. zdg 58 199

Ekspedjentka
z branży obuwia potrzebna. Ł. Jakubowska Stary Rynek 91. zdg 58 164

Uczennica
dentystyczna zgłoszenia niedziele. 27 Grudnia m. 9. zdg 58 192

Prasowaczka
potrzebna zaraz Chełmońskiego 23 m. 16 od 5-tej. zdg 58 196

Drogerzysta
dzielny ekspedjent i dekorator, znający dział fotograficzny potrzebny od 1. 3. w większem mieście Pomorza. Oferty możliwie z fotografją do Kurjera Poznańskiego dg 1158

Agentów
do sprzedawania narzędzi rolniczych po wsiach poszukuje „Stalkos" Lwów, Piastów 12. ng 6 139

Szwaczki, gorseciarki
mogą się zgłosić. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 501/2

Agenci poszukiwani!
Tanie, łatwe do sprzedaży artykuły. Gwarantujemy 50 zł dziennie. Wzory darmo. Sambor, skrytka 22. zdg 57 566/7

Zaraz
przyjmę kilka pań. Posada stała. Zgłoszenia poniedziałek od 10—13 Młyńska 9 m. 4. zdg 58 275

Apteka
w Poznaniu poszukuje aptekarza (ki) język niemiecki. Podać referencje, świadectwa, wysokość pensji „Par", nr. 53.341 Pg 2747-53,341

Do
dwojga dzieci szkolnych potrzebna młoda nauczycielka - wychowawczyni, maturzystkę lub seminarzystkę. Kanałowa 8, drugie piętro, mieszkanie 8, od 11 — 1. zdg 58 075

Panienka
do dzieci. Hotel Centralny — Franciszkańska. zdg 58 134

Sekretarza adwokackiego
uczciwego, dzielnego, dłuższą praktyką, maszynisty, kawalera od 1. 3. na prowincję. Wynagrodzenie miesięczne 120 zł. Próba trzymiesięczna. Życiorys, odpisy świadectw niezwracalne do Kurjera Poznańskiego zdg 58 286

Uczeń
piekarski potrzebny zaraz. Piotra Wawrzyniaka 6 (piekarnia). zdg 58 156

Poszukuję technika dentystycznego
Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 58 118

Ekspedjentka
zdolna z branży bielizny lub konfekcji potrzebna od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 503/4

3 panów
(ewentl. panie) inteligentnych, wytrwałych do łatwej pracy akwizycyjnej poszukujemy. Dzienny gwarantowany zarobek do 30 zł. Osobiste zgłoszenia tylko poważnych sił przyjmuje w poniedziałek od godz. 10—1 Wydawnictwo św. Stanisława, Poznań, ul. Działyńskich 9, m. 3. Pg 2755-8,74

Pracownik
z udziałem zł 3 000 do zaprowadzenia interesu zaraz potrzebny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 182

Robotnicy
z wózkami gwarancja 100.— zł potrzebni. Rybaki 34 Kostkowski zdg 58 190

Panienka
inteligentna z niemieckiem do dzieci i pomocy w składzie 1. III. potrzebna. Woźna 14b, m. 12. zdg 58 180

Panienka
do składu i inkasa stała posada — potrzebne 300. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 58 106

Introligator
potrzebny, — „Słoneczniki", księgarnia, Dąbrowskiego 2. zdg 58 238

Służąca
samodzielna z gotowaniem, pracowita, sumienna. Słowackiego 36, mieszkanie 4. zdg 58 239

28. ROZRYWKA

Jadłodajnia Różycki św. Marcin 54

Buljon	zł	0.10
Barszcz	„	0.15
Zupa dzienna	„	0.25
Gulasz, Bigos	„	0.50
Peklówka z kap. groch.	„	0.60
Grochówka	„	0.30
Mięso z kotła	„	0.45
Parówki	„	0.40
Kiełbasa biała, kapusta	„	0.45
Kiełbasa polska, czosenk.	„	0.45
Kotlet wieprzowy	„	0.60
Obiad 3 dania	„	0.70
Obiad kolacja z kotła	„	0.30

Ceny dla abonentów specjalny rabat. dg 1 004

Londyńska
Masztalarska poleca swym bywalcom sympatyczny wieczór. Koncert harfowy, gabinety. zdg 57 960

Kino Tęcza Łazarz
Katarzyna Wielka. zdg 57 988
Do niedzieli
Jej czar
Od poniedziałku
Twe usta kłamią
fenomenalna
Norma Shaerer
Kino „Sfinks". zdg 58 104

Jutrzejsza Niedziela 24 lutego
należy **do grzecznych dzieci** dla których
Stow. Pań św. Winc. à Paulo par. farnej
urządza w sali Heyduckiego (dawn. Jarocki)
przy ul. Masztalarskiej 8
Koncert znanej Orkiestry Dziecięcej Wlkp. Szkoły Muz.
pod batutą 8-letniego kapelmistrza Jurka Biskupa
Pozatem **wiele niespodzianek** dla wszystkich, a zwłaszcza własny **smaczny a tani bufet.**
Czysty dochód przeznaczony na „święcone" dla ubogich parafji farnej. Początek o godz. 15

Humor

Stangret na przechadzce.

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter,** Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc marzec 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr., na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.30, w dni przedświąteczne do godz. 11.15, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.
P. K. O. Poznań nr. 200 149